

LENİNİST ^{TEORİ}

"Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz."



- » *Öncü, Yönetici ve Yönlendirici Rol Oynamak*
- » *Bunalım Dönemleri ve Gözü Pek, Kararlı, Becerikli Devrimcilik*
- » *Suriye Sorununda Proleter Politika*
- » *Suriye Yeniden Cephe*
- » *Hangi Tür Faşizm?*
- » *David Harvey'i Nasıl Bilirsiniz?*
- » *Örgütlü Saldırlara Karşı Örgütlü Güçlerimizi Birleştirmeliyiz*
- » *İşçi Sınıfının Bozulan Kavramları*
- » *Emperyalistlerin Gör Dediği*



Kitap Dizisi - 6

Leninist EORI

içindekiler

Leninist Teori
Kitap Dizisi

Sıradan İnsanlar Zamanı

Ocak-2025

Teorik Yayın

ISBN
978-605-80596-5-8

Baskı
Alesta Ajans Basım
Medya ve Bilgi Tek.
San. Ltd. Şti.
Davutpaşa Cad. Güven İş
Merkezi No:83
B Blok D.349
Topkapı, Zeytinburnu /
İstanbul

Yeni Dönem Yayıncılık
Basım Dağıtım Eğitim
Hizmetleri Tanıtım
Org.Tic.Ltd. Şti.

Mecidiyeköy Mah.
Kervan Geçmez Sok.
No:14/4 Şişli İstanbul
Tel: 0 (212) 533 32 57

yenidonemyayinci@gmail.com
www.yenidonemyayincilik.com

editoryal

5

c. dağı

7

11

15

19

21

25

27

31

35

39

43

47

51

55

59

63

*Öncü Yönetici ve Yönlendirici
Rol Oynamak*

*Kitlelerin Sola Kaymasının
Devrimci Anlamı*

*Ezilenlerin Başkaldırısını Birleşik
Baskaldırıya Dönüştürelim*

Kitle İlişkilerine Odaklanalım

Bütünlüklü Devrimci Mücadele

*Tarım İşçileri ve
Köylülük Üzerine Notlar*

Sıradan İnsanlar Zamanı

Sokakta Kazanacağız

Yanıtsız Kalmıyor

*Günü Kurtarmak Değil
Toplumu Değiştirmek*

Burjuvaziye Yenmek

İleri Tarihsel Aşama

Baskaldıran Kitleler

*Ezilen İnsanların Mücadelesine
ve Yeteneğine Güvenin*

Burjuvazi Kaybetmiş Bir Sınıftır

Devrimin Gücü

<i>özgür güven</i>	69	<i>Bunalım Dönemleri ve Gözü Pek, Kararlı, Becerikli Devrimcilik</i>
	73	<i>Doğdu Doğacak Güne Merhaba</i>
	75	<i>Devrimci Dalga ve Çiftçi Eylemleri</i>
	79	<i>Kapitalde Yöntem ve Mantık: Diyalektik Materyalizm</i>
<i>taylan ışık</i>	89	<i>Suriye Sorununda Proleter Politika</i>
<i>sinan kaleli</i>	101	<i>Suriye Yeniden Cephe</i>
	103	<i>Lübnan'da Patlayan "Pager"lar</i>
	106	<i>Kursk, Mali, Yemen ve Ötesi</i>
<i>sena kızılırmak</i>	111	<i>Ekmek Kaogası</i>
	114	<i>Hangi Tür Faşizm?</i>
<i>umut çakır</i>	119	<i>Yumuşama, Sertleşme ve Gerçek Güç Dengeleri</i>
	123	<i>David Harvey'i Nasıl Bilirsiniz?</i>
<i>inan çelik</i>	137	<i>Örgütlü Saldırlara Karşı Örgütlü Güçlerimizi Birleştirmeliyiz!</i>
	139	<i>İşçi Sınıfı Öne, En Öne</i>
	141	<i>Sermaye Neden Telaş İçinde</i>
	143	<i>Kasa Her Zaman Kazanır</i>
	145	<i>Sermaye Tam Teslimiyeti İşçi Sınıfı Tam Özgürlüğü İstiyor</i>

<i>temade çımar</i>	149	<i>İşçi Sınıfının Bozulan Kavramları</i>
	154	<i>Her Genel Kurul Bir İşçi Konferansı</i>
	156	<i>Samsung'da 55 Yıl Sonra İlk Grev</i>
<i>cevat çetiner</i>	159	<i>Sosyal Reformizm: Cehennem Zebanileri</i>
	163	<i>Her Yerde Her Şey İçin Devrim Zamanı</i>
<i>sibel deniz</i>	167	<i>Nefret</i>
	168	<i>Emperyalistlerin Gör Dediği</i>
	171	<i>"Güvenli Sokaklar" Ama Nasıl?</i>
	173	<i>Barbarlaşmayacağız</i>
	175	<i>Barbarlık Çağı</i>

editoryal

“Her Şeye rağmen Küba, egemenliğini ve sosyalizmi savunmakta kararlı ve boyun eğmez bir duruŐ sergilemektedir. Bu miting ve yürüyüş, her türlü mdahaileyi ve emperyalist saldırganlığı reddeden Küba halkının direncini, yurtseverliğini ve devrimci inancını simgelemektedir.”

Bu sözler, 65 yıl önce devrimini başarıya ulaŐtırmıŐ, sadece Latin dünyasına değil tüm dünya devrimcilerine umut olmuş Küba'nın son devlet baŐkanına ait. Küba halkı 20. yüzyılın ortasında, yıllar boyu verdikleri gerilla mücadelesini başarıya ulaŐtırmıŐ, iktidarı ele geçirdikten sonra da başta ABD olmak üzere tüm dünya emperyalistlerinin baskılarına, ablukalarına rağmen dünyanın dört bir yanına umut dağıtmaya başlamıştı.

Umut sürüyor.

Fidel ve Raul nclğnde Kübalı devrimcilerin 26 Temmuz 1953'te Moncada KıŐlasına düzenledikleri başarısız baskın, liderlerinin tutsak edilmesi, ardından 26 Temmuz Hareketi'nin kurulmasıyla sonuçlandı. Küba Devrimini başarıya ulaştıran adım Granma gemisi ile Küba'ya geri dönen ve Sierra Maestra dağında isyanı örgütleyen Fidel, Raul, Che, Camilo, Frank, Celia ve başlangıçta bir avuç olan Latin Amerikalı gerilla, 3 yıl sonra Batista diktatörlüğünü yıkıp, iktidarı ele geçirdi.

Yola çıkarken sadece “zgrlk” idi amaçları, ancak yoksul köylü halk iktidara yürümeye başlayınca kurulan iktidar ve hedefleri sosyalizm oldu. Ve sosyalizm yolunda ilerleyen devrimci Küba halkı Latin Amerika'dan Afrika'ya halkların özgürlük ve sosyalizm

savaşımında yanlarında omuz omuza savaştı.

Küba Devrimi, tüm kıtada, dünya halklarında devrimci bir heyecan ve coşku dalgası yaratmakla kalmadı, emekçi kitleler, kadınlar, aydınlar ve gençlik üstünde devrimcileştirici bir etki yarattı. Dünya devrim sürecini hızlandırdı. İlerleyen onlarca yılda da yoksul dünya halklarına gerek askeri gerek eğitim, ama en çok da sağlık alanında umut oldu.

On yıllardır emperyalizmin blokajı altında yaşayan, halkın temel ihtiyaını giderecek maddelere, enerjiye, hammaddelere ulaşması engellenen Küba, tüm bunlara rağmen ezilen yoksul halkların yanında olmaya devam ediyor. Son yaşanan pandemide hem halkına sağlık hizmetlerini aksatmayan hem de çok sayıda ülkeye virüsle savaşmak için sağlık emekçileri gönderen Küba, halklara umut olmaya devam ediyor.

Dünya üzerinde hegemonya sağlamak için ülkeleri kanla yıkamaktan çekinmeyen emperyalizm, kendilerine tam teslimiyet sağlamayan ülkelere diz çöktürmek için saldırılara hız kesmeden devam ediyor.

Buna rağmen halklar, dünyanın dört bir köşesinde ayağa kalkıyor. 1959'un Ocak'ında iktidarı ele geçiren devrimci Küba halkının coşkusu ve heyecanı ile emperyalizmin saldırılarına ve işbirlikçi iktidarlarına isyan ediyor. Duruluyor, geri çekiliyor, yeniden atağa kalkıyorlar. 21. yüzyıl yeni Kbaların, yeni Ekimlerin yüzyılı oluyor.

Őan olsun yeni bir dünya için ayağa kalkanlara!



Öncü Yönetici ve Yönlendirici Rol Oynamak

c. dağlı

13 Aralık 2024

Devrime iyi hazırlanmak, devrimin kendisi kadar önemlidir. Reformist siyasetler, bundan yola çıkarak, hazırlık dönemini uzattıkça uzatırlar. Onların görüşlerinden hareket edilirse, mücadele hazırlık dönemlerinin ötesine geçmez. Çünkü, devrimle iktidarı ele geçirme, onların düşüncesinde güncel değildir; bilinmez bir geleceğin sorunudur. Doğru olan, devrimci olan, devrimi, devrime hazırlık dönemiyle bütünlüklü bir strateji olarak görmektir. Diğer devrimden kaçıştır.

Devrimi gerçekleştirmek bize bağlı değil. Bu, öznelci bir yaklaşım olur. Devrim nesnel toplumsal gelişmenin sonucudur. Gerçekleşmesi, nesnel ve öznel koşulların bir araya gelmesine bağlı. Hazırlık dönemini istediğimiz gibi ayarlayamayız. Tarih yapmak bize bağlı olsaydı, insanlık insanca koşullara kavuşmak için bu kadar sancılı bir süreç yaşamazdı. Devrimci öznenin görevi, koşulları

hızlandırmaktır. Hızlandırma eylemi gerektirir. Bu topraklarda yıllarca yaptığımız ve yapmamız gereken budur.

Gerçek devrimci hareket elli yıldan fazla bir zamandır yoğun tempolu devrimci mücadele içinde. Devrimci mücadelenin uzun soluklu olacağının bilinciyle hareket etti, fakat devrimin zaferini, olayların kendi akışına bırakmadı. Sürece örgütsel ve eylemsel müdahalede bulundu. Devrimin en imkânsız gibi görüldüğü koşullarda bile, devrimi başarmak için mücadele edildi. Devrimin zaferi hedefiyle yola çıkmayan bir hareket, hiçbir zaman başarıya ulaşamaz.

Şimdiye kadar, devrim zafere ulaştırılmadıysa da tamamı mücadeleyle geçen yoğun-devrimci dönem, devrim için, iktidarı ele geçirmek için iyi bir hazırlık dönemi oldu. Uzun devrim, mücadele ve eylem biçimleri yönünden zengin bir birikim yarattı. Devrime çok yönlü bir hazırlık oldu.

Yalnızca devrim eğitimi açısından dahi, yeri kolay kolay doldurulamayacak bir hazırlık oldu. Bir siyasi hareket, bu denli bir hazırlığı yalnızca kendi çabalarıyla yapamaz. Bugün açısından, devrime iyi hazırlanamadık denemez. Kesin bir sonuç alana kadar daha yapılması gerekenler var fakat şimdiye kadar çok şey yapıldı. Artık sonuç almak için, zamanı oyalamayla, beklemeyle geçirmek, dinamik, canlı, enerjik devrimci güçleri çürütmek demektir.

Yeni bir başkaldırı dalgası yükseliyor. Biriken toplumsal öfkenin daha büyük ve yıkıcı gelişmelere yol vereceği çok açık. Devrimci işçiler ve proletaryanın devrimci sınıf partisi, pratikte öncü ve yönlendirici bir rol oynamalıdır.

Sınıf savaşı, tarihte itici rolünü yıllardır oynuyor. Mücadele uzun sürdü, ancak siyasi örgüt ve siyasal eylem yeteneğimiz de arttı. Bu alanda büyük bir birikime sahibiz. Fakat, edindiğimiz birikimler, sınıf mücadelesinin zaferi için yeni alanlarla pekişmeli ve zenginleşmelidir. Her eylem bize yeni yetenekler kazandırır. Giriştiğimiz eylemlerin ilk sonuçları ne olursa olsun, önemli bir sonucu, edindiğimiz siyasal becerilerdir. Sınıf savaşının yetkinleştirici, çelikleştirici okulundan geçmek, bu açıdan değerlendirilmelidir. Savaşçı yetenekler, yine savaşta kazanılır. Eylemler bakımından çok zengin olan bu topraklarda, buna bağlı olarak, savaşçılık yeteneğimiz de güçleniyor. İşçi sınıfından, kadın hareketinden, gençlikten, emekçi halklardan kaynaklanan yeni bir başkaldırı dalgası yükselirken, siyasal mücadele yeteneğimizi tam da bu süreçte göstermemiz gerekiyor.

Partinin öncü, yönetici ve yönlendirici bir rol oynaması, pratikte göstereceğimiz yeteneklere bağlı.

Ezilen ve sömürülenlerin eylemlerinde büyük artış ve eylemlere dayanan, eylemlerdeki artışın bir ifadesi olan devrimci yükseliş, devrim çağının bir özelliğidir. 20. yüzyılla birlikte devrimler çağına girilmiştir. Tarihin en devrimci dönemi, kendini emekçilerin sayısız eylem ve ayaklanmasıyla gösterdi. Biz geçen yüzyılın tüm toplumsal devrimlerinin geniş bilgisine sahibiz. Her devrim dönemindeki eylemlerin nicel artışı tarihe geçti. Eylemlerdeki büyük artış, devrimci durumun bir özelliğidir. Çünkü devrimci durum, başka şeylerin yanında, eylemlerde olağanüstü artış demektir. Bütün zamanların en devrimci dönemi, eylemler yönünden tarihin en zengin dönemidir. Her gün bu kadar eylemin olduğu bir yerde, kitlelerin ataletinden söz edilebilir mi? Eylemler, nesnel toplumsal olaylardan doğuyor ve bunlar kendiliğinden eylemlerdir. Aynı zamanda devrimin öznesinin bilinçli olarak gerçekleştirdiği eylemler var. Eylemlerde sergilediğimiz yetenek, devrime çok iyi bir hazırlıktır.

20. yüzyılın başından bu yana toplumsal devrimler, sadece bir ülkenin, burjuva sınıfıyla sınırlı kalmadı; dünya burjuvazisiyle de karşı karşıya geldi. Tarihte ilk kez, devrimci bir sınıfın devrimi, bir dünya sistemini karşısına alıyor. Çünkü tarih, ilk defa, gerçek anlamda dünya tarihi oldu. Kapitalizm öncesi, devrimler yapıldıkları ülkenin egemen sınıfına karşı geliyordu. En fazla bölgesindeki gerici devletler ittifakıyla karşı karşıya kalıyordu. 19. ve 20. yüzyılda durum tamamen değişti. İşçi sınıfının tarih

sahnesine çıkmasıyla sınıf savaşının sahnesi tüm dünyadır artık.

Bu devrim tarihte ilk kez özel mülkiyeti ortadan kaldırmayı, sınıfsız, sömürsüz bir dünya kurmayı hedefliyor. İşçi sınıfının toplumsal devrimi bu açıdan tarihin en köklü ve en büyük devrimidir. Gerici kapitalist dünya sistemine karşı geliştiği için tüm zamanların en ileriye giden devrimidir. Toplumsal devrim tarihteki bu rolünden dolayı gerek içeride gerekse dünyada birleşik bir karşı-devrim yaratarak ilerler. Tarihin en derine giden devrimini gerçekleştiren işçi sınıfı bütün çağların en devrimci rolünü oynayan bir sınıftır. İşçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki savaşta, iki sınıf, iki güç, iki dünya, iki dünya görüşü karşı karşıya gelir.

Proleter sınıf, her ülkede, asıl olarak burjuvaziyle ve dünya burjuvazisiyle savaşırken, aynı zamanda etkin ve geniş bir dünya proletarya dayanışmasının desteğinde yanarda bulur.

Nasıl ki, proletaryanın toplumsal devrimi tarihin en büyük devrimidir; bu tarihsel dönemde, gerçekleştirilen devrimci eylemlerin ve bunları gerçekleştiren yapıların da tarihte bir benzeri yoktur. Kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı, sayısız benzersiz eylemlerle doludur. Alman emperyalizmini ve faşizmini yenerek 1945'de büyük bir zafer kazanan Sovyet halkının, Sovyet kadınının ve Sovyet ordusunun gösterdiği kahramanlığın tarihte bir örneği yoktur. Çin devriminin zafer yolunda bir kilometre taşı olan Uzun Yürüyüş'ünün tarihte emsali yoktur. Yine sosyalist Kore, Vietnam'ın devrimlerini gerçekleştirirken verdikleri büyük devrimci mücadeleleri tarih daha önce kaydetmedi.

Dünyanın en güçlü ve saldırgan emperyalist gücü olan ABD'ye ve bütün emperyalist sisteme karşı, Küba Devrimi'nin 65 yıldır varlığını sürdürmesi daha önce tarihe hiç geçmemiştir. Türkiye ve Kürdistan birleşik devrimi bugüne kadar tarihe geçecek devrimci değerleri yaratmıştır. Yarın bunun daha başka örneklerini göreceğiz. Çağ dönüştürücü tüm bu etkileyici örnekler, proletaryanın nasıl bir potansiyel taşıdığını ve nasıl yaratıcı yeteneğe sahip olduğunu ikna edici biçimde ortaya koyuyor.

Tarihin evrensel gelişmesi yönünde yapılan halk eylemlerinin etkisini, kendi zamanıyla sınırlamak hatalı bir yaklaşımdır. Büyük tarihsel olaylar, tarihin gidişini, yönünü etkilemiştir. 1917 Sosyalist Ekim Devrimi, bir yüzyılın tümünü etkiledi. O halde ilerici ve devrimci nitelikli eylemler, geleceğe etkisi açısından da değerlendirilmelidir. Devrimin zaferi ve toplumun devrimci dönüşümü hedefi olanlar, işçi sınıfı ve halk eylemlerini işçi sınıfının kurtuluşu, insanlığın kurtuluşu bakış açısıyla ele alırlar. Geleceğin biçimlenmesinde rolü olan, sadece eylemler değil, bu eylemleri gerçekleştiren, öncülük eden ve yönlendiren kadrolardır aynı zamanda. 1917 Ekimini gerçekleştiren aktörler sosyalizmin kuruluş dönemini de yönettiler. Çin Devrimine yön verenler, toplumdaki etkilerini yüzyılın sonlarına kadar sürdürdüler. Küba Devrimine öncülük edenler sosyalizmin kuruluş yıllarında etkin bir rol oynadılar. Aynı şey bu topraklardaki devrimci mücadele için de geçerli. Bir dönemin devrimci mücadelesini yürütenler sonraki dönemlerde de mücadelede rolleri oldu. Hedef, bugünü

yıkılmak ve geleceği ele geçirmektir. Birçok örneğin gösterdiği gibi, devrim öncesinde verilen devrimci mücadele ve örgütsel çalışmalar, devrime ve geleceğe iyi bir hazırlıktır.

Burjuvazi, tam da bu süreçte, mücadele devrime dönüşmeden, siyasal baskı gücünü sonuna kadar kullanıyor. Halk eylemini, bu aşamada bastırmazsa, devrim aşamasında hareketi bastırmanın daha güç olacağını biliyor. Çok iyi biliyor, çünkü toplumsal devrimlerle aynı çağda yaşıyor. Sınıf çatışması, iktidar aşamasına ilerlediğinde çok daha şiddetlenir. Burjuvazi, ne yapacaksa iş iktidara varmadan yapar. Fakat, ne yaparsa yapsın, sınıf savaşının kendi kaçınılmaz sonucuna doğru katı doğa yasa gibi ilerlemesini engelleyemiyor. Devrimin zaferini geciktirebilir ancak engelleyemez. Nihai zafer bizimdir.

İşçi sınıfı ve burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesi tarihi, egemen sınıfın egemenliğini ve sınıf düzenini kendi gücüyle koruyamadığı zaman diğer burjuva devletlerini yardıma çağırmasını kaydetmiştir. Paris Komünü sırasında Fransız burjuvazisi savaş halinde olduğu Alman askeri güçlerini Komün'e karşı Paris'in üstüne gönderdi. 1917 Ekim Devrimini engellemesi için, Rus burjuvazisi, Alman askeri güçlerinin Petrograd'a yürümesini desteklemiştir. Çin Devrimi öncesi, Kuomintang gericiliği, Çin'i işgal eden Japonya ile anlaşıp, kendi güçlerini, uzun

yürüyüşü ezmek için yoğunlaştırmıştır. İspanya 1936 iç savaşında, Alman faşist güçleri, Franko faşist güçlerini desteklemek için, devrimci güçlerin olduğu yerleşimleri bombalamıştır. Burjuvazinin sınıf tavrı verdiğimiz örneklerle sınırlı değildir. Dünyanın herhangi bir köşesindeki proletaryanın toplumsal devrimini engellemek, dünya burjuvazisinin temel siyasetidir. Bu topraklarda süren birleşik devrim mücadelesi, karşısında her zaman dünya burjuvazisini bulmuştur. ABD ve AB, NATO, bölgedeki burjuvazi, Körfez ülkeleri burjuvazisi ve bir bütün olarak dünya burjuvazisi, ortak hareket etmiştir. Dünya burjuva gericiliğinin tüm saldırı ve engellemelerine rağmen, devrim engellenemez bir güçle yoluna devam ediyor. Böylesi bir güç karşısında zafere ulaşan devrim, gerçekten büyük bir devrimdir.

Devrimci işçiler, devrimci halk kitleleri, yalnızca zafer hedefiyle hareket etmiyor, zafere nasıl ulaşacağını da biliyor. Devrime iyi hazırlandı. Zengin toplumsal pratiği var. Büyük hatalar yapmayacak kadar deneyimli. Devrimci savaşçılık, kitlelerin davranışına yerleşmiştir. Bugüne kadar sürdürdüğü mücadelede dersler sonuçlar çıkardı. Kısacası düşmanı yenmek için gereken çok yönlü donanımına sahip. Devrimci kitlelerin varlığı ve savaşı devrimin en büyük güvencesidir. Tarihi devrimci kitleler yapar.



Kitlelerin Sola Kaymasının Devrimci Anlamı

21 Kasım 2024

Kitleler uzun zamandır sola kayıyor. Özellikle son bir iki yıl içinde sola kayış çok hızlı ve belirgin. Bu, genel bir değişimdir. İnsanların görüşlerinde ve sosyal pratiğinde olan bir değişimdir. Bir süredir, bunun üzerinde konuşulmakla birlikte, emekçi halk kitlelerindeki bu değişimin kapsamı ve derinliği anlaşılmuş değil. Kitlelerin sola kayması toplumda, yaşam biçiminde köklü değişim arzusunun ve devrim isteğinin bir ifadesidir.

Kitlelerin sola kayışı, burjuvazinin etkisinden kurtulup, kapitalist sistem karşısında konumlanmasıdır. Halkların anti-kapitalist konumlanması, yeni ve daha ileri bir topluma ulaşma bakış açısıyla ele alınırsa yani gelecekte bugüne bakılırsa esas anlamıyla, tüm derinliğiyle kavranabilir. Kitlelerin düşünsel ve toplumsal pratiğiyle sola kayışı, daha doğru bir ifadeyle sosyalizme yöneliştir. İşçilerde, emekçilerde sosyalizme doğru bir atılım var.

Kitlelerin sola kayışı, bu yönde toplumsal pratiğinin artışı, devrimin yükselişidir. Olaylarda ve olaylara katılanların sayısında bariz artış bu yödedir. Eylemlerin temposundaki gözle görülür hızı, artışı ve yönünü, devrimci bir bakışa sahipsen kavrayabilirsin. Devrimci yükseliş, belirli yerel alanlarla sınırlı değildir. Devrimci yükseliş, genel bir durumdur. Bütün bölgeleri ve mücadele alanlarını kapsıyor. Çatışma olmadan, devrimin yükselişinden söz etmek küçük burjuva hayalciliğidir. Bugüne kadar, şiddetli çatışmalar olmadan, devrim bir adım atamamıştır. Devrim her adımda büyük çatışmalara girerek ilerledi. Fabrikalara, kırsal alana, sokaklara bakın; devrimin nasıl çatışmalardan geçerek ilerlediğini göreceksiniz. Devrimin çatışa çatışa yükselişi, emekçi halk kitlelerinin kendine ve mücadelenin geleceğine olan güvenini güçlendirdi. Devrim işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin devrimci gücü

ve inisiyatifleriyle ilerliyor.

Halk kitlelerinin sola, sosyalizme yönelişi, eski toplumdan kopuştur. Köklü toplumsal kopuş devrimde gerçekleşir fakat bu, bugünden başlayan tarihsel bir harekettir. İşçiler ve emekçi halklar, yeni yarınlar için bugünkü özel mülkiyet toplumuna karşı eylemden eyleme koşarken; eylemde eylem tarafından dönüşüme uğramış oluyorlar. Olan şey ilerici, devrimci anlamda bir kopuştur. İşçilerin devrimci sınıf partisine düşen, kitlelerin, insanları kuşatan geleneklerden, anlayışlardan vb. kurtulmalarında onlara destek olmaktır. İyileştirilmiş bir ifadeyle, kitlelerin eski olandan kopuşunu hızlandırmak ve onlara öncülük etmektir. Çağdaş toplum, eski toplumla hesaplaşmış toplumdur. Çağımızda eski toplum durumunda olan, burjuva toplumdur. Toplumun devrimcileşmesi, eski toplumdan kopuş demektir. Tarihsel, toplumsal kopuş hareketini devrimle sonuna kadar götüreceğiz.

Ezilen ve sömürülenlerin sola kayması, toplumsal sorunların devrimle çözüleceğini umut etmesi anlamına gelir. Bugüne kadar, toplumsal sorunların burjuva toplumda çözüleceği beklentisinde olanlar da oldu. Şimdi en sıradan insanlar bile buna inanmıyor. Hem toplumsal deneyimlerinden öğrendiler, hem artık topluma bakışları değişti. Bu yüzden burjuva partileri, yalandan umutlarla halk kitlelerini bloke edemiyor. Küçük burjuva siyasi hareketlerin, sosyal reform politikası ve bu temelde toplumsal muhalefet adına, burjuva güçlerle iş birliği içinde hareket etmesi de, kitleleri devrimden uzaklaştıramıyor. Yaşamsal sorunların devrimle çözüleceği umudunun artması, iktidar sorununu siyasi mücadelenin merkezine getirmiştir. İktidar

sorunu mücadelede devrimci olanı ön plana çıkarır. Kitlelerin sola kaymasının kapsamı ve derinliği bu çerçevede anlaşılmalı.

Sınıf mücadelesi, karşıtların mücadelesidir. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler yani devrim cephesi, yalnızca kendini göz önünde bulundurmaz. Düşmanın ne yaptığını da daima bilmelidir. Burjuvazi, devrimin yükselişinin sonuçlarıyla karşılaşmamak için, kendi iktidarını, daha kapsamlı bir anlatımla, kendi sınıf egemenliğini güçlendirmek için özel bir çaba gösteriyor. Yıpranmış, teşhir olmuş, güçten düşmüş bir siyasi iktidarla, devrimin hızlı ilerlemesini, ani sıçrama göstermesini karşılayamacağını çok iyi biliyor. Türkiye tekeli sermayesi, dünya burjuvazisiyle birlikte muhalefeti bu bağlamda iktidara hazırlıyor. Yani burjuvazi harıl harıl iktidarını, başkaldıran emekçi kitleler karşısında güçlendirmek için çalışıyor. Onlara bu fırsatı verenler reformistler ve yakın takipçileri oportünistlerdir.

Devrimin yükselişte olması, burjuvazinin ve dünya burjuvazisinin çıkarları ve egemenliğinin sürekli tehdit altında olması demektir. Burjuvazi bu koşulların devam etmesini kabul etmez. Devrimin ilerlemesi ve başarıya ulaşması, yalnızca içeride, eski topluma son vermekle kalmaz, dünyada zincirleme olarak başka yerlerde de devrime yol açar. Çünkü sermaye dünyasının genel koşulları, bir kıvılcımın sistemi tutuşturmasına uygun. Bu temel nedenden dolayı, burjuvazi ve dünya burjuvazisi, devrimi bastırması için iktidara tam destek veriyor. Bugünkü siyasi iktidar, siyasi ve toplumsal baskıdan başka bir yola başvurmuyor. Baskının ve saldırıların şiddetini artırdığı için emekçi halklar-

la çatışmada daha şiddetli bir aşamaya girdi. Burjuvazinin gerici zoru sonuçsuz kalırken, emekçi kitlelerin devrimci ilerici zoru, halk eylemini başarıya götürür.

Sermaye dünyasının baskının şiddetini artırması, sömürü dünyasının gücünü değil, güçsüzlüğünü gösteriyor. Fakat, sermaye dünyasının tek egemenlik yöntemi baskı, daha tam ifadeyle kapitalist terör değildir. Kapitalist terörü tavizlerle de bütünleştirir yani en kritik anlarda ayaklanan kitlelere sınırlı ekonomik ve politik tavizler de verebilir. Ama taviz vermesi de sermaye dünyasının zayıflığının bir ifadesidir. Bugünkü dinci faşist iktidarın taviz vermesinden söz etmiyoruz. Muhalefetin iktidara gelmesi halinde uygulanır. Bu bir burjuva politikasıdır. İşçi hareketi ve emekçi kitle hareketi, tavizler adına temel devrimci hedefine yürümekten vazgeçmez. Emekçilerin kurtuluşu, temel devrimci hedeflerin gerçekleşmesindedir.

Yozlaşma, tüm toplumda alabildiğine yaygın durumdayken, sola yönelen kitleler toplumda canlı olanı temsil ediyor. Gerici güçlerle, yüzünü sola, sosyalizme dönen güçler arasındaki çatışmayı, canlı, dinamik, yeni bir gelecek uğruna mücadeleye atılanların kazanacağı açık değil mi.

Gelişmeyi sağlayan her toplumsal biçim, zamanla gelişmenin önünde ayak bağı olur. Bu toplumda yozlaşmanın derinleşmesi ve herkesi tehdit etmesi kaçınılmazdır. Burjuva partileri, tam da toplumun yozlaşmasını, alçalmasını, çürümesini temsil ediyorlar. Hepsi yozlaşmıştır. Bugüne kadar, bunun dışına çıkan burjuva partisi, daha geniş olarak, düzen gücü ve kurumu yoktur. Her gün bu kurumların yozluğuna, çürümüşlüğüne ait sayısız

olay anlatılıyor. Bu yoz toplumdan kurtulmak, toplumun kendisini devrimci tarzda dönüştürmekten, toplumu yeni ilkelerle, yeni bir içerikte ve yeni bir zeminde örgütlemekten geçer. Bu anlamıyla, kitlelerin sola kayması basit, sıradan bir olay değil, içerikli tarihsel bir olaydır.

Burjuva çevrelerin içinde bu toplumsal sistemde kalarak, özel mülkiyet düzenini savunarak da burjuva partilerin, toplumsal yapının, onun yozlaşan toplumsal ilişkilerinin dışında kalabileceğini ileri sürebiliyorlar! Bunun için kendi içinde yenilenme, değişim yapmalarının yeterli olacağını söylüyorlar. Bu sistemin içinde olan değişiklik, temelde bir şey değiştirmez. Çünkü bu siyasi yapılar, bu sistemden besleniyor. Dolayısıyla sisteme hizmet ederler. Bu toplumsal sisteme hizmet eden her yapı, yozlaşma ve çürümeyi ve zihinsel alçalmayı kendi içinde taşır. Siyasi iktidar hem dini bir yozlaşma içinde, hem burjuva bir yozlaşma ve çürüme içinde. Muhalefet burjuva yozlaşma içinde iktidara gelirse, yozlaşmadan kurtulamaz. Aksine yozlaşma derinleşir, çünkü iktidar olanaklarını kendi bireysel çıkarları için kullanacaklardır. Ele geçen siyasi bürokrasi vb.in konumunu kendi bireysel çıkarları için kullanmak, burjuva toplumun bir ilkesidir. Rüşvet, yolsuzluk, politik nüfuzunu kullanma vb. iktidarın bu parti yöneticilerine sunduğu olanaklardır. İktidara hücum, bireysel çıkar elde etmeye hücumdur. Burjuva toplum, eski bir toplumdur. Eski olan bütün toplumlarda olduğu gibi tüm olumsuzlukların biricik kaynağıdır. Yeni ve canlı bir yaşam için, eski toplumun yıkılması zorunludur.

Kapitalizmin ezdiği güçlerin sola kayması, eski toplumla tarihi bir he-

saplaşmadır. Bu toplumsal olay, devrimin, halkların içinde nasıl derin bir etki yarattığını açığa çıkardı. Kitlelerin düşünsel ve eylemsel olarak sola, sosyalizme yönelmesi, devrimin büyümesidir. Devrimin büyümesini, güçlenmesini bilinçsizce kullananları bir kenara bırakırsak, Türkiye ve Kürdistan'da yaklaşık 60 yıldır verilen devrimci mücadele devrimin büyümesinden, devrimin gelişiminden başka bir şey değildir. Hedef, devrimin zaferidir. Nitelik sıçramasıdır, iktidarın emekçi halkın eline geçmesi, toplumun temelden yani kökten değişimidir. Devrim hedefe ulaşmadıysa da, bunun bütün koşulları oluştu. Kitleler devrimci toplumsal pratiği yönünden deneyimli, teorik olarak güçlü, siyasal mücadele, taktik bakımdan donanımlı. İşçi sınıfıyla, diğer halk kitleleri arasında bir kaynaşma ve yakınlaşma var. Kadın özgürlük hareketi, düşünsel ve güç olarak devrimde daha etkin olarak yer alıyor. Devrimci gençlik, devrimin etkin ve dinamik bir gücü olduğunu on yıllardır ortaya koyuyor. Devrimin enternasyonal ilişki yönü hep olmuştu. Ve şimdi daha güçlenmiştir.

Reformist siyasal hareketler, devrimi güçlendirici bir çizgi izleyeceklerine, burjuvaziyle iş birliğini geliştirme peşindeler. Devrimci kitlelerin yönelimiyle, sosyal reformistlerin yönelimi arasında tam bir tezatlık yaşanıyor. Devrimci kitleler, her yerde cesaretle savaşıyorlar. Anti-kapitalist başkaldırı gün gün yaygınlaşıyor. Başkaldırı, halk kitleleri arasında yerleşmiş bir anlayış ve hareket oldu. Kurulu düzen her yerde sorgulanıyor, eleştiriliyor, tartışılıyor, teşhir ediliyor. Emekçi halk kitleleri her alanda eleştiri ve eylemde devrimci ruh haliyle davranıyorlar. Mücadeleci, militan kitlelerin

devrimci ruh hali, geniş kitlelerin eyleme geçmesini ateşliyor. Devrimci ruh halinin doğması, devrimle, devrimci mücadeleyle bağlantılıdır. Uzlaşmacı siyasetler, "toplumsal muhalefet" adına, burjuvaziyle girdikleri iş birliği ve teslimiyet çizgisiyle kitlelerde devrimci ruh hali yaratamazlar. Olsa olsa, kitlelerdeki devrimci ruh halini söndürürler. Dolayısıyla emekçiler, bu siyasal hareketlerle beraberliğini devam ettirerek kurtuluş yüzü göremezler. İşçi sınıfı ve emekçi halk kitleleri kendilerine gerçek kurtuluş yolunu gösteren ve bunun nasıl gerçekleşeceğini söyleyen devrimci sınıf partisi önderliğinde hareket etmelidir.

İşçi sınıfının ve emekçilerin devrimci ruhuna, onların güç ve inisiyatifine, devrimci enerjisine dayanmayan devrimci sınıf partisi, Devrim Programını hayata geçiremez. Devrim deyince, söz konusu olan yalnızca öncü değil, milyonların devrimci sosyal pratiğidir. Emekçi kitlelerin devrimci ruhuna, güç ve inisiyatifine dayanmayan öncünün mücadele yeteneği ancak sınırlı sonuç alır. Kitlelerle sıkı bağı ve ilişkisi olan; onlarda devrimci ruh yaratan, güçlerini ve inisiyatifini sonuna kadar kullanan öncü güç, işçi sınıfının kurtuluşunu gerçekleştirebilir.

İşçiler, kadınlar, emekçi köylülük, gençlik, en sıradan insanlar her yerde başkaldırı içindeyken, devrim sürekli yükselişyken öncü, önderlik görevini teoride olduğu gibi pratikte de yerine getirmek için bütün yeteneğini, tüm çabasını sonuna kadar ortaya koymalıdır.



Ezilenlerin Başkaldırısını Birleşik Başkaldırıya Dönüştürelim

15 Kasım 2024

Devrimci komünist güçlerin mücadelesi hayatının tamamı sermayenin ve devletin ağır baskısı altında geçti. Yıllardır süren mücadele boyunca ağır bedeller ödedi. Güncel sınıf savaşında kullanacağı zengin bir deneyim biriktirdi. Sınıf savaşının yeni çarpışmalarına daha güçlü ve donanımlı hazırlandı. Proletaryanın savaşan güçlerinin deneyimi, teorik pratik birikimi emekçi sınıfın kurtuluşu yolunda büyük bir devrimci değerdir.

Burjuvazi ve faşist devletin şiddetli saldırıları ne proletaryanın devrimci sınıf partisinin mücadelesini ve gelişimini durdurabilir ne de devrimin ilerlemesinin önüne geçebilir. Çünkü, yeni bir topluma geçmek yönünde yeni bir tarihsel dönem başlamıştır. Çünkü bu mücadele tarihsel eğilim olarak evrensel gelişme yönündedir. Tarihsel eğilim, pratik devrimci bir harekete, devrimci bir güce dönüşmüştür. Bu gelişim, yönetenlerin, toplumu başkaldırı ve devrimden kurtarmaya yönelik tüm girişimlerini boşa çıkarmıştır. Kapitalist sınıf ne yaparsa

yapsın, Komünist Manifesto'da ifade edildiği gibi, burjuvazinin yenilgisi ve proletaryanın zaferi aynı biçimde kaçınılmazdır.

İşçi sınıfının mücadelesinin tarihsel eğiliminin evrensel gelişme yönünde olması, Türkiye ve Kürdistan'a özgü değildir. Kapitalist sistemin bütünlüğündeki bir gelişmedir. Mücadele çağsaldır. Toplumsal devrimler çağındayız. Proletaryanın mücadelesinin tarihsel eğilimi evrensel gelişme yönünde olduğundan ve sistemin tümünde işlediğinden, bir ülkedeki devrimci mücadeleyi bastırmakla, hatta ezmekle, bu tarihsel eğilimi ve yol açtığı sonuçları ortadan kaldıramazsınız. Bu topraklardaki mücadele hem kendi devrimci dinamikleri hem dünyadaki devrimci dinamikler tarafından besleniyor.

Devrimci dinamikler, devrimin öznesi üzerine birçok kez durduk. Türkiye ve Kürdistan'da sadece nesnel koşulların oluşmadığını, öznel koşulların da oluştuğunu gözler önüne serdik. Yalnızca bu düzeyde bırak-

madık. Nesnel ve öznel koşulların bir arada toplandığını da belirttik. Aynı konuya tekrar tekrar değinmemizin temel nedeni, yalnızca yeni okurları göz önünde bulundurduğumuz için değil, daha önce, özne hakkında söylediklerimiz, gerçek anlamda kavranmadığı için. Bazen insanların anlayışı en apaçık gerçekleri ya da gerçekliğin ikna edici biçimde önlerine konmasını anlamaya kapalı olur. Ancak daha sonra, yeniden karşılıklarına çıktığında kavriyorlar. Bu yüzden, devrimin öznesi konusuna tekrar değinmek durumunda kaldık. Yayınlarımızda olgulara ve süreçlere bütünlüklü yaklaşmak gerektiği biçimindeki görüşümüzü birçok defa işledik. Ama o sıra dikkat çekmedi. Yakın tarihte yeniden ele aldığımızda, bu sefer yayınlarımızı takip edenlerin dikkatini çekti.

Devrimin öznesini, proletaryanın devrimci partisini, devrimci işçileri, kadın özgürlük hareketini, devrimci gençliği küçümseyenler, öncesi bir yana, son otuz yıldır kapitalist dünyayı altüst eden genel başkaldırıyı açıklayamazlar. Dünyayı değiştirecek özne öyle bir konumda ki devrimci krizi, devrimci durumu ayakta tutacak bir savaşçılık sergiliyor. Gezi'de milyonlarca insanın günlerce ayaklanmayı sürdürmesini, devrimci dinamiklerin ileri durumuyla değerlendirilebilirsiniz.

Toplumunu dönüştürecek olan özneyi yetersiz gösterenler, bu dönüşümü aslında göze alamayanlardır ya da proletaryanın tarihsel devrimci görevinin sorumluluğunu üstlenemeyenlerdir. Gerçekte devrimci öznenin ileri konumda olmasına karşın bunu kabul etmeyenler, geri konumdadır. Devrimci savaşım, sıradan insanların

değişim içine girmesi ve mücadeleye katılmasıyla yeni bir döneme girdi. Devrim, en geniş kitlelerin içinde derin kök salmış ve bu kitleler hızla devrimcileşiyorlar. Emekçi halklar her yerde, bugünkü topluma ateş ediyor. Özne, devrimi gerçekleştirecek bir özne haline geliyor.

Özne, her zaman devrimi başarıya ulaştıracak konumda değildir. Uzun zaman alan mücadelelerden sonra, bugün farklı, başka bir öznedir. Türkiye ve Kürdistan proletaryasının siyaset sahnesinde bağımsız mücadelesi, gerçek anlamda mücadele olarak geçti. Uzun yıllar, mücadele yıllarıdır.

Tüm bu zaman içinde devrimci sınıf mücadelesi her yeni dönemde, öncekine göre daha yaygın ve kitlesel biçimde gerçekleşti. 70'li yıllar, 60'lı yıllara göre daha kitleseldir mücadele; 90'lı yıllarda daha kalabalık güçler katıldı; 2000 sonrasında ise, mücadele milyonların ayaklanmasına dönüştü. Örgütlü mücadele açısından da, proletaryanın devrimci sınıf örgütlenmesi politik örgüt aşamasından politik parti aşamasına vardı. İşçi sınıfı, kendi mücadelesine örgütlü bir biçim vermede çok ileriye gitti. Bu, apaçık devrimci örgüt bilincidir. Sınıf mücadelesinin deneyimi yönünden de gözle görülür bir gelişim var. Emekçi sınıf uzun bir mücadeleden sonra, şimdi dünyanın en zengin deneyimlerinden birinin yaratıcısı durumunda. Toplumsal bilinç edinme bakımından da çok belirgin bir gelişme söz konusu. İşçi sınıfının mücadelesinin diğer yönleri, çeşitli yönleriyle ele alındığı halde, bilinç gelişimi eksik bırakılmıştır. Oysa insanların görüşlerinde büyük bir değişim yaşanmıştır. Proletaryanın devrimci sınıf partisi, her olaya

yönelik görüşleriyle emekçilerin mücadelesinin önünü aydınlatmıştır. Böylece emekçi sınıf, diyalektik materyalizmin etkin silahıyla donandı. Ayrıca bu tüm süreci sosyalist yazarlar, şairler, sanatçılar düşün ve yazın eserleri ve mücadeleleriyle, dünyayı değiştirme mücadelesinde, emekçi kitleleri ileri bilinçle donattı.

Yeni bir gelecek mücadelesi veren özne, içinde bulunduğu çağdan, yaşadığı toplumdaki bağımsız değildir. İçinde bulunduğumuz toplum, tam bir çürüme içinde. Çürüme, verili toplumsal koşulları temelden dönüştürme savaşı veren karşıtı da etkiliyor. Toplumsal durum bu aşamada-ken burjuvazinin hiçbir kurumu siyasi partiler, siyasi üst yapı bunun dışında kalabilir mi? Hem özel mülkiyet düzenini savunacaksınız hem bunun yarattığı sonuçlar karşısında şaşkınlığa düşeceksiniz. Bu tam bir ikiyüzlülüktür. Toplumsal sistem, siyasi iktidar, devlet, burjuva muhalefet yozlaşma ve çürüme içinde. Çürümenin egemen olmadığı burjuva siyasi parti yoktur. Biz bunlara, siyasi partiler çetesi derken, aynı zamanda onların nasıl yoz güçler olduğunu söylemiş oluyoruz.

Toplumun bu denli çürümesi yeni, canlı, insani bir topluma geçişin zorunluluğunu gösteriyor. Asıl mesele şuradadır ki, toplumun devrimci, en canlı, en dinamik güçleri, işçi sınıfı ve kapitalizmin ezdiği tüm kitleler, bu toplumu dönüştürmek için devrimci bir kararlılık göstermezse, kendilerini de çürütmüş olurlar. Canlı güçler, toplumsal çürümeye karşı korunaklı değildir ve böyle bir korunak da yoktur. Daima yeni ve ileri toplumsal ilişkiler, eski ilişkilerin yerini alarak, toplum canlılığını korur. Toplum kökten

değiştirilmeden, çürümenin tüm toplumu egemenliği altına alması önlenemez.

Toplumsal çürümenin, kapitalizmi yıkmak için savaşıyor, diri güçlere doğru yayılması olmuş bitmiş bir durum değildir. Ama genelleşen bu olgunun dışında kalınamayacağını bize gösteriyor. Toplumun canlı, devrimci güçleri savaşıyor yeni bir aşamaya çıkardı. Bu, genel başkaldırı aşamasıdır. Şimdiye kadar, mücadelenin her alanında yapılanlar, genel başkaldırını oluşturdu. İşçi sınıfı, bu aşamada eylem yeteneğini pratikte en yüksek düzeye çıkararak, devrimin önder sınıfı olduğunu ortaya koyabilir. Sürecin bundan sonraki biçimlenişi, işçi sınıfının devrimci mücadelesine bağlı olacaktır.

Doğan politik ve toplumsal ortam, işçi sınıfı açısından amacı gerçekleştirmeye uygundur. Ortamın doğması, tarihin kendiliğinden akışı içinde olmadı. İnsanları devrimcileştiren ortam çetin, uzun, şiddetli mücadelenin sonucu oluştu. Burjuvazi hareketi bastırır da, devrimci mücadelenin yarattığı ortamı ve bu ortamın sonuçlarını ortadan kaldıramaz. Rusya'da Üç Devrim'de etkin olanlar, 1917 Ekim Devrimini yöneten ve yönlendirenler, kendisinden önce, mücadelenin yarattığı ortamda hazırlandılar. RSDİP'in doğduğu ortam, 1890'lar ve biraz öncesidir. Daha sonraki birçok fikir o süreçte oluştu. O devrimci mücadele ve tartışma ortamının yol açtığı sonuçlar yok edilemedi. ÇKP'yi doğuran, nesnel ve öznel ortam partinin kurulduğu 1921 öncesi devrimci mücadele, araştırma, tartışma aydınlanma ortamıdır. Küba Devrimi'ni 1959'da zafere ulaştıran devrimin

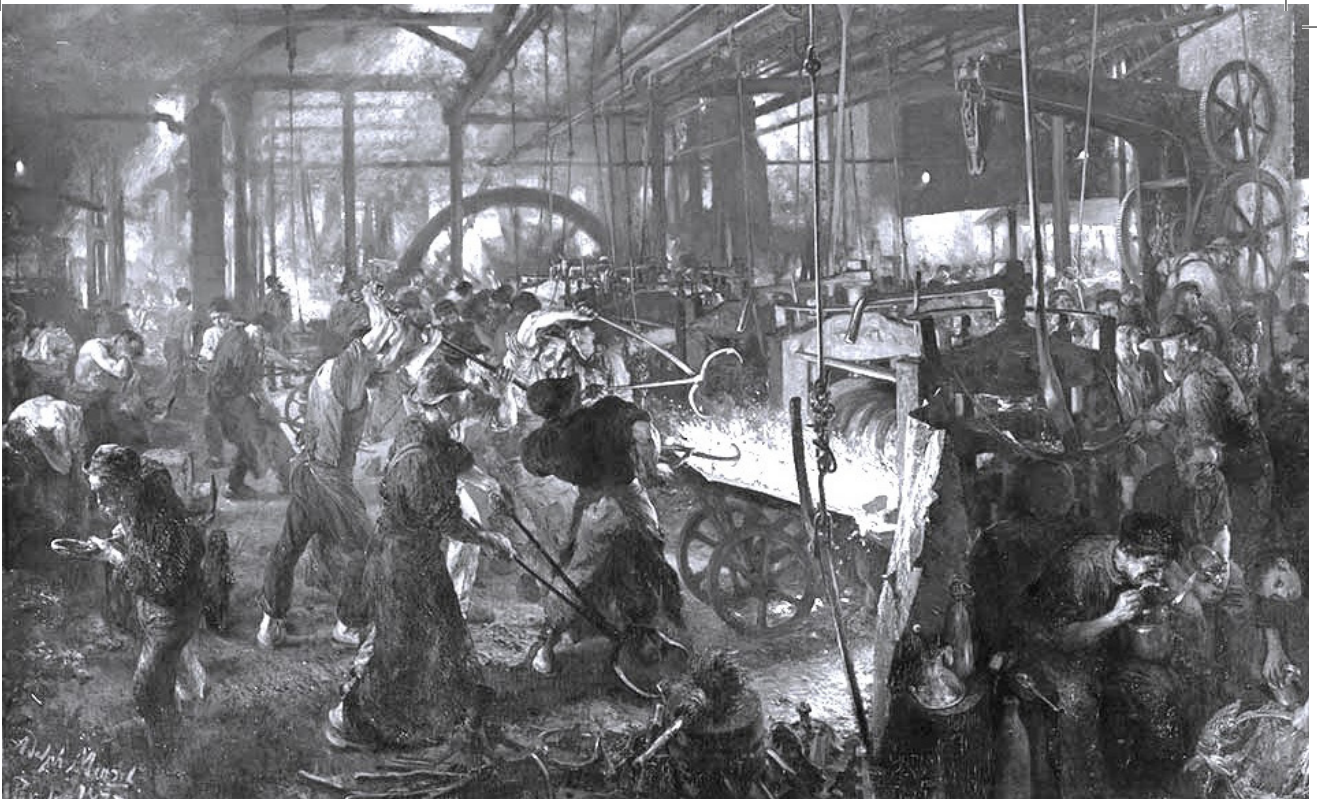
öncüleri, ilk olarak on yıl öncesinde başlayan Küba ve Latin Amerika'daki canlı tartışma, mücadele, sosyalizmden etkilenme ortamıdır. Küba Devrimi, Latin Amerika'da devrimci bir ortam yarattı. Kıtada binlerce insan bu sırada devrimcileşti ve gerilla savaşı başlattı. Türkiye ve Kürdistan'da devrimci ortam 69-71'de, 70'li yıllarda, 90'larda doğdu. Gezi Haziran Halk Ayaklanması toplumun daha geniş kesimlerini devrimcileştiren yeni bir ortam ve ileri tarihsel sonuçlar yarattı. Bugün her yerde bireysel ya da kolektif, genel bir başkaldırı ortamı ve genel başkaldırının kendisi var. Devrimci işçi sınıfı ve tüm devrimci güçler için devrimi gerçekleştirmek için elverişli bir ortam var. Tarihin gidişi, devrimci sınıfın tarihsel rolünü oynamasına bağlı. Devrimci işçiler partisine düşen, proleter sınıfın, tarihsel devrimci rolünü oynaması için gereken politik desteği vermek ve yönetmek ve yönlendirmektir.

Eylemlerde kitlelerin coşkuluğu, devrimin temel bir koşuludur. Akdeniz insanları karakter olarak coşkundur, fakat toplumu değiştirecek bir devrim için, devrimci bir coşku gerekir: Emekçi kitlelerin mücadeledeki coşkusunda iki önemli etkenden biri, nihai amaçtır, yani dünyayı (toplumu) değiştirme amacı. Büyük devrimci amaç olmadan, başka hiçbir şey kitlelerde devrimci bir coşku yaratamaz. Dünyayı devrimci yoldan değiştirme mücadelesi, her zaman emekçi kitlelerde sınırsız bir coşku yaratmıştır. Eylemlerde sık sık gördüğümüz zincire vurulamaz coşkunluğun temelinde yeni bir dünya uğruna mücadele var.

Kitle coşkunluğunu etkileyen başka bir etken daha var: Dünyayı

değiştirmek uğruna riskli eylemlere girişmek. Riskli eylemlerin yarattığı coşkuyu, sistemle uzlaşma zeminlerinde kalarak sağlayamazsınız. Senelerdir, burjuvazinin kabul edilebilir sınırlarında hareket eden reformist hareketler, tüm çaba ve zorlamalarına rağmen, kendi içlerinde devrimci bir coşku yaratamıyorlar. Eylemde ve politik örgütlenmede risklerle sürekli karşı karşıya gelenlerin doğurduğu yüksek coşkunluğu, uzlaşmacı siyaset yaparak doğuramazsınız. 1917 Ekim'inde Kışlık Saray'a hücum eden kitlelerin o coşkusu, barışçı mücadele serisiyle elde edemezsiniz. Fidel, Che, Raul'un 1959'un ocak ayında kentlere girerken doruğa çıkan coşku denizini, oy ile yaratabilir misiniz? Ya da 1944 zaferinin Sovyetler Birliği'ndeki coşkusu, o milyonların hayatına mal olan savaşı kazanmadan nasıl oluşturabilirsiniz! Türkiye ve Kürdistan birleşik devrimi, riskli süreçlerden geçerek ve en tehlikeli eylemleri göze alarak, kendi saflarında ve mücadeleci kitlelerde her zaman coşkunluk yaratmıştır.

Devrim güncelliğini herkese dayatınca, uzlaşmacı siyasetler, kendi aralarında devrimci görünme yarışına girdiler. Her gün devrim üstüne bir yığın laf ediyorlar. Fakat, konumları devrimci mücadelede riskli eylemleri üstelenmeye uygun değil. Bu yüzden kendi konumlarıyla, devrimci kalmaları arasında paradoks var. Bu yüzden tutarsızlar. Kaygan ideolojik bir zeminde hareket ediyorlar. Devrime önderlik edenler gerçek anlamda devrimci konumda olanlardır.



Kitle İlişkilerine Odaklanalım

26 Ekim 2024

Son dönemde işçi sınıfının ve köylülüğün eylemlerinde hem nicelik hem de nitelik olarak bir yükseliş, gelişim ve değişim gözlemliyoruz. Bu durdurulamaz bir değişimdir.

Değişimi uzun zamandır yapılan kitle eylemlerinden görmek mümkündür. İşçi eylemleri olsun, çiftçi eylemleri olsun ya da çevreden dolayı köylülerin eylemleri olsun ya da mahallesinin yıkılmasından rezerv alan adı altında talan edilmesine karşı eylem yapan, başkaldıran, çatışan halktan insanlar, daha çok sıradan insanlar. Eyleme geçen, örgütlenen, dövüşen ve dönüşen bu insanlar. Senelerce devletin, burjuva güçlerin, gericiliğin baskı altına aldığı, bloke

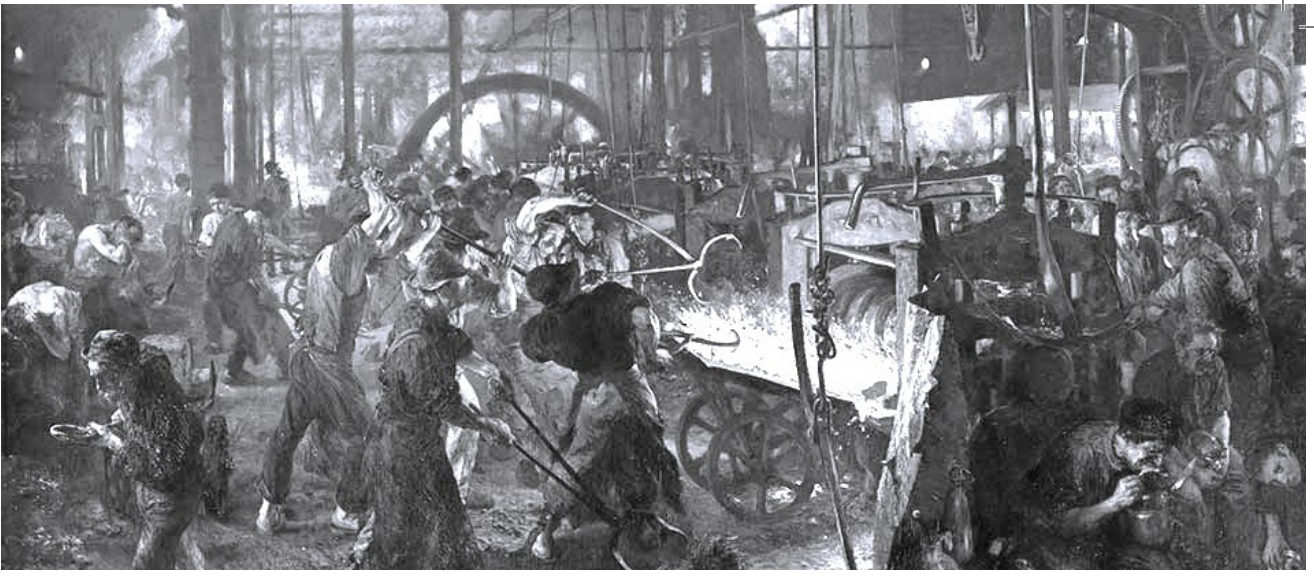
ettiği ve ne yaşamışsa kendi içinde biriktirmiş, yani büyük öfke biriktirmiş olan bu insanlar. Hep fon olarak kullanılmış, hiç önem verilmemiş. Yönetenlerce kendilerine bugünkü yaşam biçimi biçilmiş insanlar, uyardılar, eyleme geçtiler ve her şey biziz, diyorlar. Artık oyunun yazarı da aktörü de kendileri olmak istiyor. Şimdi sıradan insanlar zamanı! Emekçi ve sömürülenlerde düşünülenenden daha fazla öfke birikimi var. Kurulu sisteme başkaldırı -bireysel veya kolektif, örgütsel- düşünülenenden daha yaygın ve emekçi halkların arasında derin kök salmış. İşte bu büyük güç her yerde başkaldırıyor. Varsın gerisini burjuvazi düşünsün.

Sıradan insanlar artık eski insanlar değil. Bilgili, kültürlü, önemli bir kesimi eğitilmiş. Düşüncelerinde büyük bir değişim oldu. Geniş bir kesimi uzun süren mücadelelerden geçmiş, mücadele deneyimine sahip. Bu insanlar devrim eğitiminden geçerse burjuva düzenin “vay haline!” Tarihi devrimci kitleler yapar. Sosyalist hareket kitlelerle birleşemezse adına layık olamaz; işçi hareketi de sosyalist hareketle bütünleşmezse, burjuvazinin ideolojik etkisinde kalır, yozlaşır.

Bu topraklarda ezilen ve sömürülen insanlar, cumhuriyet tarihinin en uzun yıkımını; yani yüz yıllık bir ekonomik yıkım yaşıyorlar. Emekçi halk yoksulluk ve yoksunluk içinde. Ekonomik yıkım beraberinde zorunlu olarak toplumsal, insani yıkımı getirdi. Hiçbir emekçi yarınından emin değil. Sınıflar ayrımı çok derin, sınıf çelişkisi çok keskin. Sınıf savaşı gitgide daha şiddetli hale geliyor. Öncü işçiler mücadelenin her alanında söz sahibi olmak için emekçi kitlelerle sıkı bağlar ve ilişkiler içinde olmalıdır.

Dönemin en önemli, en ivedi ve öne çıkan sorunu bu.

Proletarya partileri, devrimden önce ya da sosyalist kuruculuk yıllarında, halk kitlelerinin mücadele gereksinimlerini karşılamak amacıyla, içerikli sloganlar altında çalışmalar, kampanyalar, mücadele görevleri belirlediler. Mesela Stalin Sovyetlerde bir dönem önlerindeki görevi şu sloganla ortaya koyar: “Şimdi her şeyi kadrolar belirler!” Bu slogan altında kadrolaşmaya ağırlık verilir ve sonuç elde edilir. Yine 1930 başlarında Avrupa’da savaş bulutları görününce ve Hitler faşizmi savaşa başlayınca Stalin Sovyetleri savaşa hazırlamak ve sosyalizmin inşasını hızlandırmak için şu sloganı atar: “Şimdi her şeyi teknik belirler!” Mao da devrim sonrası halkın önündeki görevi belirlemek ve kitleleri seferber etmek için dönemsel sloganlarla görevler belirler. İçinde olduğumuz dönemin özelliklerini göz önünde tutarak şu sloganla görevi saptamalıyız: “Kitle ilişkilerine odaklan!”



Bütünlüklü Devrimci Mücadele

22 Ekim 2024

Geniş bir araziye dağılmış ağaçlarla, orman arasında nitelik farkı var. Ormanda iç bütünlük var. Burada nicelikle (ağaçlar), nitelik (orman) arasındaki fark açıktır.

Toplum, bireylerin toplamından oluşmaz, gerçekten, bireylerin karşılıklı bağlarından, ilişkilerinden oluşur.

İşçi sınıfı partisi, üyelerin toplamı değildir. Parti, parti örgütlerinin organik ilişkisidir. Parti örgütleri arasında organik bir ilişki vardır.

Olgular arasında nesnel ilişkiyi kavramalıyız.

İnsanlar arasında nesnel bir ilişki var. Bazıları bu ilişkiyi duyunca olaylar ve insanlar arasındaki nesnel ilişki ve bağı yüzeysel göstermelik, içeriksiz olarak ele alıyor. Derinlikli kavrayış konamıyor.

Fikir olguları aktarmak değildir; olgular arasındaki nesnel bağı ve ilişkiyi kavramak ve açıklamaktır. Teori, olguların genel anlamını ortaya koymaktır.

Bir çoğumuz, kapitalizmin, insanlığı çöküşe ya da başka çarpıcı bir anla-

tımla yok oluşa götürdüğünü olgularla söylüyor. Ama bunu olgular düzeyinde yapıyor. Olguların genel anlamını veremiyor, yani bunun kapitalist toplumla bilinçli bağına açıklayamıyor. Bu köhnemiş toplumsal yapı varlığını sürdürdüğü müddetçe, insanlık ve tüm yaşam daha büyük bir yıkıma uğrayacak, yok oluş hızlanacaktır. Bizler, bu yıkımın sonuçlarını günlük yaşamımızda her gün yeniden ve yeniden yaşayacağız.

Olgular arasında olan nesnel bağı ve ilişkiyi göremez ve bunun temelindeki toplumun değişme zorunluluğunu kavrayamazsak; bunun kapitalizmle bağına kuramaz ve tüm bu olguları bir bütünlük içinde göremezsek, eski sisteme karşı bütünlüklü bir strateji geliştiremeyiz.

Bütünlüklü bir strateji geliştirmek yeterli değildir. Aynı zamanda ivedi bir strateji olmalı. Daha doğrusu bütünlüklü, yani kapsayıcı devrimci bir strateji, sınıf mücadelesinin güncel gereksinimlerini karşılamalıdır. Yaptığımız durum analizi, güncel devrimci

stratejinin ne kadar önemli olduğunu gösteriyor.

Tekelci sermayenin ve siyasi iktidarın sömürü ve baskıyı, tahakkümü uçaştırdığını söylüyoruz. Bu, tamamen sermayenin büyümesiyle doğrudan bağlantılıdır. Sermayenin büyümesi daha çok barbarlığı doğurur. Kapitalist barbarlık ya da vahşet ve dehşet. İşte burjuva toplumun insanlığa uygun gördüğü budur. İyileştirilmiş bir anlatımla özel mülkiyetin topluma şimdiye kadar uyguladığı despotizmde, barbarlıkta sınır tanımadığını ortaya koyuyor.

Bu tespiti yapmadan, insanları devrime, iktidara hazırlayamayız. Sosyalizme geçişin somut olduğunu kavratamayız. Kapitalizmin ilerleyişinin daha çok barbarlık doğurması, burjuva siyasetin, düzen güçlerinin, sınırlarını belirliyor. Buradan şu net sonuç çıkar; burjuva dehşet ve despotizmi, burjuva toplumun kendisinin ortadan kaldırılmasıyla son bulabilir. Geline tarihsel aşamada temel devrimci hedefi esas alan devrimci bir stratejiyi hayata geçirmek günceldir ve temel önemdedir.

Bu topraklarda burjuva dönemin en büyük ekonomik ve sosyal yıkımı yaşanıyor. Emekçi kitleler, bu düzenin baskısı altında daha çok eziliyor. Yine yüzyılın en yıkıcı, öldürücü sefaleti insanların günlük yaşamına egemen oldu. Bu şartlarda, daha çok zorbalığa başvurması, faşist devlet terörünü yoğunlaştırması, halk kitlelerinin daha sık başkaldırmasından başka bir sonuca yol açmaz ve yol açmıyor da. Her yerde büyük bir başkaldırı dalgası yükseliyor.

Emek-sermaye çelişki ve çatışması yeni bir durum değil. Yeni olan bunun en ileri noktaya varmasıdır. Fakat şimdiye kadar, statükocu sosyalistler,

başkaldırıya varan çatışmaların, bir bütün olarak sınıf savaşının temelindeki uzlaşmaz sınıf çelişkilerinin gerçek anlamda bilimsel tahlilini yapmadılar. Bilimsel tahlil yerine kendi statükocu bakışını koydular. Oysa gerçeklik ne ise odur. Ama onlar, gerçekliği kendi durumlarına göre büktüler. Yani gerçekte keskin olan çelişkilerin keskinliğini törpülediler. Böylece, statükocuların gerçekliği yorumlayışıyla toplumsal gerçekliğin kendisi arasında bir paradoks doğdu. Gerçek koşulları yansıtmadığı ve aydınlatmadığı için, onların somut durum üzerine yaptıkları politik yorumlarının ciddiye alınacak bir yönü kalmadı.

Böylece devrim yönünde atılması gereken adımlar atılmadı. Bu yönde yapılması gereken ciddi hazırlıklardan uzak duruldu. Bunun yerine, kitleler günlük mücadelenin şişirilmiş sonuçlarıyla oyalandı. Düşman sınıfa en kritik anda kendini toparlama olanağı verildi. Sosyal reformistler ve onların en yakın takipçileri dün olduğu gibi bugün de aynı siyasi çizgide yürüyorlar.

Statükoculuk yalnızca bizde ortaya çıkan bir durum değildir. Statükocu bakış, tüm kapitalist ülkelerde sosyal reformizmin ve oportünizmin egemen bakışıdır. Ve her yerde devrimci dünya proletaryası statükocu anlayışla hesaplaşarak daha ileri gitmiştir. Bu mücadelede, sınıf bilinçli işçilerin en etkin silahı, kendi devrimci sınıf partisi öncülüğünde, sınıf mücadelesini sonuna kadar götürme kararlılığı göstermektir.

İşçilerin sınıf mücadelesi tarihi, burjuvaziye karşı amansız mücadeleler tarihidir. Bu mücadelenin en ön sıralarında her zaman komünistler yer almıştır. Mücadele, ideolojik-politik, pratik, sanat, estetik, edebiyat ve bütün alanlarda sürdü. Tarihte eski toplum-

dan bir üst topluma geçiş, zorlu, sancılı olmuştur, mücadele amansızdır. Fakat bugüne kadar bir özel mülkiyet toplumunun yerine başka bir özel mülkiyet toplumu geçti. Tarihte ilk kez, özel mülkiyetin ve sınıfların olmadığı bir topluma, komünist topluma geçiliyor. Bu uğurda bir mücadele, tarihte görülmedik ölçüde amansız olur. Dolayısıyla, bu amaçla yapılan devrimci savaşın tarihte bir benzeri yoktur. Ve olamaz da. Paris Komünü'ne bakın, 1917 Ekim devrimine, 40'lı yılların toplumsal devrimlerine, Küba devrimine ve sayısız halk ayaklanmalarına bakın. 20. yüzyılı baştan sona kaplar. İçinde bulunduğu yeni bir toplumsal devrimler çağı. Küresel iç savaş, proleter sınıfın sınıf savaşının nasıl amansız bir savaş olduğunu göreceksiniz. Bu tarih öncekiyle savaştır.

Amansız sınıf mücadelesine öncülük eden devrimci işçiler ve devrimci işçiler partisi, üstlendiği tarihsel görevin gereği olarak, her zaman canlı, dinamik, devrimci enerjiye dayanan, proleter ateşlilik içinde olmalıdır. İşçi sınıfı partisi, sadece kendi dinamizmine dayanmamalıdır. İşçilerin, emekçi halk kitlelerin, ezilen halkların devrimci dinamizmine dayanmalıdır. Partiyi asıl canlı, dinamik tutan, işçi sınıfının kurtuluşudur. Bununla birlikte, bir partinin amacı net ve kesin çizgileriyle ortaya koyması yeterli değildir. Kendi konumunun da buna uygun olması gerekiyor. Açıkça ilan ettiği amacı yönünde sürekli ısrarlı bir çaba içinde olması gerekir. Amacı yönünde ısrarda en küçük bir yalpalama, partiyi durgunluğa ve etkisizliğe götürür. İşçi sınıfı partisi, proleter sınıfın iktidar koşullarında sosyalizmde de toplumu dönüştürme amacına ulaşmak için durgunluğa düşmeden canlılığını ve dinamik yapısını

korumalıdır. Toplumu yalnızca kendi deneyimlerinin birikimiyle eğitmekle kalmamalı. Dünyada yeni bir toplum uğruna savaşan halkların deneyimleriyle eğitmelidir. Onların yarattığı mücadeleciler, canlı, dinamik anlayışı da kitlelere mal etmelidir. Emekçi kitleleri hiçbir zaman yalnızca kendi sınıf savaşımı tecrübeleriyle eğitmedik. Devrim eğitimi, dünya proletaryasının zengin tecrübelerini içerir.

Sınıf savaşında proletaryanın sınıf dayanışması, çalışanlar sınıfının düşman sınıfa karşı bir mücadele yöntemidir. İşçilerin gerek günlük taleplerinin elde edilmesinde gerekse kurtuluş yolunda sık sık başvurulan bir yöntemdir. Ücretli emekçilerin örgütlü olması, sınıf dayanışmasını gereksizleştirmez; daha güçlü duruma getirir. Sınıf dayanışması her zaman netice getirmese de sınıfın kendi arasında kaynaşmasını, birleşmesini ve yeni bir ilişki biçimi yaratır. Böylece, işçilerin işkolu, mesleklerle göre örgütlenmesinden ileri gelen meslek darlığını bozar. Sınıf dayanışması, işçilerin bir sınıf olarak hareket etmesini getirir. Dayanışma yelpazesi gitgide genişler, işçi ile işçi olmayan emekçilerin aynı ve ortak düşmana karşı birleşik mücadelesine dönüşür. İşçiler, köylülerin anti-kapitalist mücadelesini destekleyerek, halkın öncüsü olduğunu pratikte savunurken köylüler de işçilerin yanında yer alarak kapitalizmin baskı ve sömürsünden nasıl kurtulacağını kavramış olur. Devrimci dayanışma ve ortak davranma emekçilerin arasında yerleşmiştir. Dayanışma, burjuvaziye karşı mücadelede emekçilerin etkin bir silahıdır.

Proletaryanın sınıf mücadele tarihinden öğrenmemiz gereken bir şey daha var. Burjuvazi başkaldıran işçi sınıfını yenmek, ayaklanmayı şehirle-

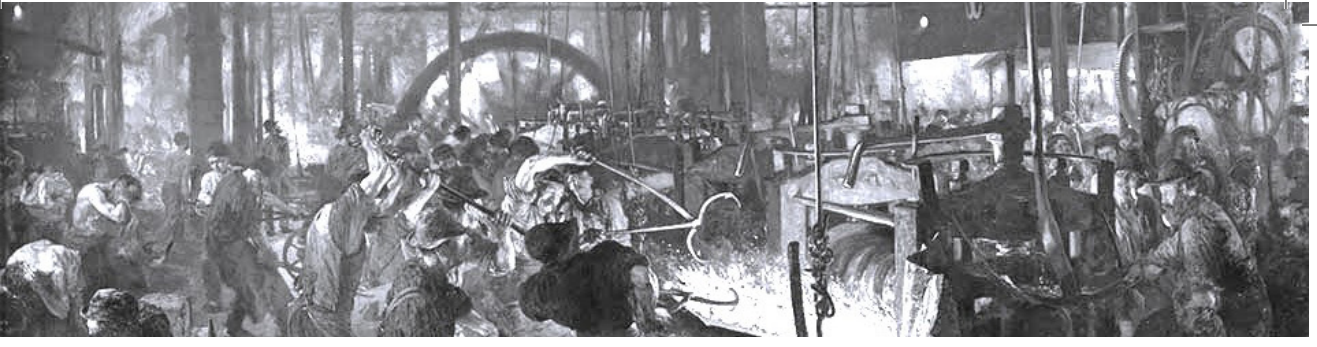
re hapsetmek için, kent işçilerini, kır emekçilerinden, köylülerden yalıtmıştır. Yalıtma politikası bazı durumlarda buna başvuranın lehine sonuçlar yaratmıştır. Burjuvazi, bu politikasını, koşulların elverişli olduğu her yerde yine uygulayacaktır. Fakat artık farklı bir durum var. Kent proletaryasıyla, kır proletaryası ve emekçi köylülük arasında bir yakınlaşma ve birlikte davranma süreci yaşanıyor. Bunda komünistlerin ve öteki devrimcilerin; kırsal kesimde yıllarca süren çalışmasının tartışmasız bir rolü var. Yine bunda Kürt hareketinin köylüleri örgütlemesi ve halk hareketinin bir parçası haline getirmesi yönündeki çabaları da etkili oldu. Bu topraklarda yarım yüzyıldan fazladır süren devrimci mücadele elle tutulur sonuç verdi. Gezi'de ve 6-8 Ekim'de ve sayısız eylemde görüldü ki, burjuvazi, siyasi iktidar, devlet, başkaldıran işçileri, halktan soyutlayamıyor. Bu durum, devrimi başarıya ulaştırmasının önemli bir koşuludur.

Türkiye ve Kürdistan'da dar kitle eylemlerinden genel halk ayaklanmasına varana dek, eylem ve eylemin üst biçimleri gerçekleştirildi. Mücadele deneyimleri yönünde zengin bir birikim oluştu. Daha önceleri genel ayaklanma düzeyinde tarihsel bir olay yaşanmadığı için, bunun nasıl olacağı tam bilinmiyordu. Fakat Gezi ve 6-8 Ekim'den sonra ayaklanma devrim tecrübesini çok ileri taşıdı. Gerçekleşmeyen yalnızca devrimin kendisidir. Ama tüm

eylemler ve başkaldırı dizisi devrimi oluşturuyor. İşçi sınıfı, ayaklanma becerisine sahip olmadan halk demokrasisini gerçekleştirip, sosyalizme geçemez. Ama Türkiye ve Kürdistan proletaryası ve halk kitleleri artık bu tecrübeye sahiptir.

Proletaryanın devrimci sınıf partisi, dünyayı devrimci yoldan dönüştürmenin etkin bir öznesidir. Fakat sınıf partisi her zaman devrime öncülük edecek konumda değildir. Yani özne her zaman özne değildir. Parti, bir dizi mücadeleden; deyim yerindeyse sınıf mücadelesinin ateş çemberinden geçerek, devrime öncülük edecek duruma gelir. Eylemden geçmeden tarihin karşımıza çıkaracağı yeni mücadele biçimlerini karşılayacak bir yetenek göstermeden gerçek devrimci özne konumuna gelemes. Bir program, günün şartlarına göre politika oluşturma ve ara-sıra kitle etkinliği yapmak, partiyi öncü konuma getirmez. 20. yüzyıl toplumsal devrimlerine öncülük eden komünist partiler, işçi partileri farklı biçimlerle de olsa bu süreçten geçtiler. Teorik ve politik yetkinliğin yanında en amansız mücadeleye tutuşmadan, riskli eylemlerden geçmeden işçi sınıfı partisi, gerçek devrimci parti niteliği kazanmaz.

Bütünlüklü devrimci mücadele becerisi gösterebilen devrimci sınıf partisi işçi sınıfının kurtuluşunu gerçekleştirecek bir konuma gelir.



Tarım İşçileri ve Köylülük Üzerine Notlar

11 Ekim 2024

Tarım işçileri, sanayi işçileri, büro ve genel hizmet işçilerinin yanında, işçi sınıfının büyük bir bölümünü oluşturmaktadırlar. Tarım, tüm bölgelerde yapıldığı için tarım işçileri bu toprakların her bölgesinde vardır.

Tarım işçilerinin genel nüfusa ve çalışan nüfusa olan bu oranı, sermaye sınıfına karşı sınıf mücadelesinde, tarım proletaryasının kendine özgü konumunu belirler.

Tarım işçileri, toplumsal olarak köylülük özellikleri taşımakla birlikte, ücretli emekçi, ücretli köle olarak köylülükten tamamen ayrılır. Köylülükle olan toplumsal bağlarının sürmesinden dolayı, tarım işçileri mücadeleleriyle, eylemleriyle köylüleri de etkiler ve harekete geçirirler.

Sermayeye ilişkileri tüm işçilerle aynıdır. Tarım sermayesi ve sanayi sermayesi tarım işçilerinin karşılığı ödenmemiş artı emeğine el koyuyorlar. Tarımsal alanda artı-değer sömürüsü çok yoğundur. Sömürü oranı yüksektir. Çünkü tarım işçilerinin işgücü ucuzdur.

Buna karşılık işçilerin çalışma koşulları çok ağırdır. Çalışma saatleri uzundur. Çalışma yorucu ve yıpratıcıdır. Usandırıcıdır.

Tarım işçileri yarınından emin değildir. Çalışma güvencesi yoktur. Her an işsizler ordusuna katılabilirler. Kırsal kesimde işsizlik oranı görece çok yüksektir. Birçoğu sigortasız çalıştırılıyor ya da sigortaları eksik yatırılıyor.

Sendikalaşma, örgütlenme alanı sanayi kentlerine göre daha düşüktür. Bu durum tarım işçilerinin üstündeki sömürü ve baskıyı, tahakkümü daha ağırlaştırıyor.

Dolayısıyla sınıf ayrımı tarımsal, kırsal alanda çok derin ve emek-sermaye arasındaki uzlaşmaz sınıf çelişkileri çok keskindir. Bu koşullarda sınıf mücadelesinin şiddetli ve sert geçmesi kaçınılmazdır.

Tarım işçileri, çalışma koşulları nedeniyle ikiye ayrılırlar: Mevsimlik işçileri ve kalıcı tarım alanlarında çalışan işçiler, seracılığın vb. yaygınlaşmasıyla her mevsim çalışan işçilere ihtiyaç duyar. Mevsimlik işçilerin barınma, sağlık, yemek, hijyen vb. kadın işçilerin kadınlıktan gelen sorunları çözülmediği için kadınların çalışma koşulları daha ağırdır.

Tarım işçilerinin büyük bölümünü kadın ve çocuk işçiler oluşturuyor. Çünkü kadın ve çocuk işçilerin emeği çok ucuzdur. Bu iş kolunda işçiler örgütlenirken kadınların tüm işçilerle birlikte örgütlenmesinin yanında, kadınların mesela sendikalarda ayrı bölümleri olmalıdır.

Tarım işçileri sınıf sendikalarında örgütlenmelidir. Sınıf sendikaları, mücadele sendikalarıdır. Sadece yönetimin gücüne değil işçilerin gücüne ve inisiyatifine dayanır. Sadece ücretlerin yükseltilmesi ve işçilerin koşullarının iyileştirilmesi, emeğin korunması için

mücadele etmez, işçi sınıfının kurtuluşu için de mücadele eder.

Tarım işçileri aynı zamanda işçi komite ve konseyleri biçiminde örgütlenmelidir. Komite ve konseyler sadece işçilerin günlük mücadelesinin mücadeleye dayanakları değil, esas olarak emekçi sınıfın toplumsal kurtuluşunun etkin örgütsel araçlarıdır.

YOKSUL KÖYLÜLÜK

Kapitalizmin kırsal alanda egemen duruma gelmesiyle, köylülük, kendi içinde ayrılmıştır.

Zengin köylü, orta ve küçük köylü ve yoksul köylü. Zengin köylü, kırsaldaki burjuvadır. Orta köylü, ücretli emekçi çalıştırmakla birlikte, aile olarak da çalışırlar. Küçük köylü sınırlı gelir kaynaklarına, az toprağa sahiptir. Daha alt kesimi yoksul köylüdür. Toplumsal olarak birbirinden ayrılan köylülüğün kendi arasında sınıf savaşı sürüp gider.

Yoksul köylülük kır nüfusunun büyük bir bölümünü oluşturur. Çok az toprağı ve çok sınırlı geliri vardır. Genel olarak yoksulluk ve yoksulluk içinde yaşar. Önemli bir kesimi aynı zamanda tarım işçiliği yapar. Proleterleşme sürecine bağlı olarak, kent proletaryasının devamlı potansiyel kaynağıdır.

İşçi sınıfının, devrim kavgasında, proletaryanın kırsal kesimdeki temel müttefikidir. Yoksul köylülük çok yoksul olması ile toplumsal konumu gereği devrimin temel bir gücüdür. İşçi-köylü ittifakının dışında yoksul köylülük, işçi sınıfının iktidar mücadelesinde temel ittifak gücüdür. Yoksul köylülük, toplumsal çıkarları gereği toplumun dönüşümünde yer alır. Yoksul köylülüğün sosyalizmde çıkarı vardır. Dolayısıyla işçi sınıfıyla yoksul köylülüğün ittifakı sosyalizmde de devam eder.

KÜÇÜK KÖYLÜLÜK

Küçük köylülük sanayi karşısında, kentler karşısında durduğu yerde bile kaybediyor. Tarım ürünlerinin (meta-

nın) fiyat artışı, sanayi ürünlerinin (metasının) fiyat artışının her zaman gerisinde kalmıştır. Küçük köylülük, sanayi sermayesi, banka sermayesi ve kentler tarafından eziliyor. Kent-kır karşıtlığı büyüyor.

Köylü nüfusun, genel nüfusa oranını hızla azalıyor. Köylülük ekonomik olarak artık daha güçsüz. Kentlere ve dünyaya sürekli göç veriyor. Köylerde işsizlik çok büyük. Yaşam koşulları, gün gün ortadan kaldırılıyor. Uluslararası sermayenin, emperyalist tekellerin mendencilik sahası sürekli genişliyor. Yine HES ve RES vb. nedeniyle köylülerin yaşam alanı daraltılıyor ve tümünden yok ediliyor. Köylülerin yaşam alanlarının yok edilmesi bir köylü kırımıdır. Dünyada da yaşam alanlarının ortadan kaldırılması kırım ya da soykırım olarak niteleniyor.

İşçi sınıfıyla köylüleri sömüren sınıf aynıdır; sermaye sınıfı. İşçiler artı-değer yoluyla sömürülüyor. Köylüler faiz, ipotek yoluyla sömürülüyor. Sömürünün sadece biçimi farklı.

Dolayısıyla, işçi sınıfıyla köylüler sermayeye karşı mücadelede, uluslararası tekellere karşı savaşımda ortaklaşabilirler ve ortaklaşmalıdırlar.

Sermaye ve devletin, rezerv alan ve ekilmeyen topraklara el koyması, onlara yeni, zengin kaynaklar yaratıyor, köylülere ise açlık, yoksulluk ve sefalet getiriyor. Bu karar sadece ekonomik değil, aynı zamanda siyasidir. İktidara, devlete, sermayeye başkaldıran insanlara yönelik siyasal saldırıdır.

Hem tüm saldırılara karşı koymak, hem de esas olarak insanca yaşam için köylüler örgütlenmelidir. Sendikalarda ve devrimci köylü komitelerinde örgütlenmelidir.

Köylüler, işçi sınıfının yanında yer alarak, işçi sınıfının önderliğinde kurtulabilirler. İşçi sınıfı da köylülerin desteğiyle devrimi başarabilir.



Sıradan İnsanlar Zamanı

26 Eylül 2024

Bazıları, insanların dünyanın birçok merkezinde değişim için ayaklanmasını şaşırı buluyor. Böyleleri, insanı tarihte edilgen bir güç olarak görüyor. Böyle düşünen birinin her halk başkaldırısında şaşırmasında anlaşılmayacak bir şey yok. Oysa tarihi yapan insanlardır. İnsanlar ne kadar koşulların ürünüyse, koşullar da o kadar insanların ürünüdür. İnsanlar, tarihte etkili bir güçtür. İtici bir güçtür. Değiştirici, dönüştürücü bir güçtür. İnsanlar yeni bir topluma geçmek amacıyla örgütlü, bilgili, bilinçli hareket ettiğinde, etkisini daha da artırır.

İnsanın etkili olması için, eski sistemle uzlaşma içinde olanları aşması gerekir. Eski olana saplanıp kalanlar, yeni gelişmeleri karşılayan bir yetenek gösteremezler. İnsanları harekete geçiren, etkili bir aktör durumuna getiren devrimci amaçtır. Emekçi insanın amacı, sınıfların kaldırılmasıdır. Toplumun köklü dönüşümüdür. Toplumun dönüşümü, devrimin özüdür.

Kapitalist sistemin dar toplum-

sal yapısı, insanın değiştirici dönüştürücü potansiyelinin tam anlamıyla açığa çıkmasının önünde engel oluşturuyor. İnsan, bu sistem tarafından, parça insan durumuna düşürülmüştür. İnsanın bütünlüklü, tam ve her yönden gelişimi, toplumun temelden dönüşümünü zorunlu hale getirmiştir. İnsanlar, kapitalizmin zincirlerinden kurtulduklarında kesinlikle daha ileri gidecektir. Bunun için tarihsel sıçrama gerekir. 1917 Sosyalist Ekim Devriminde ve 40'lı yılların toplumsal devrimlerinde, yakın tarihlerin devrimlerinde olduğu gibi, tarihsel bir sıçrama yani nitel değişim gerekir. Bu değişim, daha iyi şeylerin başlangıcıdır.

Devrimci teoriyle donanmış, emeğin kurtuluşu programı olan devrimci politik partide örgütlenmiş emekçi halktan insanlar, toplumu değiştiren bir güçtür. Birkaç örnekle bunun daha iyi anlaşılmasını sağlayabiliriz. Proleter devrimler çağını başlatan 1917 Ekim'ine varan DEVRİM SÜ-

RECİNDE Bolşevik Parti, Rusya işçi sınıfını ve proleter olmayan emekçileri devrimci teorisi ve devrimci siyasi mücadelesi içinde etkili bir güce dönüştürdü. Ve devrim süreci, devrimle toplumun dönüşümüne vardı. ÇKP, Çin'de köylülerden devrimci bir güç oluşturdu. Fidel Castro önderliğinde Küba Devrimi, o güne kadar hiç önem verilmeyen halkı, tarih değiştiren etkin bir güce dönüştürdü. Türkiye ve Kürdistan'da on yıllarca verilen devrimci mücadelelerden geçen emekçi halklar, devrim sürecini devrime vardıracak bir militanlık ve etkileyici bir güç gösteriyor. Son zamanlarda, kitlelerin kapitalizme başkaldırısı kısa sürede hızla yaygınlaştı. Devrim süreci engellenemez bir güçle ilerliyor.

Birçok siyasi hareket, insanlardaki büyük değişimi hala göremiyor. Düşünceleri değişen insanlar, dünyaya başka bakıyor. Bu insanlar, kendilerini dünyayı değiştiren tarihsel hareketin bir parçası görüyor. Dolayısıyla, mücadelenin her sorununu birlikte tartışmak, görüş ortaya koymak, gerekirse eleştirmek istiyor. Bu insanlar karşısında inandırıcı ve ikna edici olmalıyız. Burjuvazi halkı kendi hedefi için bir güç olarak gördü. Halk ne zamanki, kendisi için bir güç oldu; o zaman tüm düzen güçlerini karşısında buldu. Tam da bu nedenle, burjuvazinin bütününe karşısına almadan kendi amacına ulaşamaz. İnsanlardaki bu apaçık değişime karşın, küçük burjuva sosyalist hareketler, insanları birer sayı olarak görüyor. Miting, yürüyüş, salon toplantıları gibi etkinliklerde kalabalığı oluşturan insanlara birer sayı olarak bakıyor. Böylece, değişimin ve gelişimin gerisinde kalmış oluyor. İnsanlar bu siyasetlerin kendi-

lerine nasıl bir değer biçtiğini görüyor ve buna karşı haklı bir tepki gösteriyorlar. Halbuki, halktan insanlardaki büyük değişim, tarihi değiştirme mücadelesinde başlı başına büyük bir ilerlemedir.

Burjuvazi, onların tüm resmî kurumları, düzen partileri bu toplumun işçilerin ve köylülerin sömürüsüne dayandığını yani toplumun gerçek ilişkilerini gizler. Çünkü, gerçekler onlara karşı. Gerçekler bizden yana. Bu yüzden burjuva ağız gerçekleri söyleyemez. Bu, onların sınıf çıkarlarına aykırı. İşçi sınıfı ise toplumun gerçek işleyişini açığa çıkarır. Bu konuda ezilen ve sömürülenleri aydınlatmak, işçi sınıfının kurtuluşu mücadelesinden ayrılamaz.

Burjuva partileri statükocudur. Eski düzeni savunur. Eğer değişimden söz ediyorsa, kastettiği şey, bugünkü özel mülkiyet zeminleri üzerinde bir değişimdir. Onların değişim yönündeki her adımı, sömürü düzenine hizmet eder. O halde, gerçek değişimden, köklü toplumsal değişimden yana olamazlar. Statükocu bir sınıf olarak sürekli demagoji ve yalana başvururlar. Onların tüm politik programları sözleri ve kampanyaları, bu açıdan değerlendirilmelidir.

Burjuva ağız, toplum karşısında inandırıcı değildir. Toplum, yaşanan tüm kötülüklerden, burjuva sınıfı, siyasi iktidarı ve tüm düzen güçlerini sorumlu tutar. Yani yaşananların sonucu, egemen güç ve onların siyasi temsilcileri her konuda teşhir olmuştur. Buna karşın halktan insan, sıradan insan, toplum karşısında çok daha inandırıcıdır. Bütün düzen savunucuları bir araya gelse, gerçekleri savunan sıradan bir insan kadar

inandırıcı olmaz. Toplumda güven sağlayamaz. Sıradan insan, etkin bir güçtür. Dünyayı değiştirecek bir güçtür. Sıradan insan var, sıradan insan var. Bugünün sıradan insanı önceki dönemin sıradan insanından eğitim, kültür, sosyal pratik, bilgi vb olarak daha donanımlıdır. Uzun zamandır dünyayı alt üst eden, başkaldıran bu insanlardır.

Sıradan insanlar arasında kapitalizme, artan, şiddetlenen baskılara karşı bireysel başkaldırı hızla yaygınlaşıyor. Devrimin gücünü, kendi safalarında toplanandan ibaret görenler, bireysel başkaldırının devrimdeki rolünü anlayamazlar. Sıradan insanların kendiliğinden bireysel başkaldırısı olmadan Gezi ve sayısız halk eylemi açıklanamaz. Yarın da halk ayaklanmaları, milyonlarca halktan insanın bireysel başkaldırısı tarafından oluşturulacaktır. Bireysel başkaldırı ne kadar yaygınlsa, devrim o kadar halkın içinde derin kök salmış demektir. Bireysel eylemlerin, başkaldırının yaygınlığı, politik cesaretin insanlar arasında ne denli yerleştiğini, gerçekten yaygın cesaret gösterildiğini gösteriyor. Bütün bunlar, toplumun nasıl patlayıcılarla yüklü olduğunu ortaya seriyor.

Toplumunu değiştirmeye yönelik başkaldırı, kapitalist dünyanın genelindedir. Devrimci durum, sistemin genelinde ortaya çıktı. Burjuvazinin yönetemez duruma gelmesinin yanında, kelimenin gerçek anlamıyla egemen olamaması yine genelde var olan bir durum. Başkaldırı, halk eyleminde olağanüstü bir durumun olması demektir. Bunun daha ileriye giden iki yeni örneği Nijerya ve Bangladeş'teki halk ayaklanmalarıdır. Aslında kapi-

talist dünyanın geneli, devrim yangını yerine çevrildi. Egemen sınıf, gerici şiddetini ne kadar artırırsa artırsın, insanlar hiçbir baskının önünde baş eğmiyor. Başkaldırının küresel düzeyde yaşanması, sistemin krizini derinleştiriyor. Yeni bir dünya, insanın etkin mücadelesinde biçimleniyor.

Alttakilerin ekonomik ve toplumsal sorunları yüzyılın en yıkıcı ekonomik kriziyle son derece keskinleşti. Burjuva güçler, durumu tersine çeviremez. Tersine, sermaye büyüdükçe, emekçilerin sorunları yıkıcı ve öldürücü boyutlar kazanıyor. Bugünkü iktidar, krizi en uç noktaya çıkardı. Dolayısıyla, alttakilerin sorunlarının keskinleşmesi de en uç noktada. Bu koşullarda halk ayaklanması kaçınılmaz olduysa, bunda anlaşılacak bir şey yoktur. Üsttekiler, alttakilerin sorunlarını çözemez. Çünkü, halkların karşı karşıya olduğu öldürücü koşulların kaynağı bu toplumsal yapıdır. Bu toplumsal durumda emekçilerin öfkesi daha bir şiddetlenir ve şiddetleniyor. Derecesi farklı olsa da, emekçi insanların ekonomik ve toplumsal sorunları, tüm kapitalist sistemde keskinleşmiştir. Anti kapitalist eylemler ve eylemcilerin yoğunluğu her yerde artıyor. Tüm sistem baştan başa eylem alanı.

Eylemciler sloganlarıyla, eylemleriyle dünyanın sokaklarını cınlattıyor. Haykırıları meydanları dolduruyor, her eve, her işyerine giriyor, kendine çekiyor. Parlamento dışı eylemler temel, sonuç alıcı mücadele alanı oldu. Burjuva parlamentosu ise etkisizleşti. Kitlelerin dikkatleri sokaklara çekildi. Devrim için büyük bir değişim.

"Ekonomik gücün artan yoğunlaş-

ması, bu tür çıkar çoğulculuğuna ya olanak vermiyor ya da buna çok küçük alan bırakıyor. Kararlar politik makamlardan önce alınıyor ve ekonomik bakımdan güçsüz olanlar karar alma süreçlerinin dışında tutuluyor. Tüm toplumsal konular, giderek artan ölçülerde ekonomik bakımdan güçlü olanların temsilcileri tarafından özel çıkarlar gözetilerek düzenleniyor. Kamusal denetim mekanizmaları etkili olamıyor. Bu yüzden güçsüzler, parlamento dışı sosyal hareketler olarak ortaya çıkıyor.” Holz

Holz, emperyalist ülke parlamentolarını göz önünde tutuyor. Ama bir gerçeğe işaret ediyor. Asıl güç parlamentolarda değil. Asıl güç başka yerde. Güç, tekellerde. Borsada, sanayicilerde, bankalarda. Güç sahipleri parlamentonun dışında. Kendi çıkarları doğrultusunda aldıkları kararları, parlamentoya dikte ettirirler. Ezilen insanlar bunun farkında. Kendi isteklerini, ancak kendi eylemleriyle elde edebileceklerinin bilinciyle fabrikaları, sokakları ve meydanları dolduruyorlar.

Bu topraklarda parlamentonun işlevi çok sınırlı ve varlığı göstermelik idi. Bugünkü iktidarla o da ortadan kaldırıldı. Parlamentoda muhalefete gevezelik yapma hakkı bile artık çok görülüyor. Bu hakkı kullananlar saldırıya uğruyor, linç ediliyor, hapse atılıyor. Muhalefet bile parlamentodan bir şey çıkmayacağını bildiği için, meydanlara inmek ihtiyacı duyuyor.

Bizde sınıf mücadelesi, parlamento dışında gelişti. Bunun uzun tarihi ve köklü gerekçeleri var. Burjuvazi egemenliği hiçbir zaman parlamentoya bırakmadı. Düzenin tüm kurumları, burjuvazinin çıkarlarının ve egemenliğinin aygıtları olarak iş başında oldu. Halklar, sokakta bizimle birlikte oldu daima. Parlamenter aklın, bu tartışmasız gerçeği anlamaması için sebepleri var. Onlar, devrimci mücadele dışındaki her çalışmayı ve taktiği, politik bir çizgi haline getirdiler.

Parlamenter akıl, kendi yolunda giderken, halklar ise devrimci yoldan, sokaklardan, çatışmalardan geçerek ilerliyor hedefine doğru. Alttaki insanlar sokakta, alanlarda, eylemlerde ortaklaşıyor, mücadele birliğini sağlıyor. Sokaklar, birleşik gücün olduğu savaş alanlarıdır. Burada bilincini, örgütlülüğünü geliştiriyor. Sokakta etkin olmak için örgütlü olmak gerekiyor. Sokakların artan önemi, emekçilerin iktidar hedefiyle hareket etmesidir. Sokakta etkin bir güç koyamadan, iktidar yüzü göremezler. Son otuz yıllık dünya halklarının mücadele deneyimleri şunu ortaya koydu: Sokakta etkin olan, savaş cephesinde, tüm toplum üzerinde etkili olur, dünya halklarıyla eylemsel, sıcak, canlı bağlar kurar. Buralarda ezilenler, kendi inisiyatiflerini sonuna kadar kullanma olanağına sahip olur.

Sıradan insanlar, yeni yarımlar için her yerde eylemde. Şimdi sıradan insanlar zamanı.



Sokakta Kazanacağız

26 Eylül 2024

Emekçi halk kitleleri tam bir ekonomik yıkım yaşıyor. Bu, on yıllarca görülmeyen çok sert bir yıkım, şiddetli bir krizdir. Emekçilerin ekonomik olarak ezilmeleri uçlarda. Yoksulluk ve yoksunluğu, kısacası yaşamı uçurlarda. Kapitalizmin emekçi insanlığı getirdiği nokta işte burasıdır.

Ezilen ve sömürülenlere yönelik şiddetli saldırıların artması, ağır siyasi baskıların yoğunlaşması, çok kötü olan emekçilerin ekonomik toplumsal yaşamını daha da ağırlaştırıyor. Yaşam koşulları iyice kötüleşti. Durumun değişeceğine dair hiçbir umut yok. Eski toplumda, durumun daha kötü olacağı apaçıktır. Komünist Manifesto'nun belirttiği gibi; "her seferinde bütün burjuva toplumunun varoluşunu daha da korkutucu bir biçimde tehdit eden" şiddetli ve yıkıcı bir krizin orta yerindeyiz. Burjuvazinin elinde, krizi atlatacak araçları da kalmadı. Yaşanan sadece ekonomik kriz değil, sistemin çözülüşüdür; sert ve sıçramalı çöküş.

Emekçi ve sömürülen kitleler

ölüm-kalım sınırında. Emekçiler genç yaşta ölüyor. Her gün iş cinayetlerinde çok sayıda işçi, genç işçi, çocuk işçi ölüyor. Kalanlar da sefalet içinde, açlık ve hastalıktan ölüyor. Kapitalizm öldürür; öldürmeye devam ediyor. Kapitalizmin ekonomik koşulları, emekçiler üzerinde sadece yıkıcı ve öldürücü bir etki yaratmıyor, başka etkiler de yaratıyor. Bu etkiler kavranamıyor. Ölüm-kalım çizgisindeki insanlar, gidişatı net görüyor. Olayların gidişinin ayaklanmaya ve devrime doğru olduğunu gayet iyi görüyorlar. Sayısız anti-kapitalist eylemin devrimi oluşturduğunun kesin bilinci içinde. Ölüm-kalım sınırında her şey çok net olarak görülür. Burada oportünistçe, muğlakça düşünülmez. Emekçi kitleler tarafından kullanılan dil devrimcidir. Bu nedenle reformist ve oportünist hareketler, uzlaşmacı siyasetle etkili olamayacaklarının farkındalar. Devrimci anlayış, devrimci üslup, artık sokaktaki insan tarafından ifade ediliyor. Sokaktaki insan başkaldırının

diliyle konuşuyor. Halk ılımlı değil. İlimli olan reformistlerdir. Bu yüzden sosyal reformist ve oportünist hareketler sokaktaki insan üzerinde etkide bulunmak için, içerik olarak, öz olarak değil, ama biçim olarak devrimci dil kullanıyorlar.

Olayların gidişini son derece keskin ve kesin çizgileriyle gören kitlelerin bu ileri düzeyi, anti-kapitalist yıkıcı ve devrimci gücün itici etkisini artırmıştır. Kapitalizmin ezdiği sınıf ve kitleler, işçi sınıfı, kadınlar, emekçi köylülük, devrimci gençlik burjuva egemenliğe karşı yıkıcı bir güçtür. Temel sorun, ezilen ve sömürülenlerin yıkıcı gücünü, burjuva iktidarının devrilmesine yöneltmek, sokakta birleşik, devrimci bir güç olarak harekete geçirmektir. Yalnızca burjuvazinin sınıf egemenliğini devirmeyi temel alan devrimci bir strateji, halkların yıkıcı gücünü sonuna kadar harekete geçirebilir. Türkiye ve Kürdistan proletaryası, yalnızca yıkıcı bir güç değildir; aynı zamanda kurucu bir güçtür. Yeni ve daha üstün bir toplumu kuracak güce sahiptir. Bu gücü mücadele ve örgütlenmeyle elde etmiştir. Devrim, kapitalizmi yıkacak halk demokrasisi ve sosyalizmi gerçekleştirecek hazır güçlere dayanıyor. Tüm bunlar, devrim ve sosyalizm yolunda başlı başına gelişmelerdir.

Düzen yıkıcılığı, devrimci işçi sınıfı hareketinin bilincinin derinliklerine kök salmıştır. İşçi sınıfının anti-kapitalizmi, küçük burjuvaziden farklı olarak, düzen yıkıcılığı ve yerine, daha yüksek bir toplum biçimini koymaktır. Yani köklü devrimci dönüşümü hedefler. Reformist küçük burjuva sosyalizminin “düzen değişikliği” Ecevit’in 74’lerde slogan haline getirdiği, düzen değişikliğinin az solunda. Hepsi bu. Düzen değişimi, düzen yıkıcılığı olma-

dan, aslında, kapitalizm çerçevesinde nicel değişimden başka bir şey değildir. Düzen yıkıcılığı, devrim sorunudur. Devrimi geleceğin sorunu olarak görmek, sistem içi değişikliğin peşinde koşmaktır. Sosyal reformist ve oportünist hareketlerin politik mücadele anlayışında yaygın olan, iktidarın attığı adımlara göre adım atmaktır. Bu daha en başta inisiyatif üstünlüğünü hükümete bırakmaktır. İnisiyatifi düşmana bırakmak, yenilgiye götürür. Bu, hücumcu, ayaklanmacı bir çizgi değildir. Edilgen kalmaktır. Düzen yıkıcılığı, edilgen bir anlayışla değil, hücumcu, ayaklanmacı, bir anlayışla gerçekleşir. Sorun yalnızca siyasi iktidarı teşhir etmek, her adımını izlemek, ona göre tavır almak olamaz; sorun bir sistem sorundur. Hangi burjuva partisi hükümet olursa olsun, emekçileri bekleyen daha kötü koşullardır. Politik mücadele, burjuva egemenliği ve sistemin kendisi hedeflenerek geliştirilmelidir. İnisiyatif üstünlüğüne sahip olmanın yolu buradan geçer. Önüne iktidarı almayı koyanlar, zorunlu olarak mücadelenin her alanında inisiyatifi ele almalıdır. En etkin siyasi mücadele iktidar mücadelesidir. Yirminci yüzyılın devrimleri, bu bakımdan irdelenmelidir. Biz yukarıdaki sonuçlara, devrim deneyimlerini irdeleyerek ulaştık.

Sosyal reformist hareketler, proletaryanın bağımsız sınıf partisinde yürümedikleri için, kendi bağımsız inisiyatifleri yoktur. Onlar, ancak hükümetin attığı adıma göre adım atıyorlar. Böylece gündemi belirlemeyi iktidara bırakmış oluyorlar. Bir politik faaliyet, bir kampanya için siyasi iktidarın ilk girişimde bulunmasını bekliyorlar. İşçi sınıfı hareketi, düşmanın hareket tarzı karşısında kayıtsız kalmaz. Fakat iktidar yürüyüşünde karşı tarafın güncel

politikalarını aşan, temel devrimci hedefi yönünde ısrarlı hareket etmesini sağlayan stratejisi olmalıdır.

Sınıf mücadelesi, sınıflı toplumların itici gücüdür. Sınıf mücadelesi, sosyalizmde başka koşullarda ve yeni biçimlerde devam eder. Yani sınıf mücadelesi sınıflar ve onları yaratan ekonomik koşullar ortadan kalkana kadar, toplumun itici gücüdür. İtici gücünden yoksun kalan toplum, nihai hedefine ulaşamaz; yozlaşır ve dağılır. Bundan dolayı mücadele, işçi sınıfının nihai, kesin zaferine değin sürer. Kapitalizme karşı, emeğin kurtuluşu kavgasında, Marksizm Leninizm'in devrimci görüşleri, proletaryanın devrimci sınıf partisi, sınıf mücadelesinin güncel gereksinimini karşılayan mücadele biçimleri, tarihin itici gücüdür. Devrimci sınıf, devrimci sınıf savaşı, mücadeleye öncülük eden devrimci politik örgüt olmadan; şiddetli sınıf savaşında, sınıflar birbirini tüketirler. O halde tarihe itiş vermek, insanlığın yeni bir temelde yoluna devam etmesi için, yaşamsal sorundur. İtici gücün canlılığını koruması, daha etkin duruma gelmesi her koşulda vazgeçilmez devrimci bir görevdir. Bu çerçevede söyleyelim: Proletaryanın devrimci sınıf savaşını güçlendirmek, yoğunlaştırmak ve yükseltmek temel bir görevimizdir. İktidara bu yolla varırız. Sorun çözücü olan sınıf mücadelesi değil, devrimci sınıf mücadelesidir. Yani sınıf mücadelesi devrimci biçimler olarak, hedefini gerçekleştirir. Günümüzde, proletaryanın devrimci sınıf mücadelesinden söz etmeyen bir anlayış, gelişmelerin gerisine düşer.

Amacını, politik hedeflerini ortaya koyan, programı olan, hedefini nasıl gerçekleştireceğini bilen mücadeleci işçiler, ne söylüyor diye dönüp

burjuvazinin açıklamalarına bakmazlar. Kendi hedefleri yönünde ısrarla yürürler. Bu, aynı zamanda teoriyi hayata uygulamada inisiyatif göstermeyi gerektirir. Teori, günümüzde çok zenginleşmiştir. Çünkü yirminci yüzyıldan bu yana, toplumsal devrimin engin deneyimlerinin sonuçlarını da yansıtıyor. Teori, bu kadar zengin sosyal pratiği yansıtmazsa eksik, dahası zayıf kalır. Bu topraklarda devrim günün sorunuken, teori olarak ne biliyorsak pratiğe uygulamalıyız. Sadece teori değil, proletaryanın sınıf mücadelesinin deneyimlerinin canlı sonuçlarını da pratikte değerlendirmemiz gerekiyor. Canlı olarak süren sınıf mücadelesinin yeni çarpışmalarına girerken, teorik ve pratik olarak donanımlı hareket ediyoruz.

Komünistler dünyayı, düşüncüyü ve olayları ele alırken, diyalektik yönleme dayanır. Her olayın belirli tarihsel çerçevesi var. Her olay, her toplumsal yapı (biçim) akışkan, hareket halindedir, geçicidir. Her olay, hızla yerini başkasına bırakır. Burada Marksist Leninistlerin yöntemi diyalektiktir. Diyalektik, özünde eleştireci ve devrimcidir.

Bu öz bir kenara bırakılırsa, geriye donuklaşmış Marksizm Leninizm kalır. Geçen yüzyılın belli bir bölümünde statükocu sosyalist ve komünist partilerin ağızında donuklaştırıldı. Marx'ın ileri bakışı, eleştirel üslubu yerine donuklaştırılmış anlayış koydu. Bu, aynı zamanda canlı sınıf savaşından kopuştu. Marksist eleştirel ve devrimci yöntemi terk eden partilerin sonu, kaçınılmaz olarak yıkılış olmuştur. Eleştirel bakış, irdelemeci, canlı bakıştır. Olaylar ise eleştirel, canlı bir bakışla doğru olarak kavranır.

Daha az gelişmiş maddi koşul-

larda, toplumun temelden değişimi daha yavaştır. Bu koşullarda iktidara gelen proletarya tüm kararlılığına; coşku ve enerjisine karşın, şartlar nedeniyle, toplumun değişimini istediği hızla gerçekleştiremez. Büyük tarihsel değişimler yavaştır. Fakat ileri tarihsel aşamada, hem gelişen ekonomik, teknik unsurların durumu, hem de işçi sınıfının ileri düzeyi, niteliği sonucu toplumun kökten dönüşümü gibi büyük bir tarihsel hareket daha hızlı yol alır. Sosyalizmin kuruluşunun daha yüksek aşamasına vardırılması, aynı şekilde daha da kısadır.

Tarihin hızlanmasını yalnızca nesnel gelişmelerle açıklayamayız. Değişimde işçi sınıfının eylem kapasitesi, örgütlenme yeteneği, mücadelede devrimci yöntemleri öne çıkarması etkili olur. İktidarın fethedilmesi, toplumun devrimci dönüşümü, işçi sınıfının ayaklanma yeteneğine, halka ve devrime pratikte önderlik etmesine bağlıdır. İktidarın emekçi halkın eline geçmesi, işçi sınıfının tüm ezilen ve sömürülenleri birleşik ve devrimci bir güç olarak harekete geçirmesine bağlıdır. Parti programı ne kadar ilham verici olursa olsun, işçi sınıfının ayaklanma becerisi olmadan kâğıt üzerinde kalır. İşçi sınıfının başkaldırısı örgütlenmesinde, işçilerin devrimci sınıf partisi etkin, yönlendirici rol oynar.

Emekçi halk kitleleri, kapitalizme karşı seneler boyu aralıksız bir savaş sürdürürken, henüz birleşik bir biçim kazanmasa da, ciddi düzeyde yürüyen savaşı ve yaygın başkaldırısı, basit protestolara indirgemek ve kitleleri günlük başarılar içinde hapsetmek, emekçilerin mücadelesini geriye düştürmektir. Bu mücadele çizgisi, kapitalizme teslimiyettir. Bu, işçi kitlelerini ve diğer emekçileri iktidar kavgasından uzaklaştırmaktır.

Kadınların, işçilerin, emekçi köylülerin, gençliğin kapitalizmin ezdiği tüm kitlelerin aktif ve militan birleşik mücadelesi sokakta sürüyor. Son olarak Bangladeş'te kitleler sokakta eski iktidarı yıktılar. İngiltere'de anti faşist güçler ırkçı, faşist güçlere karşı sokaklarda meydan okudu. Otuz yıldır dünyanın birçok merkezinde halk sokağa çıktı, çatıştı. Meydanları günlerce ele geçirdi. Bazılarında ayaklanma devrime kadar vardı. Gezi Haziran Halk Ayaklanması, emekçilerin, halkların sokakta birleşik gücünün neler yapabileceğini gösterdi. Türkiye ve Kürdistan sokakları devrim ve özgürlük kavgasının vazgeçilmez alanıdır. İşçi sınıfının fabrika eylemleri, sokak eylemiyle birleşince sonuç getirir. Bu özet, bir şeyi net olarak gösterdi: Sokakta Kazanacağız! Devrimle Kazanacağız!



Yanıtsız Kalmıyor

4 Eylül 2024

Her şey akış halindedir. Her şey hareket, değişim ve dönüşüm içindedir. Tarihin akışı edilgen değildir. Tarihin akışında insan etkili bir güçtür. Yaşamın akışından söz ederken, tüm bu gerçekliği bilmeliyiz. Moda haline gelen "yaşamın olağan akışı" lafı, somut koşullar, toplumsal gerçeklik göz önünde tutulmadığında bilinçsizce söylenmiş olur. Olağanüstü koşullarda yaşarken, yaşamın olağanlığından söz edilemez. Toplumsal yaşam sürekli değişim içindedir. Sürekli akış halindedir. Toplumsal yaşam karşıtların çatışmasına dayanıyor. Ya da yaşamın akışı, toplumsal sınıfların çatışması tarafından biçimleniyor. Tarihin akışı ya da tarihsel gelişme, çelişkili ve çatışmalı bir süreçtir. Süreç günümüzde çok daha şiddetli yaşanıyor. Eski dünya şiddetlenen, yoğunlaşan sınıf mücadelesi temelinde büyük bir altüst oluş içindedir.

Tepedekiler, her yerde alttakilerle savaş halinde. Çünkü yönetemiyorlar. Bu, emperyalist-kapitalist sistemde ti-

pik bir durumdur. Bu, iki güç arasında, kapsamlı ve derinlikli bir savaştır. Sürekli. Küresel düzeydedir. Bir anlık ve kısa süreli değildir. Kesinlikle, tarihsel süreci hızlandırıyor. Emekçi halk kitlelerinin, kadınların, gençliğin kır emekçilerinin başkaldırısı her yerde şiddetleniyor. Tepedekiler, her defa daha büyük bir güç kullanıyor. Fakat, sermaye dünyasının saldırıları yanıtsız kalmıyor. Gerici burjuva şiddetin artması kimseye geri adım attıramıyor. Burjuva düzen kaptanlarının yarattığı dehşet, istenilen sonucu vermiyor. Alttakilerin her yerde Gezi anlayışıyla mücadele etmeleri, burjuvazinin ve siyasi iktidarın tüm yöntemlerini etkisizleştiriyor.

Tekelci kapitalist düzen, anti-kapitalist ayaklanmayı bastırmak için ne kadar büyük baskı, güç kullansa da, bu durum kimsede yılmılık yaratmıyor. Her ciddi ve önemli olayda daha büyük güç, egemen güce karşı mücadeleye katılıyor. Ama bu, gerçeğin tamamı değildir. Her eylemde emekçiler, ka-

dınlar ve tüm başkaldıranlar daha da militanlaşıyor. Daha devrimci tarzda devrimci yollarla ve genel olarak daha militan devrimci çizgide mücadele yürütüyor. Yönetenler daha militan, daha devrimci biçimler alan başkaldırı karşısında çaresiz.

Sermaye sınıfı çare olarak gördüğü gerici şiddeti, en koyu biçimde uygulamaya sokuyor. Fakat unutmamak gerekir ki, karanlığın en koyu olduğu an, şafağın sökmeye en yakın olduğu andır. Elbette toplumsal olaylar doğa olaylarından farklıdır. Ancak şu bir gerçek, siyasi iktidarın baskıları en uç noktaya, en koyu biçimine dek götürülse de tam da burası, emekçi halkların başkaldırını uç noktasına götürmesiyle, yeni bir geleceğin şafağı insanların üstüne sökecektir.

Tarihin itici gücü soyut değil, somut bir güçtür: İşçi sınıfı hareketi, komünist hareket, kadın hareketi, ezilen ulusların özgürlük hareketi, yakın tarihte dünyanın birçok kentinde patlayan ayaklanmalar, Gezi'nin de aralarında olduğu milyonların bu büyük olayları, tarihin somut itici gücüdür.

Zamanımızın en büyük olayı, toplumu değiştirmek isteyen ve bu uğurda savaştan devrimci güçlerle, eski toplumu savunan tutucu (gerici) güçler arasındadır. Eski dünya güçlerinin, tüm burjuva partilerin, kendi aralarındaki çıkar çatışmasının derecesi ne olursa olsun; hepsi işçi sınıfının devrimci hareketi ve devrimci ayaklanması karşısında ortak anlayış ve düzen gücü olarak davranırlar. Burjuvazinin içeride izlediği bu politika, dış politikanın da içeriğini oluşturur.

Eski toplum öldürür. Bu toplum baskı toplumdur. Baskı, baskının her biçimini alabilir. Başkaldıran halka yönelik katliamlar, hiç eksik olmayan

burjuva şiddet. Ağır ve uzun hapis cezaları. Sermaye büyürken bu büyüme, binlerce insanın yere serilmiş cesetleri üzerinde yükseldi. Emekçiler sadece siyasal yolla, devlet tarafından katledilmedi, ekonomik yolla da katledildi. Sermaye sadece sömürüyor. Aynı zamanda öldürüyor, sakat bırakıyor, sağlığını yitiriyor. Burjuva toplum sömürü ve baskı toplumdur derken, bu tanım yukarıda anlatılanlarla daha iyi anlaşılıyor.

Türkiye ve Kürdistan'da, 12 Mart'ta olduğu gibi, 70'lerde de 12 Eylül'de olduğu gibi, 90'larda ve bugün de tekeli sermaye güçleri ve onların siyasi iktidarlara, her zaman, halklara yönelik genel saldırıda okun sivri ucunu devrimci komünistlere yöneltmiştir. Bütün burjuva partiler, emekçi kitleler ve Kürt halkı üzerinde baskı uygulamak için iktidara geldiler. Hepsi teşhir oldu. İktidara gelen her burjuva güç, elindeki siyasal gücü yani devlet gücünü, tüm kötülük gücünü sonuna kadar kullanmasına rağmen, gerçek anlamda egemen olamıyorlar. Devrimci kitlelerin savaştığı, başkaldırdığı bir yerde burjuvazi gerçek anlamda egemen değildir.

Kapitalist dünyada ve bu topraklarda, etkisi dünya çapında olan zaferler gerçekleşiyor. Bunlar, emeğin kurtuluşu yolunda gerçekleşen zaferlerdir, ki son otuz yıldır, dünyanın birçok merkezinde, bunun birçok örneğine tanık olduk. Yani burjuvazinin yarattığı vahşet ve dehşet, kitlelere baş eğdiremiyor. Başkaldırıyor, baş eğmek yok!

Çağımız devrimler ve toplumsal dönüşümler çağıdır. Dolayısıyla, emekçi kitlelerin eylemleri, çağla bağı içinde ele alınmalıdır. Yeni bir toplumsal devrimler çağıyla bağı içinde gö-

rülmeden, anti-kapitalist eylemler ve ayaklanmalar açıklanmış olmaz. Devrimci çağ her ülkedeki sınıf savaşını olumlu olarak etkiliyor ve ileri taşıyor.

Çağı anlamayanlar, günümüzün tarihin en zengin olaylarına sahne olduğunu anlayamazlar ve anlayamamışlardır. Çağın devrimci niteliğini basit olarak görenler, yeni ve daha üstün bir toplum yolunda gerçekleşen eylemleri de basite alırlar. Olaylara basit bakanlar, onlardaki kapsamı ve derinliği göremezler. Gerçek bir değerlendirme için, olaylara devrimci bir bakışla bakılmalıdır.

Olaylar devrimci açıdan değerlendirildiğinde, Gezi de içinde, yakın tarihte dünyanın birçok merkezinde patlak veren ve günlerce süren ayaklanmalar, birer Dünya zaferidir. Ayaklanan kitleler, kapitalist sistemin kendisiyle kapıştı. Ayaklanma birçok ülkenin başkentlerinde en büyük kentlerinde ve dünyanın sokaklarında, sermaye dünyasının tüm baskı ve saldırı gücüne rağmen ve ona karşı gerçekleşti. Bu, dünya zaferidir, gerçek bir zaferdir. Halk zaferidir.

Daha çok dünya zaferleri kazanılacaktır. Bu, kesindir. Asıl sorun, cesurca eylemlerle kazanılan zaferlerin, emekçi halkın toplumsal kurtuluş amacına bağlanmasıdır. Her yerde bunun önündeki engel, burjuvaziyle bağı koparmayanlardır. Bu topraklardaki toplumsal muhalefetçiler, bunu temel bir politika haline getirdiler. Toplumsal muhalefet politikası, burjuva muhalefeti iktidara taşımayı hedeflediğinden, sınıf işbirlikçisidir. Toplumsal muhalefet politikası, proletaryanın bağımsız devrimci politikasına karşıttır. Bu politika, zaferimize el koyması için burjuvaziye bunun olanaklarının sunulması demektir.

Toplumsal muhalefet politikasının asıl amacı, kitleleri politik olarak sisteme bağlamaktır. Toplumsal muhalefet yanlılarının sistemden beslenen burjuvaziyle birlikte hareket eden, kapitalizme teslim olmuş unsurlar olduğuna dikkat edilmelidir.

Mücadelenin kendisi, mücadelenin amacından ayrılamaz. Sonuç, eylemle amacın birliğine bağlıdır. İşçi sınıfının kurtuluşu amacına bağlanmayan mücadele, karşıtına hizmet eder. Başka bir şey düşünüp, sonunda başka bir durumla karşılaşmak olur. ABD, George Floyd ayaklanması -ki Avrupa'yı da sarsan bir dünya zaferidir- kendi devrimci politik amacı olmadığından, Amerikan tekellerinin partisi olan Demokrat Partiye hizmet etti. Yunanistan'da günlerce süren kitle ayaklanması devrimci amaçlara yönelmediğinden, karşıtı (Syriza'yı) yarattı. Bu örnekler çoğaltılabilir. O halde, mücadelenin kendisi kadar mücadelenin sonuçlarının kesin, net olarak belirlenmesi, başarıya ulaşmak bakımından temel önemdedir.

Şu bir gerçektir: Devrimci çağ ve emekçi kitlelerin varlığı ve kesintisiz süren başkaldırısı nedeniyle, burjuva sınıf işbirlikçilerini aşan bir durum var. Devrim tüm engellere karşın yoluna devam ediyor. Bu, devrimin önündeki güçlerle mücadele etmemek anlamına gelmez.

Devrimin zaferini, iktidarla zirveye çıkardığımızda, emeğin iktidarına dayanarak, toplumun temelden dönüşümünü gerçekleştirebiliriz. Daha şimdiden yeni ve daha yüksek bir toplumun kurucu unsurları hazır. Burjuvazi rekabetin baskısıyla, üretici güçleri alabildiğine geliştirdi. Üretim ise, toplumsal olarak daha da boyutlandı. Üretimin toplumsallaşması, kapitalist

biçiminden kurtarılması durumunda, sosyalizmin kurucu unsurudur. Burjuvazi, yalnızca sosyalizmin kurucu unsuru olan toplumsal üretimi derinleştirmekle kalmadı, eski toplumun mezar kazıcılarını da oluşturdu; eğitti ve yetkinleştirdi. Yani burjuvazi yeni toplumun temel iki kurucu unsurunu hazırladı. Başka bir deyimle, burjuvazi proletaryanın toplumsal devrimi için elinden geleni yaptı. Şimdi toplumsal devrimin diğer bir gücü olan işçi sınıfı da kendine düşeni yapmalıdır. Burjuvazi, karşıtına çalıştı. İşçi sınıfı halka ve devrime önderlik ederek, halk demokrasisi ve sosyalizmi gerçekleştirmelidir. Ücretli emekçiler, önderlik görevini pratikte yerine getirerek, verili ekonomik ve tarihsel koşullarda, temel devrimci hedefini daha çabuk başarabilir.

Yeni yarımlar, bugünkü toplum içinde mevcut. Gelecek, bugünkü toplumda var olmadan yani oluşmadan, dünyanın en iyi devrimcileri bir araya gelseler, yeni bir topluma geçişi gerçekleştiremezler. Bugünkü toplumda, yeni toplumu kuracak toplumsal, politik güçler de halihazırda hazır. Bu iki şey bir araya gelmeden gelecek üzerine söylenen her şey boş laftan öteye gitmez. Asıl sorun, işçi sınıfının güçlerini, devrimci bir strateji etrafında, so-

kakta birleştirmektir. Yeni bir gelecek, işçi sınıfının güçlerini birleşik bir güç halinde eyleme geçirmesine bağlıdır. Yeni bir geleceğin yolu, toplumun kapitalizmin zincirlerinden kurtarılmasına bağlıdır. İşçi sınıfı bu zincirleri kırabilir ve yeni bir geleceği başlatabilir.

Biz onu yıkmadığımız sürece, sermaye işleyişini sürdürebilir. Ama kitlesel işsizliği korkunç boyutlara çıkararak, doğayı büyük ölçüde mahvederek, toplumun tüm diri güçlerini çürütüp iyice bozarak, toplumun büyük bir bölümünü insanlıktan çıkartarak. Bu saptama neyi gösteriyor bize? Burjuvazinin sınıf iktidarını (sınıf egemenliğini) ve kapitalist sınıf düzenini yıkmamanın, gelecek için yaşamsal bir görev olduğunu.

Burada söylenenler kesin olarak bir şeyi anlatıyor bize; kendi geleceğimizin şairini, tarihin ve emekçilerin sınıf mücadelesine dayanarak yazabiliriz ve yazmak zorundayız. Geliştiren, haz veren, doyurucu, özgür bir yaşamı güvenceye alan yeni bir geleceği kurabiliriz.

Son söz yerine;

“‘Dünyayı değiştirin’ dedi Marx; ‘yaşamı değiştirin’ dedi Rimbaud; ‘bizim için’ dedi Andre Breton, ‘bu iki proje aynıdır’. Mücadele sürüyor.” David Harvey



Günü Kurtarmak Değil Toplumu Değiştirmek

21 Ağustos 2024

Ezilenler ve sömürülenler, kendileriyle, ezen ve sömürenler arasındaki ilişkinin ve derin sınıf ayrımının bilincinde. Sınıf ayrımının her geçen gün ve her siyasi iktidar döneminde büyüdüğünün de bilincinde. Ekonomik ve toplumsal yaşamın tüm alanları, sınıflar ayrımına dayanıyor. Bu ayrıma dayanmayan günlük yaşamın bir anı var mı?

ABD’de doksanlarda yapılan bir araştırma, nüfusun yüzde seksen üçünün, ekonomik sistemin özünde haksız olduğunu düşündüğünü ortaya koyuyor. Oran bazı farklılıklar gösterse de, Amerika için doğru olan, diğer kapitalist ülkeler için de doğrudur. Kapitalizmin varlık nedeni, ücretli emek sömürüsüdür. Böyle bir toplumda emekçiler, ekonomik sistemin kendilerini ezdiğinin farkında. Yoksul insanlar günlük dilde, zenginlerden söz ederken, onlar ve biz ayrımını çok rahatlıkla yapıyor. Bu, sınıf ayrımının farkında olduklarını gösteriyor. Sokaktaki her insan şunu söylüyor: Zen-

gin daha zengin, fakir daha fakir oldu. Bu, burjuva toplumun gerçekliğidir. Ekonomik-toplumsal gerçeklik, halk tarafından düşünselleştirilmiştir. Düşünselleştirme gerçekliğin, kendi gelişim ve değişiminden soyutlanmasıdır. Bu toplumun gerçekliği insanlarda düşünce, bilinç biçimini almıştır. Yani kullandıkları bu tanım, toplumsal ilişkilerin düşüncede nesnel biçimde ortaya konmasıdır. Her insanın, kapitalist toplumun yapısı ve işleyişi hakkında fikirleri vardır.

Her bireyin bir bakış açısı vardır. Sınıflı bir toplum olan kapitalist toplumda, her insanın bakış açısı ya burjuvazinin etkisi altında ya da işçi sınıfının, sosyalizmin etkisinde. Ya biri, ya diğeri. Orta yol yoktur.

Komünist işçi hareketinin, işçi sınıfının devrimci partisinin görevi, insanları sosyalizme kazandırmaktır. Görev yıllardır yerine getiriliyor. Kiteler harcanan çabalara, verilen mücadeleye tepkisiz kalmadı. Sosyalizmi benimseyen ve sosyalizm uğruna dö-

vüſen insanlar dalga dalga büyüdü. Sonuçta insanlar, içinde buldukları toplumu bağımsızca değerlendirecek bir bakış açısı ortaya koyacak bir yeteneğe sahiptir. Bu, çevreyi, olayları, dünyayı kavramada yeni bir farkındalıktır. Değişim elle tutulur düzeyde. İnsanlar artık toplumu açıklamakta ve değiştirmekte düşünsel olarak daha donanımlı ve etkin.

Kapitalistlerin amacı, insanların ihtiyaçlarını karşılamak değil, ihtiyaçlar üzerinden kar sağlamaktır. Sadece ortalama kar değil, en yüksek kar elde etmektir. Dolayısıyla, burjuva partilerin, insanların çağdaş ihtiyaçlarını sağlayacaklarını söylemeleri tam bir aldatmacadır. İnsanların ihtiyaçları ancak ve ancak üretim araçlarının toplumsal mülkiyette olduğu ve ortaklaşa denetlendiği bir toplumda karşılanabilir.

Sistem partilerinin, ekonomik krizlerin üstesinden geleceklerini söylemeleri dayanaksız atmaktan başka bir şey değildir. Çünkü ekonomik kriz yapısaldır. Kapitalist üretim krizi, meta üretimi sürecinde içinde taşır. Üstelik kapitalist üretim sistemi, ekonomik krizleri atlatacak araçlara da artık sahip değildir. Dolayısıyla, mülk sahiplerinin partilerinin, ekonomik krizin üstesinden geleceklerini söylemeleri tam bir yalandır. Bunu biliyorlar, ama yine de yalan söylüyorlar. Ancak ve ancak üretim araçlarının toplumsal mülkiyetine dayanan bir toplumda ekonomik krizlerden söz edilemez.

Ezilen ve sömürülen kitlelerin en ileri, en tutarlı kesimleri, toplumu değiştirme hedefiyle her zaman mücadele hattında oldu. Uzun iç savaşı yürüten bir güce sahip. Devrimci sürecin ayakta kalmasını sağlayacak kadar bir savaşçılık sergiliyor. Fakat, tarih yeni

gelişmelerle ilerler. Yeni gelişme, daha çok insanın, sıradan insanların bu kavrayışa atılması. Tarihin itici, dönüştürücü gücü emekçi kitlelerdir, devrimci kitlelerdir. Şimdi geniş halk kitleleri, büyük gruplar halinde, sistem partilerinden bağımsız davranıyor. Bu başlı başına yeni bir gelişmedir. Kitlelerin sermaye dünyasından bağımsız hareket etmesi, bu köhnemiş dünyanın karşısına geçişi, bu gelişme, toplumsal devrimin temel bir koşuludur.

Türkiye tekeli sermayesi ve sistem partileri, gelişkin bir sınıf bilincine sahiptir. Bağımsız davranan emekçi sınıfın, kendileri için nasıl güncel bir tehdit olduğunu çok iyi biliyorlar. Militan ve bağımsız işçi sınıfı, hiç istemedikleri bir şeydir. Emekçilerin, kendilerinin çıkarlarını tehdit edecek noktaya gelmemesi için, bugüne kadar ellerinden gelen her şeyi yaptılar. Fakat, gelişmelerin korktukları aşamaya gelmesini engelleyemediler. Egemen olan, çıkarlarından vazgeçmeyeceğine göre, onu korumak adına her kötülüğe başvuracakları kesindir. İşte, iktidar baskının şiddetini kat be kat artırırken, muhalefet ise, bir siyasi alternatif olarak kendilerini dayatıyor.

Sermaye sahipleri arasındaki ekonomik ve politik güç dağılımını anlamadan, görevleri bu çıkarları savunmak olan, sistem partilerinin arasındaki çatışmayı da anlayamayız. Bu partiler, gücü elinde tutanların çıkarlarını kuvvetle savunurlar. Onların politikalarına karar veren, gösterilmek istendiği gibi kendi taban kitleleri değil, güç sahipleridir. Tekelci sermayedir, emperyalizmdir. Sistem partilerinin sınırlarını yani hareket alanını çizen, sermaye dünyasıdır. Bu sınırları en ufak bir ihlal ya da sermayenin değişen çıkarları karşısında en küçük bir

kayıtsızlık, hemen gücü elinde tutanların müdahalesine uğrar. Dolayısıyla, emekçi kitlelerin çıkarlarıyla, sistem partilerinin, temsil ettiği çıkarları karışıklık ve çatışma halindedir. Sıradan insan da artık bunun farkında.

Emekçi sınıfın, kendi sınıf çıkarlarının bilincinde olması, kendi köleliğinin farkında olması, var olan düzenin değişmesi için bir başlangıçtır. Asıl sorun, bu toplumsal yapıyı yıkmaktır. Emekçi halk kitlelerinin pratik yönelimi, tam da bu yönde geliyor.

Sistem partilerinin siyasi eklentisi durumundaki sosyal reformistler, düzenin has partileri hakkında olmadık hayaller yayıyorlar. Onlara bakılırsa, burjuva muhalefet partisi, emekçi hareketiyle birlikte hareket edebilir. Bu konudaki her çeşit hayalcilik, işçi sınıfı hareketini vurur yalnızca. N. Chomsky'nin burjuva içerikten arınmamış görüşlerinde bile, burjuva partilerin sınırlarının ne olduğu, bu partilerin toplumsal doğası hakkında bir fikir edinebilirsiniz:

“Piyasanın kendisi iç mantığı gereği, bizzat yol açtığı eşitsizlikleri nedeniyle çok hızlı şekilde baskıcı ilişkilere dönüşür. Bir anlamda adaletin ve hakkaniyetin otorite tarafından (...) ihmal veya feshedildiği noktadır.”

Tüm burjuva partilerinin rolü metanın, paranın ve sermayenin egemen olduğu topluma hizmet etmektir. Sistem güçlerini, emekçi hareketine çekmek isteyenlerin kendileri, bu partilerin bir parçası oldular.

Emekçi halkları yoksullaştıran, muhtaç durumuna düşürenler, “gıda yardımı”, “para desteği”, “kart desteği” vb. adı altında yaptıkları yardımlarla bir “kahraman” bir “kurtarıcı” olarak ortaya çıkıyorlar. Gerçekte, yaptıkları şey, ezilen ve sömürülenlerin

kapitalist sisteme duydukları büyük öfkeyi yumuşatmak, onları sisteme bağlamak; böylece sistemi biraz olsun çekilebilir hale getirmek, sonuca yönelik amaç olarak, sermaye dünyasının ayakta kalmasını güvence altına almak. Görüldüğü üzere yardım, destek adı altında sömürücü sınıfın yaptığı her şey, emekçi kitlelere karşı kullanılan bir silahtan başka bir şey değildir. Çoğu kez silahtan daha etkili bir baskı aracı olabiliyor.

Muhtaç duruma düşürülmüş, milyonlarca insanın içinde bulunduğu bu koşullar, kapitalist toplumda emekçilere nasıl bir yaşam biçildiğini ortaya koyuyor. Emekçilerin yaşam koşulları öylesine ağır ve kötüleşti ki, yapılan yardımlar yaşamları üzerinde, önemli bir etki yaratmıyor. Emekçilerin tüm yaşamı kötüleşmiştir. Emekçi ve sömürülen insanların ufak değişiklikler bir işine yaramaz. Bu insanların yaşamı ancak ve ancak toplumun köklü değişimiyle, anlamlı bir değişime uğrayacaktır.

Emekçilere, tam bir yıkım ve sefalet getiren koşullar var oldukça insanlar ayaklanacak ve devrimi büyütecektir. Başkaldırının süreklilik kazanması, daha fazlasının olduğunu gösteriyor. Artısı, kitlelerdeki devrimci politik bilinçtir. Kitlelerdeki düşünce değişimi ve her konuda yeni farkındalık, çok belirgindir. Böylesine devrimci politik bilinci olan, savaştı, deneyimli ve teorik, politik, pratik mücadele bilgisiyle donanımlı insanların olduğu bir toplumda, burjuva partileri kitleleri kontrol altına alamaz. Devrimci komünistler tarihin bu aşamaya geldiğini bilmelidir. Fakat, mücadelenin nasıl bir potansiyele ve kapasiteye sahip olduğu tüm derinliği ve kapsamıyla görülmüyor. Dünyayı değiştirecek bir

güç var, gerçekten var.

19. yüzyıl, her şeyin karşısına gebe olduğu bir yüzyıldı. 20. yüzyıl, her şeyin karşısına dönüştüğü yüzyıl oldu. Tarihin en köklü ve en büyük toplumsal dönüşümleri bu yüzyılda başladı. Bu dönüşüm, bütün zamanların en büyük toplumsal devrimi, işçi sınıfının toplumsal devrimi sonucu gerçekleşti. 21. yüzyıl perdelerini ayaklanmalar ve devrimlerle açtı. Halk kitlelerinin devrimci başkaldırısı, kapitalist dünyanın her köşesini etkisi altına aldı.

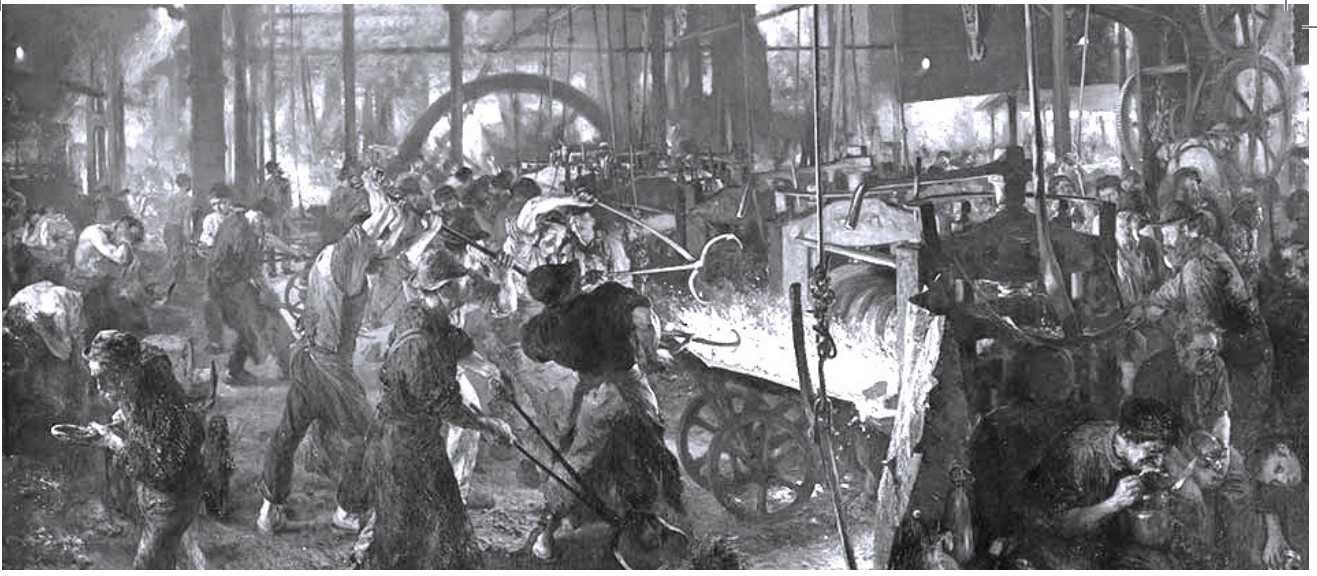
Kapitalist ülkelerdeki devrimci sınıf mücadelesi, birçok kıtayı sarsan kent yoksullarının ve kır yoksullarının ayaklanmaları, gerilla savaşları ve daha pek çok zengin devrimci halk hareketlerinin ortaya çıkması ve bazılarının başarıyla sonuçlanması, her ülkedeki mücadeleye etkide bulundu ve harekete yeni bir itiş verdi. Dünyayı değiştirmeyi amaçlayan işçi sınıfı önderliğinde, halk eylemi, tarihin dönüştürücü gücü oldu. En sıradan insanları harekete çeken önemli etken, tüm cezbediciliğiyle sosyalizmdir. Sosyalizmin bir toplumsal sistem olarak varlığı, her ülkedeki sınıf savaşını şiddetlendirmiştir. Sosyalizmin çağdaşı olmak, sıradan insanlar üzerinde de devrimci dönüştürücü etki yapmıştır. Emekçi kitlelerin toplumsal ve siyasi hareketlerinin arkasında sosyalizm var. Bu topraklarda emekçi halk kitlelerinin hedefinde halk demokrasisi ve sosyalizm var.

Karmaşık dünyada (karmaşık uluslararası ilişkilerde) herkes, kendini haklı çıkaracak bir yön bulabilir. Ama asıl sorun, karmaşık ilişkilerin bütünlüğünü göz önünde tutmaktır. Gerçek, bütünlüktedir. Somut durum analizimiz, güncel burjuva toplumu bütünsel olarak irdelemelidir. Bunu

yapabilme, güçlü teorik potansiyel gerektirir. Karmaşık dünyada yönümüzü bu şekilde bulabiliriz.

Toplumun güncel durumu, değişimi ve yeni gelişmeleri, toplumsal gerçekliği ne kadar derinlikli analiz edersek, bunun sonucunda elde edilen bilgi, toplumun değişiminde o denli etkin bir silah olarak kullanılır. Sığ bilgilerin, dünyanın pratik değişiminde bir etkisi yoktur. Reformist ve oportünist hareketlerin görüşlerinin durumu tam da budur.

Politikaları günü kurtarmaya dayananlar, toplumdaki ve sınıfsal ilişkisindeki değişimleri bütünlüklü olarak değerlendiremezler. Birçoğunun onlarca yıl süren tarihleri var ama, devrimci mücadeleye sözü edilir bir teorik katkıları olmamıştır. Yazılanları olanaklar ölçüsünde yakından takip ediyoruz. Fikir geliştiremedikleri için, söyledikleri içeriksiz kalıyor. Bu durumda geriye sadece lafı dolandırma kalıyor. Söylediklerinde ciddiye alınacak yön varsa, o da Leninist Partiden "aşırıdıklarıdır". Bu hareketler, Sol Parti, EMEP, TKP, TİP başta olmak üzere tüm uzlaşmacılardır. İnsanların dikkatini çeşitli defalar buna çektik. Fakat tüm eleştirilerimize karşı, fikir fukaraları, yüzsüzlük gösterip, yaptıklarını yapmayı sürdürdüler. Ve artık iyice anlaşıldı ki, dürüstlük, bunların tanıdıkları bir şey değildir. Onlar ne kadar gizlerse gizlesin, Leninist Partinin görüşleri her geçen gün daha çok insan tarafından benimseniyor ve devrim, komünizm mücadelesinde yol gösterici olarak kabul ediliyor.



Burjuvaziyi Yenmek

13 Ağustos 2024

Şimdiye kadar görülmeyen bir olay oldu, en geniş kitleler sistemin karşısına geçti. Sistemden ve sistem partilerinden köklü bir kopuş içinde. Şimdiye kadar ki en derin ekonomik ve toplumsal yıkımı yaşayan halk kitleleri, zihinsel olarak da büyük bir çöküş içinde. Bu koşullarda, yöneten sınıfın, toplum üstündeki eski ideolojik ve politik etkisinden söz edilemez. Ezilen ve sömürülenlerin sistemle ilişkisi ve çatışması çok yönlü ve çok şiddetli. Bunun anlamı, sistemin büyük bir ekonomik krizin yanında, çok derin bir politik kriz içinde olmasıdır.

Sistemin, sistemin egemenlerinin kitlelerin üzerindeki etkisinin en aza indiği, emekçilerin geniş kitleler halinde, sistemden kopuşta olduğu, dahası, kurulu yapıyla çatışma içine girdiği, insanların her yerde, başkaldırı içinde olduğu bir süreçte tam da böyle bir zamanda, iktidarı ve muhalefetiyle tüm düzen güçleri, kapitalist toplumu ayaklanma ve devrimden kurtarmak için birlikte hareket etme

çabası içindeler. Sermaye dünyasının partileri, kendi toplumsal-sınıfsal doğasına uygun davranıyorlar. Tam da insanların başkaldırını genişlettiği bir sırada, burjuvazinin sınıf işbirlikçileri olan sosyal reformist partiler, başkaldırıları iktidarı ele geçirme yönünde cesaretlendireceklerine, onları kendi uzlaşmacı, reformist çizgilerine çekmeye çalışıyorlar.

Bağımsız devrimci bir politikayı izleyerek daha ileri gidemedikleri için, umutlarını burjuva muhalefete bağladılar. Muhalefet kendi sınıfsal doğasına uygun davrandığı için tepki gösteriyorlar. Düşünsenize, sistemin muhalefet partilerini, sistemden ayrı göstermek için günlük yazı yazıyor, demeç veriyorlar. Artık uyarıları "tüm muhalefete". Uzlaşmacı siyasetler kendilerini daima, muhalefetin bir parçası gördüler. Yani hiçbir zaman burjuvaziden uzak durmadılar. Burjuva güçlerin önünde eğilmenin sınırı yoktur. Burjuvazinin sınıf egemenliğini yıkmanın çok daha olanaklı olduğu

bir zamanda, uzlaşmacı siyasetlerin tümü, efendilerine bu şekilde destek sunuyor. Her siyasi hareketin politikası ve genel tavrı net olarak ortaya çıkıyor.

İçinde bulunduğumuz tarihsel süreç hakkında gerçek bir farkındalık içinde olmalıyız. Bu süreçte, toplumsal devrimin başarısı bakımından nesnel etkenler mi ağırlıkta, yoksa öznel etkenler mi? Ya da sonuç için ikisi eşit ağırlıkta mı? Bunu doğru tespit etmek, mücadelenin gidişatına yön vermek bakımından önemlidir. Şu soruyla aynı temelde yaklaşmalıyız: İnsanla doğa ilişkilerini ve insanla insan ilişkilerini yeniden düzenlemeliyiz. Fakat, insanla insan ilişkilerini yeniden ele almadan, insanla doğa ilişkisini ele alamayız. Çünkü doğa ile olan ilişkileri toplumsal ilişkiler üzerinden düzenleriz. İkisini aynı ağırlıkta ele alamayız. Bugünkü tarihi aşamada yeni bir topluma geçişin maddi koşulları olgunlaştığından, öznel etkenler ağırlıklıdır. Yani kitlelerin devrimci eylemleri sonuç almada asıl role sahiptir. Birçok ülkeden farklı olarak, Türkiye ve Kürdistan'da, devrimci olaylar seyrek olarak değil, yoğun olarak yaşanıyor. Devrimci olaylar patlak verdiğinde, bunları şekillendiren öznel güçlerdir. Başarılı olmak için, öznel güçler, olaylara temel devrimci hedefler doğrultusunda yön vermelidir.

Toplum ancak kendi önüne gelen problemi çözebilir. Çünkü problem çözümü de kendi içinde taşır. Biz yalnızca problemde değil, çözümden de söz etmiş oluruz. Tarihsel problemin çözümü için yapılması gereken burjuvaziyi yenmektir. Devrimci olan şey burjuvaziyi yenmektir. Burjuvazinin

sınıf egemenliğini yıkmadan, iktidarı ele geçiremeyiz. Ve toplumun önündeki problemi çözemeyiz. Yeni bir ekonomik biçim, yeni bir üretim tarzı örgütleyemeyiz. Burjuvaziyi yenmek, siyasi iktidarın ele geçirilmesiyle başlar. Toplumun yeni bir zeminde örgütlenmesiyle devam eder. Burjuvaziyi yenmek, bunu yapma yeteneğine sahip ve gerçekten devrimci konumda olan siyasi örgütle mümkündür. Bunda yıllarca ısrarlı olmamız boşuna değil.

Tekelci sermaye ve faşist devlet, toplumun değişimini engellemek amacıyla, yıllarca gerçek devrimci politik güçlere şiddetli saldırılarda bulundu. Tüm saldırılara rağmen, toplumun değişimi engellenemedi. Emekçiler ve sömürülenler, koşulları değiştirmek için mücadele verirken, kendilerini de değiştirdi. Ağır baskılara karşın, örgütlü mücadele sürdü. Mücadelemizin etkisi, yapıldığı dönemle sınırlı kalmadı. Etkisi uzun vadeli oldu. Şimdi bu etkinin sonuçlarını görüyoruz: Devrime ilerleyen milyonlar. Burjuvazi ve politik güçleri kısa vadeli düşündü. Devrimci kitlelere saldırarak, baskı altında tutarak, günü kurtarmaya baktılar. Fakat toplumsal düzeni yıkacak, devrimci hareketin ilerlemesini ve sermaye dünyasını tehdit eden bir noktaya gelmesini durduramadılar. Biz ise, mücadelenin sonuçlarının uzun vadede ortaya çıkacağını söyledik. Eylemlerimizin ilk etkisi, eylemin tüm sonuçlarını açığa çıkarmadı. Asıl etki uzun vadede kendini gösterdi. Sonuç etkileyici oldu: Ezilen ve sömürülenlerde büyük değişim oluştu. İşçi sınıfı hareketi, ulaşılan devrimci sonuçlardan hareket ediyor. Bugünkü devrimci tarihsel sonuçlar,

sermaye dünyasına karşı, emekçilerin sağlam bir gücüdür.

Sermaye dünyasını yıkacak güc-ten konuşurken, emekçi kitlelerin eylem ve örgütlenme becerisine de bakılmalı. Kitleler, eylem ve örgütlenme kapasitesi bakımından düne göre daha ileri bir noktadalar. Hızlı hareket etme bakımından geçmiş yıllarla karşılaştırılamayacak derecede ileri bir düzeydeler. Devrimci kitlelerin eyleme geçmede ne denli hızlı davrandığını Gezi’de, 6-8 Ekim’de ve sayısız patlama biçiminde başlayan eylemlerde gördük. Eylemcilerin süratli olarak eyleme geçmesi, sokakları ve meydanları hemen işgal etmesi, yakın tarihte tüm kapitalist merkezlerde patlak veren ayaklanmaların ortak hareket biçimidir. Hızlı hareket etme, kazanılmış bir savaş yeteneğidir ve düşmanın eylemi çabucak bastırmasını olanaksız hale getiriyor. Çünkü kısa zamanda, düşmanın müdahalesinin hiçbir işe yaramayacağı bir yol alınmış oluyor. Savaşta, hızlı hareket, düşman karşısında bir avantajdır.

Sınıf savaşında hızlı hareket etmek, politik bilinçten, deneyimden, savaş kapasitesinden, devrimci kararlılık ve cesareten geliyor. Kitlelerin hızlı hareket etmesi karşısında, sermaye dünyasının eli-kolu bağlıdır. Düşman sınıf, bunun farkında. Farkındalar fakat devrimin ileri yürüyüşü karşısında aciz durumdalar. Bu konudaki üstünlüğümüzün bilincinde olmalıyız.

Eylemler, doğru tanımlanmaz ve adlandırılmazsa kavram ve kafa karışıklığına yol açar. Eylemleri doğru adlandırma, eyleme katılanları eylem hakkında aydınlatmakla kalmaz; eylemin yarattığı değerleri, güncel sınıf

mücadelesine uygularken net olmamızı sağlar. Oysa birçok siyasi hareket, toplumda derin bir sarsıntı yaratan eylemler ve eylemlerin daha yüksek biçimi olan halk ayaklanmalarının üzerinden uzun bir zaman geçmesine karşın, halen doğru olarak adlandıramamıştır.

Gezi, bir halk ayaklanması olduğu halde, onu daha alt düzeye, bir “direniş” indirgediler. En ilerisi olarak “isyan” dendi. Kürt halkı ve hareketi 6-8 Ekim’i doğru olarak “serhildan” olarak adlandırdı. Ayaklanmayı, en alt eylem düzeyine çekenler, bununla, burjuvazinin kabul edebileceği sınırları aşmak istemediklerini göstermiş oluyorlar. Bu, kurulu düzenle, sermaye dünyasıyla köprüleri atmama politikasıdır ki bu politika tam bir çürümeyi anlatıyor. Bu siyasi gruplar ve sendikalar senelerdir 15-16 Haziran için etkinlik yapıyorlar, fakat bu iki büyük günü direniş olarak adlandırıyorlar. Oysa bu iki proleter gün, bir ayaklanmadır. Ücretli köle ayaklanmasıdır. Bugün de ücretli kölelerin ayaklanmasına doğru ilerliyoruz. Ayaklanma, her gün sayısız eylemle, yaygın başkaldırıyla kendini gösteriyor. Büyük bir ayaklanmanın nasıl oluştuğunu doğru biçimde tespit etmezsek, olayları karşılayacak adımlar atamayız.

Eylemde ve örgütlenmede, işçi sınıfının taşıdığı potansiyele güven duyulmalıdır. Sermaye dünyasını yıkacak güç işçi sınıfının gücüdür. Özel mülkiyet ilkesi yerine ortak mülkiyet ilkesini esas alan yeni bir toplumu kurmak ücretli emekçilerin tarihsel görevidir.

İşçiler, sınıfların kaldırılması amacını ortaya koymak, amacı ger-

çekleştirmek için temel devrimci hedefleri -ki bunun başında iktidar sorununun çözümü geliyor- önüne koymakla kalmıyor, hedefleri gerçekleştirecek araçları da yaratacak bir potansiyel taşıyor.

Kapitalist toplum, bu topraklarda, şimdiye kadar ki en derin krizini yaşıyor. Kriz yalnızca ekonomik değil, sistemin tümünü yıkıma götüren, sistem krizidir. Politik, toplumsal, zihinsel çöküşü kapsıyor vb. İşçi sınıfı ve diğer emekçi kitleler, bu çok yönlü krizden yararlanıp burjuvaziye devirebilir ve devirmelidir. Emekçi sınıf, sömürücülerin egemenliğini yıkacak ve toplumu dönüştürecek güce ve beceriye sahiptir. İşçilerin, emekçilerin hızla artan eylemleri, kendini anlatmıyor, tarihin gidişatını anlatıyor. Tarih yoğunlaşan devrimci sınıf mücadelesi yoluyla sınıfların kaldırılmasına doğru ilerliyor. İnsanlığın önünde yeni bir tarihsel dönem açılıyor.

Güncel sınıf mücadelesinde, işçi sınıfı hareketini bekleyen en büyük tehlike, emekçi sınıfın devrimci enerjisinin ve savaş kapasitesinin sonuna kadar harekete geçirmek yerine, sınırlamaktır. İşçilerin eylemlerini sınırlamak, emekçi sınıfı devrimi başaracak iç kuvvetten yoksun bırakmaktır. Emekçilerin her yerde eyleme geçtikleri bu dönemde yapacağımız şey eylemlerin sonuna, en ileri noktaya kadar gitmesi için, devrimci sınıfı teşvik etmektir. Her yerde devrimci sınıf savaşının bir parçası olmaktır. Başarıya ulaşması için, emekçilerin eylemlerini

parçalı eylemlerden çıkarıp, birleşik, kolektif eyleme dönüştürmektir. Tüm eylemleri, birleşik genel devrimci halk ayaklanmasına vardırılmaktır.

İşçi sınıfı hareketinin önündeki bir tehlike de proleter sınıfının ufkunu daraltmaktır. Derinlikli kavrayıştan yoksunluktur. Bilimsel ve politik değeri olmayan analizler yapmaktır. Reformist ve oportünist siyasetler, gerçekliği en temel yönleriyle anlatmadığı, toplumsal çelişkileri tüm keskinliğiyle vermediği için iç savaş ifade etmediğinden, devrimci duruma ve devrimin güncelliğine hiç değinmediğinden kitlelerin yaygın başkaldırısını yadsıdığı için vb. ne süreci anlatıyor ne de mücadelenin gerçek düzeyini. Sadece kendi sığıklarını, basit bakışlarını yansıtıyorlar. Kendilerini anlatıyorlar, devrimci sınıf mücadelesini değil.

Siyasi iktidarın ele geçirilmesi ve toplumun devrimci dönüşümü bir tarihsel zorunluluk olarak insanların önüne gelmiştir. Kent ve kır yoksullarının durumu, "insanlık dışı koşulları" bu kadarı da olmaz dedirten düzeyde. Bu koşulları değiştirecek bu toplumun ilerisine ve ötesine geçmek için, ezilen ve sömürülenler her yerde eylemde. Eylemlerin kısa sürede büyük bir yangına dönüşeceğinin farkında olan sermaye dünyası eylemcilere karşı olan şiddetli saldırısını iki katına çıkardı. Ne yaparsa yapsın eylemlerin yoğunlaşmasını ve genel, büyük, yıkıcı ve devrimci başkaldırığı durduramaz. Devrim yükselişte.



İleri Tarihsel Aşama

30 Temmuz 2024

Toplumsal yaşamın her alanında, cesaretle mücadeleye atılan kitleleri deneyimsiz diyerek küçümseyenler, aslında halk kitlelerinin mücadele düzeyi hakkında kendi sığıklarını sergilemiş oluyorlar. Gerçeklik, basit bakışa sahip olanların söylediğinden çok farklıdır. Emekçi kitlelerin giriştiği eylemler, eylemcilerin, bu topraklarda yarım yüzyıllık devrimci sınıf mücadelesi deneyimlerini özümseydiğini, içselleştirdiğini gösteriyor. Mücadeleci devrimci güçlerin söyledikleri ve yaptıkları boşa gitmedi. İnsanların düşüncesinin ve bilincinin değişmesinde büyük etkisi var.

Sanıldığı gibi, mücadeleci kitlelerin bilgisi, yalnızca kendi deneyimlerimizin sonuçlarıyla sınırlı değil. Dünya proletarya hareketinin zengin deneyimlerinin dersleri, sonuçlarının bilgisiyle donanmıştır. 20. yüzyıl toplumsal devrimlerinin ve 21. yüzyılın ilk çeyreğinin devrimci mücadelelerinin deneyiminin bilgisiyle de silahlanmıştır. Bu denli zengin birikim yüklü olan eylemcilerin örgütlediği eylemler, zengin

bir içerik taşıyor. Eylem içinde, ayaklanma sırasında daha net olarak açığa çıkıyor. Sınıf mücadelesinde ortaya konan devrimci fikirler ve pratik güncel mücadeleye canlı olarak uyarlanabiliyor. Böylece, Gezi Halk Ayaklanması, bu denli etkili ve çekici olabiliyor.

Dünyayı değiştirme mücadelesi, Türkiye ve Kürdistan'da her zaman canlı ve militanca oldu. Çünkü hem yıkıcı, hem de şiddetli bir mücadeleye yol açan toplumsal çalkantılar, başka yerlere göre yüksek derecede keskin olmuştur. Devrimci mücadele, askeri faşist darbe dönemlerinde ve bugünkü gerici burjuva iktidar koşullarında, çeşitli biçimlerde, aralıksız sürdü. Sermayenin ve devletin baskıları ne kadar ağır olursa olsun, canlılığından hiç eksilme olmadı. Bu düzeyi tutturamayan bir hareket, mücadelenin sonraki adımlarını atamaz ve dolayısıyla gelişmelere ayak uyduramazdı. Bunda, siyasal görüşlerin büyük payı var. Faşizm ve kapitalizme karşı, sürekli ideolojik mücadele verildi. İdeolojik mücadele, hareketin ağır baskı koşullarında

ayakta kalmasını ve savaşmasını sağladı. Proleter devrimci komünist parti, fikirleri ve eylemleriyle, yani teori-pratiğiyle, işçi sınıfının gerçek öncü partisi olduğunu ortaya koydu. Devrimci kitleler ve proletaryanın devrimci sınıf partisi, zengin deneyime dayanıyor. Leninist Parti'nin devrimci komünist görüşleri ve siyasal çizgisi, toplumu değiştirmede etkin bir güçtür.

Şıg bakış, sistem karşıtı kitle gücü konusunda da var. Ezilen ve sömürülenlerin kapitalist sistemle sorunlarından söz edilebilir. Sorun sistemdir. Basit bakış, milyonlarca sistem karşıtını, yalnızca bugünkü siyasi iktidar muhalifi olarak daraltıyor. Amaçları, sisteme başkaldıranları burjuva muhalefetin peşine takmak. Halbuki, en geniş kitleler de açıkça görüyorlar ki, burjuva muhalefet partisi, gerçek anlamda iktidara muhalefet bile etmiyor. İktidarla anlaşmaya, kapitalistlerin sınıf egemenliğini ve sınıf düzenini sürdürmek için, her tür iş birliğine hazır. Yıllardır bu sistemin kendisine karşı mücadele eden büyük kitleleri, sermaye partilerinin ardına takılan bilinçsiz yığınlar olarak göstermeyin. Sıradan bir değerlendirme emekçi halk kitlelerinin toplumsal ve siyasal hareketinin kapsam ve derinliğini ortaya koyamaz.

Çeşitli defalar altını çizerek belirttik, bu topraklarda, sosyalizmi benimsemiş ve bu uğurda devrimci mücadeleye atılan büyük bir güç var. Bu insanlar, uzun süreli devrim eğitiminden geçti. Dünyayı değiştirmede ne kadar kararlı ve ısrarlı olduklarını her koşulda kanıtladılar. Bu büyük güç iktidarı ele geçirebilir ve toplumu dönüştürebilir. Yeter ki, önemsiz günlük sorunlarla kendini meşgul etmesin.

İnsanların görüşleri değişti. Bunun bir kanıtı burjuvazinin dün in-

sanlara kabul ettirdiği şeyleri, bugün kabul ettirememesidir. Dün dış savaşlarla insanların dikkatini iç sorunlardan, ekonomik krizlerden, işlerin kötü gitmesinden sistemin sorumlu tutulmasından bir süreliğine uzaklaştırabiliyordu. Bugün yapamıyor. Bugün insanlar bütün dikkatini iç düşmana çeviriyorlar. Ve bu insanlar, bu sistemle sürekli çatışma içinde. Burjuvazi, bu insanları yönetemez ve yönetemiyor. Egemenliğini sürdürmek amacıyla, başkaldıran kitleleri, gerici savaşla yenilgiye uğratma çabasında. Fakat burada da hiçbir şey yolunda gitmiyor. Başkaldırının zayıflaması ve gerilemesi bir yana, durmadan büyüyor ve engel tanımaz bir iç kuvvetle ilerliyor.

Bugün, eski sisteme ait her şey eleştiriliyor. Yeniden gözden geçiriliyor ve yeni bir senteze ulaşıyor. Tez ve anti-tez çatışmasından yeni bir sentez oluşuyor. Her geçen gün daha çok insan sosyalizme yöneliyor.

Bakış açısının değişmesi ve sosyalizm hedefiyle kapitalizme karşı uzun süren ve çok zengin sosyal pratik sonucu birçok sorun düne göre çok daha öne çıktı. İşçilerin sınıf savaşı çok yoğunlaştı. Ve ücretli emekçiler arasında sınıf bilinci belirgin olarak yaygınlık kazandı. Kadınların toplumsal konumu sorunu 60 ve 70'li yıllara göre birçok yönüyle öne çıktı. Çevre sorunu hakkında oluşan farkındalık elli sene öncesiyle karşılaştırılmaz. Özgürleşme konusunda yüksek bir bilinç var. Bu bağlamda ezilen ulusların özgürleşmesi yönünde olumlu bir anlayış geniş kitlelerin bilincine yerleşti. Ve bu yönde enternasyonal bir mücadelenin artmasını beraberinde getirdi.

Burada anlatılanlar, öznenin nasıl değiştiğini, daha geniş bir ufka sahip olduğunu ve güncel devrimci sınıf

mücadelesine başka bir özne olarak girdiğini gösteriyor.

Öznenin ileri devrimci düzeyini küçümseyenler aynı şeyi ileri tarihsel aşama için de yapıyorlar. Bugünkü ileri tarihsel aşamaya gelmek için, bir dizi çağ açıcı değişim gerekti. İleri tarihsel aşamada bulunmak işçi sınıfı hareketinin lehinedir. Çünkü ileri devrimci programını hayata daha kısa sürede geçirecek. Maddi ve kültürel koşulların oluşması, sosyalizm için elverişli koşulların hazır olması demektir. İleri tarihsel koşullar nesnel toplumsal gelişme derecesini verdiği gibi, tarihin itici gücü olan sınıf savaşının ileri düzeyini de vermektedir. İleri tarihsel aşama, burjuvaziye yenmek için birçok olanağın oluşması demektir.

İleri tarihsel aşama, eski toplumdan daha üstün toplum koşullarını hazırlarken, aynı zamanda, kapitalist sistemin tüm çürümüşlüğü, asallığını da gözlerin önüne seriyor. Bu sistem ayakta kaldıkça insanlığın karşısına yeni sorunlar çıkaracaktır. Veya var olan sorunları derinleştirecektir. Dolayısıyla ileri tarihsel aşama özel mülkiyetten kurtulmanın insanlık için bir ölüm-kalım sorunu olduğunu herkese kabul ettirir. İleri tarihsel aşama, daha ileri bir toplumun unsurlarını bağrında oluşturduğu ve olgunlaştırdığından daha yüksek topluma geçişi daha ikna edici yapıyor.

Sosyal sınıflar arasındaki sınıf savaşı, milyonların sosyal pratiği, yeni bir gelecek için örgütlenme, hepsi belirli bir tarihsel çerçevede meydana gelir. Bugünkü ileri tarihsel aşama içinde tüm toplumsal olguların gerçekleştiği tarihsel çerçevedir. Bu zeminler üzerinde meydana gelen güncel sınıf mücadelesini ve çözmesi gereken görevleri ele alıyoruz. Bunlar tüm kapitalist

dünyada başkaldıran kitlelerin eylemlerinin başarıya ulaşmasını sağlamaktır.

Kapitalist dünyanın genelinde özel olarak da bu topraklarda, emekçi halkların yeni bir toplum hedefli anti-kapitalist mücadelesinin başarı potansiyeli çok yüksek. Başarı potansiyelinin yüksek oluşu, başarıyı besleyen toplumsal koşulların bugünkü ileri aşamasından gelmiyor sadece, aynı zamanda Türkiye ve Kürdistan'da sınıf mücadelesinin devrimci biçimler almasından kaynaklanıyor. Başarı potansiyeli, işçi sınıfının, emekçi halkın, ezilen ulus ve ulusal topluluklarının özgürlük mücadelesinin egemen sınıfa karşı ortak olarak harekete geçmesinden doğuyor.

Uzun süren devrim mücadelesi sonucunda, burjuvazinin siyasal ve hukuksal otoritesi sarsıldı, zayıfladı. Burjuvazi egemenliğini devam ettirmede artık daha güçsüz. Egemen sınıf, ezilen ve sömürülenlerin başarı potansiyelinin çok yüksek olduğunu biliyor. Ancak, ezilenlerin bunu anlamaması için yoğun bir ideolojik bombardımanda bulunuyor. Bütün propaganda aygıtı, tüm burjuva örgütler buna uğraşılıyor. Bundan bir sonuç çıkmaz. Ezilen ve sömürülen kitleler, her bireyin, özgür ve insanca yaşayacağı koşullara kavuşması için tüm savaşını, toplumsal ve siyasal hedefini durmadan yükseltiyor.

Toplumsal sistemin kendisinin değiştirilmesi gerekliliği, kitlelerin bilincine yerleşmiş ve geri döndürülemez bir süreç durumuna gelmiştir. Burjuva sınıf ve burjuva siyasi partiler, kitlelerdeki değişim özlemini, sistem içi, göstermelik değişimlerle gidermeyi hesaplıyor. Onlara göre, emekçilerin özlediği devrimci değişim ger-

çekleşemez. Yine onlara göre yalnızca kendilerinin gündeme getirdikleri değişiklikler başarılabilir. Sosyalist sistemin 90 sonrası durumunu, kendilerine bir dayanak olarak gösteriyorlar. Oysa sosyalizmin bir toplumsal sistem olarak yüzyılı aşan tarihi, emekçi insanlığın, burjuvazi olmadan, tarihin sürekliliğini sağladığını, sadece yeni bir toplumu değil, insani bir toplumu kurup sürdürebileceğini, insanın insan üzerindeki her çeşit baskısını yok edeceğini, sınıfsız ve sömürsüz toplumun ütopya olmadığını ikna edici biçimde kanıtlamıştır. Nihai zaferimiz kesindir.

Bunun bilincinde olan çok sayıda insan var. Bu, kitlelerin kendi tarihini kendisinin yapması bilincinde olmasıdır. Bugüne kadar milyonlarca insan toplumu değiştirme mücadelesine katıldı. Kitlelerin önemli bir bölümü ne için savaştığı konusunda aydınlanmış bir kafayla hareket etti. Dolayısıyla mücadelenin sonucunun ne olacağı hakkında net fikirlere sahip. Devrimci kitleler mücadelenin geleceği için büyük bir güven duyuyor. Her eylemci giriştiği her eylemde, yeni bir geleceğe duyduğu güvenle davranıyor. Mücadelenin nihai sonucuna duyulan bu güven, savaşta düşman karşısında bir üstünlüktür. Burjuvazinin gerici siyasi partileri ve tüm propaganda aygıtla-

rı ne söylerse söylesinler, işçi sınıfı ve ücretli emekçiler, toplumu devrimci biçimde değiştirmede başarılı olacaklarını biliyor.

Teşhir olan ne yalnızca siyasi iktidardır ne de muhalefettir. Teşhir olan burjuvazidir, kapitalist sistemdir. Sistem kriz ve çöküşteyken, doğayı bu kadar tahrip etmişken; genel olarak insanlığı ve yaşamı yok oluşa sürüklerken, burjuvazi, insanları özel mülkiyette tutma konusunda inandırıcı olabilir mi? Burjuvazi ve siyasi partiler çetesi, inandırıcılıklarını yitirdiler. Toplum üzerindeki ideolojik etkileri onların işine yaramayacak düzeyde. Sınıflar savaşının bugünkü aşamasına girerken, yönetici sınıfın durumu budur. Dolayısıyla, sınıflar savaşını kazanamayacağı açık değil mi?

Her geçen gün daha çok emekçi, kendi çıkarlarıyla, kapitalistlerin çıkarının birbirine karşıt olduğunun farkına varıyor. Ekonomik yaşamdaki karşıtlığın, siyasi alana yansdığına da farkında. Siyasi planda kapitalistlerin çıkarlarını burjuva siyasi partiler savunuyor ve bu çıkarlar doğrultusunda hareket ediyor. Çalışan sınıf, sınıf savaşını siyasi alanda kazanmak, ücretli emek sistemini yıkmak için, işçi sınıfının devrimci partisinde örgütleniyor ve örgütlenmelidir.



Başkaldıran Kitleler

21 Temmuz 2024

Bilinçli kitleler, örgütlü kitleler, başkaldıran kitleler. Bu ifadeler, toplumsal yaşamdaki gerçek durumu anlatır. Gerçekliği anlayıp, anlatmakla kitlelerin mücadelede gösterdiği ilerlemeye bilinçsizce yaklaşanların, gerçek yaklaşımını da göstermiş oluyoruz. Güncel sınıf mücadelesi gerçekliğini basitleştirenler, ezilen ve sömürülen kitlelerdeki radikal değişimi; bu değişimin kapsam ve derinliğini anlamazlar. Dolayısıyla bu çevrelerin güncel gelişmelere ilişkin değerlendirmeleri açıklayıcı ve ikna edici değildir.

Kitleler bilinçli. Topluma ve dünyaya yeni bir gözle bakıyor. Olguları kavrayışı derinlikli ve bütünlüklü. Burjuvazinin etkisi çok zayıfladığı için, birçok konuda, kendi görüşlerini ortaya koyuyor. Bilinçli kitleleri her konuda ikna etmek ve inandırmak kolay değil. Bu durum, burjuvaziyi krize sokmuştur. İktidarı ve muhalefetiyle, siyasi partiler çetesinin, sermaye sınıfının sözcüleri ve savunucuları olduğunu açık seçik olarak görüyor. Dolayısıyla, burjuvazinin ve onların asalak-

larının bütünlüğüne karşı, devrimci, bağımsız sınıf politikası temelinde bir mücadelenin saflarında yer alıyor. Bilinçli kitleler halk demokrasisi ve sosyalizmin etkin gücüdür. Bilinçli insanların eleştiri yeteneği de gelişti. Bu toplumda egemen olan düşünce biçimini, siyasetini, işleyişini vb her şeyini sıkı bir eleştiriden geçiriyor. Sanatta yeni farkındalık oluşuyor. Eleştirel bakış, kitlelerin elinde, burjuvaziyi yenmek için etkin bir silahtır.

Kitlelerin bilinç düzeyinin yükselmesi, beraberinde örgütlenme derecesinin yükselmesini de getiriyor. İnsanlar bilinçlendikçe her alanda daha sıkı örgütleniyorlar. Özellikle de son dönemde, toplumsal yaşamın her alanında kitlelerin örgütlenmesinde tam bir patlama yaşanıyor. Tüm baskılara, yasaklara, engellemelere aldırış etmeyen emekçi, ezilen ve sömürülen kitleler örgütlü olmak için çabalarını yükselttiler. Birçok işyerinde işçiler, kendiliğinden gruplar halinde örgütleniyor. Örgütlenme yönünde bir bilinç, eğilim ve pratik yönelim oluşmuştur.

Elbette ki bunun, sınıf savaşının gelişmesi üzerinde olumlu etkisi olacağı çok açıktır. Kitlelerin örgütlenmesi, çeşitli biçim ve yollarla oluyor. Kitleler eyleme geçerken, kendiliğinden ayaklanırken, anında kendi faaliyetini, hareketini örgütleyebiliyor. Orta yere bilinçli insan toplulukları, bilinçli insanların etkinlikleri çıkıyor.

Kitleler yaşadıkları toplum hakkında geçmişte çok daha fazla şey biliyorlar. Bu toplumsal sisteme karşı sadece ekonomik koşulların kendi hayatlarında yarattığı büyük yıkım nedeniyle değil, bilgili ve aydınlanmış bir kafayla başkaldırıyorlar. Kitleler artık eski dönemlerdeki konumda değiller. Değiştiler. Kapitalizme, bu sömürü ve baskı sistemine karşı açık bir kafayla savaşıyorlar. Kitlelerdeki değişim kavranmadan, doğru bir politik hat çizilemez.

Böyle bir aşamada, hiçbir hükümet, kitlelerin üzerinde egemenlik kuramaz. Burjuvazinin egemenliğini sürdüremediği bir aşamaya girmesi, onların egemenliğinin yıkıcı bir krizidir. Kitlelerin başkaldırısı, düşünülen daha derin ve yaygındır. Henüz birleşik bir başkaldırı değildir, fakat geneldir. Çünkü yalnızca örgütlü güçleri değil, örgütsüz kitleleri, bireyleri de kapsıyor. İktidar başkaldıran kitlelerle sürekli savaş içindedir. Muhalefet ise şimdiden, onları kontrolüne almak istiyor. Kitlelerin yanında olduğunu göstermek için özel bir çaba içinde. Ama bilinçli insanlar çok iyi biliyorlar ki bu çaba, kitlelerin özlemlerini ve isteklerini karşılamak için değil, kitlelerin bağımsız devrimci mücadelesini önlemek içindir. Başarısızlığa uğraması zorunludur. Çünkü, kitle başkaldırısı, bütün burjuva partilerin beslendikleri ekonomik-toplumsal yapıya karşı

gelişiyor. Kitlelerin başkaldırısının devrimci temelde gelişmesi çok belirgindir.

Kitlelerin başkaldırısının birleşik bir karakter kazanması, burjuvazinin ve siyasal iktidarın felaketi olur. Bugünkü şiddetli ekonomik ve toplumsal yıkım koşullarında ve ağır siyasi baskı koşullarında birleşik ve genel bir ayaklanma, yönetici gücün devrilmesine kadar gidebilir. Bugün yaşananlar tarihsel bir felakettir. Bunun sömürü sisteminin tarihsel felaketine dönüşmesinin de şaşılacak bir tarafı olmaz. Burjuvazi tam da bu en tehlikeli durumu önlemeye çalışıyor. Onlar için bugün bir ayaklanmadan daha tehlikeli bir şey olamaz.

Bugüne kadar emekçi halklara karşı uygulanan gerici şiddet ve sayısız baskı ve saldırı yasası yeterli gelmemiş olacak ki, sürekli yeni saldırı yasası çıkarıyor ve şiddeti durmadan artırıyorlar. Apaçık ortada ki, patronlar ve patron siyaseti için işler yolunda gitmiyor. Bu şartlarda ve bu tarihi aşamada, burjuvazinin sınıf egemenliğini devirmek daha kolaydır, olanaklıdır.

Kapitalist toplumdan daha yüksek bir topluma geçişin bütün koşulları oluşmuşsa bir toplumsal sistem olarak sosyalizmin yüzyıllık birikimi varsa ve toplumu kökten dönüştürecek kadar gelişkin bir işçi sınıfı, varlığını eylemlerle duyuruyorsa, bu durum, egemen sınıf için çok daha tehlikelidir. Çünkü bu tarihi süreçte, gelişkin devrimci sınıf, ayaklanmayı devrime dönüştürebilir. Halka ve devrime önderlik ederek, kendini ve tüm ezilenleri kurtaracak kadar olgunlaşmış bir sınıf savaşı hattında işçi eylemlerinde patlama yaşanıyor. Yeni bir dünya için, eski dünyayı altüst edecek bir hareket, her yerde hızla ilerliyor.

Her yerde dövüşen devrimci kitlelerden öğrenilecek çok şey var. Sosyal reformist ve oportünist hareketler ve yayınlar, devrimci kitlelerden öğreneceklerine, onlara bir şeyler öğretmekte ısrar ediyor. Bu hareketlerin hepsi, ama eksiksiz hepsi, bu görüşlerimizi sanki kendilerine karşı söylenmemiş gibi, eylemci kitleler siyasete yol gösteriyor diyerek, asıl meseleyi, eleştirinin gerçek hedefini saptırıyorlar. Sanki, devrimci kitleler, burjuva muhalefete yol gösteriyor vb ifadelerle devrimci görüşlere başvuruyorlar. Bu, tam bir yozlaşmadır.

Kitleler her yerde eylemde. Eylemler, kendiliğinden patlak veriyor. Kendiliğinden eylemler, kitlelerin bilinç ve örgütlenme derecesine göre, zengin bir çeşitlilik gösteriyor. Her eylemin topluma etki derecesi farklıdır. Fakat kitle eyleminde, ileri örneklerin daima etkileyici gücü yüksektir. İçerideki genel durum ve dünyadaki genel durum o aşamaya vardı ki, eylemde ileri bir örnek, anında başka yerlerde taklit edilir ve hızla her yere, dünyaya yayılabilir. Verili koşullar nedeniyle, ileri eylemler sermaye dünyası için çok ama çok tehlikelidir. Sermaye sınıfı bunu deneyimlemiştir. Bunun ne demek olduğunu iyi biliyor. Kendince kitlelerin ileri eylem örneklerini önlemek için her yerde baskının şiddetini artırıyor. Karalama kampanyaları düzenleme, yalan, çarpıtma, demagoji vb her yola başvuruyor. Fakat, devrimin bu hızlı ilerlemesi karşısında aciz, çünkü günümüzde eylemin etkisini önlemek ve kırmak olanaksız. İnsanlar, gelişmeleri anında takip ediyor, yorumluyor ve harekete geçiyor. Hareket o kadar yaygın, hızlı ve esnek ki, egemen güç hareketin kısa zamanda bu kadar gelişme göstermesini engel-

leyemiyor.

Burjuva entelektüellerin artan çabaları da sonuç vermiyor. Hemen belirtelim ki, ister iktidar yanlısı olsun, ister muhalefet yanlısı, Türkiye'deki entelektüeller yarı entelektüeldir. Toplumsal süreç analizleri, akademisyen ya da gazete köşe yazarlığı yüzeyselliğini aşmıyor. Dolayısıyla, politik değerlendirmeleri ya da teorileri, uygulamaları anlamak ve açıklamaktan uzak.

Burjuva entelektüeller yüreksiz, ama saldırgan. İktidar yanlısı olanlar, kendi görüş ve siyasi çizgileri doğrultusunda hiçbir zaman cesur olmadılar. Kendi çıkarları onları korkak birer unsur yaptı. Fakat emekçi ve sömürülenlere karşı olsun, kadınlara karşı ya da devrimci gençliğe karşı olsun saldırganlar. Devrimin güncel olması ve sermaye egemenliği için somut, gerçek bir tehlike durumuna geldikçe, burjuva entelektüellerin saldırganlığı da şiddetleniyor. Düzen ve devlet ağızı olarak hareket ediyorlar. Bu yolla daha çok kişisel çıkar sağlıyorlar. Sırtını kapitalizme yaslayan burjuva entelektüeller, saldırganlıklarını hangi düzeye çıkarırsa çıkarsınlar, kitlelerin başkaldırısı önlenemez bir güçle ilerliyor.

Gazetelerin yazarları, o çok yüzeysel değerlendirmeleriyle bile, toplumun nasıl hızla dağıldığını, uygulamaya dayanarak gözler önüne seriyorlar. Muhalif yazarlar, bunu bugünkü siyasi iktidarla açıklıyorlar. Sorunun temelinde inildiğinde, toplumun çözülüp dağılmasının sistemin çelişkilerinin gelişmesine bağlı olarak meydana geldiği daha iyi görülüyor. Temele inmiyorlar, çünkü böyle yaparlarsa kendi söylediklerinin ne kadar havada kaldığı anlaşılacak. İktidarla bağlantılı tarafı şuradadır ki, her şey uç noktaya götürüldü. Böylece, toplumun dağılması

çabuklaştırıldı. Söylediklerimizi yeniden belirtmek gerekirse, yıllarca süren burjuva iç savaş, toplumu dağıtıcı bir rol oynadı. Muhalefetin bugünden çabaları ve yarın iktidar çöktüğünde bu yöndeki girişimleri, toplumun dağılmasını durduramaz. Bu toplum, karşıtların birliğine dayanıyor. Karşıtların birliği ve mücadelesi, diyalektiğin en önemli ilkesidir. Karşıtlarına dayanan bir birlik sonunda dağılır ve dağılmak zorundadır. Tarihin ilerlemesi, bu şekilde gerçekleşir. Dolayısıyla, dağılma noktasına gelmiş her toplum, eski zemin üzerinde birliğini sağlayamaz. Fakat tarihsel olarak başka bir süreç geliyor. Toplumun birliği -yeni bir birliği- yeni bir zeminde ve yeni ilke temelinde sağlanır. Halk demokrasisi ve sosyalizm mücadelesi, tam da bu yeni zemini oluşturur ve yeni ilkeyi hayata geçirir.

Yayınlarımızda birçok kez, devrimin durdurulamaz ilerlemesinden söz ettik. Devrimin ilerlemesi, çatışma içinde bir ilerlemedir. Sınıf çatışması özgürlüğe doğru ilerliyor. Bu ilerleme, bireyin özgür gelişmesini sağlayan maddi koşulların yaratılmasına doğrudur. Eski toplum, bunu önlemek için ne yaparsa yapsın, özgürlüğe doğru ilerleyen güçlerin zaferi kaçınılmazdır. Zafer birçok ülkede gerçek oldu. Diğer yerlerde de gerçek olacaktır.

Sermayenin büyümesi, emekçi kitlelerin ayaklanmasını her yerde kaçınılmaz yapıyor. Sermaye kısa sürede çok büyük karlar sağlayıp gücüne güç katarken, tüm bu zenginliği üreten emekçilerin yoksulluğu ve yoksunluğu da alabildiğine derinleşiyor. Öyle ki yoksul insanlar her yerde ölüm-kalım savaşı verir duruma geldiler. Bunun sonucunda kitle eylemlerinde tam bir patlama yaşanıyor. Koşullar dev-

rim üretiyor. Devrimi yaratan koşulları devrime dönüştürmek, işçi sınıfının ve devrimci sınıf partisinin temel ve ivedi görevidir. Yeni her ilke, işçi sınıfının devrimci partisinin öncülüğünde hayata geçirilir.

Üretici güçlerin çağdaş gelişmesi, maddi koşulların daha üstün bir topluma geçiş için yeterince olgun olması, büyük ekonomik kriz, patlayıcı toplumsal durumun oluşması, devrimci sınıf savaşının büyük ilerlemesi devrimin patlayacağı anın yeterli güvencesidir. Bu süreçte asıl sorun, devrimci sınıfın, halka ve devrime pratik olarak öncülük etmesindedir. Bu görevin yerine getirilmesi için devrimci işçi hareketinin, devrimci işçilerin partisi, devrimci pratiğin bilgeleri olarak davranmalıdır. Pratikte değişen durumlarda ani gelişmeler karşısında, pratik zeka ortaya konmalı, yaratıcı inisiyatif örneği sergilenmelidir. Başarı pratik yeteneklerimize bağlıdır.

Kapitalist toplum, bugünden eski toplumdur. İnsanların çok yönlü ve özgür gelişiminin önünde engeldir. Dolayısıyla eski toplum, yöneticiler sınıfı, onların siyasi sözcüleri, kurumları, burjuva entelektüeller, basını, medyası vb inandırıcılığını yitirdi. İnsanla insan ilişkisinde olduğu gibi, insan doğa ilişkisi hakkında ne söylerse söylesinler toplum gözünde inandırıcı değiller. İnsanlar, yeni bir gelecek mücadelesini istekleri ve gelecek özlemleri yönünde hareket eden anlayışları ve bu yöndeki mücadeleleri inandırıcı buluyor. Bu yeni bir farkındalıktır. Kitleler, pratikte buna uygun davranacaktır.



Ezilen İnsanların Mücadelesine ve Yeteneğine Güvenin

15 Temmuz 2024

Verili durum hızla değişiyor. Günümüzde her şey yoğun yaşıyor. Nesnel toplumsal durum yoğun yaşandığı için, kısa sürede değişiyor. Kitlelerin toplumsal pratiği yoğun, yüklü yaşandığından tarih kısa tarihtir. Devrimci işçi sınıfı hareketi, verili toplumsal durumun kısa sürede değişimi karşısında kayıtsız kalamaz. Bu, somut durumun değişen koşullarının daha kısa aralıklarla değerlendirilmesini gerektirir. Var olan durumun kısa zamanda değişmesi, dolayısıyla tarihi sürecin hızlanması, emekçi sınıfın lehinedir. Çünkü tarihi sürecin hızlanması ile hedefimize daha çabuk ulaşıyoruz.

Emekçi sınıfın kapitalist topluma yönelik eleştirileri son derece yoğun, yaygın ama aynı zamanda kapsamlı ve derinlikli. Emekçi ve sömürülenlerin devrimci sınıf mücadelesi de çok yoğun ve şiddetli. Teori, bilim, bilgi edinmede belirgin yoğunlaşma, sonuçlara ulaşma çabası var. Güncel tarihsel sü-

reci hızlandıran sayısal, nesnel ve öznel etkenden söz ediyoruz. Çatışmalı süreç, toplumsal devrim için sayısız olanak sunuyor.

Toplumsal koşulların değişmesi bu topraklarda ve dünya genelinde insanların toplumsal pratiğinin gelişmesi sonucu bireylerde, kolektif topluluklarda yeni bir farkındalık oluştu, daha yetkin bir ifade ile bilinçleri gelişti. Devrimci siyasal bilinç edindiler. Topluma ve dünyaya farklı bir bakış açısıyla bakıyorlar. Dünya ve toplum görüşlerinin değişmesiyle toplumsal ve siyasi alanda daha bilinçli olarak değerlendiriyor, kendi toplumsal siyasal pratiğini bilinçlice yürütüyorlar. Eylemleri amaçlı eylem olarak örgütüyorlar, insanlardaki büyük değişim görülmeli. Değişim kısa sürede gerçekleşiyor. İnsanlar daha dün tepki göstermedikleri şeylere bugün tahammül göstermiyorlar. Ezilen insanlar en ufak bir baskıya baş kaldırıyorlar.

Gösterilen tepkiler basite alınmamalı. 30 yıldan fazla bir zamandır, yapılan eylemler ayaklanmaya, devrime dönüştü. Ezilen insanların toplumsal ve siyasal pratiği sıradanlaştırılmaz. Kitlelerin bilinçli devrimci pratiği sıradanlaştırılmaz. Kitlelerin bilinçli devrimci pratiğinin amacı sömürü ve baskı toplumunu yıkmak ve ezilmenin bütün biçimlerini yok etmektir.

Ezilen insanların yeteneği ve mücadeleleri, dünyayı dönüştürme gücü halka güvensizlik duyanları her zaman şaşırtmıştır. 90'larda ve yakın zamanda ABD ve Avrupa'da bu ileri kapitalist ülkelerde halk ayaklanmaları ortaya çıkınca daha çok şaşırdılar. Çünkü emperyalist ülkelerde daha uzun süre bir ayaklanma olmayacağını düşünüyorlardı. Latin Amerika'da ayaklanmalar umuyorlardı, fakat Arap ülkelerinde ayaklanma olacağını hiç düşünmediler. Oysa hepsinde halk ayaklanmalarının koşulları olgunlaşmıştı. Emperyalist ülkelerde emekçi insanların yaşam koşulları hızla bozuldu. Sermayenin sürekli saldırılarına uğradılar. Bağımlı kapitalist ülkelerde, ezilen insanların yaşam koşulları daha ağırdır. Egemen gücün baskıları ve saldırılarından daha korkunçtur. Emekçiler, tüm bunlara bir yanıt vermemelik edemezlerdi. Olanlar yalnızca nesnel koşullarla sınırlı değildir. Daha önemlisi, insanların düşüncelerinde yaşanan köklü dönüşümdür. Tüm bu gelişmeler yakın tarihi, ayaklanmalar ve devrimler tarihi haline getirdi.

"Garanticiler", sınıflar arası güç dengesi tamamen bizden yana olduğunda, devrimin güncelliğini kabullemeye ve kendilerinin devrimden yana olduğunu ilan etmeye hazırlar. Devrimci gruplar tarih yaparken, şartlar her zaman lehte değildir. Kuşkusuz

şartlar düne göre ezilen insanlardan yana. Fakat devrimci kalkışma için safların tamamen bizden yana olması beklenemez. Yıllarca süren iç savaş sonucu, sınıflar arası güç dengesi düne göre değişti, tamamen değişmesi için emekçi halkın siyasal üstünlüğü ele geçirmesi gerekiyor. Gerçek şu ki, bugünden savaşmadan siyasal üstünlüğü yani siyasal iktidarı ele geçiremeyiz. Bu konuda ezilen insanların mücadelesine ve yeteneğine güven duyulmalı.

Siyasal iktidar, kapitalist toplumun insanlarıyla ele geçirilir. Yeni bir toplum, sosyalizm devrimle büyük bir dönüşüme uğramış bu insanlarla kurulur. Toplumsal devrimin zaferinden sonra, insanlar yeni toplumu inşa etmek için bir araya gelmeyecekler. İnsanlar kapitalizme karşı mücadelede bugünden bir araya geliyorlar. Eylemlerde, ayaklanmalarda birleşiyorlar, dayanışmada bulunuyorlar, kaynaşiyor ve kendi aralarında yeni ilişkiler kuruyorlar. İnsanlar bugünden bir araya gelmeden devrim nasıl başarılı ve sosyalizme geçilir. Devrim, en geniş kitleleri harekete geçirir, yönetime ve sosyalizmin kurulum çalışmalarına çok büyük toplulukları örgütlü olarak katar. Ezilen insanların kapitalizme karşı devrimci mücadelesini, hareketini, bugünden yarınlara uzanan boyutlarıyla birlikte değerlendirmeliyiz. Bu bakış açısıyla olaylara, eylemlere bakmalıyız. Bu mücadelenin ilk sonuçları nasıl olursa olsun, önemli olan daha temelli gelişmelerdir. İnsanların yeni ve ortak bir tarih yapmak için bir araya gelmesi.

Devrimci sosyalist proletarya, hiçbir zaman yalnızca kapitalizme karşı çıkmakla kalmamış; yıkacağı toplumsal düzenin yerini alacak sosyalizm uğruna mücadele bayrağını yükselt-

miştir. İnsanları eyleme geçmeye ikna eden, yeni bir gelecek amacıdır daima. Yeni bir gelecek amacı, işçi sınıfının devrimci sınıf partisinin programında net ve kesin çizgileriyle ifade edilir. Emekçilerin parti önderliğinde hareket etmelerini sağlamak için, partinin halk demokrasisi ve sosyalizm programının, kitleler içinde en geniş propagandası yapılmalıdır. Temel devrimci hedefleri ortaya koyan, gerçek anlamda devrimci program çalışan sınıfı ikna eder. Devrimci bir program, işçi sınıfının ne yöne gideceğini ortaya koyar.

Proletaryanın devrimci sınıf partisi Leninist Parti'nin devrim programı, teorik ve politik gücünü birçok insana kabul ettiriyor. Yeni gelişmeleri, güncelliği karşılayan görüş üretiyor. Burjuva partilerinden oportünist sosyalizme kadar herkes bunun farkında. Ezilen insanların arasında sosyalizm fikri, yeni şeyler söyleme eğilimi sürekli yayılıyor. Burjuvazinin sözcüleri bu durumdan yararlanmak istiyor. Burjuva partilerinden uzlaşmacı sosyalizme varan geniş bir kesimin Leninist Partinin görüş ve sloganlarına başvurmasını, bu çerçevede anlamak gerekiyor. Burjuva sistem çöküşünde. Bu durumda egemen çevreler, insanları bu düzene bağlayacak argümanları nereden bulsun? Bu durumda, onlar da devrimci işçi sınıfı hareketinin, devrimci komünizmin bilgi ve düşünce dağarcığına başvuruyorlar. Burjuvazi her yönden çöküş ve tükenişte.

Tam da böyle bir süreçte, burjuva muhalefet "geleceği örgütlemek"ten söz etmeye başladı. Söylemeye bile gerek yoktur ki burjuva toplumun geleceği yoktur. Burjuva toplum, bugünden eski bir toplumdur. Yeni bir gelecek, eski toplumun zeminleri üzerinde değil, yeni bir zeminde örgütlenecek-

tir. Geleceğe yeni zeminde, yeni bir biçimde biçim vermeden önce, eski toplumsal düzenin yıkılması gerekiyor. Çok nettir ki, yeni bir gelecek, burjuva partilerinin dayandığı toplumsal temel havaya uçurularak örgütlenebilir. Yine şu da bir gerçektir ki insanlığın geleceğini devrimci bir sınıf, işçi sınıfı belirler. Devrim, kapitalist sistemde yükseliş halinde. Bu demektir ki yeni bir gelecek çok daha yakındır.

Yeni bir gelecek örgütlemek, devrimci yoldan iktidara gelmek demektir. Çünkü yeni bir geleceğin kapıları, devrimci bir iktidarın kurulması ile açılır. Devrimi göze alamayanlar, kapitalist toplumun temelleri üzerinde burjuva sisteminin arkasına yaslanarak, gelecek için modeller yaratmak istiyorlar. Onlar buna "toplumsal belediyecilik" ya da "halkçı belediyecilik" diyorlar. Modellerin propagandasını yaparken, bu kurumları halk meclislerine, gençlik meclislerine, kadın meclislerine ya da "yaşanılır kentlere" dayayacaklarını ile sürüyorlar. Genel seçimlerde de kitleleri parlamentoya katılmaya çağırıyorlar. Seçimler yerel ya da genel seçimler olarak farklılık gösterse de, uzlaşmacı siyasetlerin politikaları temelde değişmiyor: Ezilen insanlara, burjuva yönetime, burjuva politik sisteme katılma çağrısı yapmak. Düşündükleri bu toplumsal düzende öz yönetim organları kurmaktır. Bunları düzene iyice yerleşme araçları olarak görüyorlar.

Halk meclislerinin, işçi konseylerinin rolü, kitleleri burjuva yönetime katmak değil, geniş emekçi kitleleri devrime çekmek, iktidarı ele geçirmek için örgütlemek ve eyleme geçirmektir. Bunlar mücadele araçlarıdır. Sömürülenlerin devrime bağlanmayan her mücadele aracını bekleyen son, yozlaşmak ve dağılmaktır.

Türkiye’de ve Kürdistan’da ezilen insanlar, şimdiye kadar halk adına, sınıf adına ne elde ettiyse, uzun savaş sonucu elde etti. Ama sadece bu kadar değil. Kazanılmış hak ve mevzileri korumak için ayrı bir savaş vermek zorunda kalmıştır. Çünkü kapitalist düzende, hiçbir demokratik hak, kazanılan hiçbir mücadele mevziisi güvence altında değildir. Böylece emekçi kitleler sürekli savaş halinde, sınıf mücadelesi süreklidir.

Ne var ki, sınıf mücadelesini hak mücadelesi ile sınırlamak, emekçi sınıfın mücadelesini sistemle sınırlamaktır. Sosyalizme, kapitalist toplumda yaratılan modeller yoluyla, toplumsal örgütlenme ve modellerini artırma artıra varılmaz. Ama bugüne kadar reformizm bu siyasi yolu izledi. Bu, demokratik bir ortam yaratma anlayışının mutlaklaştırılmasıdır. Dolayısıyla sınıf mücadelesinde patlamaları, sıçramaları kabul etmemektir. Demokratik talepleri, temel devrimci hedeflerin, iktidara gelmenin önüne koymak oportünizmdir.

Kapitalizmin özel mülkiyeti, tekelin yönetimi, emekçi halkın sömürülmesi gibi ana dayanaklarına dokunmadan, emekçi halk lehine hiçbir şey elde edilemez. Sosyal ve siyasal tüm alanların sorunlarına ve çözümlerine sınıfsal olarak bakmalıyız. Ortaya atılan tüm önerileri ve söylemleri, sınıf bakış açısı süzgecinden geçirmeliyiz. Tüm toplumsal ve siyasi konular sınıfsaldır. Sınıf karşıtlığına dayanan bir toplumda, herkes için demokra-

si olmaz. Herkes için ortak mutluluk olmaz. İnsanların toplumdaki konumunun üstünde ortak anlayış olamaz. Böyle bir şey, her zaman toplumsal çevre ile koşulludur. Devrimci işçi sınıfı hareketinin görevi, sınıf savaşını sınıfların kaldırılmasına denk götürmektir.

Noam Chomsky, İskoçya’da yaptığı bir konuşmasında ABD’nin ekonomik ve siyasi yapısını değerlendirirken şunları söyler:

“Apaçık bir gerçektir ki, devlet güç bağının yalnızca bir kısmını temsil eder. Yatırım, ticaret, finans, çalışma koşulları ve sosyal politikanın diğer önemli yolları üzerindeki kontrol, özel ellere bağlıdır.”

Kapitalist ülkelerde yalnızca ekonomik güç değil, ekonomi sayesinde politik güç de tek elci sermayenin elinde toplanmıştır. Ekonomik güç başkasında, politik güç de yani devlet gücü başka ellerde değil, aynı ellerde. Burjuva toplumda tamamen göstermelik hale gelen yasama, yargı ve yürütme ayırımına rağmen, gerçekte tüm güç tekellerin, borsanın, bankaların, sanayicilerin elinde toplanmıştır. Bu güce dokunmadan halk yararına hiçbir şey yapılamaz.

Burada söylenenlerden şu devrimci sonucu çıkarırız: Tekelleri, sermayenin tüm politik ve ekonomik gücünü ortadan kaldırmak. Proletaryanın toplumsal devrimi burada durmaz. Özel mülkiyetin temellerine kadar iner. Toplum köklü olarak dönüştürülür.



Burjuvazi Kaybetmiş Bir Sınıftır

12 Temmuz 2024

Toplum gelecekte önüne çıkacak sorunu değil, bugün önüne gelen sorunu çözer. Çünkü bugün önüne çıkan sorunlar, kendi çözümünü kendi içinde taşır. Nettir ki konumuz, günlük kapitalist toplumdur. Çözüme ilişkin isabetli bir şeyler söylemek için bu toplumun işleyişini bilmemiz gerekiyor.

Kapitalist toplumun işleyişini anlamak için, her şeyden önce ekonomi ile politika arasındaki ilişkiyi bilmek gerekiyor. Reformist ve oportünist hareketler, bu bağı kopardığı için siyasi analizleri kendi içinde çelişkili ve tutarsızdır. Adam Smith politika mimarlarının tüccarlar ve imalatçılar olduğunu ve bunların kendi çıkarlarını güçlü bir şekilde yansıtacaklarını söyler. Ekonomik gücü elinde bulunduran toplumda egemen güç olan sermaye sahipleri, ekonomik güce dayanarak politik gücü de kendi elin-

de toplar. Tekelci sermaye hem ekonomik, hem politik bir güce sahiptir. İzlenmesi gereken siyaseti ve dünya siyasetini sistem partilerine dikte ettirir, politikayı yalnızca sistem partilerine bırakmazlar. Bizzat kendileri her dönem kendi çıkarlarını yansıtan politikalar belirler. Kapitalistler apolitik değildir. Sınıf savaşının ekonomik ve politik biçimi ile yürütüldüğünün bilincindedirler.

Politika, ekonomi karşısında edilgen değildir. Politika ekonomiye kuvvet ve etkide bulunur. Böyle olmasaydı, parti biçiminde örgütlenmenin, hükümet olmanın bir anlamı olmazdı. Burjuva partilerin ekonomi üstünde etkide bulunması, onların kapitalist ekonomik yapı karşısında tamamen serbest davrandıkları anlamına gelmez. Burjuva toplumsal doğaları gereği kapitalist ekonominin çıkarlarını kuvvetli bir şekilde yansıtırlar. Sistem

güçlerinin, mesela muhalefet partisinin aşağıya düşmesiyle, sistem partisine olmadık misyonlar yüklerken başkalarını aldatanlar, böylece kendilerini de aldatmış oluyorlar.

Siyasi iktidara karşı mücadeleyi sınıf temelinden soyundurdukları için, hiçbir zaman sonuca ulaşamazlar. Asıl sorun siyasi iktidara karşı mücadeleyi, kapitalistlerin sınıf egemenliğine ve sınıf düzenine kadar vardırılmaktır. Buraya kadar götüremiyorlar görüşlerini; çünkü burjuvazinin sınıf egemenliği yedek gücü olarak davrandıkları sistem, güçlerinin tümünü kapsıyor. Bu düzen değişmeli diyen sosyal reformist partiler, devrimin güncelliğini kabul etmedikleri için, sözlerinin mücadele açısından hiçbir pratik değeri yoktur. Örgütlenme, mücadele ve politik çizgileri de buna uygun değildir.

Ekonomik ve politik güce hükmedenler içeride nasıl sınıf egemenliğini güçlendirecek bir politika izliyorlarsa, dışarıya yönelik politikalarında da aynı amaca uygun davranıyorlar. Bu bir sınıf savaşıdır. Tekelci sermayenin dünya politikası, iç politikasından ayrı görülemez. Bu sınıfın iç politikası ne ise dış politikası da odur. Somutlarsak: Türkiye tekelci sermayesi ve onların siyasi iktidarı, devletin ABD emperyalizmi ve Avrupa emperyalist güçleri ile ilişkileri, AB'ye katılma siyaseti, NATO içinde yer alması, askeri anlaşmaları, NATO askeri tatbikatları, siyasi ittifakları, başka ülkede asker bulundurma ve benzeri tüm bunlar başka şeylerin yanında, içeride sınıf konumunu güçlendirmek içindir. İç ve dış politikada bu çizgiyi izleyen sadece hükümet değil, muhalefet de aynı temelden hareket eder. İşçi sınıfı

nasıl içeride sınıfların kaldırılması amacına yönelik bir politik çizgi izliyorsa, dünyaya yönelik enternasyonalizmi de aynı amaca, emeğin evrensel kurtuluşuna yöneliktir. İki sınıf, iki güç, iki dünya her alanda karşı karşıya gelir, karşıt bir politika izler. Bu her yönüyle bir sınıf savaşıdır.

Muhalefet, kitlelerin siyasi iktidara ve daha ilerisi sisteme karşı duyduğu öfkeyi ve tepkiyi kendine çekmek ve geniş bir toplum desteği ile iktidara gelmek ister. Bu amaçla halkın istemlerini de değişim özlendilerini de demagojik olarak gündeme getirmek zorunda. Hiçbir muhalefet bunu yapmadan siyasi iktidara gelemez. Sistem içi muhalefetin bütün amacı, sermayenin sınıf egemenliğini geniş bir toplumsal temele dayandırmaktır. Böylece, burjuvazinin teşhir olan, sarsılan, zayıflayan ve yıkılmaya yüz tutmuş sınıf egemenliğini ayakta tutmak ister. Ancak işler istediği gibi gitmez. Toplumun kaptan köşkünde oturanların sınıf egemenliğine daha geniş kitle desteği sağlayamaz. Çünkü emekçi sınıfın sınıf çıkarlarıyla, kapitalist sistemin sınıf çıkarları birbirine karşıttır. İnsanların görüşünde ve bilincinde büyük bir değişim var. Dolayısıyla bu çıkar karşıtlığını görece bir düzeye sahipler. Emekçi sınıf bilinçli biçimde davranarak, burjuvazinin sınıf egemenliğinin yıkılması ve emeğin devrimci iktidarı için savaşı sürdürüyor.

Ücretli emeğe dayanan bir üretim sisteminde işçi sınıfı özgür olamayacaktır. İşçi sınıfının özgürleşmesi, sermayeden özgürleşmektir. Bunun için sermayenin ekonomik ve politik gücünün yıkılması zorunludur. Üretim araçlarının özel mülkiyetine son

vererek, onları ortak mülkiyetine almak emekçi sınıfının özgürlüğünün temel koşuludur. Bu amacı, bütün biçimleri ile işçi sınıfı ile burjuvazi arasında sürmekte olan sınıf savaşını yükselterek ve sonuna kadar götürerek başarabiliriz.

İşçi sınıfı hareketini ve genel olarak emek hareketini burjuva egemenliği tehdit edecek bir noktaya gelmeden ezmek, dağıtmak, etkisizleştirmek sermaye sınıfının ve bütün düzen güçlerinin vazgeçilmez hedefi olmuştur. Bu sınıf savaşındır. Kapitalist sistem, hiçbir zaman ezilen ve sömürülenlerin bir güç haline gelmesine tahammül etmemiştir. Emekçi halkın militan devrimci bir güç olması onlar için daima ciddi bir tehdittir. Militan kitleler ne zaman burjuvaziye tehdit edecek bir noktaya geldiyse, sömürücü güçler baskı kuvvetlerini sonuna kadar harekete geçirmişlerdir. Askeri faşist darbeler, kitle katliamları, kısacası ezmenin tüm biçimleri, tüm yol ve yöntemleri en iğrenç düzeyde kullanılmıştır. Sınıf savaşı, on yıllarca süren iç savaş biçimini aldı. Bu, uzun iç savaştır.

Sınıf çelişkilerinin çok keskin olması, sınıf karşıtlığının son derece şiddetli oluşu, çelişkilerin üst üste binmesi, devrimci durumun varlığı, özcesi patlayıcı toplumsal durumun yaşandığı güncel koşullarda küçük bir eylem, büyük bir ayaklanmaya dönüşebilir. Bu ise burjuvazi ve siyasi iktidarın en büyük korkusudur. Devrimin yükselişini durdurmak amacıyla iktidar, gerici burjuva şiddetini daha fazla devreye sokarken, muhalefet de kendini bir alternatif olarak sunmak için ısrarlı bir çaba içinde. İktidarıyla, muhalefetiyle tüm düzen güçleri,

halkların devrimci başkaldırısını bastırmak ve ezmek için başvurdukları her girişimden sonra, ezilen ve sömürülen kitleler her seferinde daha büyük bir güç olarak onların karşısına çıktı.

Bu topraklarda 68 başkaldırısını ezmek için 12 Mart askeri faşist darbesine başvurdu egemen güç olan tekeli sermaye ve emperyalizm. Fakat 70'lerde daha büyük güçle karşılaştılar. 12 Eylül'den sonra ise 90'larda, önceki dönemleri aşan Türkiye ve Kürdistan devrimci kitle gücüyle yüz yüze geldiler. 90 sonrası ve 2000 başlarında uygulanan ağır saldırılar, baskı ve katliamlara halklar Gezi Haziran halk ayaklanması ve 6-8 Ekim serhıldanı ile yanıt verdiler. Bugün ise geniş birleşik bir halk ayaklanması mayalanmış durumda. Ayaklanma için bütün koşullar bir araya gelmiştir. Bu kaçınılmaz karşılaşmanın sonucunu işçi sınıfının ve devrimci halk kitlelerinin devrimci savaşı karara bağlayacaktır.

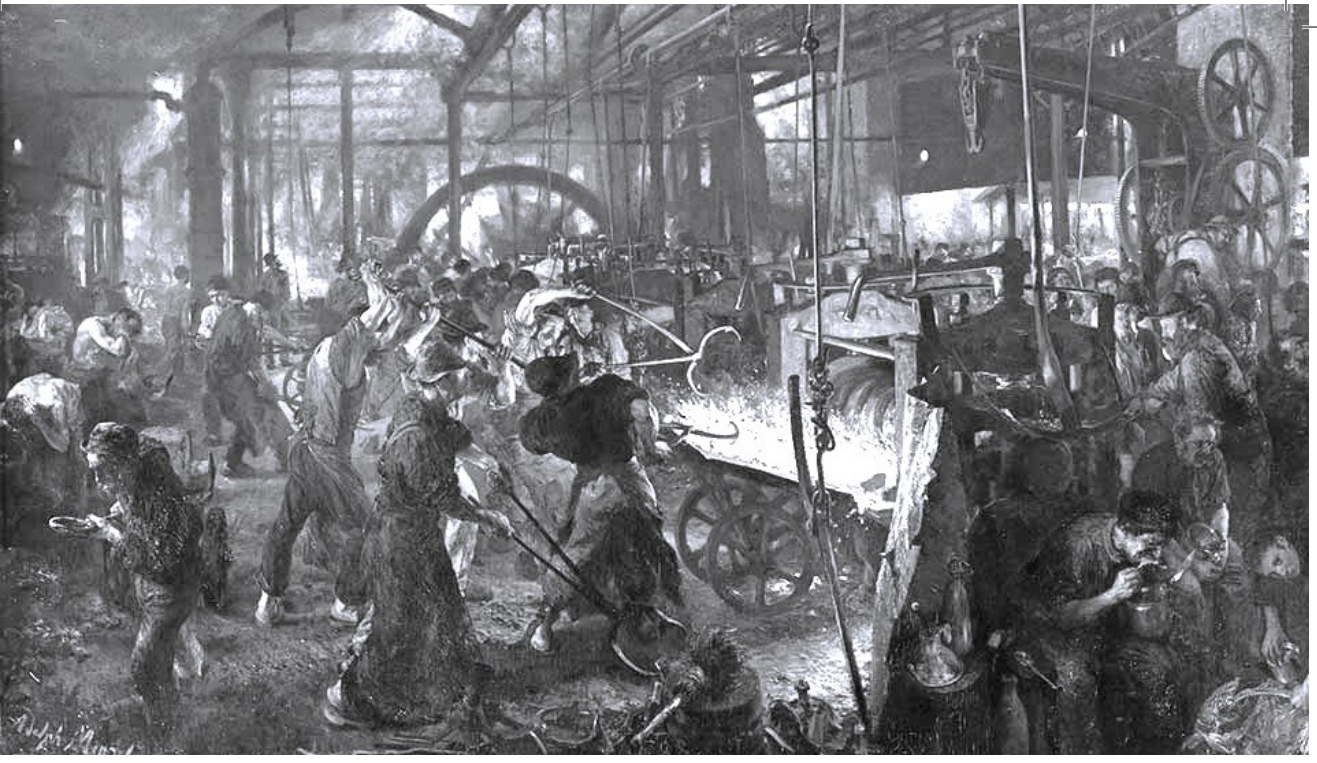
İnsanların sürekli eylem yapması, başkaldırması iktidarın muhaliflerine göre toplumun "iyi yönetilmesinden" ileri geliyor. Onlara bakılırsa, kendileri iktidara gelirse tüm bunlar olmayacaktır. Halbuki olan şey, egemen sınıfın ve siyasi iktidarın toplumu iyi yönetmesi ya da kötü yönetmesi değil, toplumu yönetememesidir. Toplumu yönetememeleri, devrimci durumun önemli bir göstergesidir. Yani toplumun önüne gelen ve çözmesi gereken sorun, daha kapsamlıdır. Ve daha derin bir krizin varlığını gösteriyor. Bu gerçeğe rağmen sorunu bir yönetim sorunu olarak göstermek, sistem içi güçlerin işine geliyor. Oysa asıl mesele sistemdir. Kapitalist siste-

min toplumsal yapısı, çağdaş topluma dar geliyor. Çelişki ve çatışmalar bu sistemin kendisiyle. Toplumun önüne çıkan ve çözüm bekleyen, çözümü içinde taşıyan sorun, sistemin aşılması ile çözülür.

Tekelci sermaye ve siyasi yönetim, iktidara ve sisteme tepki gösteren eleştiren ve başkaldıran herkese savaş açtı. Bu burjuvazinin genel tavrıdır. Amerika ve Avrupa'da Filistin için isyan eden öğrenciler "terörist" ilan edildi ve savaş açıldı. Türkiye ve Kürdistan'da iktidarı eleştiren ve başkaldıran herkese karşı yıllardan beri savaş veriliyor. Sermayenin ve siyasi yönetimin topluma karşı savaşması, toplumdaki çatışmayı genişletiyor ve daha da şiddetlendiriyor. Bu çatışmayı kazanmak için burjuvazinin girişeceği her saldırı, umutsuz bir girişimden başka bir şey olamaz. Yönetemeyen ve egemen olamayan bir sınıfın, her yerde gösterdiği bir tavrıdır. Sömürücü sınıfın şiddete, daha çok şiddete başvurması durumu değiştirmeyecektir. Bu topraklarda yönetici sınıf yüz yıldır emekçilere, Kürt halkına, aydınlara, gençlere şiddet uyguluyor. Kadınların önceki toplum biçimlerindeki ezilmeleri, burjuvazinin egemenliği altında devam etti; kadınlara yönelik toplumsal şiddet kesintisiz uygulandı. Komünistlere yönelik şiddet, bu tarihin hiçbir döneminde eksik olmadı. Yüzyıllık burjuva şiddet, ezilen ve sömürülenlerin yeniden ve yeniden başkaldırısını ortadan kaldıramadı ve ortadan kaldıramazdı. Çünkü başkaldırıya yol açan, toplumsal sistemin kendisidir. Bunu yaratan koşullar yok edilmeden, başkaldırı gündemde kalır. Bütün bu yıllar boyunca uygulanan burjuva

şiddet, toplumun kodamanlarına istediği sonucu vermedi. Bugün faşizme ve sermayeye karşı isyan ve devrim, daha geniş bir kitle gücüne dayanarak ve daha kararlı olarak sürüyor. Yani burjuva gerici şiddet, kitleler karşısındaki etkisini yitirdi. Kitleler değişti. Sistemle her yerde savaş içindeler. Savaş, toplum köklü olarak değişinceye dek sürecektir. Burjuvazi nasıl bir yönetime başvurursa başvursun, sonu değişmeyecektir.

Sistemin egemenleri ne yaparsa yapsınlar, karşılarında bilinçli, deneyimli militan kitleler var. Her yerde cesaretle savaşan insanlarla karşı karşıyalar. Egemen sınıf ve siyasi iktidar, devlet egemenlik sistemi hiçbir zaman tek başına şiddete başvurmadılar. Baskı sistemini yoğun bir propaganda sistemi ile tamamladılar. Ellerindeki propaganda olanaklarını sonuna kadar kullandılar ve kullanıyorlar. Yalan söyleme, gerçekler hakkında yanlış algı oluşturma, karalama, kötüleme, aldatmaca, sahtekarlık vb, propagandalarının temel içerikleridir. Peki sonuç... Sonuçta ne oldu? Şiddet, yalan, demagoji, sahtekarlık kitlelerin uyanışını ve başkaldırısını durdurabilirdi mi? Tüm bu yöntemler, bu sömürü ve baskı sistemini isyan ve devrimden kurtarabilir mi? Kesinlikle kurtaramaz. İsyân ve devrim yeni bir yaşam biçiminin yolunun açılması için biricik yöntemdir. Sistemin on yıllardır durduramadığı bu büyük başkaldırı, insanlık eski toplumdan tamamen kurtulana, yeni, insani bir toplum kurulana dek süreklidir.



Devrimin Gücü

20 Haziran 2024

Güncel siyasi durum değerlendirmesi ne kadar yüzeysel yapıyor. Gerçekliği ortaya çıkarmak burjuvazinin işine gelmediği için, siyasi analizi çok yüzeyseldir. Küçük burjuva hareketlerin değerlendirmeleri de, gerçekliğin derinlikli kavrayışından uzaktır. Dolayısıyla burjuva partilerin ve küçük burjuva sosyalizmin güncel durum tahlillerinin politik ve bilimsel değerinden bahsedilemez. Oysa bir görüş, bir süreç olan gerçekliği kavrayışın ne kadar derinlikliyse, o kadar değerlidir. Sınıf bilinçli işçilerin ve sınıf bilinçli partinin görüşleri gerçekliğin derin kavranışına dayanır. Bu yüzden görüşleri ikna edicidir dikate alınır.

Bu topraklarda 10 yıllardır süren iç savaş gerçekliğini yansıtmayan her

görüş yüzeyseldir. Gerçekliğe dayanmadığından inandırıcı değildir. Yarı yüzyılı aşkın süredir yaptıkları değerlendirmeler, uzun iç savaşın üstünden atladığı için, lafı dolandırmaktan başka bir şey değildir. Ortaya konan görüşlerin içinde, gerçek anlamda görüş yok. Son yarım yüzyıllık tarihsel süreç, uzun iç savaşla geçen yoğun-devrimci durumdur, devrimci bir süreçtir. Bazı reformist ve oportünist hareketler, iç savaşa değinmeyen görüşlerinin anlamsızlığını görünce, gerçekliğin çevresinde dolaşmaya başladılar. 70'li yıllarda, sınırlı veya kısa süreli iç savaştan söz etmeye başladılar. Halbuki 70'li yılların ikinci yarısında, yoğun bir çatışma, şiddetli bir iç savaş yaşandı. Kısmi değil, kent kent, sokak sokak. Kimileri ise sade-

ce birkaç yıl öncesinden başlattılar iç savaşın ortaya çıkışını. Uzun iç savaş bir kere daha göz ardı edildi. Üstelik iç savaştan ister istemez söz etmek zorunda kalanların görüşleri, düşüncelerinin bütünlüğü içinde bütün anlamını yitiriyor. Çünkü düşüncelerinin bütünlüğü reformist ya da oportünist.

Proletaryanın devrimci sınıf partisi Leninist Parti, iç savaş gerçeklerini 90 başından beri açıklıyor. Görüşleri ancak zaman içinde çeşitli çevrelerce kabul edildi. Gerçekler, kendi gerçekliğini karşı çıkanlara da kabul ettirdi. Daha doğrusu, görüşlerinin toplumsal ve siyasal gelişmeler karşısında hiçbir şey ifade etmediği iyice ortaya çıkınca, sırf devrimci kitleleri yanına çekmek için süreci bütünsel olarak ortaya koyan görüşler yaymak zorunda kaldılar. Diğer bir nedenleri de, kitlelerin devrimci komünizmin saflarına katılmasını engellemektir. Fakat, gerçekleri sınırlı biçimde de olsa kabul etmeleri, laftan öte gitmedi. Hiçbir zaman iç savaşın savaştan bir gücü olarak hareket etmediler. Günlük siyasetleri burjuva günlük uzlaşma sınırlarını aşmadı. Attıkları her adımda uzlaşma sınırlarını göz önünde tutuyorlar.

İktidar partisi nasıl dinci burjuva yoz bir yapıysa, muhalefet partileri de burjuva yoz yapılardır. Yoz burjuvazi, kitleleri yozlaştırmak için sistemli bir şekilde politika izliyor. Reformist sol partiler de, yoz muhalefet partisi olan CHP'nin yedek gücü olarak davranıyor. Bunların demeçlerine, köşe yazılarına bakın. Her birinin yoz politikanın akıl hocası, fikir danışmanı rolü üstlendiğini görürsünüz. Bur-

juvazinin önünde bu alçalış, sizin siyasi meziyetinizdir. Yoz burjuva partisinden "bağımsız" hareket edenler de çıkmaya başladı. Fakat bunların burjuva güçler karşısındaki "bağımsız" olmaları tamamen göstermeliktir. Çünkü siyasetlerinin özü burjuvazi ile uzlaşmaya dayanıyor. Yalnızca gerçek devrimciler, devrimci komünistler bütün mülk sahipleri ve onların siyasi partileri karşısında bağımsız politika izleyebilir. Bunlar ise reformisttir. Reformizm uzlaşmacılıktır. Sol Parti, EMEP, TKP, TİP ve diğer reformist partiler, kendilerinin ne kadar bağımsız siyaset izlediklerini söyleseler de, özünde CHP'nin basit siyasi eklentisinden başka bir şey değiller.

Mücadeleci kitleler farklı, burjuvazi farklı bir kulvarda yürüyor. Yeni değil, sadece yakın zamanda da değil, yıllardır mücadele her alanda, her noktada meydan okumak biçiminde geçiyor. Mücadele bireysel olarak ya da gruplar halinde sürdürülüyor. Birçok mücadeleci grup, eylemlerini yıllardır sürdürüyorlar. Bütün bu güçler birleşik ve genel ayaklanmanın toplumsal ve siyasal birlikleridir. Siyasi iktidar şimdiye kadar gerici amacına ulaşamadıysa, muhalefetin yozlaştırıcı etkisi sınırlı kaldıysa, bu, faşizme, kapitalizme ve dinci gericiliğe karşı kararlı bir tutum alan kitle ve kitlelerin devrim mücadelesinin sonucudur. İsyân ve devrimi başaracak, özgürlüğü kazanacak olan bu kitlelerden başkası değildir.

En ılımlı siyasi hareketler bile gibidebildiği her yerde, kalabalık bir kitle desteği bulabiliyor. Hatta devrimci

güçlerden daha fazla insanı bir araya getirebiliyorlar. Bugün bir kitle potansiyeli var. Bu onların gücü değil, devrimin gücüdür. Devrimin gücü bazı kentlerde daha yoğun olsa da, bütün kentlere yayılmış durumda. Devrimci ateşi ilk yakanlar, ilk yola çıkanların hayalini süsleyen büyük bir güç oluştu. Asıl mesele her ülkede ve her zaman oluşmayacak olan bu gücün devrimci hedeflere yöneltilmesidir. Ama bunun için öncelikle devrimci görüşlere sahip olmak gerekiyor. Devrimci görüşlere yaslanmayan pratik, kitlelerin gücünü ve enerjisini tüketmekten başka sonuçlara yol açmaz. Devrimci görüşlerden anlaşılması gereken, Leninist Parti'nin görüşlerini, sloganlarını pratik kampanyalarında eklettik olarak kullanmak değildir.

Emekçi kitleler yalnızca bir eylem gücü, dünyayı pratik olarak dönüştürme gücü değil, aynı zamanda zihinsel bir güçtür. Değişen koşulları değerlendirmede analitik yeteneğe ve zekaya sahiptir, bilinçli bir güçtür. Gezi Ayaklanması sırasında kullanılan "Gezi Zekâsı" sözü boşuna söylenmemiştir. Halkların düşünsel ve pratik becerisini anlatır. İnsanların çok kapsamlı üreticiliği, yaratıcı üretkenliği, devrim ve yeni bir toplumun kurulmasında bunun hangi düzeye çıktığına örnek. Bunun hangi düzeye çıktığı noktasında net fikir veriyor. Örgütlenme ve eylemde kolektivizmin iyi bir örneğini verdi. Ayaklanmaya katılan herkesin üstünde, uzun süre kalacak etki bıraktı. Gezi ve sayısız eylem sonucu, devrimci kolektivizm kitlelerin arasına yerleştirildi. Her

yeni ayaklanma, her devrim, toplumu değiştirmenin yeni araçlarını, yeni yol ve yöntemlerini geliştirir. Gezi ve 6-8 Ekim ayaklanmaları savaştan emekçilerin dehasını gösterdi. Devrim kolektif dehadır. İşçi sınıfının, emekçi kitlelerin entelektüel yeteneğine, yaratıcı gücüne kısacası dünyayı dönüştürme gücüne dayanır.

Bunun için gerçekten devrimci bir bakışa sahip olmalı. Devrimci bakış, işçi sınıfını kapitalizmin eleştirisiyle, kapitalist sisteme karşı çıkmakla sınırlı tutmaz. Kapitalizme karşı mücadeleyi, yeni bir topluma, sosyalizme geçişe kadar vardırır. Antikapitalizmle sınırlı mücadele, işçi sınıfının tarihsel devrimci görevinden uzaklaşmak, devrimci sınıfın rolünü, kapitalizmin ezdiği işçi olmayan emekçilerin bakışına indirgemektir. Bu bakış açısı, uzlaşmacılığın sınırlarını aşmaz. Biz, uzlaşmacı eğilimi sürekli eleştirdik. Uzlaşmacı eğilimi eleştirirken, aslında bununla işçi sınıfına devrimci bir bakış açısı kazandırmış oluyoruz. Savaştan proletaryanın partisi olan Leninist Parti, devrimci ilkelerin ödünsüz savunucusudur.

Marksizmin devrimci teorisini savunduğunu ileri süren küçük burjuva sosyalizmi; Marx'ın devrimci teorisini onun devrimci sonuçlarından koparıyor. Teoriyi dünyayı açıklamakla sınırlı görüyor. Bu, Marx'ın tam da karşı çıktığı noktadır. İşçi sınıfı, iktidarı devrimci yoldan ele geçirir ve devrimci iktidara dayanarak sınıfları ortadan kaldırır. Ama devrimci sınıf savaşından kopuk olanlar, Marksizmin devrimci teorisini, onun devrimci

sonuçlarını canlı sınıf mücadelesi dışında ele alıyorlar. Bu, Marksizmin donuklaştırılmasıdır. Marksizm-Leninizmin devrimci teorisini sınıfın canlı mücadelesine uygulamak, devrimin güncelliğini kavramak, devrimci teoriyi devrimin güncelliğine uygulamaktır. Şimdiye kadar Marksizmin içinde kalıp da Marksizme en büyük tahribatı verenler, Marksizmi donuklaştıranlardır. Marksizm bir dogma değil, bir eylem kılavuzudur. Eylemler ve eylemlerin dayandığı zemin değiştiğinde, devrimci teori yeni koşulların analizini yapmayı gerektirir. Devrimci teori yeni zeminlerde ele alınır. Bu, yaşayan Marksizmdir. Yaşayan Marksizmin, Marksizmin donutlaştırılmasından kurtarılmasıdır. Yaşayan Marksizm, uzlaşma zeminlerinden ayrılmayan reformistlerin elinde bir oyuncak değildir. Leninist Parti, yaşayan Marksizme yönelik görüşlerini yıllarca öncesinden ortaya koydu.

Marksizmin canlı teorisini canlı sınıf mücadelesine uygulamak, devrimci durumun burjuva dünyasının genelinde oluştuğunun; devrimin kapitalist sistemin bütünlüğünde güncel olduğunu, dünya devriminin küresel iç savaş biçiminde geliştiğini; yeni bir toplumsal devrimler kuşağına girildiğini görmektir. Proletaryanın güncel devrimci sınıf savaşı, bu noktalarda sürüyor.

Marksizmin devrimci teorisini donuklaştıranlar, emekçi halkın devrimci isyanlarının dünyada yarattığı canlı etkiyi tamamıyla değerlendirmiyor. 2015'te Amed'de bir konfe-

ransa katılan David Harvey bir soru üzerine şunu belirtir: "Chiapas veya Kuzey Suriye'nin bizi kapitalizmden kurtaracağını ümit etmememiz gerektiğini her daim söylüyoruz. Bu olmayacak."

Harvey'in sözlerini çarpıcı hale getirmek için sosyalist bir ülkeyi örnek verelim. Bu örnek Küba'dır. Küba'da sosyalizmi kurmak, bizi dünyada kapitalizmden kurtarmadı. Bırakalım nüfus bakımından küçük bir ulus olan Küba'yı, Sovyetler ve sosyalist sistem de ekonomik yolla emperyalist-kapitalist sistemi ortadan kaldırmadı. Küba'ya dönersek, Küba'nın sosyalizme geçmesi, kapitalizm üzerinde çözücü bir etki yarattı. Bir ülkenin sosyalizme geçmesi, kapitalizmin çözülmeye başlaması demektir. Yani bizi sadece o ülkede kapitalizmden kurtarmakla kalmayacak ama dünyada kapitalizmin çözülmesi yönünde güçlü bir devrimci etkide de bulunacaktır. Küba'nın dünyadaki etkisi, ekonomi ile sınırlı değildir. Küba devrimi asıl politik yolla dünya devrimini hızlandırdı. Diyalektik, bize çok yönlü düşünmeyi öğretir.

Dünyada emekçi halkların toplumsal pratiği sonucu yarattığı her devrimci mevzi, dünya halkları üzerinde devrimcileştirici bir etki yaratır. Ezilen ve sömürülenlerin devrimci mücadelesine yeni bir itiş verir. Bu devrimci ayaklanmalar için de geçerlidir. Günümüz kapitalist dünyasında emeğin evrensel kurtuluşu yönündeki bir eylem ve ayaklanma, anında dünyada yankı buluyor. Bazen tüm kapitalist sistemi sarsan eylem

dalgasına yol açabiliyor. 90'dan bu yana devrimci halk ayaklanmalarının ve devrimlerin nasıl bütün ülkelerde devrimin ateşini yaktığını, canlı mücadelede gördük. Günümüzde dünyanın her köşesindeki küçük bir eylem, bir dünya eylemi haline gelebiliyor. Bu eylemler emekçilerin kendi kurtuluşuna giden yolu nasıl açıklarının yeni örneklerini ortaya koyuyor. Yine bugünkü dünya koşullarında her ciddi isyan, kendini aşan devrimci genel sonuçları doğuruyor. Değişen zeminler ve günümüzün devrimci kitle eylemleri doğru olarak değerlendirilmelidir.

Emekçilerin gücü sokakta, eylemlerde, barikatlarda birleştirildi.

Grevler fabrikada başlar, sokakta devam eder. Grev ve genel grev fabrikadaki mücadeleyi sokaktaki eylemlerle birleştirir. Ortaya koyduğumuz "sokakta birlikte" sloganı, kitlelerin toplumsal pratiğinin ağırlık merkezini özlü olarak ifade ediyor. Bu slogan, devrimle iktidarın ele geçirilmesi ile bağlantılı olduğu için, kendi başına değil, devrimci hedeflerle birlikte değerlendirilmelidir. Temel devrimci hedefleri gerçekleştirmek için, kitleleri sokaklara, meydanlara çağırıyoruz. Bununla kalmıyor sokağa çıkan kitlelerin devrim mücadelesini bütün gücümüzle desteklemek, güçlendirmek ve geliştirmek üzere en büyük devrimci amaçla hareket ediyoruz.



Bunalım Dönemleri ve Gözü Pek, Kararlı, Becerikli Devrimcilik

özgür güven
20 Kasım 2024

Emperyalist-kapitalist sistemin dünya bunalımı, daha önceki bütün bunalımlardan bazı farklılıklar gösteriyor. Bunların en başında uzun ve kalıcı olması var. Daha önceki bunalımlar, serbest rekabetçi dönemde onar yıllık periyotlarla yaşanıyordu; tekelciliğin doğuşu ve dünya hakimiyetiyle birlikte bunalımların arası çok kısalmıştı. Engels, Kapital'in 1. Cildinin 3. Almanca Baskısı için yazdığı önsözde buna şöyle dikkat çekiyordu:

"1825'ten 1867'ye kadar durmadan yinelenegelen onar yıllık durgunluk, gönenç, aşırı üretim ve bunalım dönemleri, gerçekten ömrünü tamamlamış gibi görünüyor; ama yalnızca bizi devamlı ve süregelen bir depresyon bataklığına bırakmak için. Özlemle beklenen gönenç dönemi gelmeyecek; bunu haber veren belirtileri görmemizle bunların ufukta kaybolmaları bir oluyor." (Kapital, C.1, Sol Y. 3. Baskı)

Günümüzde kapitalizmin bunalımı artık süreklilik kazanmış durumda. Birbiri ardına gelen sert dalgalar ba-

ğımlı ülkelerden emperyalist merkez- lere, emperyalist merkezlerden bağımlı ülkelere bütün kapitalist dünyayı temellerinden sarsıyor; kapitalist ülke ekonomilerini kırıp geçiriyor. Burjuva toplumun ayaklarının altındaki toprağı çeken bu bunalımın bu kadar ağır ve süregelen olması kimilerini şaşırtsa da, bunda şaşılacak bir şey yok.

Her şeyden önce günümüzde kapitalist üretim ulusal çitleri tamamen yıkıp geçti; sadece pazar zinciriyle değil, tedarik zinciriyle bütün kapitalist dünyadaki üretim süreçlerini birbirine bağladı. Bu da her bunalım dalgasının bütün kapitalist dünyada sarsıntıya yıkıma neden olmasını getirdi.

Bunalım, sanayi bunalımı olarak kalmadı, kısa sürede tarım alanına yayıldı. Serbest Ticaret Bölgeleri, Gümrük Birliği Anlaşmaları, IMF reçeteleri, vb. yollarla bütün dünyayı etkisi altına alarak, özellikle bağımlı ülkelerde tarım ve hayvancılıkta büyük yıkımlara neden oldu.

Bunalım, kapitalizmin doğası gereği sermaye birikiminin merkezleşmesini hızlandırır, sermayenin daha çok elden daha az ele doğru akışını hızlandırır. Özellikle iflaslar, şirket evlilikleri, birleşmeler yoluyla küçük ve orta sermayenin yanı sıra, bazı tekelleri de ortadan kaldırırken bazı tekeller ve tekeli birlikler onları yutarak devasa boyutlara vardı. Özellikle bağımlı ülkelerde küçük ölçekli tarım ortadan kalkarken, küçük üreticiler büyük bir hızla üretim ve geçim araçlarını yitirdi.

Yeni evrede uygulanan tam ilhak, daha önceki dönem boyunca bağımlı ülkelerde birikmiş bulunan sermayeye de emperyalist merkezler tarafından el konmasıyla ilerledi, bağımlı ülkelerde işsizlik ve açlık alabildiğine genişledi ve derinleşti.

Emperyalist tam ilhak politikalarına itiraz eden ya da tam teslim olmayan bağımlı ülkelerdeki iktidarlar “renkli devrimler” yoluyla, olmadı “demokrasi” ve “uygarlık” taşıyan askeri güçler, ordular tarafından tasfiye edildi.

Emperyalist merkezlerde biriken muazzam boyutlardaki servet ve sermaye, aşırı üretim nedeniyle âtil kaldı. Bizzat sermayenin kendisi sermaye dolaşımının önünde engel haline geldi. Aşırı üretim nedeniyle bir yanda pazarlar dolup taşar, metalar (mallar) depolarda çürümeye terk edilirken, dünyanın büyük bölümünde de yoksulluk, açlık ve gıda krizi aldı başını yürüdü.

Kapitalizmin işleyiş yasaları nedeniyle bunalım, sanayi ve tarım alanlarıyla sınırlı kalamazdı, kalmadı. Kısa sürede mali piyasaları, finans sektörünü de sardı. Dünya parası doların tahtı sarsılırken, kredi sistemini, para birimi sistemini, borç yükümlülükleri siste-

mini, borsaları ve para piyasalarıyla bütün finans sektörünü pençesine aldı. Tek tek ülkelerde, ülkeler arası ilişkilerde olduğu kadar her bir ülkenin kendi içindeki toplumsal grupları, hatta aileler arasında var olan geleneksel ilişkileri de tasfiye ederek, alt sınıflardaki sefaleti daha da derinleştirip yaygınlaştırdı.

Emperyalist ülkelerdeki hem imalat sanayinde hem de tarımda modern teknolojiye dayalı makineli üretimle, daha geri teknolojilerle emek-yoğun üretim yapan bağımlı ülkelerdeki orta ve küçük ölçekli üretim arasındaki rekabete, bağımlı ülkelerde sübvansiyonun kesilmesi de eklenince, yıkım kaçınılmaz oldu. Burada özellikle örgütsüz meta üreticilerinin, küçük üreticilerin, köylülerin, zanaatkarların, KOBİ’lerin ürettiği metaların fiyatları büyük bir hızla düşüp değer kaybederken, sermayeleri de değer kaybetti.

Özellikle konut vb. bazı sektörlerde kredi-borç ilişkilerinin, borsa oyunlarının etkisiyle oluşan köpük, zaman zaman banka ve finans sektöründe bu köpükten beslenen bazı tekellerin de iflasına neden oldu; bu iflaslar, bu tekel gruplarına ait şirketlerde çalışan işçilerin ve emekçilerin bütün birikimlerini kaybetmelerine, yıkımına yol açtı.

Kendi gelişiminin son sınırlarına dayanan kapitalizmin, daha önceki bunalım dönemlerinde kullandığı materyaller ve argümanlar da işlevini yitirip bunalıma çözüm üretmez hale geldiği için, emperyalist-kapitalist sistem ne yaptıysa önüne geçemediği küresel bir çöküş sürecine girdi; durağanlık, resesyon, sermayenin değersizleşmesi ve krizin yeni bir dalgası bu dönemin en belirgin işleyişi haline geldi.

Uzun yıllara yayılan ve süreklilik kazanan bunalım, bağımlı ülkelere

emperyalist merkezlere, dünyanın her yerinde işçi sınıfı ve emekçileri büyük bir yoksulluğa, sefaletle sürükledi. Şirket evlilikleri ve iflaslar pek çok iş kolunda fabrikaların kapanmasına, işsizliğin artmasına neden oldu. Tarımdan sanayiye, ticaretten hizmet sektörüne bütün alanlarda milyonlarca insan, yaşamını sürdüremez duruma düşürüldü. Bu süreçte öne çıkan bir eğilim de, bağımlı ülkelerden emperyalist merkezlere doğru göç eğilimi oldu. Kendi ülkelerindeki yoksulluk ve sefalet; gerici faşist iktidarların baskıları ve savaşlar nedeniyle yaşam alanlarından kopan milyonlarca insan ölümü göze alarak dağları, denizleri, çölleri aşarak daha iyi bir yaşam umuduyla bağımlı ülkelerden emperyalist merkezlere doğru akan kesintisiz bir göçmen seti oluşturdu.

Uzun yıllara yayılan ve kronikleşen emperyalist-kapitalist sistemin yapısal bunalımı, bütün dünyada devrimci durumu olgunlaştırdı. Bunalımı atlatamayan sermaye, bunalımın devrimci bunalıma varması karşısında küresel iç savaşa başvurdu, emekçi sınıflara, proletaryaya karşı küresel ölçekte kapsamlı bir saldırıya geçti; emperyalist ülkeler birbiri ardına "anti-terör yasası" dedikleri faşist yasalarla emekçi sınıflara ve göçmenlere karşı baskı ve saldırılarını artırdı. Sermaye, bunalımdan çıkış yolu olarak faşizme ve savaşa başvurdu. Ama bunlar da çare olmadı, olmuyor. Proletarya ve halklar, Sovyetler Birliği'nin dağılması ve sosyalizmin geriye düşmesinin yarattığı moral bozukluğunu üzerinden atarak dünyanın her yerinde, emperyalist merkezlerden bağımlı ülkelere, birbiri ardına isyan ve ayaklanmalara başvurdu ve başvuruyor.

Bu durumda bizde olduğu gibi

kendi yeteneksizliğini, yetersizliğini ve karamsarlığını proletarya ve halk kitlelerinin üzerine yıkmaya çalışan küçük burjuva hareket, bütün bu ayaklanma ve isyanları görmezden gelip yok sayarak, "yaprak kımıldamıyor", "hiçbir hareket yok", "insan yok" diyebiliyor. Oysa kapitalizm her geçen gün daha çok, daha çok insanı isyanın, ayaklanmanın, devrimin saflarına doğru itiyor. Burada insan yokluğundan değil, olsa olsa yetenekli, usta örgütçülerin yokluğundan azlığından söz edilebilir.

Burada bir başka yanılgı da devrimci bunalım derinleşip olgunlaştıkça emekçi yığınların gerçekleri kavrayacağı, kendiliğinden devrimci saflara geleceğini, yöneleceğini düşünenlerin, zannedenlerin yanılgısıdır. Devrimin zaferi hiçbir yerde ve hiçbir zaman kendiliğinden olmaz. Evet, devrimi kitleler yapar, ama hiçbir zaman proletarya ve halk kitleleri kendiliğinden bir hareket olarak kaldığı, örgütlü devrimci mücadeleyle buluşup bütünleşmediği durumda, devrimi zafere kadar vardırıamaz. Devrimin zaferi can ve kan pahasına, ölümüne bilinçli mücadeleyle kazanılır. Proletarya ve halkları bu mücadeleye hazırlayabilecek ve devrimi zafere götürebilecek olan yalnızca ve yalnızca proletarya ve halk kitleleri arasında örgütlenmiş, güçlü ilişkiler kurmuş devrimci komünist partidir.

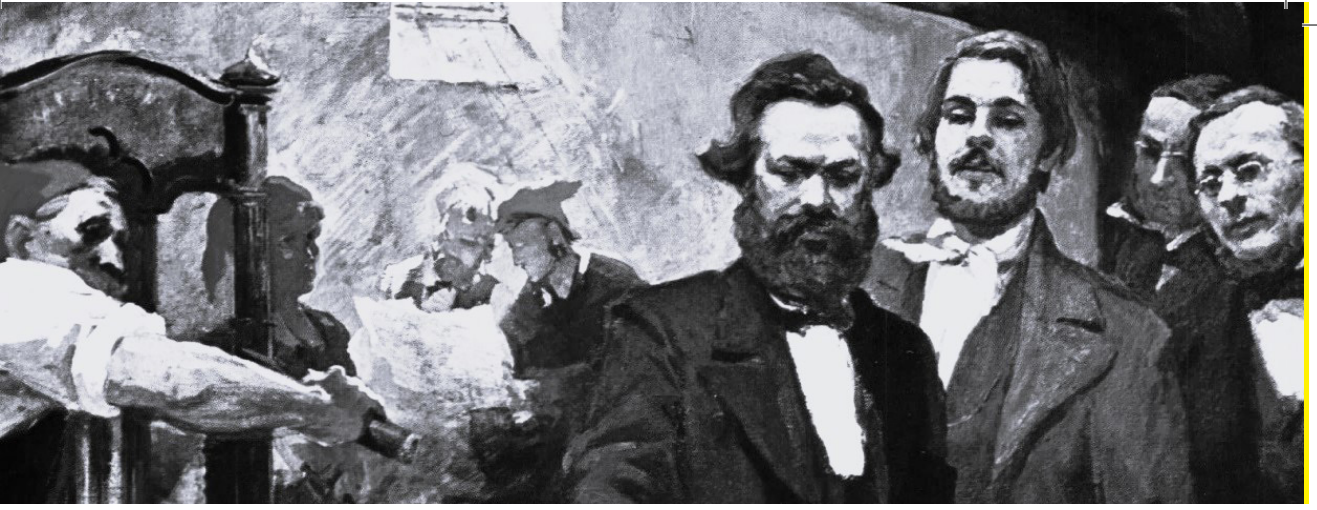
Tarihte öyle şeyler olmuş, öyle şeyler yaşanmıştır ki, ortaya çıkan devrimci bunalım, sermayenin iktidarını temellerine kadar sarsmış, ama devrim zafere ulaşamamıştır. Ulaşamamıştır, çünkü, proletarya ve halklara önderlik edebilecek onları zafere taşıyabilecek bir önder güç; devrimci komünist parti yoktur. Ya da devrimci komünistler, ne pahasına olursa olsun kitleleri ka-

zanma, örgütleme yeteneğini ve başarısını gösteremedikleri için devrim başarısına ulaşamamıştır. Bunun bir daha tekrarlanmayacağını sanmak devrimci komünistlerin değil, hayalperest ahmakların işi olabilir ancak.

Burada sözü Lenin'e bırakmak, ona kulak vermek gerekiyor: *"İşte, devrimci eylemlerimizin dayanağı, temeli olarak devrimci bunalım sorununa gelmiş bulunuyoruz. (...) Devrimciler zaman zaman bu bunalımın, kesinlikle çıkışı olmayan bir bunalım olduğunu kanıtlamaya çalışıyorlar. Bu bir yanılgıdır. İçinden kesinlikle çıkılmaz, çaresiz durumlar yoktur. Burjuvazi aklını yitirmiş utanmaz bir haydut gibi davranıyor. Budalalık üstüne budalalık yapıyor, böylece durumu ağırlaştırıyor ve kendi yıkımını çabuklaştırıyor. Kabul. Ama (...) durumun 'kesinlikle' çaresiz, çıkışı olmayan bir durum olduğunu önceden 'tanıtlamaya' kalkışmak, boş bir bilgiçlik taslamak ya da sözcükler ve düşünceler üzerinde oynamak demektir. Bu noktada ve buna benzer başka noktalarda 'tanıtlama' ancak pratik olabilir. Burjuva düzeni tüm dünyada en derin devrimci bunalımlarından birini geçiriyor. Şimdi*

söz konusu olan, devrimci partilerin pratiği ile, bu partilerin bu bunalımı, başarıyla yürütülen bir devrimin, zafere ulaşan bir devrimin çıkarına kullanabilmek için yeterince bilinçli, örgütlenme anlayışına sahip, sömürülen kitlelerle yeterince bağlar kurabilmiş, gözü pek, kararlı ve becerikli olduklarını 'tanıtlamak'tır." (Lenin, Seçme Eserler, Cilt 10, sy. 212)

"Burjuva düzen tüm dünyada en derin devrimci bunalımlarından birini geçiriyor" diyen Lenin ve Bolşevikler, bu bunalımdan 1917 Ekim Devrimini başarabilecek "gözü pek, kararlı ve becerikli" devrimciler olduklarını kanıtladılar. Bir sonraki "en derin devrimci bunalım" da Doğu Avrupa Halk Devrimlerini ve Çin Devrimini zafere taşıyanlar, "gözü pek, kararlı ve becerikli" devrimciler olduklarını kanıtladılar. Şimdi yaşanan bu "en derin devrimci bunalımların" sonucusundan, Leninistlerin birleşik devrimimizi zafere taşımaları yani "gözü pek, kararlı ve becerikli" devrimciler olduklarını pratik olarak kanıtlamalarının zamanı.



Doğdu Doğacak Güne Merhaba

5 Kasım 2024

RTE Eylül sonunda gittiği ABD gezisini yarım kesip Türkiye'ye geri döndü. Tekelci faşist medyada köpürtülmeye çalışıldığı gibi, BM kürsüsündeki bir konuşma değildi bu gezinin amacı. Asıl amaçları para bulmaktı.

Ama bu amaca ulaşamadılar. Ne ABD başkanıyla ne ABD yetkilileri ile görüşebildi. Yaptığı görüşmeler-BM'de ayak üstü yapılanları saymazsak- Türk-Amerikan iş konseyi ile sınırlı kaldı. Bu toplantıya katılanlar da zaten Türkiye ile iş yapan iş adamlarıydı. Yaptığı yeni yatırım çağrılarında cevaben, yatırım değil "siyasal destek" alabildi. Yani Erdoğan para bulamadı. Aynı şey Mehmet Şimşek'in de başına geldi. O da para yerine nasihat aldı. Gittikleri gibi elleri avuçları boş, gerisin geriye dönüp geldiler.

Yine Eylül sonunda TÜSİAD başkanı, yanında Ankara şube başkanı ile birlikte DEM Parti'yi ziyaret etti. Bilinen şey, sermaye önden gider, politika onu takip eder. Ardından 1 Ekim'de "bayram değil, düğün değil, eniştem beni niye öptü?" dedirtircesine, Devlet Bahçeli, DEM Parti sıralarına gelerek meclisteki DEM Parti yetkilileri ve milletvekilleri ile tokalaştı. Aynı gün açılış

resepsiyonunda Özgür Özel ile tokalaşıp tatlı tatlı sohbet etti. Yine aynı gün, RTE meclisin açılış konuşmasında Netanyahu'nun hedefinin Lübnan'dan sonra Türkiye olacağını söyledi ve oradaki mesafenin zaten 170 kilometreye indiğini ekledi. İki gün sonra ne oldu nasıl olduysa bu mesafenin 30 kilometreye indiğini söyledi. İç cepheyi sağlama almak gerektiğinden söz etti. Bu gelişmeler üzerine envai çeşit "siyaset bilimci" hemen atlayarak, çok kıymetli fikirlerini TV ekranlarından üzerimize boca etti. Neymiş efendim yeni bir açılım-yumuşama süreci başlıyormuş. Erdoğan'ın çok istediği yeni anayasa için DEM Parti'ye ihtiyacı varmış da, ondan bunlar oluyormuş. AKP erimiş, güç kaybetmiş de gerilim siyasetiyle istediği sonucu elde edemeyen RTE kendi seçmenini yeniden toplamak ve konsolide etmek için bunları yapıyormuş. Daha neler neler, ne inciler... Aç tavuk kendini darı ambarında görür!

Oysa durum çok farklı. Büyük sermayeyi de RTE'yi de, Bahçeli'yi de buna zorlayan içerideki gelişmelerdir, devrimin yükselişidir, devrimci kitle eyleminin yükselişidir. İşçisi, işsizi,

emeklisi, öğrencisi, çiftçisiyle bütün emekçi sınıflar, giderek büyüyen, yükselen bir eylem hattında ilerliyor. Tekelci sermaye, artık kitle eylemlerinin önüne geçebilecek olanaklara da, argümanlara da sahip değiller. Ellerinde kalan tek argüman baskı, zor, şiddet. Ama artık şiddet de gücünü yitirdi.

Açlık ve sefalet öyle boyutlara vardı ki, halk sağlığı uzmanları, okula giden erkek çocukları %85'inin, kız çocuklarının %62'sinin kansızlıktan mustarip olduğunu söylüyorlar. Eğitim bilimciler ve öğretmenler, bu durumun artık çocukların hem fiziki gelişmelerini hem zekâ seviyelerini etkilemeye başladığını söylüyorlar. Eğitim-Sen ve Veli-Der, bu nedenle öğrencilere günde bir öğün ücretsiz yemek kampanyası başlattı. Bazı belediyeler de girişimlere başladı.

Okullar ve öğrenciler deyince bir şey daha var. Kamuda tasarruf diyen dinci faşist hükümet, okullardaki yardımcı personelin maaşlarını kesti, okullarda temizlik yapacak kimse kalmadı. Okulların açılması ile birlikte, okullar mikrop ve hastalık gelen merkezler haline geldi. Bazı belediyeler okullarda temizlik yapmaya başlayınca, hükümet bu sefer de onları önlemeye yöneldi.

Bütün bunlar yaşanırken, oldukça dikkat çekici başka şeyler de var. Türk İş ve DİSK gibi burjuva sendikalar "Vergide Adalet" sloganıyla kitle hareketinin yolunu kesmek, önüne geçmek, yükselişini engellemek amacıyla göstermelik mitingler, açıklamalar yapıyor. Ama işçi ve emekçi yığınlar ilgilenmiyor. Çünkü işçi ve emekçiler, dört koldan Ankara'yı kuşatıyor: Öğretmenler Millî Eğitim Bakanlığı önünde, işçiler Çalışma Bakanlığı önünde, Soma'dan yalın ayak yola düşen ma-

denciler Meclis kapısında eylemdeler.

Krizin daha önceki dalgalarında dinci faşist hükümet, kitle eylemlerini pasifize edecek bazı olanaklara ve argümanlara sahipti. Şimdi değil. Geçmiş yıllarda işçi eylemleri genel grev de dahil grevler, uzlaşma ile belirli bir ücret artışı ile bitirilebiliyordu. Yani memur ücretleri de işçi ücretleri de, emekli maaşları da enflasyon karşısında bu kadar büyük bir hızla erimiyordu. İşçi ve emekçiler hayat pahalılığı karşısında iyi-kötü idare edebiliyorlardı. Ama uygulanan tam ilhak politikaları, yıllar içinde bazı sonuçlar yarattı. Bunlardan biri iç pazar bütünlüğünün parçalanması. Bu yüzden ücretler enflasyon karşısında güneşte kalmış kargı gibi büyük bir hızla eridi. İç pazarının tamamen kuruyup çökmesine doğru ilerliyor. Buna bir de dinci faşist hükümetin uyguladığı sıkı para politikalarının, ücret talepli işçi eylemlerinin, grevlerin manevra alanlarını iyice tükettiği de eklenince, geriye sadece baskı, zor, şiddet kaldı. Dinci faşist hükümet, neredeyse son bir yılda her kitle eyleminin karşısına yasakla, polis copuyla, gazıyla çıktı, gözaltılar ve tutuklamalar yoğunlaştı.

Bu dönemde sürekli artan maliyetler nedeniyle, küçük ölçekli tarımsal üretim kendi tarihinin en zor dönemini yaşıyor. Bir yandan ticaret-üretim-iç pazar bütünlüğünün parçalanması, iç pazarın daralması yaşanırken, çiftçiler yüksek maliyetler nedeniyle dış dünyadaki pazarlarını da yitirmeye, tam bir çöküş yaşamaya başladılar.

Tüm alametler bir açlık isyanını işaret ediyor. İşçisi, köylüsü, emeklisi, memuruyla tüm emekçi yığınların gözü bir ayaklanmada; beklenti, umut bu yönde. Bu ihtimal giderek yükseliyor.



Devrimci Dalga ve Çiftçi Eylemleri

1 Eylül 2024

Bütün dünyada olduğu gibi bu topraklarda da emekçi yığınlar, özellikle kırsal kesimde yaşayanlar kendilerini sömüren, yokluk ve yoksulluklarının asıl sorumlusu olan asalak sınıfa, egemen burjuvaziye adeta saflık derecesinde bağlılık gösterip, körü körüne inanarak sorunlarının çözümünü uzun yıllar onlardan belediler, tekelci sermaye partilerinin ve iktidarlarının sorunlarını çözeceğine inandılar. Burjuvazinin egemen sınıf olması ve bu sınıfa duyulan safça güven nedeniyle hem kendi güçlerine hem de kendileri gibi sömürülen, açlık ve sefaletle itilen diğer emekçi kesimlere karşı güvensizlik içinde oldular. Bu güvensizliği kırmak için sınıflar mücadelesine atılmak gere-

kir. Burjuvazinin sınıf egemenliğine ve burjuva topluma karşı mücadeleye girişen emekçiler, hem kendileri gibi burjuvazinin sınıf egemenliğine karşı mücadele eden diğer emekçi kardeşlerine, hem de kendi güçlerine güven duymaya başlarlar. Sınıflar mücadelesi, emekçi sınıfların hem kendi özgüvenini geliştirip güçlendirir, hem de kendisi gibi olana karşı güvensizliği bir çırpıda ortadan kaldırır.

Bunu belirttikten sonra günümüzde yaşananlara dönebiliriz. Uzun bir süredir Türkiye’de devrimci kitle eylemleri süreklilik kazandı. Eylemler parça parça, dağınık, merkezi bir örgütlenmeden ve önderlikten yoksun. Bu eylemler genel karakteri itibarıyla kendiliğinden eylemler. Mavi yakalı-

siyla beyaz yakalıyla işçi eylemleri, herkesin gördüğü bildiği gibi yıllardır kesintisiz olarak sürüyor. Bu eylemler sendikal özgürlükler, çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi, daha iyi bir ücret gibi taleplerle sürdüğü kadar, işten atmalara karşı da sürüyor. Son yıllarda işçilerin fabrika önlerinde, kent meydanlarında süren eylemlerine, sefaletin dibine doğru itilen emeklilerin eylemleri de eklendi.

İşçi ve emeklilerin eylemlerinin yanı sıra, yine yıllardan beri kesintisiz olarak süren çevre katliamlarına, ormanların-ağaçların kesilmesine, zeytinliklerin yok edilmesine, taş ocakları, maden ocakları, JES'ler, HES'ler, RES'ler ve benzeri yollarla doğanın yağmalanmasına karşı kararlılıkla, yiğitçe verilen mücadeleler var. Son zamanlarda bunlara eklenen yeni bir kesim daha var: Çiftçiler yani kırsal bölgelerdeki küçük ve orta boy mülk sahipleri. Bu kesim daha ilk eyleminde, traktörleriyle İzmir karayolunu kesip "Hükümet İstifa" sloganı attı. Yani çiftçiler daha ilk eylemlerine Gezi Haziran Halk Ayaklanmasının sloganını sahiplenerek dinci faşist hükümeti ve politik iktidarı hedef aldı. Bu hedef belirlemesi tesadüf değil. Eylemler hiç hız kesmeden aylardır sürüyor: İzmir, Balıkesir, Bursa, Bandırma, Antep, Urfa, Maraş, Adıyaman, Malatya, Rize, Ordu, Konya, Uşak, Burdur, Yozgat, Manisa, Aydın... Yani çiftçiler her yerde eylemde. Çünkü kırsal alanlardaki orta ve küçük mülk sahibi üreticiler, hangi kentte hangi ürünü üretirse üretsin, hasat zamanı geldiğinde ürettiği ürünü satamadı. Birçok yerde

ürünler tarlada, ağaçta çürümeye terk edildi.

Bu eylemlerle seslerini, öfkelelerini birleştiren çiftçiler, böyle giderse bir daha ekmeyeceklerini, bunun da gelecek yıllarda gıdaya erişimi ve açlık sorununu daha çok büyüteceğini söylediler. Yani çiftçiler, tarımsal üretimin sadece kendilerini değil bütün toplumu ilgilendiren yakıcı bir sorun olduğunu söylediler.

Küçük ve orta boy mülk sahibi çiftçiler, bütün bir yıl boyunca çalışıp çabalayıp, hasat zamanı ürünlerini satamadıklarını; ekim zamanı kendilerine "ekebileceğiniz her yeri ekin" diyen dinbaz hükümetin hasat zamanı kulağının üstüne yattığını, kendilerini duymadığını, tüccarın insafına terk ettiğini söylüyor; zararına satmaktansa, bir daha ekmeyeceklerini dile getiriyorlar.

Banka kredileri nedeniyle tarlası, traktörü ipotek altında olan, ürettiği ürün elinde kalan üretici köylüler, ne yapacaklarını bilemez hale geldi. Ellerindeki ürünü maliyetinin altında bile satamayan üreticiler, zararına ekip biçmektense bir daha ekmeyeceklerini, tarlayı boş bırakacaklarını söyleyince; yıllardan beri emperyalist tarım tekellerinin ürünlerini ithal eden, üretici köylüleri iflasa sürükleyen dinbaz hükümet, bu sefer ekilmeyen topraklara el koyacağını, kiraya vereceğini açıkladı. Bunu yapmak, toprakları telceli sermayeye devretmek demektir.

Zaten son veriler, bu alanda epey bir mesafe alındığını gösteriyor. Bankalar toprak, arazi ve gayri-menkul zengini olduklarını açıklıyor. Ayrıca

bu yıl açıklanan kurumlar vergisi de bunun kanıtlarıyla dolu. Kurumlar vergisinde ilk beş, bankalardan oluşuyor; Ziraat'ten, Yapı Kredi'ye... Daha önceki yıllarda zirve her zaman imalat sanayi şirketlerine aitken, şimdi zirvede bankalar var. Kısacası üretici köylü, orta ve küçük mülk sahibi köylüler mülklerini tekellere kaptırıyor; üretim ve geçim araçlarını yitiriyorlar. Tarımda zaten egemen olan tekelcilik, şimdi orta ve küçük mülkiyeti tamamen ortadan kaldırmaya, büyük topraklara el koymaya başladı.

Küçük ve orta üretim, mülkiyet, sadece tarımda değil, kentlerde de tasfiye ediliyor. Uzun yıllardan beri süreklilik gösteren bu işleyiş, Covid pandemisinden bu yana, daha da hızlanıp yoğunlaştı. Orta ve küçük boy işletmeler, daha önceki yıllarda borçlarına takla attırarak, bir yerden aldığını başka bir yere vererek, iyi-kötü idare etmeye, ayakta kalmaya çalışıyorlardı. Çünkü işlerin düzeleceğine dair umutları vardı. Bugüne dek arabalarını, evlerini sattılar, birikimlerini kullanarak ayakta kalmaya çalıştılar. Ama deniz bitti, işlerin düzeleceğine dair umutlarını yitirmeye başladılar. Bunun en açık kanıtı ve ilk sonucu, kentlerdeki binlerce küçük ve orta boy işletmenin iflastan önceki son adımı atması, konkordato ilan etmesi oldu. İSO Başkanı konkordato başvuruları karşısında, "bu kadarını beklemiyorduk" diyor.

Küçük ve orta boy üreticiler kırsal da kentlerde de mülklerini tekellere kaptırıyor; "büyük balık küçük balığı yutuyor." Her ay binlerce

işletme ya konkordato ilan ediyor, ya kapanıyor.

İşçisi, emeklisi, memuru, küçük mülk sahibi kentlisi, köylüsüyle bütün emekçi sınıf ve katmanlar artık eskisi gibi yaşayamıyor, yaşamak istemiyor, eyleme geçiyor. En geriden gelenler, olan bitenle bugüne dek hiç ilgilenmeden kendi işlerine bakanlar, "ekmeğinin peşinden koşanlar" öne fırlıyor, eylemlerin ateşleyicisi oluyorlar. Sokağa çıkan kitleler en yakıcı, en hayati sorunlarını dile getiriyor, çözüm arıyorlar.

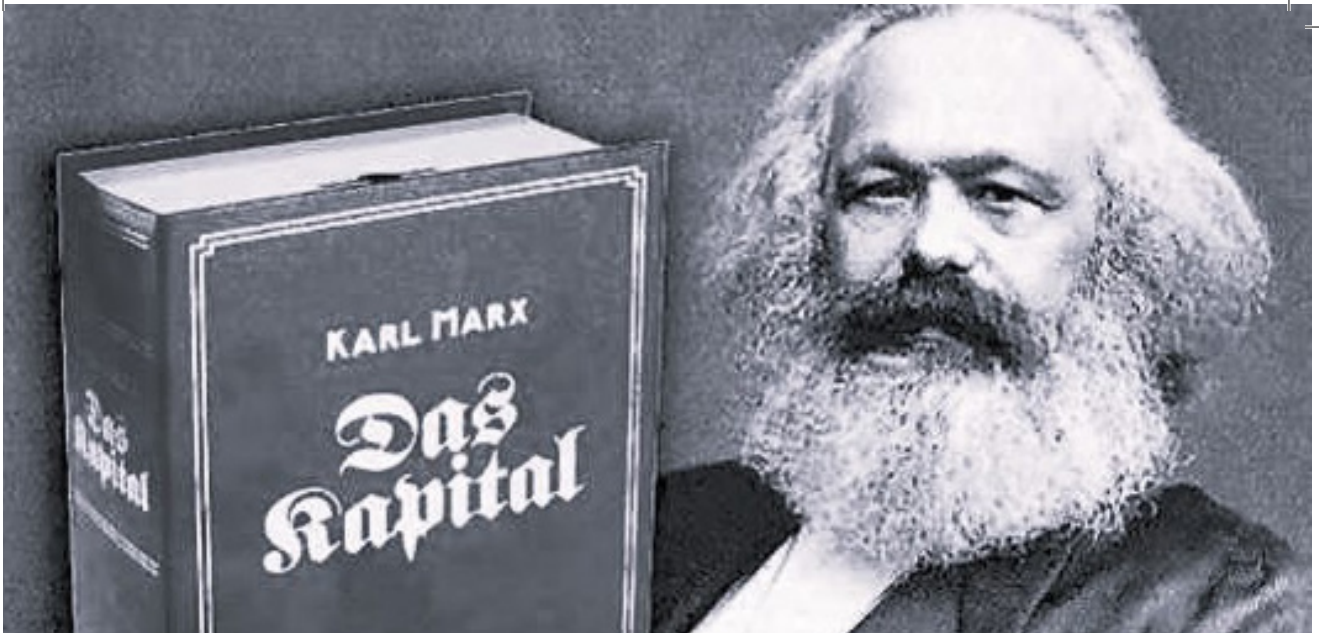
Ama hükümetin başı, aynı anda TV kanallarının neredeyse hepsini işgal ederek milyonlarca aç, yoksul emekçiyle adeta alay ediyor, gözlerinin içine bakarak "yokluk, yoksulluk, baskı dönemi bir daha geri dönmemek üzere kapandı, geçmişte kaldı" diyebiliyor. Durumun farkında olan TÜSİAD başkanı sermayeyi aklamak, sorumluluğu başkalarına yüklemek için, açlık ve yoksulluğa dair konuşurken, "sosyal patlama tehlikesi" diyor ve sorunun çözülmesi gerektiğini söylüyor.

Geçmişte hükümet içinde ve bazı kurumlarla hükümet arasında zaman zaman sorunlar çıksa, bunlar zirvede bazı çatlaklara neden olsa da, sermaye sınıfı özellikle büyük burjuvazi tam bir blok halinde hükümetin arkasında durur, ufak tefek bazı eleştiriler dışında hiç sesini çıkarmazdı. Ama şimdi sorumluluğu üzerinden atıyor; doğrudan doğruya hükümeti hedef tahtasına yerleştiriyor. Yarın olabilecek ayaklanma ve isyanlarda dinci partiyi ve hükümeti suçlu ilan edip, büyük

sermayenin zeytinyağı gibi suyun üstüne çıkmaya hazırlandığını gösteriyor.

Bu arada, devrim korkusu iliklerine kadar işleyen, önünü göremeyen en büyük tekeller, Sabancı gibi, Koç gibi ellerindeki bazı kurum ve kuruluşları peyderpey satarak sermayelerini yurt dışına kaçırmayı sürdürüyorlar. Bunun en son örneği, Koç Holding'in perakende satış sektöründen sonra Yapı Kredi'yi de satarak bankacılık sektöründen de çekilmeye hazırlanması ve aynı şekilde Sabancı Holding'in çimento sektöründen çekilmesi oldu.

Velhasıl beyaz yakalı, mavi yakalı işçisiyle, emeklisiyle küçük üreticileriyle, gençleri ve kadınlarıyla çok derinden gelen ve bütün toplumu saran bir dalga, tsunamiye dönüşebilecek bir dalga geliyor. Gelen hareket kendiliğinden de olsa, devrimci komünistler buna hazır olmalı; yükselen devrimci kitle eylemlerine, devrimci kitlelere devrimci hedefler göstermeyi başarmalıdır. Dinci gericiliğe, faşizme, sermayeye karşı şimdi devrim zamanı şiarı, dönemi karşılayacak temel şiar olarak bugünden öne çıkarılmalı, kitlelere mal edilmelidir.



Kapitalde Yöntem ve Mantık: Diyalektik Materyalizm

10 Haziran 2024

Marksizm-Leninizm bir bilimdir, işçi sınıfının kurtuluş öğretisidir. Marksizm-Leninizmi kavramak için öncelikle diyalektik materyalizmi kavramak gerekir. Diyalektik materyalizm tek bilimsel felsefi sistemdir ve Marksizm Leninizm biliminin yöntemidir.

Diyalektik materyalizm tarihe, insanın ve toplumun tarihine uygulandığında tarihsel materyalizm, ekonomi alanına uygulandığında emek-değer, artı-değer teorisi yani Marksist ekonomi politik bilimi olur. Bu cümleden de anlaşılabilceği gibi tarihsel materyalizmde ekonomi politik bilimi de esas olarak diyalektik materyalizme dayanır, yöntemi diyalektik materyalizmdir. Diyalektik materyalizmi kavramak için Engels'in "*Anti-Dühring*"i, "*Doğanın Diyalektiği*" ve "*Ludwig Feuerbach ve Klasik Alman Felsefesinin Sonu*" mutlaka

okunmalı, ama bunlarla yetinmeyip Lenin'in "*Materyalizm ve Ampiryokritisizm*"i ile "*Felsefe Defterleri*" de okunmalıdır.

BİLİM VE DİYALEKTİK MATERYALİZM

Diyalektik materyalizm, her şeyden önce bir yöntemdir, "maddede hareketi, yürüyen cemiyeti" ve gelişmeyi incelemenin, kavramanın en bilimsel yöntemidir. Bu yöntem ne birdenbire kendiliğinden ne de birilerinin keyfi istediği için ortaya çıktı. Bu yöntem tarihsel süreç içinde gelişip olgunlaştı. Kökü ilk sınıflı toplumlara, felsefenin doğduğu çağlara kadar uzanır. Bu yöntemin gelişmesinde, olgunlaşmasında Marx ve "*Kapital*"in rolü büyüktür. Birazdan ona geleceğiz. Ama önce köklerine bakmak gerekiyor.

İnsanlar, tarih öncesi çağlardan başlayarak, çevrelerinde olup bitenleri, dünyayı, doğayı, doğa olaylarını ve yaşamı anlamaya, açıklamaya çalışmıştır. Bütün bu süreçte iki temel yönelim ortaya çıktı: *Materyalizm* ve *İdealizm*. İlki bütün açıklamalarında maddeyi, eylemi temel alırken, ikincisi düşünceyi, sözü temel alır. Bütün felsefe tarihi, bu iki temel felsefi sistem arasındaki mücadelelerin tarihidir. Agnostisizm gibi bazı ara akımlar olsa ya da böyle görünse de bunlar genellikle idealizmin tezahür biçimleridir. Bütün bu tarih boyunca bilim ve felsefe her zaman birbirleriyle bağlantılı olarak gelişti. Bazı bilim insanları bu bağı yok saysa, inkâr etse de bu hep böyle oldu, yaklaşık 2500 yıldan beri de böyledir.

İnsanlar doğayı ve yaşamı önce mitolojiyle açıklamaya çalıştı. Sonra doğayı ve doğa olaylarını gözlemlemeye, sonuçlar çıkarmaya başladı, hem materyalist felsefe hem idealist felsefe buradan doğdu. Bu gözleme deney de eklenip belirli bir disiplin halinde birikmeye başladığında bilim felsefeden ayrıldı.

Doğayı anlama ve açıklama çabalarının bir diğer sonucu da dinin doğması oldu. Önce doğaya, maddi olana dayanan doğa tapıncı çıktı ortaya, buradan da pagan dinlere evrildi. Bilim ilerledikçe çok tanrılı dinler yerini tek tanrılı dinlere bıraktı; tanrı-krallar ortaya çıktı. En sonunda bilim tanrıyı yeryüzünden kovdu; tanrı gökyüzüne kaçınca semavi dinler doğdu.

Kutsal kitaplar, hiçliğin içinde tek başına oturan bir tanrıdan söz eder. Hiçliğin içindeki bu tanrı, yine hiçlikten yedi günde dünyayı, doğayı, yaşamı ve insanı yarattı derler. Peki

mantıklı düşünen, eğitim görmüş, bilimle tanışmış hangi insan böyle bir yaratılış efsanesine inanır? Ancak bu işten çıkarı olanlar... Bilimle din arasında asırlardan beri süren bu mücadelede bilim, Bruno'dan Galileo'ya pek çok savaşçısını kurban verdi. Çağ dönümlerinde bilim öne geçip egemen olsa da devrimler çağının kapanmasıyla birlikte yeni egemen güç olan sınıf yeniden gericiliğe sarıldı, din öne geçti. Binlerce yıldan beri bilimle din arasındaki bu mücadele sürdü sürüyor. Her defasında kapıdan kovulan din, kimi zaman bacadan kimi zaman pencereden yeniden içeriye sızdı. Bunda bilimle materyalist felsefe arasındaki bağı yok saymanın, inkardan gelmenin çok büyük bir rolü ve etkisi oldu. Çünkü materyalizmin geriye itildiği her yerde ve her zaman idealizm baş role soyundu, hurafe ve din etkili oldu.

Oysa bilim her zaman somut olandan, maddi olandan hareket eder. Bilim, insanın iradesi dışında var olan ve insanın duyuları aracılığıyla algıladığı maddi dünyayı inceler. Düşüncenin (adına tin, ruh, fikir ya da ne dersenir densin) maddeden ayrı bir varlığı yoktur. İstisnasız tüm düşünceler, imgeler, fanteziler, hayal gücünün yarattığı ne varsa hepsi, hiçbir şekilde maddeden ayrı değildir. Hepsi maddi dünyanın, duyularımıza yansıyan maddi dünyanın az ya da çok çarpık biçimleridir; en gelişmiş madde olan insan beyninin ürünleridir. İnsan beyni ve sinir sistemi dışında bir varlıkları yoktur, olamaz. Bütün insanlık tarihi de bilim tarihi de bunun kanıtlarıyla doludur.

Bilimin varlık nedeni, gerçek dünya hakkında bize bilgi vermektir.

Bu bilgiler gözleme ve deneye dayalı, somut bilgilerdir, nesnel gerçeği anlamamızda, açıklamamızda bize yardımcı olurlar. Bilimin tek bilgi kaynağı dışımızdaki dünyadır, gözleme ve deneye dayalı, kanıtlanabilir gerçek dünyadır. Bunu reddeden, inkardan gelen kim olursa olsun, idealizme, mistik olana, dinsel olana, safsataya yelken açar.

Bugünden geriye dönüp baktığımızda, son iki yüzyılda, özellikle de son yüzyılda bilimin muazzam ilerlemeler kaydettiği herkesin kabul ettiği bir gerçektir. Bu süreçte atom altı fiziğinden uzay bilimlerine, mikro alandan makro alana insan, maddenin sırrına daha çok vakıf oldu. Ama buna rağmen bu dönemde mistik olana, dinsel olana yönelimde de en ufak bir gerileme olmadı, hatta tam tersinin olduğu bile söylenebilir. Bir yanda maddenin sırrına eren insan ve onun yarattığı yapay zekâ, bir yanda mistik olan, dinsel olan, hurafe...

Bu nasıl olabilir, nasıl açıklanır? Kapitalizmin çürümesiyle, çöküş süreciyle.

Bilim, eldeki verilere dayanarak bir teori geliştirir. Bu teori, eldeki veriler ışığında irdelenen konuya dair en doğru görünen teoridir. Burada kural, yanlışlığı kanıtlanana kadar bu teorisinin doğru kabul edilmesidir. Bilimsel bir teori geliştirilirken eldeki verilere dayanarak, kimi zaman kurguya da yer verilir. Özellikle kuantum fiziği gibi aşırı uzmanlık gerektiren bazı bilim dallarında kurguya belli bir alan açılmıştır. Bu yoldan ilerleyen art niyetli sözüm ona bilim insanları ya da Lenin'in söylemiyle "*burjuva bilim böcekleri*" mistik olana, astrolojiye ve her türden metafizik kurguya varabi-

liyor, varıyor. Tarih bunun örnekleriyle dolu.

Mevcut toplumsal sistem ömrünü doldurup üretici güçlerin gelişimini engellemeye; çürümeye ve giderek çökmeye başladığında insanlar ya kendi kaderlerini ellerine alıp toplumu dönüştürmeye yönelirler ya da gerçeğe sırtlarını döner, mistik olana, dinsel olana, hurafeye sığınır. Bu Roma İmparatorluğu'nun çöküş döneminden bu yana her toplumsal değişim öncesinde görülür: Bir yanda toplumun devrimci dönüşümü için, tarihsel akışın sürmesi için mücadele verenler; bir yanda bu akışa karşı çıkan, sefahata batan, çürüme ve çöküş içinde dine, büyüye, mistik olana sığınan her sınıftan insanın oluşturduğu gruplar. Örneğin 1917 Ekim Devrimi öncesinde Rusya'da yaşanan mücadeleyi ve çürümeyi, bu çürümenin toplumu nasıl sardığını Maksim Gorki "*Klim Samgin'in Kırk Yılı*" adıyla Türkçeye çevrilen nehir romanında ayrıntılarıyla, uzun uzun anlatır. Bu çürüme sadece alt sınıfla yoksullarla sınırlı da değildir. En tepedeki Çar'ın ve ailesinin Papaz Rasputin'in elinde nasıl oyuncak haline geldiğini anlatan tarihçilerin yanında onlarca roman ve film de vardır.

Bu dönem Rusya'sını saran çürüme kısa sürede ideolojik alana sıçrar. Felsefi, teorik her şeye sirayet eder. Bunun önüne geçmek amacıyla Lenin "*Materyalizm ve Ampiryokritisizm*"i yazar. Bu eserinde Lenin, Bogdanov'dan Mach'çılara, tanrı yapıcılara dek diyalektik materyalizme, marksizme saldıran ve çürümenin teorisini yapan kim varsa hepsiyle hesaplaştı; materyalizm ve bilim düşmanlarının yüzlerini teşhir edip onla-

rı mahkûm etti.

Artık emperyalist kapitalist sistemin bunalımı bütün dünyada çürüme ve çöküş sürecini derinleştiriyor. Öyle ki, bu çürüme ve çöküş beş yüz yıllık kapitalist uygarlığın bütün hücrelerini sarmış durumda; bütün kapitalist uygarlık çöküyor. Bu sıçramalı çöküş süreci proletarya ve emekçi yığınlara açlık, yoksulluk, yoksunluk, işsizlik ve savaş getirdi, getiriyor. Ama bir de madalyonun tersi var. Her şey kendi karıştıyla birlikte vardır diyor diyalektik. Yani kapitalist uygarlığın çöküş süreci, yeni bir uygarlığın, daha ileri bir yaşam kurmanın kapitalizmden komünizme geçişin öznel ve nesnel bütün koşullarını da beraberinde olgunlaştırıyor, biriktiriyor. Kapitalist dünyanın değişime karşı direnmesi ve ömrünü uzatma çabaları, dünyayı tam bir felakete sürüklüyor. İklim krizinden doğanın yıkımına dek derinleşip yaygınlaşan çürüme, dünyanın geleceğini karartıyor; sadece insan soyunun değil doğal yaşamın da geleceğini tehdit ediyor. Kapitalizmin sonunu işaret eden bu büyük buhran ve çöküş sadece ekonomik ve politik alanla sınırlı kalamazdı, kalmadı. Kültürü, sanatı, entelektüel ve düşün alanıyla birlikte tüm toplumsal yaşamı krize, çöküşe sürükledi. Bu koşullarda mistisizmin her türlü metafizik şarlatanlığın ve dinci gericiliğin toplumda kendisine bir alan açması kaçınılmazdı; belirli bir alan açarak, belirli bir dereceye kadar etkili oldu, oluyor.

EZELDEN EBEDİ SERMAYE YALANI VE KAPİTALİZMİN SONU

20. yüzyılın sonu 21. yüzyılın başında emperyalist kapitalist dünya

ölümcül sorunlarla yüz yüze kaldı. Kapitalizm kendi gelişiminin son sınırlarına vardı, üretici güçlerin gelişiminin önüne bir duvar olarak dikildi. Daha önce de belirttik, böylesi dönemlerde yani eski toplumun çürüme ve çöküş süreçlerinde mistisizm, metafizik ve hurafe kendine bir alan açar. Bu sapkın düşüncelerin etkisinde kalan bazı insanlar, bu dönemlerde dünyanın sonunun geldiğini, gelmekte olduğunu ilan ederler. Bu sapkın fikirler kimi zaman tarikatlar biçiminde örgütlenebilir. Tarihte, bu düşünce mesela Roma'nın çöküş döneminde Hristiyanlığın "*Vahiy Kitabı*"nda kendi ifadesini buldu. Bu inanışa göre dünyanın sonu gelmişti, yeryüzündeki bütün varlıklar yanıp kül olacaktı. Daha sonra kutsal kitaplarda kendine yer bulan bu *kıyamet günü* inanışı, köleci toplumun yıkılış dönemiyle sınırlı kalmadı, feodalizmin çöküş döneminde de gündeme geldi. Aynı inanç bir başka biçimiyle 20. yüzyıl sonunda yeniden hortladı. Kendi kendilerini peygamber ilan eden kimi tuhaf insanlar, etraflarında yarattıkları yalanlar ve efsanelerle tarikatlar kurdu; dünyanın sonunun geldiğini söyleyerek bütün tarikat mensuplarını toplu intihara sürükledi. Kendi sonlarını dünyanın sonuymuş gibi göstermeye çalışan büyük sermaye de bu türden tuhaflıkların önünü açtı, teşvik etti.

Bu nedenle dünyanın devrimci dönüşümü mücadelesinin bir parçası da, sermaye sınıfının elinde bir silaha dönüşen karanlığa, cehalete, dinci gericiliğe, her türlü mistisizme ve metafizik şarlatanlığa karşı mücadeledir. Marksizm-Leninizmin kurucularının dediği gibi, onların dinin ve dinci gericiliğin propagandasını yapma hakkı

varsa, bizim de tersini yapma hakkımız vardır. Burada bir kez daha belirtelim, dinci gericilikle hesaplaşmadan, toplumsal gelişmenin, toplumsal ilerlemenin önü açılmaz. Hem işçi ve emekçilerin hem de bir bütün olarak insanlığın büyük buhrandan çıkışının, çürüme ve çöküşle birlikte, bunun nedeni olan kapitalizme son verip yeni ve daha ileri bir toplumsal sisteme geçişten başka bir yolu, bir çözümlü yoktur. Bu yolu açabilecek tek anahtar Marksizm-Leninizm bilimidir, bilimsel sosyalizmdir.

Kapitalist uygarlıkla birlikte emperyalizm ve sermaye dünyası, 21. yüzyılın ilk çeyreğinde felsefesinden sanatına, politikasından ahlakına her şeyiyle birlikte tam bir çöküş içinde. Bu çöküş ve çürüme, burjuvazinin sanat diye öne sürdüğü saçmalıklardan ıkına sıkına felsefe diye ortaya çıkardığı *postmodernizm* ve *post-truth* safsatalarına dek her alanda yaşanıyor. Felsefe dedikleri bu ucube fikirler, kendi kendilerini dev aynasında görüp, kendilerinden önceki bütün felsefelerden üstün olduklarını öne sürseler de, "*yelken açtıkları*" yer tam bir "*safsata iklimidir*". Oysa burjuvazi bir zamanlar düşün-felsefe dünyasına damgasını vuran Locke, Hobbes, Kant, Hegel, Adam Smith, Ricardo gibi büyük fikir insanları yetiştirmişti. Burjuvazinin yükseldiği ve zirvesi olan bu dönem çoktan bitti. O günlerden bu yana köprülerin altından çok sular aktı. Şimdi felsefe adına olsa olsa safsata olabilecek fikir kırıntıları üretebiliyor. Çünkü burjuvazi yüzünü ileriye dönmekten, geleceğe bakmaktan çoktan vazgeçip geriye, geçmişe çevirdi. Bu yüzden dünyanın sonu diyen mistik saçmalamalar gibi

tarihin sonu dediler; oysa gelen kapitalizmin, kapitalist uygarlığın sonuydu. Bu yüzden ideolojilerin sonunu ilan ettiler, çünkü artık ideoloji denebilecek hiçbir şey üretemiyorlar.

Burjuvazinin, kapitalist toplumun efendisi olan bu sınıfın ideologları, en iyi, en usta kalemleri yazılarda, söylediklerinde açıktan değilse de alt metin olarak sermayenin ezelden beri var olduğunu bundan sonra da var olacağını savunuyorlar. Zaten "tarihin sonu" da bundan başka bir anlam taşııyordu. Oysa gerçek böyle değil.

Kapitalizm öncesinde sermaye yoktu, hele sanayi sermayesi hiç yoktu. Çünkü sermaye artı-değer üreten değerdir. Kapitalizm öncesi olsa olsa ticaretten söz edilebilir. Kaldı ki orada da ağırlıklı olarak artı-değerin paylaşılmasına hizmet eden bir ticaretten değil, üreticilerin ihtiyaç fazlası ürünlerini takas ettikleri bir ticaretten söz edebiliriz. Belki bir nebze de olsa uzun yollar aşan kervanlar vasıtasıyla yapılan uluslararası ticaretten, kapitalizmle birlikte ortaya çıkan sermaye birikimine kaynaklık eden zayıf da olsa bir ticaret sermayesinden söz edilebilir. Kapitalizmle birlikte birikmiş servet karakter değiştirdi, sermayeye, özellikle artı-değer üreten sanayi sermayesine dönüştü. Yani kapitalizm o usta kalemlerin, ideologların iddia ettiği gibi ezelden beri yoktur, olsa olsa 400 hadi bilemedin 500 yıl öncesine kadar ancak uzanabilen bir geçmişe sahiptir. Bu geçmiş de krizlerle, kanla, vahşetle, soykırımlarla, dünyanın yağmalanmasıyla dolu, çalkantılı bir geçmiştir. Geleceği ise hiç yoktur. Sermayenin kafası çalışan bütün kalemleri, bütün ideologları bunu biliyor,

görüyor ama kabul etmiyor, edemiyorlar. Bu yüzden de tarihin ilerlemesine karşı direnmeye çalışıyor, daha çok gericileşiyor, geri olana sarılıyorlar. Bu yüzden mistisizm, bu yüzden akıl dışı inançlar, bu yüzden dinsel fanatizm yayılıyor, yaygınlaşıyor.

Bugün emperyalist merkezlerden bağımlı ülkelere, milyonlarca ve milyonlarca insanın kaderini, bankalara, borsalara, büyük sanayi komplekslerine sahip bir avuç tekeli burjuva belirliyor. Üretim araçlarının, finans şirketlerinin yanı sıra, internetten sosyal medyaya, radyo televizyondan yazılı basına dek iletişim araçlarının da sahibi olan bu bir avuç sermayedar, kültürü, sanatı, eğitim kurumlarını, üniversiteleri, düşünce kuruluşlarını da kontrol ediyor; emekçi yığınların, kitlelerin düşünceleri üzerinde etkili oluyor, yönlendiriyor. Bunun üzerine bir de binlerce yıldır nesilden nesle aktarılan önyargılar, alışkanlıklar, geleneksel değerler ve dinin etkisi biniyor.

Bütün bunlar, olağan dönemlerde insanların düşünce biçimlerinin, fikirlerinin üzerine Marx'ın deyimiyle *"Alp dağları gibi çöker"*. Bu nedenle insanların bilinci, düşüncesi, genellikle üretici güçlerin, teknolojinin, gelişmenin gerisinde kalır, tutucudur. Bilincin değişimi, değişim bilincinin yerleşmesi daha yavaştır ve sonradan gelir. Marx bunu Alman İdeolojisi'nde *"Bir toplumda egemen olan düşünceler, egemen sınıfın düşünceleridir"* diye ifade eder. Ancak tarihsel-toplumsal değişimin günü gelip çatığında, değişim kendisini kaçınılmaz olarak dayattığında devrimci dönemlerde eski toplumun kabuğu dayanamaz çatlar. Büyük emek-

çi yığınlar, halk kitleleri fikirlerinin, düşüncelerinin üzerine çöken *"Alp dağlarını"* silkip atmaya, eski düşünceleri ve alışkanlıklarıyla birlikte eski toplumu sorgulamaya başlar. Artık değişim çağı gelmiştir.

"Büyük sermaye sahiplerinin sayılarındaki sürekli azalmayla birlikte sefalet, baskı, kölelik, soysuzlaşma, sömürü de alabildiğine artar, ama gene bununla birlikte sayıları sürekli artan, kapitalist üretim sürecinin kendi mekanizması ile eğitilen, birleştirilen ve örgütlenen işçi sınıfının başkaldırmaları da yeniden yaygınlaşır. Sermaye tekeli, kendisiyle birlikte ve kendi egemenliği altında fıskırıp boy atan üretim tarzının ayak bağı olur. Üretim araçlarının merkezleşmesi ve emeğin toplumsallaşması, en sonunda bunların kapitalist kabuklarıyla bağdaşmadıkları bir noktaya ulaşır. Böylece kabuk parçalanır. Kapitalist özel mülkiyetin çanı çalmıştır. Mülksüzleştirilenler, mülksüzleştirilirler." (Karl Marx, Kapital Cilt 1, Sf.782, Sol Yayınları, 3. Baskı)

Ancak bu iş kendiliğinden olmaz, devrimci mücadele ve örgütlenme gerekir. *"Mülksüzleştirilenlerin mülksüzleştirilmesi"*nden önce, dünyanın devrimci dönüşümünden önce bunu yapacak öznenin, işçi sınıfının en azından geniş kesimlerini peşinden sürükleyecek öncü kesiminin bunu anlaması, bunun bilincine varması gerekir. İşçi sınıfının bilincini bulandıran dinsel hurafeler dahil, binlerce yıl öncesinden gelen ideolojik tortularla da mücadele edilmesi gerekir.

Toplumu alt üst eden büyük bir bunalım ve bunu takip eden büyük değişim rüzgarları esmeye başladığında yani çağ dönümlerinde o güne

kadar sessiz ve sakin biçimde kade-rine boyun eğmiş, alışlageldik rutin yaşamını sürdüren her sınıftan milyonlarca insanın yaşamı da alt üst olmaya başlar. Özellikle alt sınıftakiler yaşamlarını artık eskisi gibi sürdüremezler. Esmeye başlayan değişim rüzgarları, onları içinde doğup büyüdükları gelenekleri, değer yargılarını, düşünce biçimlerini ve düşüncelerini gözden geçirmeye, yeniden düşünmeye zorlar. Böyle büyük değişim dönemlerinde insanlara o güne dek çok uzak görünen yeni fikirler birdenbire yakınlaşır. Tıpkı gerçek yaşamda olduğu gibi fikir dünyasında da zihniyette de değişim zamanı gelmiştir. Milyonlar, o güne dek sürdürdükleri alışıldık rutin yaşamı, yaşamın anlamını sorgulamaya başlarlar. Artık herkes günlük yaşamın alışıldık sorunları üzerine düşünmenin ötesine geçer, kendi kaderlerini ellerine alma, kendi istedikleri yeni ve daha ileri bir yaşam kurma isteği kitleleri sarmaya başlar; bir zihniyet değişimi zamanı gelmiştir.

KAPİTAL'İN YÖNTEMİ: DİYALEKTİK MATERYALİZM

Yazının başında dediğimiz gibi diyalektik materyalist yöntemin gelişiminde Kapital'in rolü büyüktür. Marx, bu ölümsüz eseri "*Kapital*"i yazarken üç şeyi birden yaptı: Bunlardan ilki sermayeye dayalı bu üretim sisteminin tam bir analiziydi, böylece kapitalizmin işleyiş yasalarını açığa çıkardı; sermayeyi, artı-değeri ve kapitalizmin sonunun kaçınılmazlığını gösterdi. "*Mülksüzleştirilenlerin mülksüzleştirileceğini*" kanıtladı.

İkincisi, sadece Marksistlerin

değil, Marx'ın ve Marksizmin düşmanlarının bile kabul etmek zorunda kaldığı gibi ekonomi-politik bilimine devrimci bir karakter verdi, ekonomi politiği yeniden kurarak bir bilim düzeyine çıkardı.

Üçüncüsü, diyalektik materyalist yöntemin nasıl kullanılacağına, nasıl uygulanacağına dair harika bir örnek yarattı. Lenin'in "*Kapital*"i özellikle de birinci bölümü anlamak için Hegel'in "*Mantık*"ını okumayı önermesinin nedeni burada yatar. Zira Lenin, diyalektik yöntemi kavramadan "*Kapital*"i anlayıp kavramakta zorlanırsınız diyordu. Yine Lenin "*Kapital*"deki yöntem konusunda şunları söylüyor: "*Marx, 'Mantık' bırakmadı ama 'Kapital'in mantık'ını bıraktı bize ve söz konusu sorunun çözümü için bu mantıktan sonuna kadar yararlanmak gerekir. Hegel'de değer taşıyan ne varsa almış ve ilerletmiş olan bir maddeciliğin mantığı, diyalektiği ve bilgi teorisi. [Üç sözcüğe ihtiyaç yok aslında; üçü de aynı şeydir bunların] belli bir bilime uygulanmıştır "Kapital"de. (Lenin; Felsefe Defterleri, Sf.266, Minör Yay.)*

Lenin'in belirttiği, Marx'ın "*Kapital*"de geliştirip kullandığı bu yöntem diyalektik materyalist yöntemdir. Marx "benim yöntemim" dediği bu yönteme dair "*Kapital*" 1. Cilt için yazdığı "*Almanca İkinci Baskıya Önsöz*"de şunları söyler: "*Benim diyalektik yöntemim, Hegelci yöntemden yalnızca farklı değil, onun tam karşıtıdır da. Hegel için insan beyninin yaşam süreci yani düşünme süreci -Hegel bunu 'fikir' (idea) adı altında bağımsız bir özneye dönüştürür- gerçek dünyanın yaratıcısı ve mimarı olup, gerçek dünyaya yalnızca 'fikir'in dışsal ve görün-*

güsel (phenomenal) biçimidir. Benim için ise tersine, fikir, maddi dünyanın insan aklında yansımından ve düşünce biçimlerine dönüşmesinden başka bir şey değildir.” (Kapital, Cilt 1, Sf.28)

Ama Marx'ın yöntemi hiçbir zaman hazır diyalektik yasaların dışarıdan ekonomiye uygulanması değildir. Tam tersine Marx bu yasaları, kapitalist ekonominin işleyişini tüm yönleriyle ayrıntılı, zahmetli ve uzun üren araştırmalarından, tekrar tekrar dö-nüp yeniden ele aldığı incelemelerden çıkardı. Ekonomi Politığın Eleştirisine başlarken kafasında bir şablon-kalıp hazırlayıp olguları bu şablona tıktırmaya, uydurmaya çalışmadı. Olguları ayrıntılı, titiz, kılı kırk yaran incelemelerden geçirerek kapitalizmin işleyiş yasalarını buldu, ortaya serdi.

Burjuva *“bilim böcekleri”* her ne kadar Marx'ın bu büyük eserini görmezden gelmeye, suskunluk fesadıyla boğmaya çalışsalar da *“Kapital”* yalnızca ekonomi alanında değil, toplum bilimlerinde de büyük bir sıçrama, gelişme demektir. *“Kapital”*i görmek istemeyen, yok sayan burjuva *“bilim böcekleri”* süreçleri parçalayıp olguları oluşturan şeyleri bağlamlarından kopararak ayrıntılara dalmayı eskiden beri çok severler; hiçbir olguyu bütünlüklü olarak inceleyemez, yerli yerine oturtamazlar. Bilim insanları bu yönteme bugün *“indirgemecilik”* diyorlar. Ama Marx ve Engels daha o zaman bu yöntemin bilimsel bir yöntem olmadığını, *“Metafizik yöntem”* olduğunu belirtip mahkûm etmişlerdi.

Zaten Marx'ın *“Kapital”*inden sonra bir daha hiç kimse ekonomiyi açıklarken *“ıssız adadaki Robinson*

Crusoe-Cuma” ikilisine başvurmayı aklından geçirmeye bile cesaret edemedi. Zaman zaman bizde olduğu gibi, kerameti kendinden menkul kimi ekonomistler(!) en kaba popülizme başvursalar da kısa sürede bunun hiperenflasyon gibi sonuçlarıyla karşılaşılıyorlar. Çünkü ne toplum *“ıssız ada”* dır ne de ekonomik krizler iki kişi arasında cereyan eder. Marx'ın *“Kapital”*de dost-düşman herkese kabul ettirdiği gibi ekonomi hiçbir zaman sadece iki insan arasındaki değişim değildir. Aksine tüm toplumu kapsayan karmaşık bir sistemdir. İşte Marx bu karmaşık sistemi Engels'le birlikte geliştirdikleri diyalektik materyalist yöntemle analiz etmiştir.

Engels, Marx'ın *“Kapital”*de başvurduğu diyalektik materyalist yöntemle Hegel'in diyalektiği arasındaki farkı belirtirken, *“Hegel'in diyalektiği çarpıtmasının temelinde onun diyalektiği 'düşünmenin kendi gelişmesi' olduğunu farz etmesi yatar ve bunun sonucu olarak da şeylerin diyalektiği onun yansımından başka bir şey değildir, halbuki bizim kafamızdaki diyalektik yalnızca doğada ve insan toplumunda yer alan ve diyalektik formlara bürünen gerçek gelişmenin yansımasıdır.”* diyordu. (Karl Marx'ın *Biyografisi, Sf.356, Sorun Yay.*)

*“Kapital”*de, kapitalist üretim biçiminin ayrıntılı bir çözümlemesini yapan Marx, diyalektik gelişmenin bütün yasalarını ve kategori dizilerini, nicelikten niteliğe geçiş, karşıtların birliği ve mücadelesi, yadsınmanın yadsınması yasalarını, nitelik, nicelik ve ölçü; öz, görünüş ve suret; içerik ve biçim; içsel olan dışsal olan; neden ve sonuç; zorunluluk ve rastlantı; olanak ve gerçeklik; tikel ve özgül ve evrensel

soyut ve somut; tarihsel ve mantıksal gibi kategori dizileri ışığında irdeledi. Burada kapitalist üretim biçiminin nesnel diyalektiğini göstermekle yetinmedi, buna ilaveten konuya uygun bir araştırma yöntemi ortaya koydu; algılamının mantığı ve teorisi olarak diyalektiği geliştirdi.

“Kapital”de geliştirip uyguladığı diyalektik materyalist yönteme ilişkin olarak *“Kapital Cilt 1”* için yazdığı *“Almanca İkinci Baskıya Önsöz”de “Araştırma yöntemi, işlenecek malzemeyi ayrıntılarıyla ele almalı, onun gelişmesinin farklı biçimlerini tahlil etmeli iç bağıntılarının esasını bulmalıdır. Ancak bu yapıldıktan sonra gerçek hareket yeterince anlatılabilir.”* (Sol Yay, Sf. 28) diyen Marx, Hegel’den bilgi üzerine kalan ne varsa onlarla başlayıp, diyalektiği Hegel tarafından metodize edilen bütün yasalarını ve kategorilerini yeniden ele aldı. Diyalektik yöntemin işleyişini ve bütün araçlarını kavrayan Marx, buna dayanarak elindeki ekonomik malzemeyi, en küçük birimi olan metadan başlayarak çözümlendi: Metadan yola çıkarak kapitalist üretim biçiminin ve kapitalist toplumun bütün çelişkilerinin nasıl ortaya çıkıp olgunlaştığını adım adım ortaya serdi.

Meta ile para arasındaki ilişkiyi de ele alan Marx paranın ayrıntılı bir analizini yaptı. Marx’ın analizi bu alanda bir ilkti. Metanın ikili bir değere sahip olduğunu gösteren Marx, kullanım değeri, değişim değeri üzerinde durduktan sonra, emek-gücünün de kapitalizmde meta haline geldiğini; emek gücünün de tıpkı diğer metalar gibi hem değişim değerine, hem kullanım değerine sahip olduğunu gösterdi. Bir meta olarak emek gücünün alım satımı üzerinde de duran Marx, bu işlemle paranın sermayeye nasıl dönüştüğünü açıkladı. Emekle emek gücü arasındaki farkı bulup gösteren Marx, buradan artı-değere ve artı-değer sömürsüne vardı. Burada durmadı, sermayeye dayalı bu üretim sisteminin, kapitalizmin temel çelişkisi olan emek-sermaye çelişkisini açığa çıkardı. Bu çelişki ve bu çelişkinin çözümü yani *mülksüzleştirilenlerin mülksüzleştirilmesinin* zorunlu ve kaçınılmaz olduğunu bunun er ya da geç gündeme geleceğini gösteren Marx, ekonomi politik bilimini, devrimci bir bilim olarak yeniden kurdu. Ekonomi Politğin Eleştirisi yani *“Kapital”* bu kuruluşun somutlanmasıdır.



Suriye Sorununda Proleter Politika

..... tayan ışıık
Aralık 2024

Suriye, düşmanları dahil, kim-
senin beklemediği bir anda ve hızda
yıkıldı. Öncesi bir yana, modern tari-
hi yüzyılı geçen bir devletin bu hızla
yıkılması, doğal olarak, tartışmaları
da beraberinde getirdi. Nasıl ve neden
olmuştu bu yıkım sorularına verilen
yanıtlar, her taraf ve kesimde olduğu
gibi, komünist ve devrimci partiler
arasında da tartışmalara yol açacak
gibi görünüyor.

I- SORUNA DOĞRU YAKLAŞIM

Suriye, düşmanları dahil, kim-
senin beklemediği bir anda ve hızda
yıkıldı. Öncesi bir yana, modern tari-
hi yüzyılı geçen bir devletin bu hızla
yıkılması, doğal olarak, tartışmaları
da beraberinde getirdi. Nasıl ve neden
olmuştu bu yıkım sorularına verilen
yanıtlar, her taraf ve kesimde olduğu
gibi, komünist ve devrimci partiler
arasında da tartışmalara yol açacak
gibi görünüyor.

Önce, her türlü yanlış anlama ve
yorumun önüne geçmek için şunun al-
tını çizelim: Emperyalizme, Arap geri-
ciliğine, Türkiye'ye ve onların besleyip

sahaya sürdükleri dinci faşist çetelere
karşı savaşında Suriye devletinin des-
teklenmesi gerekli ve doğru bir politi-
kaydı. Türkiye ve Kürdistan devrimci
komünistleri başından beri bu çizgiyi
savundular ve gereklerini yerine getir-
diler.

Fakat, emperyalizme ve gericiliğe
karşı verilen bu savaşta Suriye devle-
tinin desteklenmesi, Suriye ordusunun
düşmanları karşısında zafer kazanma-
sını istemek ve bu yönde bir politik çiz-
gi izlemek ne anlama geliyordu? Bu,
Suriye'deki politik iktidarın koşulsuz
desteklenmesi anlamına mı geliyordu;
ya da öyle mi olmalıydı?

Kuşkusuz hayır! Komünistler,
böyle durumlarda -ve esasında her za-
man- sınıfsal bakmayı bir tarafa bıra-
kamaz. Böyle bir durumda, şu soru net
biçimde sorulmalı ve yanıtı son derece
açık olmalı: Suriye'deki politik iktida-
rın, adlı adınca BAAS iktidarının sınıf
karakteri nedir? Komünistler için bu
sorunun yanıtı son derece açık. BAAS
iktidarı, burjuva bir iktidardır. Haliyle,
komünistlerin böyle bir iktidara des-
tekleri koşulsuz ve sınırsız değildir,
olamaz da... Komünistlerin bu iktida-

ra destekleri koşullu ve sınırlı olmak zorundadır. Koşul, emperyalizme ve gericiliğe karşı savaşta kararlı olması; sınırı da bu savaş çerçevesindedir. Bunun dışında komünistler, Suriye’de olsun başka yerde olsun, proletaryanın bağımsız sınıf çıkarlarını titizlikle korurlar ve bu çıkarları her türlü burjuva sınıfa karşı savunurlar. Esasında, Suriye Komünist Partisi’nin (SKP) savunması gereken politik çizgi de böyle olmalıydı. Bir adım daha ileri giderek şunu söyleyebiliriz: SKP, savaşın içinde dahi, emperyalizme, gericiliğe ve faşizme karşı savaşırken kendi bağımsız sınıf çizgisini korumalı, proletaryanın çıkarlarının burjuva sınıfın çıkarları içinde erimemesi için büyük bir titizlik göstermeliydi.

Bu, kimi aklı evvellerin, Lenin’den öğrendikleri “dış savaş iç savaşa çevir” sloganını olduğu gibi kopyalayıp uygulamak gerektiği anlamına elbette gelmez. Böyle bir politikayı önermek, emperyalist planların uygulanmasına yol açan dar kafalılık anlamına gelir; o kadar.

Şu sorulabilir: Çağımızda burjuva sınıf iktidarı nasıl oluyor da emperyalizme ve gericiliğe karşı savaşabiliyor? Bu sorunun yanıtı, çağımızda emperyalist-kapitalist sistemin içinde bulunduğu koşullarda ve bunun sonucu olarak, bağımlı, yarı-bağımlı ülkelere ya da emperyalist-kapitalist sisteme henüz tümünden entegre olmamış ülkelere dayattığı “tam ilhak” politikasında yatıyor. Emperyalizmi, geçmiş on yıllardaki haliyle ele alıp değerlendiremeyiz. Emperyalist devletlerin, emperyalist mali sermayenin ulaştığı dev boyutları, bunun sonucu olarak emperyalist-kapitalist sistemin krizini ve çöküş sürecini, buna karşılık emperyalist mali sermayenin ve emperyalist

devletlerin bu krizden, bu çöküş sürecinden çıkış için izlediği politikaları anlamak ve mutlak biçimde hesaba katmalıyız.

Kısaca, emperyalist devletler ve emperyalist mali sermaye, krizi atlatmak, genişletilmiş yeniden üretimi ve sermaye birikimini sürdürmek için, bağımlı ve yarı-bağımlı ülkeleri, sisteme henüz tam entegre olmamış ülkeleri “eski tarz” sömürü yöntemleriyle sömürmekle yetinemez bir noktaya gelmiştir. Şimdi, bağımlı ve yarı-bağımlı (yeni-sömürge) ülkelerin henüz sisteme tam entegre olmayanların ekonomilerini “tam ilhak”a zorluyor. “Yeni sömürge” ülkenin bankalarına, sanayisine, tarım ve topraklarına; yeraltı ve yer üstü kaynaklarına el koymak, böylece sömürüyü olabilecek en yoğun düzeye getirerek sermaye birikimini artan biçimde sürdürmek. Bu politikaya boyun eğmeyen, karşı koyan; bu politikaları kabul etmeyen ülke ve devletleri yerle bir ederek, parçalayarak ortadan kaldırıyor. Yugoslavya bir örnektir; Fransa’nın Sarkozy’siyle “iyi ilişkiler” içinde olduğu sonradan ortaya çıkan Kaddafi’nin petrol zengini Libya’sı bir başka örnektir vb.

Elbette, doğru sonuç ve tahlillere ulaşabilmek için sorunu bir bütün halinde ele almak zorundayız. Başta ABD olmak üzere, emperyalist devletlerin ve emperyalist mali sermayenin dünya işçi sınıfı ve emekçi halklarına, Küba ve Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti başta olmak üzere sosyalist ülkelere, Venezuela, Nikaragua gibi, sosyalizm yönelimli halkçı-demokratik iktidarlara karşı başlattığı küresel iç savaş, emperyalist mali sermayenin “tam ilhak” politikasından ayrı ele alınamaz. Çağımızın temel karakteristik özelliği, emperyalist-kapitalist

sistemin çöküş ve proleter devrimler dönemi olmasıdır. Emperyalistlerin (NATO'nun) sözleriyle söylersek, "Ayaklanmalar Yüzyılı"ndayız. Yani toplumsal devrimler yüzyılı. Emperyalist devletler ve NATO, bu belirlemeyi 2000'li yılların hemen öncesinde yapmış ve yeni döneme uygun politik ve askeri hazırlıklara başlamışlardı. 11 Eylül provokasyonu, aynı zamanda emperyalizmin dünya proletaryası ve emekçi halklarına, dünya komünist ve devrimci güçlerine karşı bir küresel iç savaş ilanıydı. O günden bugüne ortaya çıkan bütün siyasal gelişmeleri, savaşları, emperyalistlerin tüm girişimlerini bu olguyu değerlendirmelerimizin tam ortasına yerleştirmeden doğru anlayıp tahlil etmemiz mümkün değil. Küresel iç savaş ve "tam ilhak" emperyalist devletlerin, emperyalist mali sermayenin günümüzde izledikleri politikaların ruhudur, temelidir.

Emperyalist devletlerin ve emperyalist mali sermayenin "tam ilhak" politikasına, "tam ilhak" dayatmasına boyun eğmeyen, bu politikayı reddeden devletler, varlık koşullarını korumak için emperyalizmle savaşmak durumunda kalıyorlar.

Suriye, işte bu tip devletlerden biridir. Emperyalist devletler (ABD, Britanya, AB) Suriye'ye boyun eğdirerek, önce dinci faşist çeteleri "iktidara ortak" yapmak istediler. Türkiye, bu politikanın uygulayıcı gücü olarak seçildi; ona bu görev verildi. 2011'de, Suriye'ye karşı dinci faşist çetelerin harekete geçirilmesinden hemen önce Türk Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, dinci faşistlerin iktidara ortak edilmesi teklifiyle Şam'a gitti. Esasında, emperyalistler ve Türkiye dahil, gerici Arap devletleri dinci faşist çeteleri harekete geçirmek için her şeyi hazırlamışlardı.

Esad, Türkiye'nin teklifini kabul etseydi, emperyalistler savaşa gerek kalmadan iktidarı devireceklerdi. Esad ve iktidarı buna boyun eğmedi, direndi; ardından çeteler harekete geçirildi. Esad şahsında Suriye yönetimi, kendini korumak için, yani kendi varlık koşullarını sürdürmek için emperyalizme ve gericiliğe karşı direndi.

II- SURIYE HEDEFTE

Neden Suriye diye sorulabilir! Yanıtı basit: Çünkü Suriye, Ortadoğu'da (Batı Asya) önemli bir konuma sahiptir. Suriye'nin "tam ilhakı", olmazsa dinci faşistlerin iktidar olduğu bir ülkeye dönüştürülmesi en başta İsrail'in güvenliği açısından önemliydi. Aynı şekilde, emperyalizme karşı direnen güçlerin ve devletlerin birbirleriyle bağlantı yollarını kesmek, lojistik hatlarını yok etmek, böylelikle Filistin Devriminin damarlarını kesmek; Rusya'nın Doğu Akdeniz'deki kollarını tümünden yok etmek; Lübnan'ı emperyalistlerin kucağına kesin ve tam biçimde düşürmek için de Suriye'nin "düşürülmesi", emperyalist devletler açısından yaşamsal önemdeydi. Suriye yıkıldı ve şimdi biz emperyalist devletlere karşı direnen güçlerin bağlantı hatlarının nasıl parçalandığını, nasıl büyük zorluklar girdabına itildiklerini çıplak gözlerle görebiliyoruz.

Sadece "tam ilhak" ya da petrol açısından değil; belki de, bunlardan çok daha önemlisi, Suriye, emperyalistlerin dünya proletaryasına, emekçi halklarına, devrimci ve komünist güçlere karşı, sosyalist ve sosyalizm yönelimli demokratik-halkçı devletlere karşı savaş için ihtiyaç duydukları "dinci faşist üretim ve dağıtım çiftliği" olmaya en uygun yerlerden biriydi.

Bu dinci faşist çeteleri, Türkiye aracılığıyla Kafkas ülkelerinden Ukrayna'ya; oradan Afrika ve Orta Asya ülkelerine gönderdiklerini biliyoruz. Mali, Nijer, Çad, Libya gibi ülkelerde bulunan Boko Haram, El Şebab; Ortadoğu'da IŞİD, El Kaide vb. bunlardan bazılarıdır. Şüphesiz, Avrupa'da gizli servislerin örgütlediği "Neo Nazi" diye adlandırılan Hitlerci faşistler amaç ve işlev bakımından bu saydıklarımızın bir parçasıdır.

Kimi devrimci ve komünistlerin çok yanlış biçimde "cihatçı" diye tanımladıkları bu dinci faşistler, her türlü savaş suçunu, her türlü vahşeti uygulamaya uygun bir karşı-devrim gücü olarak kullanılabilir ve kullanıyorlar da. Ukrayna buna dahil. Emperyalistlerin böyle bir karşı devrimci güruha ne kadar ihtiyaç duyduklarını ve kullandıklarını Afrika'dan Ukrayna'ya kadar her yerde görüyoruz.

Her iktidar gibi, BAAS iktidarının da bir dünü bir de bugünü vardır. BAAS Partisi, kuruluş yıllarını bir yana bırakırsak, özellikle 1960'lı yıllardan sonra, sosyalizmden güçlü biçimde etkilenmiş, Pan-Arabizm'i benimsemiş Arap milliyetçisi, laikliği benimsemiş bir parti idi. Uzun süren iç mücadelelerden sonra, Hafız Esad'la özdeşleşen Suriye BAAS iktidarı, 1970 Kasım'ında Hafız Esad liderliğinde gerçekleşen bir askeri darbe sonucu kuruldu.

Hafız Esad liderliğindeki BAAS iktidarı hem Pan-Arabist hedefler amaçlıyordu, hem de sosyalizm söylemini kullanıyordu. Buradan da anlaşılacağı gibi, BAAS iktidarının sosyalizmi bilimsel sosyalizm değil, küçük burjuva sosyalizmi idi. İktidar, sosyalizmin ve Sovyetler Birliği'nin dünya çapında edindiği büyük prestij ve sempatinin de etkisiyle, sosyalizm-

den etkilenmiş küçük burjuva güçlerin elindeydi.

Suriye, tarıma dayalı, sanayisi geri bir ekonomik yapıya sahipti. Gelişme halindeki kapitalist üretim biçimine rağmen üstyapıda "aşiret" gibi feodal kurumlar özellikle kırsal alanda tamamen çözülmüş değildi. Bütün bu nedenlerin toplamı, Suriye Komünist Partisi'nin varlığına rağmen, işçi sınıfının etkin bir güç haline gelmesine olanak vermiyordu.

Suriye'de uzun yıllar varlığını koruyan küçük burjuva BAAS iktidarı, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyeti sınırlamasına rağmen, hiçbir zaman yasaklamadı. Sosyalizm etkisi BAAS iktidarının Sovyetler Birliği ile askeri, ekonomik ve siyasi olmak üzere her yönden sürekli bir yakın ilişki kurmasının yolunu açıyordu. Tersine doğru. Sovyetler Birliği ile yakın ve sıkı ilişki, Suriye BAAS iktidarını sosyalizme yakın tutuyordu. Ancak bu olgu, BAAS iktidarının iddialarının aksine, Suriye'deki üretim ilişkilerinin sosyalist üretim ilişkileri olduğu anlamına gelmiyordu. Üretim araçlarının özel mülkiyeti temelinde kapitalist üretim biçimi, BAAS iktidarının kısıtlayıcı tedbirlerine rağmen gelişmeye; dolayısıyla, şu ya da bu hızda burjuva sınıfı geliştirmeye devam ediyordu.

Yine de BAAS iktidarı ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişki, Sovyetler Birliği'nin emperyalist devletler tarafından kuşatılmasının önünü kesiyordu. BAAS iktidarı, aynı küçük burjuva sosyalizmine eğilimi nedeniyle, uzun yıllar hem bölge devrimci güçlerine hem de Filistin Devrimine bir "cephe gerisi" görevi gördü. Şu kadarını söylemek yeterli olur: Türkiye ve Kürdistan devrimci, komünist hareketi, 12 Eylül askeri faşist darbesinden kendini

korumasında, Hafız Esad iktidarının etkili bir rolü oldu. Filistin devrimci örgütlerinin kurdukları silahlı eğitim kamplarıyla, Suriye'deki Filistin halkına yönelik eğitim, sağlık kurumları ve iş atölyeleriyle, Suriye'yi bir eğitim, maddi gelir elde etme ve lojistik alanı olarak kullanmaları bu konuda başlı başına bir örnek.

Ancak bütün bu süreç boyunca, bir yandan da küçük burjuvazinin bir kesimi, çeşitli biçimlerde sermaye biriktirerek palazlanıyor, burjuva katlara yükseliyor ve iktidar üzerinde etkili olmaya çalışıyordu. Hafız Esad'ın, "Biz proletarya diktatörlüğüne geçişe hazırlanıyoruz" dediği 1980'li yıllarda, Suriye'de olup biten gerçekte bu idi. Sınıf ilişkilerindeki bu değişim, politik iktidar üzerinde etkisini hissettiriyordu. Hafız Esad'ın güçlü kişiliği bu etkiyi dengelese de, ortadan kaldırmaya yetmiyordu. Kapitalist üretim ilişkileri zemininde sermaye, yasalarla yapılan kısıtlamalara rağmen, her zaman kendine akacak bir kanal, gelişecek bir yol bulur. Küçük özel mülkiyetin ve bu temeldeki kapitalist üretim biçiminin sürekli biçimde, durmadan, kapitalist üretimi doğurduğunu biliyoruz.

Suriye'de sermaye sınıfı altın, döviz vb. kaçakçılığı, rüşvet, devlet mallarını zimmete geçirme ve benzeri daha pek çok yoldan sermayesini büyütüyor, biriktiriyor ve küçük üreticiyi, küçük sermaye sahibini iflasa sürükleyerek merkezileştirmeye çalışıyordu. Sözü ettiğimiz yıllara gelindiğinde, burjuva sınıf iktidar üzerinde etki sahibi olacak bir güce ulaşmış ve Hafız Esad iktidarını Sovyetler Birliği'nden çok Avrupalı emperyalistlerle, ama özellikle de Fransa ile ilişki geliştirmeye zorluyordu.

Gittikçe palazlanan ve yüzünü

emperyalist devletlere dönen burjuva sınıfın bu çabalarının sonuçsuz kaldığı söylenemez. Özellikle 80'li yılların ikinci yarısından itibaren Suriye devleti, emperyalistlerle bağ kurmak isteyen burjuva güçlerin baskısıyla, Filistin devrimci örgütlerinin hareketini kısıtlayacak önlemlere başladı. Aynı önlemler, daha sıkı olacak biçimde Türkiye ve Kürdistan devrimci örgütlerine de uygulanmaya başladı. Hareket serbestisi önemli ölçüde kısıtlandı, politik faaliyetleri kontrol altına alınmaya başlandı. Sınıf ilişkilerindeki değişimin devrimci örgütler üzerindeki yansımaları böyle oluyordu.

III- KIRILMA NOKTASI

Buradan, burjuvazinin devleti tümünden ele geçirdiği ve her şeye hâkim olduğu sonucu çıkarılamaz elbette. Bu, yılları alan bir süreçti. Ancak bu sürecin ilk pratik etkileri ortaya çıkmaya başlamıştı. Bununla birlikte Kürt Özgürlük Hareketi (KÖH) 90'lı yılların sonlarına kadar Lübnan-Suriye hattında varlığını korudu ve KÖH'ün önderliği Suriye-Şam'da kalmaya devam etti. Hafız Esad iktidarı, Türkiye'nin, gerici Arap devletlerinin ve emperyalistlerin tüm baskı ve ısrarlarına rağmen KÖH önderliğini 1998 yılının sonlarına kadar Suriye-Şam'dan çıkarmadı.

Burada, küçük burjuva iktidarların zamanla nasıl bir değişim geçirdiklerine dikkat çekmek yerinde olacak. Sadece Suriye'de değil, söz konusu oldukları her ülkede küçük burjuva iktidarlar zamanla değişim göstererek burjuva iktidarlara dönüşmüşlerdir. Çünkü küçük burjuvazinin kendisi, proletarya ile burjuvazi arasında yer alan ara bir sınıf olarak kalıcı değil, geçici bir sınıftır. Kapitalist üretim ilişki-

leri içinde bu ara sınıfın büyük bir kesimi proleter katlara düşerken, küçük bir kesimi ise palazlanarak burjuva katına yükselir. Sınıf ilişkilerindeki bu değişimin iktidara yansımaları kaçınılmaz bir gelişmedir. Bu gerçeklik, bağımsızlık mücadelesini anti-emperyalist mücadeleyle sınırlandırıp onu anti-kapitalist noktaya kadar götürmeden bırakmanın zaferi ne kadar kırılğan hale getirdiğini gösteriyor. Çağımızda herhangi bir "ulusal" burjuva gücün bu niteliğini koruyarak varlığını sürdürmesi artık mümkün değil.

BAAS iktidarında en önemli kırılmalardan biri 1998 Ekim ayında meydana geldi. Türkiye'nin savaş tehdidi sonucu, Hüsnü Mübarek'in de devreye girmesiyle savaş tehdidinin ciddiyetini gören Hafız Esad, KÖH lideri Öcalan'dan Suriye'yi terk etmesini istemek zorunda kaldı. Savaş tehdidi ciddiye alındı, zira Türkiye, bu tehdidi NATO, ABD, siyonist İsrail ve Britanya emperyalizmine dayanarak yapmıştı. Hüsnü Mübarek'in devreye girişi de bunu ifade ediyordu zaten. KÖH lideri Öcalan 9 Ekim 1998'de Suriye'yi terk etti, arkasından Kenya'nın başkenti Nairobi'de CIA-Mossad ikilisi tarafından 19 Şubat 1999'da tutsak edildi. KÖH liderinin tutsak edilmesinin NATO, ABD, Siyonist İsrail'in eseri olduğu açıktı. Dönemin Türk Başbakanı Ecevit bile "ABD, Öcalan'ı bize niye verdi anlamış değilim" sözleriyle durumun farkında olmadığını itiraf etti.

BAAS iktidarı içindeki emperyalizm yanlıları belli ki, bir "ağırlıktan" kurtulmuşlardı. Hiç zaman kaybetmeden 20 Ekim 1998'de Türkiye ile "Adana Mutabakatı" imzalandı. Suriye, devrimci güçlere kapısını kapatmıştı artık. Çok geçmeden Suriye güvenlik güçleri sınırdan Türkiye tarafına geç-

mek isteyen beş Kürt devrimciyi yakalayıp Türkiye'ye teslim etti. Böylece, devrimci güçlere ev sahipliği yapıp faşizmden koruyan Suriye, devrimcileri yakalayıp faşizme teslim eden Suriye'ye dönüşmüş oldu.

KÖH lideri Öcalan'ın tutsak edilmesi, NATO-ABD-İsrail üçgeninin plan ve çabaları sonucu gerçekleşti; bu konuda herhangi bir tartışma yok. KÖH'ne vurulan bu büyük darbenin yanı sıra, 90'lı yılların iç savaş biçiminde geçen büyük devrimci kalkışmasına karşı Türkiye en büyük desteği ABD ve Almanya başta olmak üzere NATO'dan alıyordu. 1990'lı yıllarda özel olarak KÖH ve Kürdistan devriminden, genel olarak Türkiye ve Kürdistan birleşik devriminden faşist devleti kurtaran işte bu emperyalist güçler oldu. ABD'nin Ortadoğu'daki (Batı Asya) en büyük amaçlarından biri, KÖH'ü ve Birleşik Devrimi tasfiye etmekte; bu, halen de böyle.

Birinci Trump döneminin Suriye Özel Temsilcisi James Jeffrey, Trump'la birlikte yönetimden ayrıldıktan sonra 2021'de Deutsche Welle ile yaptığı bir röportajda ABD'nin bu konuya ilişkin politikalarını özetliyordu:

Gazeteci soruyor:

"Türkiye'den en üst düzeyde ABD'ye çok ciddi suçlamalar yöneltil-di. Açıkça sorayım: ABD, PKK'yı destekliyor mu? SDG'ye verdiği destekle Suriye'de PKK'nın bir devlet kurmasının yolunu mu açıyor?" Bu sorunun sosyal şovenlerdeki karşılığı "evet" tir. Ama ABD temsilcisi J. Jeffrey, biraz da kızgınlıkla şöyle diyor:

"Bir dakika, burada bir durun... ABD'nin, PKK'ya bir terör örgütü olarak muamele etmesinin, çok uzun bir geçmişi, bir tarihi var. Türkiye Cumhuriyeti'nin PKK ile mücadelesine,

ABD'nin büyük bir bölümü gizli olarak sınıflandırılmış, çok ciddi ve kapsamlı bir desteği söz konusu. Bu mücadelede ABD, Türkiye Cumhuriyeti'nin tarafındadır, bunda şüphe yok."

Ama bundan şüphe edenler var. Ulusal sorunda, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı mücadelesinde Kürt halkını değil, Türk devletini dolaylı biçimde destekleyen sosyal şoven parti ve örgütler "şüphe ediyor" ve ABD'nin Türkiye tarafında değil, KÖH tarafında olduğu propagandasını yapıyorlardı.

James Jeffrey'nin "değerli" itiraflarını aktarmakta yarar var. ABD'nin bu kan emici temsilcisi, PKK'ye ilişkin politikalarını bir başka yerde anlatırken şöyle diyor:

"PKK kadrosunun Suriye'den çıktığını görmek istiyoruz. Bu, Türkiye ile Suriye'nin kuzeydoğusunda var olan gerginliğin temel nedeni. Biz bu gerginliği azaltmak istiyoruz. Çünkü kuzeydoğu dışındaki tüm bölgelerde Türkiye ile çok yakın koordinasyon içinde çalışıyoruz. Kuzeydoğuda bile dediğim gibi Türkiye ile askerî açıdan bir anlaşmamız var"

Evet, Rojava'da bile Türkiye ile askerî açıdan bir anlaşmaları var. Elbette gizli anlaşma. James Jeffrey'nin itiraf ve açıklamalarına ileride tekrar döneceğiz.

Gerçek somut olgular böyleyken, sosyal şoven parti ve örgütlerin -ki bunların başında TKP geliyor- "ABD KÖH'ü destekliyor; Kürtçüler ABD'ci" biçiminde yaptıkları propaganda ne büyük bir aldatmacadır ve Türk devletine ne büyük destek! Gerçek şu ki, ABD ve AB emperyalistleri Türkiye ve Kürdistan birleşik devriminin, dolayısıyla KÖH'ün tasfiyesini isteyen en büyük düşmanlardır. Tersini dü-

şünmek emperyalizmi tanımamaktır. Emperyalizm, halkların özgürlüğü için değil, kendi kaderini tayin hakkı için değil, halkların köleliği için çalışır. Dünya uluslarını ezen ve ezilen uluslar şeklinde ayırmak emperyalizmin temel karakteristik çizgisidir. Emperyalizm; emperyalist mali sermaye özgürlük değil, egemenlik peşinde koşar. Kürdistan sorununa bakışta yolumuzu aydınlatacak olan şey işte bu devrimci teoridir. Ama sosyal şovenler için devrimci teori yolu her zaman aydınlatan bir ışık değil, ara sıra kullanılacak bir cep feneridir.

IV- UZLAŞMA ÇABALARI

"Adana Mutabakatı" ve KÖH lideri Öcalan'ın tutsak edilmesinden sonra çok geçmeden BAAS iktidarında önemli bir değişiklik oldu. Baba Hafız Esad öldü, yerine oğlu Beşar Esad geçti. Beşar Esad'ın yüzü, yönetime gelişinin ilk yıllarında, hep "Batı"ya yani emperyalist devletlere dönük oldu. İlk dış gezilerinden birinin Moskova'ya değil, 2002'de Londra'ya yapılmış olması da buna işaret ediyor. Erdoğan ve dinci faşist iktidarla ilişkileri ise, 2008'de birlikte tatil yapacak kadar ileri gitmişti. Esad, aynı zaman diliminde önce Fransa'ya, ardından Moskova'ya gidecekti.

BAAS iktidarının bu politikasındaki değişimin arkasında, çeşitli yollardan sermaye biriktirip gittikçe palazlanan burjuva sınıfın olduğundan kuşku yok. Çünkü sermaye sınıfı ancak emperyalist sermaye ile ilişki içinde gelişip egemenliğini pekiştirebilirdi. Esad'ın "liberal iktisat politikaları"na yönelmesi, ülke topraklarını emperyalist sermayeye açması da bunun sonucuydu. Bu politikalar Suriye

işçi sınıfı ve emekçilerinde derin bir yoksullaşmaya yol açtı. Sermayenin biriktiği yerde yoksulluğun da birikmesi kaçınılmazdı.

2011'de başlayan savaşın ABD-Fransa-Britanya-NATO ve Ortadoğu'daki (Batı Asya) gerici Arap devletleri ile Türkiye tarafından örgütlenmiş karşı devrimci bir savaş olduğundan kuşku yok. Ancak bu ne kadar gerçek bir olgu ise, sahaya sürülen dinci faşist çetelerin Suriye'de belli bir kitle desteği buldukları da bir gerçektir. Emperyalist ülkelerin, gerici Arap ülkelerinin ve Türkiye'nin istihbarat servislerinin dünyanın dört bir tarafından topladıkları dinci faşist çetelerin varlığını unutmadan, bu çetelerin Suriye'nin çeşitli bölgelerinde az çok bir kitle desteği bulduklarını söylemek yanlış değil. İdlib, Hama, Humus, dinci faşist çetelerin kitle desteği buldukları yerlerin başında geliyor. Bu desteği din-mezhep ayırımından kaynaklandığını açıklamak için kolayına gitmektir. Böyle bir ayırımın etkisi olmakla birlikte işin esası, yokluk, yoksulluk, sömürü, devletteki bozulma vb. etkenlere duyulan tepkidir.

Bu kitle desteğinin arkasında Türkiye istihbarat servislerinin her türlü desteğini arkasına alan "Müslüman Kardeşler" çetesinin Suriye'de on yıllar süren faaliyetinin etkisi olduğunu da biliyoruz. 1982'de Hama ve Humus'ta gerçekleştirilen karşı devrimci ayaklanmalar; 1986'da Şam'da onlarca kişinin ölümüne yol açan bombalama eylemleri bu çetelerin faaliyetlerinin sonuçlarından bazılarıdır.

ABD-NATO ve diğer emperyalistler, gerici Arap devletleri ve Türkiye, 2011'de karşı devrimci bir savaş örgütlerken, işte bu temele dayanıyorlardı. Şunu rahatlıkla ileri sürebiliriz: Esad,

2008 Ağustos'unda Erdoğan ile aile tatili yaparken Türk istihbarat servisleri, üç yıl sonra kanlı bir savaş için sahaya sürülecek dinci faşist çeteleri hazırlıyorlardı. 2011 kanlı karşı-devrimci savaşı bir günde hazırlanmış değil. Aynı şekilde her yerde pıtrak gibi ortaya çıkan silahlı ve iyi örgütlenmiş dinci faşist çeteler bir ay ya da bir yılda bu savaş kapasitesini edinmiş değiller. Böyle bir organizasyon için az çok uzun bir sürenin gerektiği açık.

Emperyalistler, Esad ve yönetimine tam ilhakı dayatarak, boyun eğip teslim olmasını istediler. Esad ve yönetimin temel kadroları bunu reddettiler ve savaşarak emperyalist planlara karşı koyma yolunu seçtiler. Bu, Suriye işçi sınıfı, komünist güçleri ve emekçi sınıfları tarafından izlenmesi gereken bir yoldu; izlendi de. Ancak komünistler ve işçi sınıfı emperyalistlere, dinci faşistlere karşı savaşa girerken, işçi sınıfının bağımsız sınıf çıkarlarını burjuva sınıfın çıkarları içinde eritmeden bu politikalarını hayata geçirmekle yükümlüler. Aynı ayırım çizgisi, dünya komünist partileri ve devrimci güçleri için de geçerlidir. Komünistler, bu savaşta Suriye burjuvazisi karşısında, proletaryanın bağımsız sınıf çıkarlarını koruyarak ve kendi güçlerine dayanarak yer alabilirlerdi. Tıpkı Bolşeviklerin Kornilov'a karşı savaşırken, aynı düşmana karşı savaşan Kerensky güçlerinden ayrı bir şekilde hareket ederek proletaryanın bağımsız sınıf çıkarlarını korumaları gibi.

Burjuva toplumda "kişisel çıkar", aynı anlama gelmek üzere "özel çıkar" bir ilkedir. Her burjuva önce kendi özel çıkarının peşine koşar ve her koşulda bu çıkarların gerçekleşmesi için çalışır. Savaş koşullarında bu durum değişmez ya da bir burjuva "yurdu"

için kişisel çıkarını feda etmez. Aksine, bir burjuva savaşın çıkaracağı koşullardan en üst düzeyde yararlanmaya bakar. Suriye’de uzun yıllar süren savaş boyunca burjuvazi bu ilkedен şaşmadı. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler bizzat burjuva sınıf tarafından yoğun biçimde sömürüldü; açlık ve yoksulluk içinde bırakıldı. Savaşın maddi ve moral yükünü burjuva sınıf değil, işçi sınıfı, emekçiler ve yoksul kitleler çekti. Uzun yıllar süren savaşta işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin maddi yıkımı, savaş yorgunluğu ve moral düşüklüğünün kitlelerle sıkı bağ içindeki erleri etkilememesi düşünülemezdi. Ordu dahil devletin üst bürokrasisinde yer alan kimi kadroların burjuva sınıfla ilişkileri, bu kesimdeki çürüme ve yozlaşmaya duyulan tepki ordunun savaşma istek, arzu ve iradesini kırmıştı.

Savaşmak istemeyen bir orduya kimse yardım edemez. Bu anlamda, Rusya ve/veya İran’ın “Suriye’yi sattığı” iddiası kasıtlı bir yalan değilse, derinlerde yatan “Rus düşmanlığı”nın sonucu olabilir ancak. Ne Rusya’nın ne de İran’ın Suriye’yi pazarlık konusu yapmakta ya da “satmakta” hiçbir çıkarları yoktu. Aksine, Suriye’nin siyonist İsrail ile Türkiye’nin, dolayısıyla ABD, NATO ve diğer emperyalistlerin avuçları içine düşmesinden en zararlı çıkan işte bu iki devlettir. Ama bir kez daha yinelemek durumundayız: Savaşmak istemeyen bir orduya kimse yardım edemez; buna Rusya ve İran dahil.

Kuşkusuz, Suriye’nin yıkılmasıyla ortaya çıkan tablodan en büyük zararı, Filistin, Lübnan, Hizbullah, Rusya ve İran ile Kürt halkı gördü. Ancak, süreç bitmek bir yana henüz yeni başlıyor.

V- ROJAVA TEHLİKEDE

Bu noktada, ayrı bir başlık açıp kısaca da olsa Rojava üzerinde durmak gerekiyor. Çünkü Rojava konusu, sosyal şoven parti ve örgütlerin -bir kez daha, bunların başında TKP geliyor- Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı savaşında “kendi devletlerinin”, Türkiye’nin yanında durmak için sıklıkla kullandıkları bir konudur. Bu konuda kullandıkları başlıca argüman, Rojava yönetiminin ABD ile ilişkileridir. Türkiye’nin sosyal şoven parti ve örgütleri bu ilişkilere işaret edip ABD’yi bahane ederek Kürt ulusunun özgürlük hakkı için verdiği savaşın karşısına dikiliyorlar.

ABD, gerçekte Rojava Kürt halkının özgürlük mücadelesinin arkasında mı? Bunun teorik olarak böyle olamayacağına; emperyalizmin karakterinin buna izin vermeyeceğine değinmiştik. Şimdi pratik görüntünün arkasındaki gerçek nedir; kısaca ona bakalım.

Pratik görüntü, ABD’nin Rojava silahlı güçlerini yani SDG’yi, tırlar dolusu silahlarla donattığıdır. Gerçek ise, James Jeffrey’in ağzından şöyle itiraf ediliyor:

“YPG’ye, SDG’ye, Türkiye’ye karşı harekete geçmelerine izin verecek herhangi bir silah verdiğimizize dair tek bir kanıt var mı? Türk ordusunun Afrin’de ve daha sonra Suriye’nin kuzeydoğusunda YPG’ye yaptıklarına, yapabildiklerine bakın. Türkiye’nin, istese bunu tüm YPG’ye yapamayacağını mı düşünüyorsunuz? **Biz onlara makinalı tüfek dışında hiçbir ağır silah vermedik.** IŞİD’in El Bab’da Türk ordusuna karşı kullandığı türden, **güdümlü tanksavar füzesi gibi silahlar vermedik. Ağır silahlar, toplar vermedik...** Etkili bir askeri güçleri yok,

Türkiye'ye saldırmaya dönük bir yetkinlikleri de yok, Suriye'nin kuzeydoğusundan Türkiye'ye herhangi bir saldırı düzenlemediler, bu konuya da çok dikkat ettik."

Bu sözler birer gerçektir; eksiği var, fazlası yok. Bunun böyle olduğuna sahada savaşan, özellikle IŞİD'e karşı savaşan her savaşçı bizzat tanıklık edebilir.

Afrin, Tel Abyad, Serakaniye'nin Türk ordusu tarafından işgallerinin ABD'nin izni, onayı, her türlü askeri teknik ve istihbarat desteği ile gerçekleştiği biliniyor. Böyle bir izin, onay ve destek olmadan, Türkiye, toprak işgallerine kalkışmayı aklına bile getiremezdi. Trump'ın Erdoğan'a yazdığı, "akıllı ol, aptal olma" gibi hakaret içeren bir mektup sonucu, işgalin bıçak keşiği gibi durdurulması bu iddianın en büyük kanıtıdır.

"Washington'da hiç kimse Kürtlere Türkiye'ye karşı askeri garanti vermedi." diyen James Jeffrey, asker çekme konusunda ise şu itiraflarda bulunuyor:

"Asker çekme mi? Asker çekme hiç olmadı? Kuzeydoğu Suriye'deki durum IŞİD'i yendikten sonra oldukça istikrarlı hale geldiğinde, Trump çekilme eğilimindeydi. Her defasında bölgede neden kalmamız gerektiğini anlatmak için beş daha iyi argüman geliştirme kararı aldık ve ikisinde de başarılı olduk. Hikâye bu"

Evet, gerçek olgulardan ibaret olan "hikâye bu" idi ve Kürt halkının özgürlük savaşına karşı tutum alanların akıllarına getirmek, hatırlamak istemedikleri hikâye de bundan başkası değildi.

Şimdi, tıpkı 2019 Ekim ayında-ki Serakaniye ve çevresindeki "satış" hikayesinin benzerinin başındayız.

Gerçekte "hikâye", son Suriye savaşın başlangıcında, Kürdistan güçlerinin Halep'ten, Tel Rıfat ve civarından, Fırat'ın batı yakasından Türk ordusu ve emrindeki SMO adı verilen dinci faşist çeteler tarafından çıkarılmalarıyla yazılmaya başlanmıştı. Elbette, HTŞ denen dinci faşist çeteler de bunlarla birlikte. Bütün bu saldırı ve işgal olaylarında ABD'nin izni ve onayı olmasaydı, Türkiye bir adım dahi atamazdı. Trump, bu durumu şöyle izah ediyor:

"Suriye'de yönetimi ele geçirenler Türkiye tarafından kontrol ediliyor. Bu sorun değil. Türkiye çok akıllı. Türkiye çok fazla can kaybı olmadan Suriye'de dostane olmayan bir devralma [mafya dilinde "çökme"] gerçekleştirdi."

Evet, gerçekten de Rojava topraklarının Türkiye ve onun emrindeki SMO adlı dinci faşist çeteler tarafından işgali, ABD için "sorun değil"di. Neden "sorun" olmadığını Trump, aynı pervasızlıkla şöyle açıklıyor:

"ABD'nin, NATO müttefiki Türkiye ile Suriye'de daha etkili olabileceği" mesajını da veren Donald Trump, bir gazetecinin "Suriye'de bulunan 900 ABD askeri konusunda ne yapacaksınız?" sorusunu, "Bunu yapmanın başka bir yolu olmalı. Bunlardan biri de Türkiye" şeklinde yanıtladı.

Bu, halk arasında yaygın bir tabirle "dangul dungul" adamın fazlasıyla açık sözlü olduğunu kabul etmek gerek. ABD, Suriye'de kendi askeriyle değil, Türk askeri üzerinden "daha etkili" olacak! Türk askeri var ya, ABD askerinin bulunmasına ne gerek var. Üstelik, "Kore Savaşı"ndan biliniyor ki, Türk askerinin maliyeti çok düşük. "Kore savaşı" sırasında yirmi üç sent idi; şimdi olsa olsa birkaç dolara çıkmıştır bu maliyet. Elinde hesap makinesiyle ABD'yi yönetmeye çalışan bu

adam, bunu bilmeyecek de neyi bilecek!

Yeni bir satış hikayesinin Tel Rıfat, Halep ve çevresinde yazılmaya başlandığına işaret ettik. Trump'ın sözleri, hikâyenin ikinci Trump döneminde devam edeceğinin işareti kabul edilmeli. Rojava süreci olmuş-bitmiş bir süreç değil. Haliyle, ABD emperyalizminin Rojava'da nasıl bir plan içinde olduğunu görmek için biraz beklemek lazım. Ama şurası kesin, **"ABD, Türkiye ile Irak arasında PKK'yı yenilgiye uğratmayı hedefleyen tüm girişimleri destekliyor."** (J. Jeffrey) Türkçesi ABD, Kürt ulusunun özgürlük hakkı için verdiği savaşın tam karşısında.

Şu da bir gerçek: Kürt ulusal kurultuş hareketi içinde, buna Rojava da dahil, ABD ile iş birliğinden, ittifaktan yana olan bireyler, kesimler, güçler var. Ezilen ulus küçük burjuva-burjuva milliyetçisi bu güçlerin Suriye'de ortaya çıkan ağır yıkımdan sorumluluk taşıyorlar mı? Şüphesiz taşıyorlar ve Kürt halkının şimdi çektiği büyük acılarda bunların payı var. Bununla birlikte, sorunu sadece bu yanıla görüp bırakmak eksik, dolayısıyla hatalı olur. Suriye'deki ağır yıkımdan ve hem Suriye Arap halkının hem de Kürt halkının çektiği büyük acılardan bu güçler kadar; hatta bunlardan fazlası Esad yönetimindeki BAAS iktidarının sorumluluğu var.

Esad başkanlığındaki Arap milliyetçisi BAAS iktidarının kaskatı kesilmiş şoven ilhakçı tutumu, Kürt ve Arap

halklarının mücadele birliği önündeki en büyük engeldi. Rusya'nın, Türkiye ve emrindeki tüm dinci faşist çetelerin girişim ve planlarının bozguna uğratılmasının iki halkın ve diğer ulusal topluluk halklarının her türlü mücadele birliğinden geçtiğini görerek, Esad ile Rojava yönetimini birbirine yakınlaştırmaya çok çalıştığını biliyoruz. Hatta federal bir ülkeyi öngören anayasa taslağı bile hazırladı. Bu başarısızlıkta, ABD ile iş birliğinden yana olan küçük burjuva-burjuva ezilen ulus milliyetçilerinin rolü olmakla birlikte, bir iktidar gücü olan Arap milliyetçisi, ilhakçı, şoven BAAS iktidarının politikası belirleyici oldu.

Bir kez daha: Süreç devam ediyor; hiçbir şey olmuş bitmiş değil. Çeteler ve onları himaye eden emperyalist, gerici, faşist devletler kesin zafer ilan etseler de, gerçek böyledir. Son sözü Kürt ve Arap halkları söyleyecek! Yine de gelecek mücadele süreci için çıkarılması gereken önemli dersler var. Bu derslerin başında, Suriye'de olsun Türkiye'de olsun halkların tüm sömürücü güçler üzerindeki zaferinin halkların mücadele birliğinden geçmesi geliyor.

Kürt ulusu kendi kaderini tayin hakkını kendisi kullanacak. Bu konuda komünistlere düşen görev, Kürt ulusunun bu hakkını koşulsuz savunmaktır. Komünistler, sosyal şovenizmin en ufak bir gölgesinin üzerlerine düşmesine izin veremezler. Leninist düşünce ve politikanın ulusal sorundaki temel çizgisi budur.



Suriye Yeniden Cephe

sinan kaleli

4 Ekim 2024

Olağanüstü hızla ilerliyor her şey. Biz Afrika üzerine yoğunlaşalım derken, Batı Asya (Orta Doğu) büyük bir hızla bölgesel bir savaşa sürükleniyor.

İsrail'in Gazze'de başlattığı soykırım vahşeti devam ederken, çatışmalar hızla Lübnan'a sıçradı. Emperyalist teknoloji firmalarının iş birliği ile gerçekleştirilen terörist saldırıların ardından, yoğun hava bombardımanları ve suikastlara tanık olduk. Ardından Nasrallah'ın öldürülmesiyle İsrail'in pervasızlığı boyutlanmışken, İran'ın geciken misillemesi gerçekleşti. Emperyalistlerin siyonist varlık eliyle yaratmaya çalıştıkları "ezici üstünlük" illüzyonu, Nevatim'e düşen füzelerle birlikte berhava oldu. Hava birden tersine döndü. Tabii intikam yeminleri, ABD'nin doğrudan, resmi olarak sürece müdahil olması, İran'a karşılık vereceğini ilan etmesi...

Bugün mü, yarın mı... Nükleer tesisler mi, petrol rafinerileri mi, yoksa Hamaney'e suikast mi... Dünya fal açar gibi bu olasılıklar üzerine tartışıp dururken, siyonist rejim, Beyrut'a yönelik vahşi bombardımana yeniden hız verdi. Mutlak hava üstünlüğünün verdiği

rahatlıkla acımasız saldırılarını yoğunlaştırıyor. Ölümler katlanarak artıyor.

Diğer yandan Lübnan'a karadan girme çabaları, ilk adımda hezimetle sonuçlandı. Sınır köylerine elini kolunu sallayarak giren siyonist ordu, burada Hizbullah'ın tuzaklarına düştü. Merkava tanklarından 5'i bir çırpıda imha edildi. Söylentilere göre İsrail ordusunda 80 dolayında ölü ve yaralı var. Birlikler başarısız olup çekildi. Üstelik bunlar sadece Lübnan'a girenler. Bir de harekât için sınırda toplanan birliklere dönük füze, drone ve topçu birliklerinin yaptığı saldırının yarattığı kayıplar var. Böylece siyonist ordunun vahşi saldırılarındaki artışın bir nedeni anlaşmış oluyor. Ama iş, sadece Lübnan'ın güneyinde yoğunlaşan saldırılarla sınırlı değil artık. Çok daha tehlikeli gelişmeler yaşanıyor. Suriye hızla çatışmanın ana üssü olmaya sürükleniyor bir kez daha. Suriye konusunda art arda çıkan haberleri sıralayalım şöyle.

Siyonist rejim, İran misillemesinden sonra Suriye'ye dönük hava saldırılarına hız verdi. Üstelik Şam yönetimi, siyonist varlığın işgal ettiği Golan Tepelerine dönük operasyon baskıla-

rına karşı çıkıp izin vermediği halde, yoğun İsrail saldırılarının hedefi durumunda. İsrail, savaşı tüm bölgeye yayabilmek için, Suriye'nin doğrudan bu askeri çatışmalara sürüklenmesini sağlamak zorunda. Bunun için pervasızca saldırıyor. Tam bu dönemde, çok ilginç bir "rastlantı" olarak, Türkiye'nin İdlib'e gelişmiş hava savunma sistemleri gönderme kararı basına yansıyor. Bu sistemler çoktan gönderilmiş ve konuşlandırılmış durumda. Aynı zamanda elektronik harp sistemleri de yerleştirildi. Sözüm ona bu hamlelerin açıklaması, "İsrail'in savaşı Türkiye sınırına yaymak istemesi"! Çocuk kandırıyorlar! Bu sistemlerin Suriye ve Rusya kuvvetlerine karşı konuşlandırıldığı gün gibi aşikâr. Suriye, Lübnan ile birlikte saldırının temel hedeflerinden biri olacak. Dinci çeteleri harekete geçirecekler. Tüm hazırlıklar bunu gösteriyor.

Türkiye'nin bir NATO ordusu olduğu, hamlelerinin bu nokta hesap edilerek değerlendirilmesi gerektiği bir kez daha görülüyor. Kamuoyunda, bu arada devrimci kamuoyunda da, Erdoğan ve hükümetin açıklamalarına aldanmak, onları söyledikleriyle değerlendirmek gibi bir yanılgı yaygınlaşıyor. Oysa yaptıklarına bakmak gerekir. Görünürde İsrail ile atışıp duran Erdoğan ve hükümet, gerçekte İsrail'e desteği hiç kesmedi. Ticaret tüm hızıyla sürdü. İsrail'i besleyen ürünler İskenderun limanından İsrail'e akmaya devam etti. İsrail istihbarat şefinin söylemini kullanacak olursak, "Erdoğan, İsrail'in düşman görünümlü dostudur.

İsrail onun döneminde hiç olmadığı kadar şey kazanmıştır."

Üçüncü olay ise, siyonist rejimin, Suriye'de doğrudan Rusya'yı hedef alma çılgınlığına kapılmış olması! Yanlış okumadınız. İsrail, resmen Rusya'ya doğrulttu silahlarını. Daha önce de Hmeymim üssü yakınlarına saldırmıştı İsrail. Rusya hava savunma sistemleri İsrail füzelerini imha etmişti. İsrail, Lazkiye, Tartus ve Hmeymim üçgeninde Rusya üssünün yakınlarına art arda saldırılar düzenledi. Olay ciddi. Rusya, yurttaşlarına İsrail'den ayrılma çağrısı yaptı. Yaklaşık bir buçuk milyon Rusya yurttaşı yaşıyor İsrail'de. Bunun nüfus dengelerini alt üst etmesi kaçınılmaz.

Rusya'ya dönük bu saldırılar, alenen Rusya'yı kıskırtma hamlesi ve ardında ABD-İngiltere ikilisi var. Anglosakson emperyalistleri gözü kesinlikle karartmış durumda. Ukrayna'da nükleer çatışmayı sürekli kıskırtan bu insanlık düşmanları, şimdi Orta Doğu'da (Batı Asya) benzer bir nükleer çatışmayı tetiklemeyi göze aldıklarını gösteriyorlar.

Uzunca bir süredir düşük yoğunluklu çatışmalar şeklinde devam eden Suriye muharebeleri, önümüzdeki günlerde yeniden alevlenecek gibi görünüyor. Hizbullah, İran destekli kuvvetler, Şam yönetiminin güçleri ve hatta Ruslar hedef tahtasında. Ve eğer bu kuvvetler geriletilecek olursa, Rojava'da "yarım kalan hesabı kapatmak", faşist devletin en önemli önceliği olacaktır.



Lübnan'da Patlayan "Pager"lar

19 Eylül 2024

Dün Lübnan'da art arda patlayan çağrı cihazları vakası, kelimenin gerçek anlamında herkesi şaşırttı. Teknolojik aygıtlar, bunların güvenliği, "İsrail'in yenilmezliği" ... her kafadan bir ses çıkıyor.

Öncelikle belirtelim. Özellikle çağrı cihazları ve başka tür elektronik cihazlar üzerinden saldırı gerçekleştirme, epey uzun süredir filmlere bile konu olan bir yöntem. Üstelik de son dönemlere ait değil bu türden filmler. Ne de sadece Hollywood kurgucularına ait. Bilinen, fiilen uygulanabilen (ve tekil olarak uygulanan) saldırı yöntemleri. Bu açıdan ortada "vay be" diyecek bir şey yok. Ama öte yandan, bu saldırı tekil olay değil. Bir kitlesel saldırı. İşte bu açıdan ortada "vay be" denecek bir durum var. Yöntemin kendisi değil, yöntemin kitlesel uygulanması, çok ciddi bir örgütlenme becerisini gösteriyor.

Dün saldırıların ilk saatlerinde "aşırı ısınan pilin patlaması" görüşü dolaşıma sokuldu. Oysa bir akıllı telefondan çok daha küçük pil kapasitesine sahip çağrı cihazlarının bataryalarının görüntülerdeki düzeyde bir patlama yaratamayacağı aşıkardı. Cihazlara patlayıcı yüklendiği daha en başından anlaşılıyordu. Doğal olarak bunun nasıl yapılmış olabileceği sorusu belirdi derhal.

Dün saldırının ilk saatlerinde Snowden, NSA (Ulusal Güvenlik Ajansı) itirafçısıdır kendisi, teknolojik cihazların kargolarının NSA tarafından denetlenebildiğini, hatta kargolara müdahale edilebildiğini yazmıştı. Sonrasında anlaşıldı ki, Tayvan markası olan ama Macaristan'da üretilen bu çağrı cihazlarının, Lübnan'a (ve belki aynı zamanda İran'a?) gideceği bilgisi İsrail istihbaratının eline geçmiş. Burada "İsrail istihbaratı" diyoruz ama,

okur bunu CIA-MI6-BND ve diğer emperyalist casusluk şebekeleri olarak anlasın. Bunlara hatta MİT'inden gerici Arap ülkelerinin istihbaratına kadar işbirlikçileri de ekleyelim. Tüm hepsi birbiriyle ilişki halinde ve emperyalistlerin yönlendirmelerine göre hareket ediyorlar.

Nihayetinde bu bilgiyi alan İsrail istihbaratı ya üretim aşamasında, ya paketlenme aşamasında veya kargo aşamasında sürece müdahil olmuş ve PETN adı verilen askeri bir patlayıcı yerleştirmiş. Böylece çağrı cihazları, vücudun hangi pozisyonunda tutulduğuna bağlı olarak yaralayıcı ve hatta öldürücü bir silaha dönüştürülmüş.

Saldırı bununla sınırlı kalmadı. Ardından bugün de telsizler patladı. Muhtemelen bunun da arkasından benzer bir olay örgüsü çıkacak.

Bu saldırıların "devlet terörü" oluşu, "sivil-asker ayrımı gözetmeme" türünden "ahlaki" tartışmalara girecek değildir. Gazze'de bütün dünyanın gözü önünde alenen soykırım yapan ve bunu bütün emperyalistlerin hem askeri, hem mali, hem diplomatik, hem medyatik desteğiyle gerçekleştiren Siyonist rejim için "devlet terörü" son derece naif bir niteleme.

Olayın iki yönüne dikkat çekelim. Birincisi, eskiden beri bilinen, her yerde kanıtlarıyla birlikte dile getirilen yön. Emperyalist-kapitalist sistemin teknoloji devleri, bunlar ister üretici firma ayağındaki donanım firmaları olsun, ister yazılım firmaları, ister sosyal medya ve dijital devler, hepsi, ama hepsi emperyalist devletlerle çok derin ve sağlam ilişkilere sahiptir.

Intel, Nvidia, AMD, Microsoft, Apple, Tesla, SpaceX, Meta, Google, Amazon... aklınıza hangi dev gelirse! Donanım firmaları daha bu donanım-

ların ilk yazılımlarında (firmware) NSA vb. istihbarat servisleri için "arka kapı" kodları yazıyorlar. Doğrudan cihaza erişime izin verecek kodlar yüküyorlar. (Snowden bunları da afişe etti zamanında.) Bilgisayarlarda BIOS üzerinden erişime imkân sunuyorlar. Ama bunun bildiğimiz anlamda bir bilgisayar (server yahut PC) olması gerekmiyor. Her tür "akıllı" elektronik cihaz için geçerli. Hatta kimi noktada "akıllı olmayanlar" için bile!

Donanımlara yüklenen bu "firmware" dışında bir bütün olarak işletim sisteminde yaratılan açıklar; yetmedi, "bulut sistemi" üzerinden hassas verilere erişim izinleri; yetmedi, türlü çeşit çerezlerle toplanan kişisel verilerin paylaşılması... saymakla bitmez. En nihayetinde, o çok ünlü "uçtan uca şifreli" görüşmelerin şifre anahtarlarının istihbarat örgütleriyle paylaşılması... Anlayacağınız, işin üretim ve yazılım ayağında olması fark etmiyor, "Batı"nın teknoloji devleri, doğrudan emperyalist istihbarat örgütleriyle iş birliği içindedir. Ve biz bunu Ukrayna savaşının başlamasından sonra her alanda mide bulandırıcı tarzda görmeye başladık.

Olayın ikinci yönü, uluslararası politik arenada emperyalistlerin hareket tarzıyla ilgili. Atılan adımlar, yapılan saldırılar öyle bir eşikte gerçekleştiriliyor ki, buna karşılık vermeniz bir büyük savaş, bir büyük yıkım savaşı anlamına gelebiliyor. Karşınızdaki güçlerin bu türden bir yıkım savaşını göze alamayacağı, almaması gerektiği hesabıyla yapılıyor bu türden saldırılar. Bunun en sıcak örneğini Ukrayna'da görüyoruz. ABD-NATO güçleri, adım adım tırmandırdılar tüm süreci. Hep en kritik noktada, eşikte tutarak artırdılar saldırganlığı. Öyle ki Rus-

ya'ya nükleer silah kullanarak bir eşiği aşacak ya da bu yavaş yavaş tırmandırılan saldırıları sineye çekmek zorunda kalacak türden adımlar attılar.

İsrail'in saldırıları da bu yönde. Özellikle 7 Ekim sonrasında hız kazandı. Yaptığı saldırılar gerçekten de büyük bir bölgesel savaşı, belki de genel bir yıkım savaşına dönüşebilecek bir savaşı göze almadan karşılanamayacak tarzda saldırılar. Tahran'daki Hamaney suikastını alın örneğin. Ve şimdi çağrı cihazları ve telsizler aracılığıyla gerçekleştirilen saldırıları alın. Bunlara karşı gerçek anlamda misillemede bulunmak, özellikle Doğu Akdeniz'e yığılan ABD ve İngiliz donanmasını, Kıbrıs'taki askeri üslere yapılan yığınakları vb. düşünecek olursanız, çok ciddi bir bölgesel savaşa kapı aralayabilecek düzeyde.

İsrail'in kendisinin, nükleer gücüne rağmen, Hizbullah-İran-Yemen güçlerinin saldırısı karşısında ayakta kalabilmesi tartışmalı bir konu. Nükleer silahlarını kullanırsa doğacak sonucu kimse kestiremez. Bu noktada onun yardımına ABD-İngiltere güçleri geliyor. Bölgede konuşlu uçak gemisi filoları gerçekten çok büyük bir ateş gücüdür. "Batmayan uçak gemisi" Kıbrıs'ı da eklerseniz, bütün Doğu Akdeniz'i ateş altına alabilecek bir güç yığılmış durumda. Bu gücün müdahil olduğu çatışmalar sırasında savaşın sınırlı alanın dışına taşması ve bizzat bu

filoların da gemisavar füzelerin hedefi olması ihtimali, durumu gerçekten son derece karmaşık hale getiriyor. İsrail'i son derece pervasız hale getiren dengelerin temelinde bu durum var. Bir çeşit yeni "dehşet dengesi"!

Diğer taraftan İsrail, gerçekten bölgesel bir savaşı kışkırtıyor. Böyle bir savaşta İran'ın bu büyük ateş gücünün hedefi olması için her şeyi yapıyor. Çünkü 7 Ekim'den bu yana İsrail'in "dokunulmazlık zırhı" parçalandı. Caydırıcılığı, hükmünü yitirdi. Mevcut şartlarda hasımlarının askeri anlamda yakılıp yıkılması, ama nükleer silahlarla değil, emperyalist hamileri tarafından konvansiyonel silahlarla yerle bir edilmesi, İsrail'in gelecekteki güvenliği için elzem görünüyor. Aksi halde, dışarıda "caydırıcı güç" kimliği çok büyük oranda aşınmış, hatta yerle bir olmuş, içeride yoğun gerilim ve çatışmaların hızla iç savaşa doğru geliştiği bir İsrail, hayatta kalamaz.

Çağrı cihazları ve telsizlerin kitlese ölçekte bireysel saldırı silahına dönüştürülmesiyle İsrail, savaş kışkırtıcılığını bir üst aşamaya taşımış oluyor. 2006'daki "otuz üç gün savaşı"nda hezimete uğrayıp apar topar kaçtığı güney Lübnan'a ABD-İngiliz desteğiyle geri dönmenin hesabını yapıyor. İki gündür kitlese bir şekilde patlayan o küçük bombalar, cehennemi bir savaşın kapılarını zorluyor.



Kursk, Mali, Yemen ve Ötesi

12 ağustos 2024

Uzun süredir çeşitli bölgelerde tırmanan gerilim ve patlayan çatışmalar için, "kontrollü tırmandırma" tanımlaması bugüne kadar belirli ölçülerde kullanılabilir durumdaydı. Fakat artık kontrol yitiminin eşğine gelmiş olduğu görülüyor.

Son birkaç haftalık olayların öne çıkanlarını şöyle bir sıralayalım. Ukrayna-NATO ile Rusya'nın savaşı... Emperyalistlerin büyük bir pişkinlikle "silahlarımız Rusya içlerinde kullanılabilir, onlar artık Ukrayna ordusuna ait" türünden zevzekliklerin ardından Rusya içlerinde sivil yerleşimlere yönelik uzun menzilli füze saldırıları malum. Ardından Ukrayna'ya "verilen" 50 F16S savaş uçağının "teslim edilme" muamması... Oysa henüz Ukrayna'ya fiili olarak teslim edilen uçak yok. Moldova'da ve Romanya'da bulunuyor uçaklar ve birkaçının Odessa üzerinde uçuş görüntüleri yayımlandı.

Sonra? O uçaklar yine geldikleri yere döndüler. Yani, savaş jetleri, Rusya'ya saldıracak olan bu uçaklar, NATO ve onun kuklası Sandu'nun iktidarı gasp ettiği Moldova'da!

"Aşılmadık kırmızı çizgi kalmadı" diyese geliyor insanın ama... her bir adım, öncekinden daha pervasız, daha tahrik edici. Son adım, NATO-Ukrayna birliklerinin Rusya'nın Kursk bölgesini işgale girişmesi oldu. Kimse "bu bir savaş, Rusya Ukrayna'ya nasıl saldırıyorsa, Ukrayna'nın da aynısını yapmaya hakkı var" mavalı okumasın. Bir savaşta elbette bunlar olur. Ama burada bizzat sahada saldıran, savaş yöneten, sadece kurmay olarak da değil, sahadaki saldırı birlikleri olarak yöneten ve yönlendiren, doğrudan NATO birlikleri. Savaşın başından beri ince şal ile de olsa bir şekilde örtmeye çalıştıkları tüm örtüleri kaldırıp atmış görünüyor emperyalistler.

Kursk saldırısından sonra Beyaz Saray'daki son basın toplantısında, sözcü Kirby, TOW, Javelin, AT4 türünden antitank füzeleri, HIMARS mühimmatı, top mermileri vb. içeren yüklü bir paketten bahsetti. Tam da şu an Kursk'ta ihtiyaç duydukları türden mühimmatlar! Gerilimin tamamen kontrolden çıkıp çıkmaması artık tamamen pamuk ipliğine bağlı! Doğrudan savaş gerekçesi olacak uygulamalara tam gaz devam ediyor emperyalistler.

Bunun onda birini örneğin ABD'ye yapmaya kalktığınızda en ağır bombardımanlar ve nükleer saldırılarla karşılaşmanız büyük ihtimal! Kim bilir, belki de emperyalistlerin tam da istedikleri şey bu... Rusya'nın nükleer silah kullanması! Zavallı Ukrayna en baştan gözden çıkartılmış, "son Ukraynalı'ya kadar savaşı sürdürmek" bizzat Boris Johnson'ın ağzından ilan edilmişti. Nükleer silahlarla, özellikle ülkenin batı kesiminin haritadan silinmesi hiçbirinin umurunda değil ki!

Emperyalistlerin komutasındaki Ukrayna birlikleri, Kursk nükleer enerji santraline füze saldırısı düzenledi. Rusya hava savunma birimleri füzeleri düşürmeseydi, Çernobil felaketinden on kat daha büyük bir nükleer felaketle karşılaşmamız işten bile değildi. Aynı faşist Kiev birlikleri bu defa Zaporjiye Nükleer santraline kamikaze İHA saldırısı düzenledi ve tesisin soğutma ünitelerinde yangın çıktı! Şimdilik durum denetim altında olsa da, nükleer bir felaketin kıyısında dolaştığımız gerçeği deyişmiyor.

Ukrayna'nın Kursk saldırısına gelince... Bu, hiçbir gelecek vadetmeyen, kısa sürede hatırı sayılır bir donanımlı ve eğitilmiş birliğin tümünden imhasıyla sonuçlanacak bir harekattır. Rusya,

bölgede "anti-terör rejimi" ilan etti. Şimdiden 1350 asker, çok sayıda tank, hava savunma ekipmanı, zırhlı araçlar, mühimmat vb. kaybetti Ukrayna. Dahası, bir süre sonra sınır içi temizlendikten sonra, bu bölgede de bir "tampon bölge" gündeme gelecektir.

İkinci olarak, Kursk saldırısının amaçlarından biri, uzunluğu 1000 kilometreyi aşan cephe hatlarında Rusya ordusunun kimi birliklerinin Kursk'u savunmak üzere cepheden çekilerek kuzeye yönlendirilmesiydi. Bunu bizzat Ukrayna genelkurmay başkanı Sirsky açıkladı. Ama bekledikleri gibi olmadı. "Çok sınırlı birlik çektiler" diye dert yanıyordu genelkurmaydakiler. Rusya birlikleri tüm cephe hattında ilerlemeye devam ediyor. Kursk'tan ötürü savaşan Rusya birliği cephenin diğer hatlarından çekilmedi, oralardaki yedek birlikler arasında çok sınırlı bir güç Kursk'a kaydırıldı. Hatta tersine, bugün bizzat Ukrayna kaynaklarının verdiği bilgiye göre, Vovçansk'a (Harkov bölgesinde stratejik kent) takviye birlikler gönderdi Rusya. Özcesi, genel cephe hattında zaten yetersiz olan Ukrayna birlikleri için durum daha da ağırlaştı, bir dizi bölgede çöküşün eşiğine geldi.

Ama tersten, Ukrayna ordusu, bu saldırıyı yapabilmek için, cephe hattında zaten son derece yetersiz olan birliklerinin en donanımlı kesimlerini Kursk bölgesine kaydırdı. Bu deneyimli ve donanımlı birlikler, cezaevinden salınan eski mahkûm birlikleriyle güçlendirilerek Kursk'a sürüldü. Taarruzu sürdürebilmek için şu anda yedek kuvvetleri de Kursk bölgesinde savaş sahasına yönlendirmeye çalışıyor. Fakat... saldırının baskın özelliği geçti. Rusya ordusu Kursk sınır bölgesine (Sumi hattı) yoğunlaştı. Oradaki

her hareketi anında fark ediyor. Faşist Kiev'in sahaya sürdüğü bu yedek kuvvetler, Rusya hava kuvvetlerinin 3 tonluk FAB'ları, İskender'ler, Tornadolar vs. tarafından tamamen yakılıp küle döndürülüyor. Lojistik hatları kesiliyor. Bundan sonrası adım adım sahadan temizlenme, şanslı olanların geri çekilebilmesi şeklinde devam edecektir.

Tüm bunlara rağmen bir noktanın altını çizmek lazım. Kursk saldırısı, NATO için, Rusya'ya yönelik girişilecek bir askeri hareketin ön-denemesidir. Daha önce NATO olarak gerçekleştirdikleri ve gayri resmi olarak "Barbarossa-2" denilen tatbikat, mikro ölçekte Kursk'ta deniyor. IŞİD eliyle Irak ve Suriye'de uyguladıkları hızlı küçük saldırı grupları taktiği, burada da uygulanıyor. IŞİD'in bu taktikle elde ettiği başarının ardında, en başta, ABD-NATO iletişim ve gözlem-keşif teknolojisi vardı. Yani bizzat uydular üzerinden yönlendirildi dinci-faşist çeteler. Burada da faşist Kiev birlikleri, bizzat sahadaki NATO birlikleri ve komutası eşliğinde, bu teknolojik destekle Rusya sınır güçlerinin en zayıf noktalarının keşfedilmesi sonrasında hızla harekete geçirildi. Ukrayna'nın elinde bu gözlemi yapabilecek teknik imkân yok. Her şey doğrudan NATO karargahlarında kotarıldı. Ne var ki, kısmi başarının ardından duraklama, lojistik yeteneğinin sınırlılığının ortaya çıkması, ve şimdi adım adım gerileme ve ezilme aşamalarına gelmiş oldu. Bu hareketin bu haliyle başarı şansı yok. Ancak hava üstünlüğü ile, havadan yoğun destekle asıl hedeflerine ulaşabilecek bir taktik. Şu anda Ukrayna cephesinde böyle bir hava üstünlüğü, hatta hava destek unsuru bile yok. Ama yarın, NATO resmi olarak böyle

bir saldırıya giriştiğinde, bu hava destek unsurları fazlasıyla olacak. Yani Kursk denemesi, NATO için verimli bir laboratuvar işlevi görmüş durumda. Ukraynalı kanıyla girişilen, "düşük maliyetli" bir reel tatbikat!

Çeyrek asırdır dikkat çektiğimiz yeni evre, yani emperyalizmin çöküş ve dünya devrimi dalgasının yükseliş süreci, günümüzün bütün gelişmelerini belirleyen ana çerçeve, ana düzlemdir. Ukrayna'da fitili ateşlenen savaş, emperyalistler açısından çöküş sürecini durdurma/yavaşlatma hamlesiyken, Rusya-Donbass kuvvetleri açısından antifaşist, antiemperyalist bir savaş. Bu antifaşist savaş, emperyalist hegemonya açısından ölümcül bir darbedir. Ukrayna-NATO kuvvetlerinin savaşı kaybetmesi, emperyalizmin çöküş sürecini hızlandıracaktır.

Bu yüzden emperyalistler son noktaya kadar direnecekler. "Son Ukraynalıya kadar" bölgeyi cehenneme çevirecekler. Hesapları odur ki, bu süre zarfında hasımlarını (Rusya ve müttefikleri) yıpratırken, kendi savaş güçlerini artıracaklar. Alman Savunma Bakanının ve ordusunun "5 yıl içinde Rusya ile savaşa hazır olmalıyız" sözleri başka bir anlama gelmez.

Ve yine bu yüzdendir ki dünya halkları, doğrudan, kendiliğinden, "içgüdüsel" olarak bu antifaşist savaşı desteklediler. Savaşta Ukrayna-NATO faşist kuvvetleri darbeler aldıkça tüm dünyada antiemperyalist başkaldırı güçlendi. Gelişmelerin kendisi tüm dünyada devrim sürecine, halkların ayaklanmalarına muazzam itilim veriyor.

Kapışma küresel ölçekte. Emperyalistlerin kovulmakta olduğu Afrika'da da çatışmalar derinleşiyor. Yüzlerce yıldır "kara kıta"yı köleleş-

tiren, parçalara ayırıp düşmanlıkları kışkırtarak “yöneten”, hem doğal kaynaklarını, hem de bizzat insanlarını yağmalayan emperyalist ülkeler, uluslararası koşulların uygun olmasının da etkisiyle güçlenen antiemperyalist hareketlerin karşısına dikilmesini sessiz sedasız kabul etmeyecekler elbette. Etmiyorlar da. Uzun on yıllardır kullandıkları kendi beslemeleri dinci örgütleri, antiemperyalist askeri yönetimlerin iş başına geldiği ülkeler başta olmak üzere, tüm kıtada kullanıyorlar. En son Mali’de, dinci çeteler ordu üyelerini ve Wagner grubunu pusuya düşürdü. Ukrayna istihbaratı, dinci çetelere gerekli bilgileri verdiklerini ifşa etti. Bunun üzerine Mali, Ukrayna ile diplomatik ilişkileri kesti.

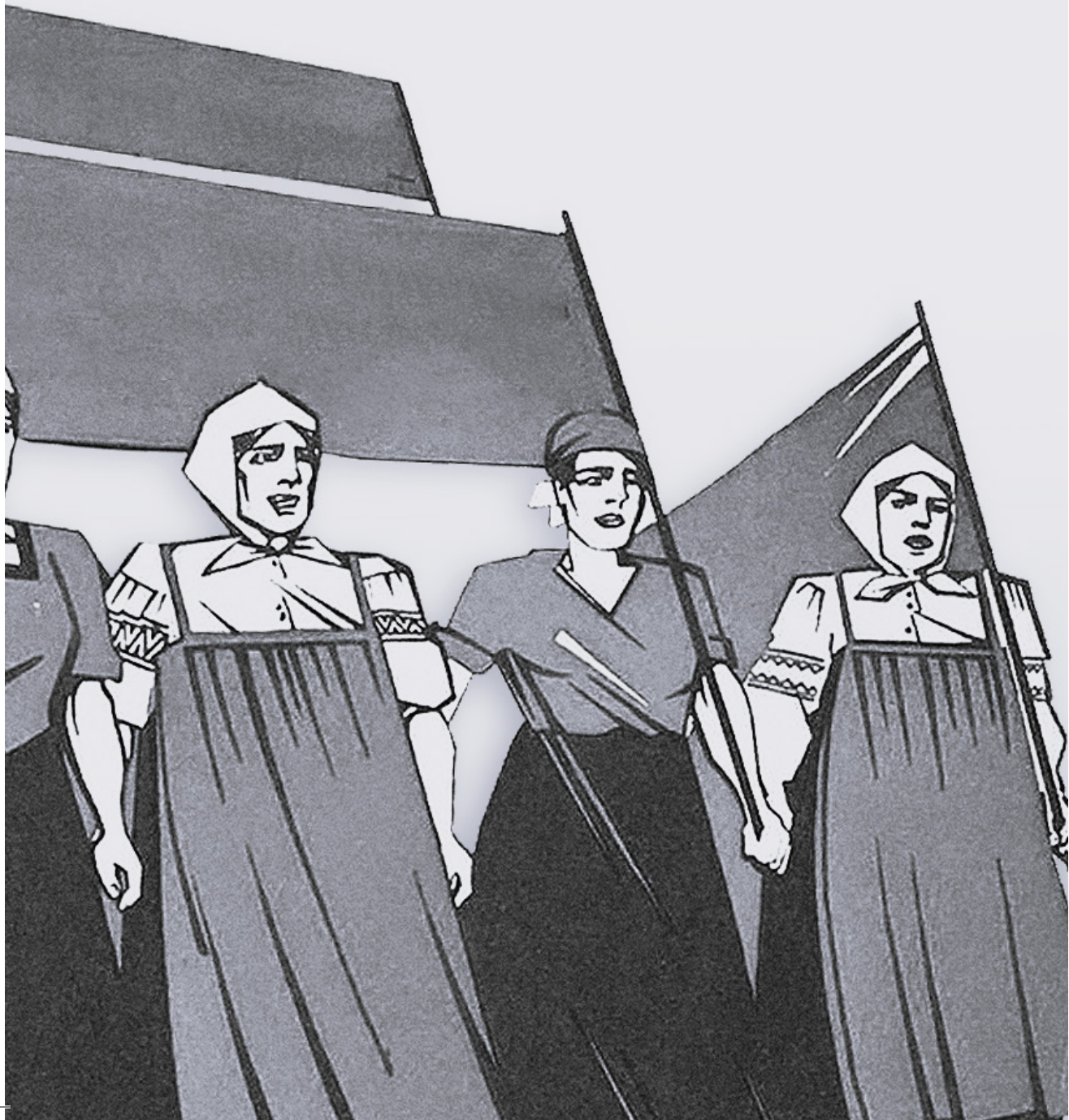
Bu örnekte yine karşımıza çıkıyor ki, emperyalistler, “elverişli enstrüman” olarak faşist Kiev rejimini bütün kirli işlerinde kullanıyorlar.

Rusya’nın buna yanıtı, Ukrayna’yı bombalamak olmadı elbette. Trump’ın son dönem askeri danışmanlarından Douglas Macgregor’un bir programda yaptığı açıklamaya göre, Yemen’de çok

gizli bir operasyon gerçekleştirmek isteyen İsrail ve ABD özel kuvvetlerinin 70’i aşkın üyesi, bizzat Rusya’nın sağladığı anlık bilgilere dayanarak, Yemen ordusu tarafından imha edildi. Mali’nin yanıtı Yemen oldu!

Bunun yanında Ortadoğu’da (Batı Asya) emperyalist güçlere yönelik süreklileşen yıpratma savaşları var. Irak’ta “Koalisyon Güçleri”ne yönelik sürekli saldırılar oluyor. Suriye’de El-Tan’teki ABD varlığına yönelik kısıp daralıyor. Siyonist İsrail’in işgali altındaki Golan bölgesi, askeri hedefler ve petrol kuyuları dahil, Hizbullah’ın yıpratıcı saldırısından muzdarip. Keza Hayfa limanı ve o meşhur “Demir Kubbe” bu yıpratma savaşından payına düşeni alıyor.

Kırılğan, her an denetim dışına çıkabilecek bir çizgide ilerliyor savaş. Bu acı ve yıkım dolu çatışmaların içinde yeni bir dünya şekilleniyor. Dünya devrimi, bu savaşta dolaylı destek buldu. Enternasyonal proletarya ve dünya emekçi halkları, bu savaşta beliren dolaylı desteği kullanmayı başarabilmediği oranda zafere ulaşacaktır.



EkmeK Kavgası

..... sena kızılırmak

6 Ekim 2024

İşçilerin eylemleri her yere yayılıyor. Maaşlarını alamayanlar, ücretleri geçinmeye yetmeyenler, çalışma koşullarının düzelmesini isteyenler, sendikalaştıkları için işten çıkarılanlar, aşağılanmaya karşı koyanlar... Maden, tekstil, inşaat, sanayi... Birçok sektörde işçiler, birbirine benzer nedenlerle cesaretli, yaygın fakat dağınık ve çeşitli biçimlerde eylemdeler. Sorunu yalnızca eyleme geçenler yaşamıyor, henüz eyleme geçmemiş milyonlarca emekçi de yaşıyor. Sadece kol işçileri de değil, teknikerler, öğretmenler, memurlar, çiftçiler, emekçiler...

Sefaletin, işsizliğin, aşağılanmanın, en kötü çalışma ve yaşam koşullarının bu denli büyük, tüm emekçi sınıfları, ezilenleri kapsadığı bir yerde, sendikaların da büyük eylemler, genel grevler vb. örgütlemesi beklenir. Ama sendikalar sermaye sınıfına karşı işçi sınıfının birleşik bir hareketini örgütlediği gibi, saldırılar karşısında onları yalnız bırakıyor, oyalıyor, herhangi bir sektörün işçisiymiş gibi davranıyor, kendi dar kafalılıklarının ürünü olan dar taleplerle sadece kendilerinin katıldıkları eylemler yapıyorlar. "Yönetim

olarak, vergi adaleti için Ankara'ya yürüyeceğiz!", "Eylem takvimi üzerinde çalışıyoruz...", "Vallahi biz de geçinmiyoruz... miting yapacağız..." Sanki sendika önderlerinin, yönetimlerinin sorunu kendilerine eylem örgütlemek!

Sınıfın örgütünün sendikal önderleri değil de, sermaye sınıfının, sisteminin ve onun politik temsilcilerinin dostları durumundalar, işçilerden daha fazla sermayedarların ve burjuva partilerin zor durumda kalmasından korkuyorlar. Bu eski, köklü sendikaların geldikleri yer sınıf işbirlikçiliğidir. Eylemci işçilerin cesaretinin küçük bir parçası bile yok onlarda. Onlara sorsanız, "işçiler sendikalaşmak istemiyor", "işçiler bu baskı koşullarında eyleme yanaşmıyorlar"... Gerçekteyse bunlar kendi korkuları. Statükolarını, maaşlarını, konforlu hayatlarını kaybedebilirler, hapse atılıp, tehditler alabilirler. "Değer mi şimdi buna? Eylem, grev yapmak isteyen yapıyor da n'oluyor?" Bu kafa en gerideki işçide bile yok!

Bu durumda, mücadeleci sendikalara, sınıf işbirlikçiliğinden uzak duran sendika şubelerine, temsilcilerine büyük bir sorumluluk düşüyor. Emek-

çiler önlerindeki engelleri, sorunları el yordamıyla, yeni birlikler kurmaya girişerek, eylemle aşmaya çalışıyor. Bu da sınıfın her şeye rağmen ne denli canlı, devrimci dinamizm taşıdığını gösteriyor. Eylemci işçiler, eyleme geçmemiş olanlara cesaret veriyor. Bu nedenle de küçük, dağınık gruplar olmalarına karşın, karşılarında çok büyük bir güç buluyorlar. Yine de bu onları, haklılıklarına inandıkları mücadeleden geri düşürmüyor.

İşçi sınıfı için mücadele ve eylem kadar öğretici, dönüştürücü, ilerletici hiçbir ders yoktur. Çalışırken olduğu gibi, işçiler, bir grevde, eylemde de birbirinden farklı bilinçtedirler. Eylem bu farklılığı tam kapatmasa da onları oldukları yerden daha ileri götürür ve ileri gitmeye zorlar.

Eylemdeki bazı işçiler şöyle bağırır saldırı karşısında: "Bize neden saldırıyorsunuz? Neden tutukluyorsunuz? Biz sadece 'ekmek kavgası' veriyoruz!" Aslında çok saf, samimi bir haykırıdır bu. Çünkü ekmeği azalmış, kendini ve çocuklarını doyuracak, bakacak yeterliliği tükenmiştir. Ortada koca bir haklılık ve masumiyet vardır. Eyleme çıkmıştır. Sorun çok acildir, ivedilikle çözümlenmelidir. Bu iş, yıllar süren, maliyetli ve sonucu lehte olsa bile uygulamaya garantisi olmayan mahkeme koridorlarına -üstelik adalete de güven yokken- bırakılamaz. O çalışırken haksızlığa uğrarken, çılgınlığını, şikayetini duyuramazken, harekete geçmemiş valiler, kolluk güçleri, savcılar bir anda patronun bir sözünü bir tekмили hazır ola geçer. Yani sınıf bilincinin o zayıf ışığı altında bu "anlaşılmaz" duruma böyle yanıt verir: "Biz sadece 'ekmek kavgası' veriyoruz!"

Eylemin ilk dersi budur. O güne kadar burjuva siyasetçiler tarafından

boca edilen eşitlik, haklılık, ekmeğin kutsallığı, adalet, ortak devlet, Müslümanlık, büyüklük... her şey alt üst olur. Bu duvar o kadar dayanıksız, ikiyüzlüdür ki, küçük bir eylem tüm taşları yerinden oynatır. "Ekmek kavgası" da, bu yoksulluğa düşürülmekte, bu şiddete maruz kalmakta, sınıfsal-siyasal bir savaşımın kendisindedir.

İşçiler istediği kadar "ekmek kavgası" biçiminde mücadeleyi sınırlasınlar, patronlar sınıfı (kapitalist burjuva sınıf) için böyle bir masumiyet yoktur. O, bu masumiyet çılgılığı atan işçilerden daha saf bilinçli ve siyasal örgütü elinde bulunduran sınıf olarak, ekmek kavgasının kendi ekonomik çıkarına, sınıfsal ve özel çıkarına karşı olduğunu gayet iyi bilir. O sadece işçilerin patronu değildir, herkesin ve her şeyin sahibidir. Tek tek amirlerin, kurumların, siyasetçilerin, partilerin, sistem onundur. Bu nedenle, işçi sınıfı mücadele, eylem olmadan bir tek hak elde edemez, ekmeğini koruyamaz. Bu nedenle, yani sermaye sınıfı ile işçi, emekçi sınıfın karşıt sınıflar olması nedeniyle işçiler sistemle sürekli savaş halinde, çıkar karşıtlığı halindedir. Kapitalizmle, kapitalistle barış-uzlaşma içinde yaşamaya niyetlense bile eninde sonunda onunla savaşı şiddetlenecektir.

Bu nedenle patronlar sınıfı için "ekmek kavgası" öyle işçilerin söylediği gibi "siyaset üstü" değildir. Kaldı ki; bu emekçiler ordusunun kavgasının, "ekmek kavgası"ndan devrimci kurtuluş kavgasına sıçrayabileceğini, hele devrimci koşullarda bu sıçrama olasılığının nasıl güçlü olduğunu ve böyle bir durumda sahibi olduğu her şeyi (sermaye, üretim ve devlet üzerindeki egemenliğini) kaybedebileceğini iyi bilir. Bu açıdan bakıldığında, emekçinin zayıf sınıf bilinci karşısında ezenin-sö-

mürenin bilinci bu kavgadaki, savaştaki güç dengesini açığa vurur. Bu kadar çürümüş bir sınıfa, çürümüş bir sisteme işçiler masumiyetlerini inandırmak zorunda değildir.

İşçi sınıfı, ezen-sömürücü burjuva sınıftan, onun bakışından, çıkarından, yaşamından, ideolojisinden, politikasından ayrı, ona karşıt bir sınıftır. İşçiler, kapitalistleri, kapitalizmi eylemlerle, “ekmek kavgası”yla döve döve yola getiremez. Onları ancak yenmekle, devrimci mücadeleyle kapitalizmi yenmekle bu durumdan kurtulur, o zaman ekmeğini, geleceğini, yaşamını, kurtarmış olur. Bir krizin geçmesinin de sabretmesinin de karşılığı yoktur, çünkü, kapitalizmde geçtiği söylenen her kriz, sonrakinde çok daha yıkıcı ve şiddetli yaşanır, krizler kapitalizme aittir. Burjuva politikayı, ideolojiyi durmaksızın, işçilerin kafası bir çöplükmüş gibi boca eden A, B, C partileriyle de bir değişim olmaz. Çünkü onların kaderlerini çizen, sözlerini yazan, rollerini veren sermaye sınıfıdır, kapitalizmle girdikleri ilişkidir.

Ahmed Arif'in Adiloş Bebe'ye dediği gibi, “Bunlar engerekler ve çıyanlardır / Bunlar aşımıza göz koyanlardır / Tanı bunları, tanı da büyü...”

İşçi sınıfının sınıf bilinci, güçler dengesi için önemlidir fakat kurtuluş için yetmez. Kapitalist sınıf ve sistemi bunca çürüme, çöküş içinde olduğu halde neden hala ayakta? Çünkü karşısında, toplumun siyasal öncülüğünü, devrimci öncülüğünü henüz eline almamış bir işçi sınıfı vardır. Ama o, eylemci, devrimci bir sınıftır. Ve devrimci politik sınıf bilinci yükseldikçe devrimci politik sınıf bilinçli işçiler, sınıfın öncülüğünü aldıkça kurtuluş yeteneği de ete-kemiğe bürünecektir. Bunu başarmak da devrimci işçilere, komünistlere düşüyor. Devrimci işçilere düşen görev ve çalışma budur. İşçi sınıfının devrimci politik sınıf bilinci, devrimci örgütlülüğüyle bu savaşımın güçler dengesi bozulacak, kendisinin ve diğer ezilen toplumsal katmanların kurtuluşunu getirecektir.

Tarih ve devrimci koşullar işçi sınıfından yanadır.



Hangi Tür Faşizm?

7 Eylül 2024

Kendine “sol”, “sosyal-demokrat”, “Kemalist sol” (gerisini siz üretin) diyen “muhalif” basın köşelerini tutan, meclis koltuklarına kurulan, sendikaların, feminist derneklerin başkanlıklarını yapan bilcümle saygılı öncüler, sürekli bir durum tespiti yapmaya çalışıyorlar. Ama ne faşizme faşizm diyebiliyorlar, ne de kapitalizme kapitalizm. Hiçbir şey diyemeyince kurtuluş konusu da durum tespitleri gibi. Ne o ne o...

Kafalarının karışık kuruşukluğu içinde bir bakmışsınız “faşizmin ayak seslerini” duyuyorlar, bir bakmışsınız “bu faşizm değil de nedir?” diye mik-

rofonlara anın heyecanı ile konuşuyorlar. Ertesi gün nasıl olsa söylemiş olacaklar ve yaşanan yaşanmamış gibi devam edecekler. “Yeni tür faşizm”, “istibdat”, “şeriat düzeni”, “siyasal İslam düzeni”, “tek adam rejimi”, “ucube sistem” ve en joker tanım “AKP faşizmi, AKP kapitalizmi”... say say bitmez. Sürekli üretim halindedir. En son Işıl Özgentürk tüm hepsinin karışık kuruşuk kafalarını özetledi.

Bu, “Hiç bilmediğimiz bir faşizm türü” o yüzden “...bu bilmediğimiz bir tür faşizm(le), biz de nasıl mücadele edeceğimizi şaşırılmış durumdayız... Hani bir an önce olsa da biz de

rahatlasak, nasıl savaşabileceğimizi öğrensek. Çünkü çok alaturka bir faşizm içinde debeleniyoruz.”

Bu sözler pek bildiğimiz bir politik cehalet türüdür. Çünkü faşizm, tekeli egemenliğin en ırkçı, en şoven, en gerici, en baskıcı politik iktidaradır. Bu yanı sıra Komintern'in tespiti hala doğrudur, bilinmez değildir. Devlet tekel bütünleşmesi ile birlikte faşizm, şu-bu parti politikasıyla kalmamış tekeli devletin politikası olmuştur. Sır olmayı bir sır haline getirme, ayan beyan olanı sisler ardına saklama becerisini nasıl başarıyorlar diyebilirsiniz. Bundan daha iyi bir soru da, bunu neden yaptıklarıdır. Ama her ikisinin yanıtı da müşterek: oportünizm.

Oportünizm en kestirme tanımla ezilenden yana görünüp ezilenin kurtuluşuna karşı ezen sınıfla iş birliğidir. Kırk yıllık kurumsallaşmış faşizmin genişlettiği bir cephe varsa o da oportünist cephedir.

Bu saygılı öncüler/aydınlar, son on yıldır papatya falı bakar gibi “faşizm var mı yok mu?”, “Ne tür bir faşizm bu?” (Hadi durmayın söyleyin... Yoksa sadece milliyetçi, ırkçı, şoven olunca...?) demeleri, kendi statülerinden duydukları derin endişedendir. Güvenli liman olarak gördükleri burjuva yasaların, hukukun son on yılda daha bir tarumar olup yıkıldığını görüyorlar. Aslında onların yeni diye gördüğü her şey çöküşün ve çürümenin en üst, en uç noktaya varmasıdır. Statülerini ve düzeni koruma içgüdü-sü öyle gelişkin ki, burjuvaziden daha

çok “burjuva/kapitalist cumhuriyete” methiyeler düzerek bilemedikleri bir faşizm türüne karşı çıktıklarına inanmamızı istiyorlar.

Işıl Özgentürk, diğerlerinden aşağı kalmayacak biçimde suçlu hemen buluyor... Suç şu en yoksullarda çünkü demokrasi, cumhuriyet en yoksulların umurunda değildir. Önerilerine ekme/aş koy, ceplerine biraz para, çocuklarına cami imamlığı hem çok yoksul hem çok cahil olduklarından dinci gericilik, ırkçılık, linç kültürü... hiçbirini onlara uzak değil, sünger gibi çekiyorlar.

Peki ama bu en yoksulluk nasıl yaratıldı? Yoksullar, işsizler yok muydu hiç? Cehalet, şeriat seviciliği yeni mi? Yüz yıldır kadınlar aşağılanıp şiddet görmemiş, emekçiler sömürülüp cöplanmamış, hapishaneler sürekli dolmamış, işkenceler, adaletsizlikler yaşanmamış, mafya cirit atmamış, ırkçı-dinci saldırı ve katliamları halklar, ezilenler yaşamamış, gençler idam edilmemiş, laisizm pek savunulmuş, fakir daha fakir zengin daha zengin hiç olmamış, kolluk güçleri, meclis ezilenler adına hareket etmiş vb. vb. gibi hayali bir “cumhuriyet” çiziyorlar ve her şeyi AKP'ye yıkıyorlar. RTE “Bizden önce buzdolabı yoktu.” dediğinde mizahın dibine vuruyorsunuz ama ondan önce harika “cumhuriyet” değerleri olduğunu, faşizmin ancak evrenden ibaretliğini söyleyerek ya da ima ederek politik mizah konusu oluyorsunuz. Evet bunların hiçbirisi yeni değil ama AKP kaderini oyna-

yıp her şeyi uçlara taşıdı. Bu saygılı öncüler ona öyle büyük bir misyon biçiyorlar ki, "AKP kapitalizmi" diye bir kapitalizm keşfinde bile bulundular! Cehaleti suçlayıp kendine uygun cehalet yaratmaktır bu. Neden çünkü korunmak istenen şey aynıdır., tekelci kapitalizmdir.

Faşizmin hangi türü olursa olsun, faşizme karşı mücadele anti-tekellilikten geçer, devrimci bir mücadele ile, devrimci yoldan faşizm kesin olarak yenilir. Bu teorik politik bir gerçeklik olmasının yanında, halkların deneyimi de bunu göstermiştir.

Peki soralım, nasıl bir faşizm olduğu netleşip rahatladıktan sonra, nasıl savaşıcağını, nasıl ne zaman öğreneceksiniz? Çünkü şu an bu bilemediğimiz "Çok alaturka faşizme" karşı tek yaptığımız "sandık başına" çağırısı... "Şuna değil buna oy verelim". Hesap mı sorulacak, "Haydi sandık gelsin." Eylem mi yapılacak, "E, sandık var, sandığı tehlikeye atmamalı." Öfkeli misiniz "Sandıkta gösterin"... Aç mısınız " Sandık gelecek"... Sokak mı "Aman şimdi provokasyona gelmeyelim"... Sahi belirsiz faşizmle, istibdat falanla itham ettikleriniz de aynı şeyi söylemiyor mu? Hatta daha afili cümlelerle, daha ajite söylüyor. O zaman ne diyeceksiniz? Hani durum netleşip rahatladıktan sonra "Meclisi açalım", "Meclise girelim", "Seçim olsun" başka? Hiç! Yani şu anki sözlemlerinizle "Eylemlerinizi" dışında hiçbir şey. Şimdi nasıl mesela devrimcileri, komünistleri ve eylemlerini terör

kapsamında görüyorsanız, "rahatladığınızı" zamanda da göreceksiniz. Şimdi nasıl sokaktan uzak durulması için çabalıyorsanız, kapitalist sömürü düzeninden başka bir şey olmayan kapitalist demokrasi ve kapitalist cumhuriyetin savunulmasını salık veriyorsanız, o zaman da aynı olacak. Siz değişmezsiniz ama cehaletinden şikâyet ettiğiniz ve kendi cehaletinize uygun bulduğunuz kitleler değişebilir ve değişiyorlar da. Ama sandıkla değil. Sandığın, söylediğiniz gibi (ve diğer şeyleri de) bir anlamı olmadığını pratikte görerek. Tüm baskı ve şiddete rağmen, hapislere atılacağını bilerek, işten, sendikasıdan kovulacağı ya da sendikasının kapatılabileceğini görerek Ankara'ya gidiyor, fabrika önlerini işgal ediyor, yolları çiftçiler kesiyor, okul bahçeleri eylem alanına dönüyor.

Aylar önce D. Zeyrek üstat (!) "hükümeti kurtaran işçi sınıfının sınıf bilinci olmamasıdır" demişti. İşçiler onu yalancı çıkarmak istercesine, sınıfın en gerideki kesimi yeni, mücadeleci sendikalar kurmaya ve eylemlerde boy göstermeye başlamışlardı bile. Oysa işçileri engelleyen sarı sendikalar, oportünist sendika liderleridir. Oysa bu tüm saygılı öncüler/aydınlar sınıfın ileri, devrimci eylemlerinden hep büyük bir tedirginlik duydular. "70'lere mi dönüyoruz?" demekten kendilerini alamadılar. Ne vardı 70'lerde? 15-16 Haziran ayaklanması, Tarih ayaklanması, 1 Mayıslar, grevler, gösteriler, toprak işgalleri, gençle-

rin devrimci çıkışları. Ama siz sonucun bir tanesini görüyorsunuz (o da statünüze dokunduğu için): 12 Eylül! Ya siz işçilerin kazanacağına inanmıyorsunuz ya da kazanmasını istemiyor ama kendi statünüzün de korunabilmesi için onun eylemine ihtiyaç duyuyorsunuz... Tabi ki sınırlı dar, devrimci siyasal bakıştan, bilinçten yoksun olarak. Bu yüzden açık olanı bile bilinmez yapıyor, bir parti, bir kişiyle sınırlı olarak görülmesini istiyorsunuz.

Arada bir bu saygılı öncüler/aydınların söylemek zorunda kaldıkları

şeyi biz de söyleyelim. Çürümemiş, çökmemiş hiçbir kurum bırakmadılar. Bunu bu saygılı öncüler, "kapitalist cumhuriyeti, değerlerini kurtaralım." demek için söylüyorlar. Peki işçi sınıfının ezilen halkların bunda çıkarı ne olacak? Hiç! İşçi sınıfının ezilen halkların çıkarı işçi cumhuriyetidir, demokratik halk iktidarındır. Faşizm de sömürü sistemi de onların bu iktidarıyla yıkılır, ortadan kalkar. O halde işçi sınıfı bu çürüme ve çöküşte kendi kurtuluşunun imkanını görebilir, görmelemdir de. Verilecek mücadele budur.



Yumuşama, Sertleşme ve Gerçek Güç Dengeleri

umut çakır

20 Haziran 2024

Alabildiğine yaygınlaşan iletişim ortamının yarattığı bir talihsizlik var ki, maruz kalmamak imkansızdır; bir konu ne kadar güncel ve geniş bir çevrede tartışılıyorsa, o kadar yavanlaşıyor. Çok kişi bu yavanlık selinden kendini kurtaramıyor. Gerçekte, devrim sürecinin gelişiminde kritik bir viraja işaret eden “yumuşama-sertleşme” tartışmaları, devrim sürecinin daha berrak kavranması için bir fırsat olabileceken, bu yavanlık seline kurban gidiyor. Konu, alışlageldiği üzere, dinci faşist iktidarın bile değil, onun başındaki kişinin karakterine, geçmiş pratiğinin dökümüne, girdiği ittifakların dar çerçevesine sıkıştırılıyor.

Oysa Marksizm, bizlere tek tek kişilerin irade ve arzularından farklı olarak, tarihin gerçekte sınıfların karşılıklı iradelerinin çatışmasının bir bileşkesi biçiminde ilerlediğini öğretir. Marksizmin abece’sini sık sık hatırlatmak zorunda kalmak bile, yavanlığın hangi yaygınlığa vardığının bir yansımasıdır.

Egemen bir sınıf, hasımları ve devrim süreci karşısında hangi politik-askeri yolu izleyeceğini, tek tek kişilerin arzularını temel alarak belirlemez. Egemen sınıfı şu veya bu yola doğru sürükleyen hemen her zaman sınıflar mücadelesinin seyri, temposu, şiddeti ve ulaştığı düzeyin ortaya çıkardığı karşılıklı dengedir. Elbette ki buna uluslararası olayların gelişim seyri de eklenmelidir.

Sertlik-yumuşaklık tartışmaları tüm yavanlığına rağmen, özünde devrim karşısında egemen sınıfın ödünler vererek mi, yoksa ödünsüz mü yola devam edeceği sorusuna indirgenebilir. Bu durumda, göz önüne alınacak güçler dengesinin tarafları bellidir: Devrim ve karşı devrim yani bir kaynaşma ve öfke halindeki emekçi kitleler ile tekelci sermayenin iktidar ve destekçileri. Burada, tarafları belli olan güçlerin dengesi genel ve biçimsel değil, somut ve canlı bir denge olarak kavranmalıdır. Yavanlıktan kurtulamayan sol düşüncenin alışkanlığı odur ki, bu dengeyi somut ve canlı

değil, genel ve biçimsel kavrar ve bu genel biçimsel dengenin tek ölçüsü, hangi sınıfın saldırı konumunda, hangisinin savunmada bulunduğu indirgenir.

Oysa saldırı veya savunma konumunda olmak, güçlerin karşılıklı dengesine dair tüm bilgiyi içermez. Daha net anlatabilmek için, iki ordunun karşı karşıya geldiği bir savaş cephesinden örnek verelim. Bu ordulardan hangisinin saldırı konumunda olduğunu gözlemek, güçler dengesinin karmaşık hesaplanmasında tek belirleyici veri yerine geçmez. Eğer bu ordu, güçlerini çok fazla yaymış ise, uzun cephenin bir kanadındaki saldırılar ardı ardına başarıyla sonuçlansa dahi, bu başarılar cephenin diğer kanatları arasındaki uyum ve hatları zayıflatır, hasmın cepheyi bu zayıf noktalardan yarıp geçmesini kolaylaştırabilir. Yine bu ordu, iyi hesap edilmemiş bir topyekün saldırıyla yıldırım harekatına girişirse en ön cephedekilerin beklenmedik yorgunluğu ve geri hattaki taze güçlerle bağlantının kopukluğu, bir bozguna neden olabilir. Her iki durumda da karşıya geçen değil, savunmada olan savaşı kazanacaktır.

Karşılıklı mücadele eden sınıf güçlerinin somut canlı ve dinamik dengelerini kavramak için, saldırı ya da savunma konumuna değil, her iki tarafın sahip olduğu ittifakların sağlamlığına bunların iç bağıntılarına içsel öğelerinin kararlılık ve yalpalama potansiyellerine, tarafların girişeceği bir hareketin beslediği nesnel koşullara, bu nesnel koşulların hareketi sürdürebilme imkanlarını ne kadar genişletip çeşitlendirebildiğine bakılmalıdır. Bu açıdan bakıldığında, mü-

cadele veren güçlerin dengesi, somut dinamik içeriği ile şöyle özetlenebilir:

Devrim cephesi, onu adım adım kararlılık ve uzlaşmazlıkla donatan proleter hegemonyaya doğru bir dönüşüm geçirirken; yalpalamaya zemin hazırlayan küçük burjuva ara katmanların politik etkinliği kendi özerkliği için yitirmekte; onu ya proletaryanın saflarına ya da muhalif burjuvazinin kanatları altına sığınmaya zorlamaktadır. Büyük buhranın yarattığı büyük yıkım, her biri giderek yaşamsal hale dönüşen meseleleri ara katmanlara özgü bir uzlaşma ya da barışçıl yollardan halletme umudunu ortadan kaldırmaktadır. Aynı büyük yıkım, karşı devrim ve iktidar cephesinde giderek etkisini hissettiren bir karmaşaya neden olmakta; dinci faşizmin tabanı erirken geride kalan destekçi yığınlarda bile işlerin eskisi gibi yürütülmesini istemeyenlerin oranını %85 gibi afallatıcı bir düzeye taşımaktadır. Küçülmesi bir türlü durdurulamayan pasta hem bürokraside, hem iş dünyasında çıkar çevrelerinin kavgasını alenileştirmekte; onları şu veya bu konuda şu veya bu soruşturmada karşı tutumlara savurmaktadır.

Güçler dengesinin somut ve dinamik içeriğine dair pek çok güncel değerlendirme bulunduğu için, meselenin bu yanını, yönünü kısaca geçiyoruz. Ancak mutlaka bu güçler dengesi hesabına katılması gereken bir öğeyi burada yeniden hatırlatmakta fayda var: Dünya küresel bir iç savaştan geçiyor. Bunun anlamı, dünyanın öteki ucundaki bir gelişmenin, güçler kapışmasının iç siyasetteki yansımalarının eskisinden daha yoğun, daha keskin ve daha hızlı gerçekleşmesidir. Örneğin Çin'in Tayvan'ı çepeçevre sa-

ran askeri tatbikatı, ABD ve diğer emperyalistlerin Orta Doğu hamlelerini belirliyor ve Orta Doğu'da değişen hamleler ise Türkiye'nin iç siyasetine anında yansıyor. Gazze gibi küçücük bir toprak parçasındaki aman tanımayan savaş ve katliam, ABD kampüslerinde iç savaş görüntüleri yansıtıyor, AB'nin siyasi birliğini bozuyor ve hükümetlerini sarsıyor. Bu Rusya'nın Ukrayna içlerine doğru ilerlemede elini rahatlatıyor, NATO'nun burnundan öfkeli dumanlar fışkırtıyor ve bu nihayetinde ABD-Rusya tahterevallisinde manevra alanı bulan dinci hükümetin tüm savaş hesaplarını altüst ediyor. Bir dış savaş üzerinden içeride yeni bir denge kurmaya çalışan dinci faşizmin elini kolunu bağlayıp, aleyhine olan zamanı kaybettiriyor.

Gerek küresel iç savaş, gerekse içerideki güçler dengesinin somut-dinamik öğeleri, dinci faşizmi yumuşama mı, yoksa daha fazla sertleşme mi tartışmalarına mecbur etti. Tartışmanın iktidar yanlısı gazetecilerce köpürtüldüğü unutulmamalı, yine de sınıflar savaşı arenasında sertlik ve yumuşaklık ikiliğinin oldukça göreceli olduğuna dikkat çekmek yerinde olur. Hangi sınıfın çıkarlarını temsil ettiğine bağlı olarak, bu ikili kavramın içeriği ve çapı değişir. Bir küçük burjuva için bu mevziinin kazanılıp kaybedilmesi, başarının olduğu kadar hasmının sertliğinin ve yumuşaklığının da kerteriz noktasıdır. Gezi ve Kavala davasından tutuklularının serbest bırakılması dar protestocu küçük burjuvazi ruhu tutuklanma korkusundan kurtarır. Oysa bu konuda kerteriz noktasını zindanların yıkılması şiarında çizen devrimci proletarya için, egemenlerin bu adımı hiçbir ödün ya

da yumuşama anlamı taşımaz. Keza kayyumlar üzerinden yürüyen tartışma da sertliğin ve yumuşaklığın gerçek ölçüsü değildir. Tekelci sermayenin devrim karşısında verebileceği gerçek ödün, iyice yıpranıp tepkilerin odağı haline gelmiş bir hükümeti yeni ve yıpranmamış bir başkasıyla değiştirme çizgisinden başlar.

Dünyanın her yerinde her dönemde burjuvazi, ödümler politikasını hep aynı çizgide yürütür: en önemsiz konular sanki dünya tarihinin en mühim meselesi, vereceği taviz en büyük tavizmiş gibi gürültü çıkarmak. İş aleminin azgın rekabetinde tekeller böyle oyunların ustası olmuştur ve iş bilmez küçük burjuvaları aynı yöntemle binlerce kez yolmayı bilmiştir.

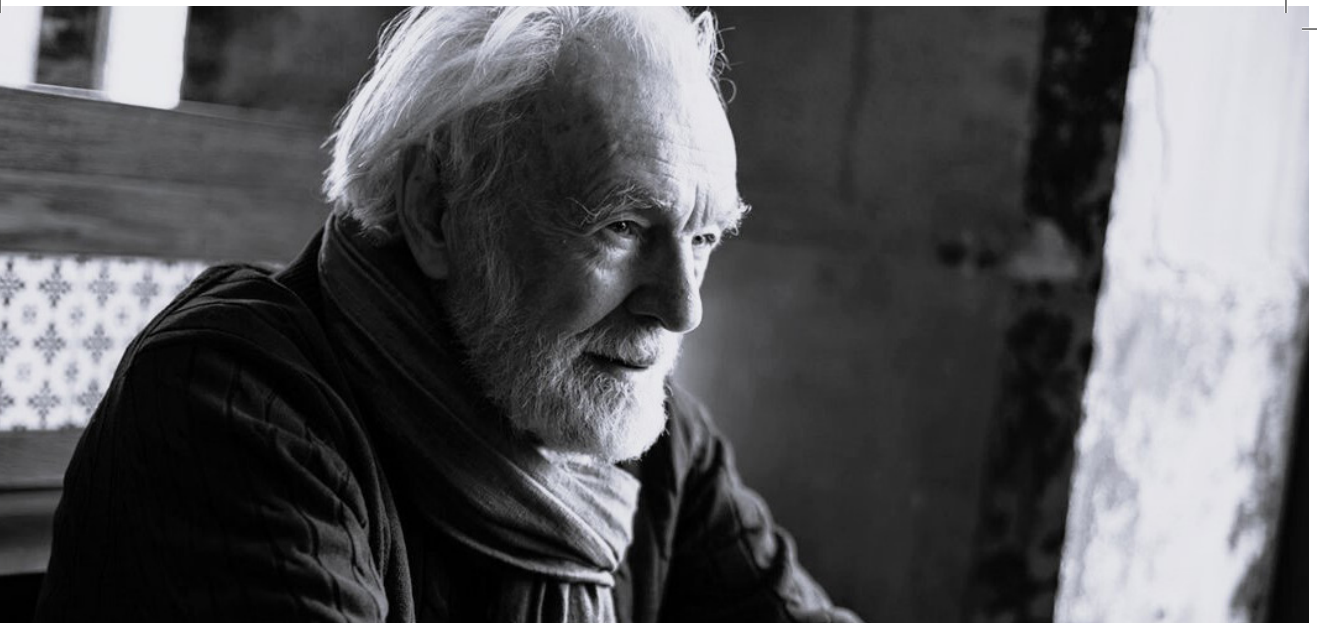
Hangi önemsiz konuları içereceğinden bağımsız olarak, sertleşme ve yumuşama yönlü adımların somut güçler dengesinde yaratacağı sonuçları öngörmek zor değil. Eğer dinci faşist iktidar yumuşama izlenimi verecek bir yola girerse, emek cephesindeki sonucu tahmin edebiliriz. Her kritik virajda "kısmi kazanım!" nidalarıyla bayraklarını indirmeye hazır küçük burjuvaların ufuk darlığı, her emekçi için görünür bir gerçeklik olacaktır; emekçilerin boğuştukları yaşamsal sorunlar yanında, o sözü edilen kısmi kazanımların zavallılığı, proletaryanın sözünü egemen kılacaktır. Karşı devrim cephesinde ise yumuşama izleniminin (izlenim, çünkü burjuva sınıfın her ödülü Mao'nun ünlü sözüyle "şekere batırılmış kurşun" dur) etkileri çok daha yıkıcı sonuçlara gebedir. Yenilmez kabul eden armada'nın çoktan su aldığı sezinleyenler, bu geri adımlar karşısında paniğe kapılacaklardır. Hesaplarını işlerin

her daim ödünsüz süreceği üzerinden yapanlar, özellikle yargı ve güvenlik bürokrasisi “talimat ve karşı talimat” arasında kalarak, bürokratik aygıtın düzenli işlemesi gereken çarklarını bozacaklardır. Bürokrasi buna benzer bir durumu, “çözüm sürecinde” fazlasıyla yaşamıştı. O dönem çok güçlü destek ve ekonomik olanaklara sahip dinci faşizmin, benzer bir karmaşadan ve aynı sağlamlıkla çıkmayacağı söylenebilir.

Velev ki dinci faşizm, yoluna daha sertleşerek devam edecektir; bunun en belirgin sonucu, emek safalarında proleter hegemonyanın kurtuluşunu sıçramalar biçiminde ilerletmesi olacaktır. Hali hazırda yeterince sert baskı koşulları mücadelenin şu anki dengelerini yarattı. Bundan sonra her ileri baskı bu dengeyi de ileri sıçratacaktır. Sertleşmenin dinci faşist cephede oluşturacağı esas tahribat, işlerin aynı biçimde yürütülemeyeceğine kanaat getiren ezici çoğunluktaki destekçi kitleden yükselecektir.

Öte yandan tekelci sermayeyi, şimdi bir yol ayrımı tartışmasına taşıyan etmenlerden birisi, uzun süreli olağanüstü baskının güvenlik aygıtını iyice yıpratıp güçten düşürdüğüünün görülmesidir. Yeni ve daha ileri bir baskı dalgası, bu işi yürütecek aygıtın beklenmedik bozgunu ile sonuçlanabilir.

Kuşku yok ki, burada özetlenen olası sonuçlar, pekâlâ tekelci sermayenin de öngörü alanındadır. Bu nedenle dinci faşist iktidar kesin bir karara varmakta zorlanıyor. Şurada önemsiz bir ödün, öbür tarafta ciddi bir sertleşme tutumuyla toplumun nabzını yakalamaya devam ediyor. Fakat akıp giden zaman, tekelci sermayenin aleyhinedir. Gerek küresel iç savaşın geldiği nokta, gerekse ekonomik buhranın kırmızı alarm zilleri, sermayeyi bu karar anına sürüklüyor. Karar hangi yönde olursa olsun, emek hareketi üzerinde proleter hegemonyanın dönüşüm sürecini hızlandıracak, dinci faşist saflardaki dağılmayı hızlandıracaktır.



David Harvey’i Nasıl Bilirsiniz?

Ağustos 2020

2015 yılında ilk Türkçe baskısı yapılan David Harvey’in “On Yedi Çelişki ve Kapitalizmin Sonu” kitabında, yayınevinin bir tanıtım yazısı şöyle diyor: “Harvey benzeri bilimler alanında dünyada en çok atıf yapılan 20 yazar arasında yer almaktadır.” Abartma olmasa gerek. Çünkü sol-sosyalist yayınlarda, Harvey’in sözlerine ve fikirlerine bolca atıflar görüyoruz. İdeolojik mücadele bayrağını en yüksekte tutmakla görevli devrimci komünizm için asıl soru şu: Harvey Marksist midir? Cevabı, elimizdeki “On Yedi Çelişki” kitabı üzerinden irdeleyelim.

Ama önce, ideolojik mücadelede büyük gedikler açan bir durumu kayıt altına alalım; 89-91 karşı-devrim rüzgarlarıyla dağılan sosyalist sistem, geride büyük bir entelektüel boşluk bıraktı. Çoğu ağır eleştirilerin hedefi olduysa da, sosyalist sistemin son derece geniş kaynak ve zengin arşivlerle desteklenen Marksizm-Leninizm Enstitüleri, Marksizmin temel kavramlarını canlı tutmakta, her tür burjuva

saldırı ve bozma girişimlerine karşı savunmakta önemli işlere imza atmışlardı. Dağılımdan sonra, ya ÇKP gibi pek çok komünist için güvenli kaynak sayılmadı ya da Küba gibi ağır abluka altında boşluğu dolduramadı.

İdeolojik kaleler ayakta kaldıkça, taşlar arasından içeri sızamayan ne kadar burjuva, küçük burjuva aydın varsa, işte bu boşluk ortamında, yazınsal alanı işgal etmeye başladılar. Wallerstein, Arrighi, Negri ve bu kervana daha geç katılan Zizek, Harvey vs. Hepsi de yazınsal üretimlerine 70’li, 80’li yıllarda başlamışlar, fakat o zaman ciddiye alınmamışlardı. Hepsinin ortak özelliği, bolca Marx’a atıfta bulunmaları, Engels’i kaba ve basit bulmaları, Lenin’i modası geçmiş ilan etmeleri ve tabii ki, Stalin’i “şeytanın sivri kuyruğu” görmeleridir.

Doğuşundan bu yana Marksizm iktisat teorisinde, tarihte, estetik ve diğer bilimlerde, öylesine üstünlükle rüştünü ispatlamıştır ki, burjuva sınıf, öğretiyeye adını veren Marx’a doğru-

dan saldırıyı göze alamaz olmuştur. Bu durum, hem Marksizmin hem de uluslararası komünist hareketin bazen unutulmuş, ama en önemli zaferlerinden birisidir. Kepezlenmiş tavuk misali kendini minder dışı bulan burjuva sınıf, elbette bu ebedi hasmı karşısında öyle kolay yenilgiyi kabul edecek değildi. Taktiğini değiştirip mindere, Marx'ın işleyişini almakla övünen ama onu şuradan buradan kırıp bozan aydınlar sürüldü. CIA, 60'lı yıllarda, bu tipten yazarları finanse eden, reklamlarını yapan kimi yayınevlerini gizlice desteklediğini belgeleriyle itiraf etmişti. Yine de kimsenin aklına yukarıdaki adları anılan yazarları CIA destekli ilan etmek gelmez, gelmemeli. Ama Wallerstein'in önüne serilen akademi kürsülerini, Negri kitaplarını "21. yüzyıl manifestosu" diye alkışlayan burjuva köşe yazarlarını, Zizek'in tekeli televizyonlarda sık sık yayımlanan belgesel ve programlarını, sermayeden devşirilen takdir belgeleri olarak not düşmek hiç mantıksız olmaz.

Harvey, ne yüksek akademi kürsülerine, ne tekeli sermayenin alkışlarına, ne de televizyon dünyasının şöhretine mazhar oldu. Bu yüzden yukarıda adı geçenlerden daha güvenli bulunması doğaldır. İşte bizi şimdi Harvey'in gerçekte farklı bir türden Marksist olduğuna dair araştırmaya iten, bu sorgusuz güvendir.

- I -

"On Yedi Çelişki ve Kapitalizmin Sonu" kitabı, ilk İngilizce baskıyı 2014'te yaptı. Yani dünya proleter hareketinin 89-91 travmasını çoktan atlattığı, devrimi kıtalara, büyük ayaklanmaları aynı anda dünyanın yüzlerce kentine taşıyan o büyük dalganın tam

orta yerinde. Bu yüzden kitaba başlık olan kapitalizmin sonu, onu okutmak için uygun bir vaat. Fakat göreceğiz, kitabın içeriği hiç başlıktaki vaadi yerine getirmiyor.

Yazdığı önsözde Harvey, son otuz yılda radikal solun, sınıfsal analizden uzak, kimlik politikalarından yana, iktidarı almadan dünyayı değiştirmek perspektifiyle hareket edişini, birkaç cümleyle eleştiriyor. Burjuva hegemonyaya meydan okuyan bir kuvvetin ortaya çıkmıyor oluşundan yakınması ise, kitabı yazdığı dönem düşünülürse, tuhaf kaçıyor. 2011 Arap Devrimlerini izleyen, Occupy Hareketiyle dünyanın metropollerini haftalarca felç eden ayaklanmaların ortasında kitaba böyle bir önsöz yazabilmek için, insanın kafasının oldukça karışık olması gerekir.

Aynı önsözde Harvey, Marx'ın yöntemini uyguladığını, ama onun reçetelerini benimsemek zorunda hissetmediğini ifade ediyor. Oldukça tanıdık bir küçük burjuva aydın hamlesidir bu: Marx'ı sahiplenmek, ama Marksizmi hor görmek. Marksizmi hiç olmadığı bir şeye, reçeteler indeksine çevirirseniz, gerisi daha kolay gelir, "yönteme sadığım, reçeteleri değiştiriyorum" diyerek, her türden sapmayı içeri davet edebilirsiniz. Oysa Marksizmin gerçek izleyenleri, onu ne yalnızca bir "yöntem"e indirgerler ne de reçeteler yığınına. Hepsinden öte, komünistler için Marksizm bir "eylem kılavuzu"dur. Bu eylemin hedefi dünyayı değiştirmektir. Böyle kapsamlı bir hedefe salt bir araştırma yöntemi ile ulaşılamaz; Marksizmin devrimci ilkelerini, sınıf savaşımına yönelik taktiklerini yaratıcı biçimde kullanarak ulaşılır. Kendini bu "yöntem"le sınırlayan Marksizm, olsa olsa dünyaya bir yorum getirebilir, onu değiştiremez.

Kaldı ki Harvey, Marx'ın yöntemine bile sadık kalmıyor. Bu çelişki, üzerine yazdığı giriş bölümünde hemen karşımıza çıkıyor. Konuya Aristoteles'in mantıksal çelişki kavramlarıyla başlıyor, fakat hemen sonra dümeni kırıyor: "Bu çalışmada Aristotelesçi mantıksal çelişki kavramını değil, diyalektik çelişki kavramını esasa aldım. Ama Aristotelesçi tanımlamanın yanlış olduğunu söylemiyorum. İki kavram çelişkili gibi görünseler de aslında bağımsız ve uyuşabilir niteliktedir." (Sf.18)

Marksizmde Aristocu mantıksal çelişki ile diyalektik çelişkinin böyle basitçe yan yana getirilmesinden, uyuşur kılınmasından eser yoktur. Felsefe Sözlüğü'nde Orhan Hançerlioğlu konuya olabilecek en özlü biçimde açıklık getirmiş:

"Soyut düşünme alanına özgü bulunan **mantıksal çelişmeyle**, somut yaşam alanına özgü bulunan **eytişimsel çelişme** birbirine karıştırılmamalıdır. Somut yaşam alanına özgü bulunan **eytişimsel çelişme**, soyut düşünme alanına özgü bulunan **mantıksal çelişmenin tam tersine**, her şeyin aynı zamanda **karşıtını da içerdiğini** dile getiren, hem düşünce hem de varlığın evrensel gelişme yasasıdır. **Eytişimsel dilde buna çelişme ilkesi ya da çelişme yasası** denir. **Mantıksal anlamda çelişme, tutarsız düşünüşün ölçütüdür...**" (age, Sf.44)

Lenin, "Diyalektik Sorunu" başlığını taşıyan çalışmasında dile getirdiği üzere, Aristoteles'in "tek bir bütünün parçalanması ve onun çelişkili parçalarının kavranması"na adanmış metafizik kitabında, diyalektiğin başlangıç işaretini görür, ama o kadar. Aristotelesçi mantık, henüz bilimin, hareketi "artış ve azalış olarak, yineleniş olarak gelişme" biçiminde kavradığı dönemin ürünüdür. Diyalektik ise, gelişmeyi karşıtların birliği ve savaşımında

gören bir hareket kavramına dayanır.

"Hareketin ilk kavranışında **kendi kendine** hareket, onun **itici** gücü, onun **kaynağı**, onun **nedeni** karanlıkta kalır (ya da kaynak **dışsal** hale getirilir. Tanrı, özne, vb.) Hareketin ikinci kavranışında başlıca dikkat, kesenkes '**kendi kendine**' hareketin kaynağının bilgisine yöneltilir. Birinci kavrayış cansız, soluk ve kurudur. İkincisi canlıdır. Yalnız ikincisi var olan her şeyin kendi kendine hareketinin anahtarını verir; yalnızca o, 'sıçramaların', 'sürekliliğin kesintiye uğramasının', 'karşıtlarına dönüşümünün', eskinin yıkılmasının ve yeninin doğuşunun anahtarını verir." (Lenin, Marx-Engels-Marksizm, Sf.320-321)

Harvey kitabını çelişki kavramı üzerine kurmuştur, bize -kapitalizmin değil, ama sermayenin- on yedi çelişkisini sıralamaktadır. Bu çelişkilerin ele alınışının, Lenin'in tarif ettiği ilk kavrayışa dayandığını yani Aristotelesçi mantıksal çelişme çerçevesinde incelendiğini göreceğiz. Harvey, çelişkileri, kendi karşıtını, savaşımı ve aşılma zorunluluğunu kendi içinde taşıyan olgular olarak değil, ama basitçe birbirini dışlayan, çözümsüzlüğe mahkûm eden ve ancak dışsal bir kaynakla, yani bir takım akılcı çözümler üretebilen öznelerle aşılabilecek olgular olarak önümüze koyar.

Bu kavrayış ona, ele aldığı çelişkileri keyfince seçmek ve nitelendirmek serbestliği tanıyor. Örneğin temel çelişkiler kategorisinde, "özel mülkiyet ve kapitalist devlet" arasında, Marksizmi ters yüz eden bir çelişkiyi yerleştirebiliyor. Veya "Sermaye süreç mi yoksa şey mi?" başlığı altında bir çelişki düzeyinde ele alnamaz olgular ekleniyor.

Fakat, sürdüğü topal atın tökezlediği en derin çukur "sermaye ve emek"

çelişkisinin ele alınışında açığa çıkıyor. Şöyle sesleniyor okura: “*Emek-sermaye çelişkisi, tartışmasız olarak sermayenin merkezi ve temel nitelikte bir çelişkisidir, ama yalnızca sermayenin bakış açısından bile diğer tüm çelişkilerini ikincil durumda bırakan ana çelişki değildir.*” (Sf.79) Harvey’i bu sonuca götüren, emek-sermaye çelişkisini işyeri ile sınırlı, emek piyasası üzerinden yürütülen ücret ve sosyal hak pazarlıklarıyla sınırlı görmesidir. Bu sendikalist dar kavrayış yeterince sorunludur, ama daha fazlası da var.

Harvey, ele aldığı çelişkileri, kapitalizmin değil, sermayenin çelişkileri olarak sunar. Neden böyle bir tercihte ısrar eder? Şundan: Kapitalizm yapı kavramına dairdir, sermaye ise bir olgudur. Eğer yapı kavramını daha en baştan analizden çıkarırsanız, geri kalan her şey, olaylar arası çelişkilere, kimi yanların ve özelliklerin niceliksel ya da ilişki-öncelik sırasının değişmesine indirgenebilir. Oysa yapı, niceliksel ya da kimi özelliklerin, yanların, kısmi veya parça parça değişimini değil, niteliksel bir değişimi karakterize eder.

Bir yapı olarak kapitalizm, kuşkusuz tek bir çelişkiden mustarip değil. Harvey’inkilere ek olarak, daha pek çok farklı çelişki kayda geçirilebilir. Fakat hepsinin içinde yalnızca bir çelişki **temel** olma özelliğine sahiptir.

Yani “*nesnenin karakterini ortaya koyan ve nesnenin gelişimini doğuşundan ortadan kalkmasına dek belirleyen, tüm diğer çelişki ve yan çelişkileri belirleyen*” (Malinin), kapitalizm için emek-sermaye çelişkisidir. Yapı kavramını daha baştan analizin dışına çıkararak Harvey’in, emek-sermaye çelişkisini diğerlerine eşit bir fenomene, hatta bir ücret pazarlığına indirgemesinde,

Aristotelesci mantığın prangası göze çarpıyor.

- II -

Kapital’de geliştirilen kavramları kullanırken Harvey, Marksizmi nedenli yüzeysel kavradığının kanıtlarını sunuyor. Bir coğrafyacı ve peyzajcı olduğu için, örneklerini genellikle topraktan, emlak sektöründen seçen yazar, mübadele değerini şöyle açıklamaya kalkıyor: “*Mübadele-değeri fiili üretim maliyetlerine karın, kredi faizlerinin ve aktifleştirilmiş (sermayeleştirilmiş) rantın (arsa fiyatının) eklenmesiyle belirlenir.*” (sf.29)

Bu bakış, metaların gerçek üretim maliyetleriyle, kapitaliste görüldüğü biçimdeki maliyeti birbirine karıştırmak, Adam Smith’in teorisini tekrar etmektir. Oysa Marx, Artı-Değer Teorileri’nde “*değişim değerini ücretlere, kara, ranta ayırtırmak yerine, bunları değişim değerini oluşturan ögeler*” ilan eden Smith’i “*içsel bağlantıyı gözler önüne serdikten sonra, birdenbire bir kez daha fenomenin bir yönünün rekabette görüldüğü haliyle bir bağlantının tutsağı haline getirmek*” ile eleştirmişti. (Age, Sf.202). Tıpkı A. Smith gibi, Harvey de fenomenin bir yanının tutsağı. Onu buna mahkûm eden, vadettiği gibi diyalektikçi çelişkiyi değil, Aristotelesçi mantıksal çelişkiyi işe koşmasıdır. Bu tutum onu, Marx’ın en iyi bilinen, açık ve detaylı binlerce kez ele alınan kavramlarını bile yanlış ve tek yanlı kavramaya sürüklüyor.

Aynı hatalar, “emeğin sosyal değeri” ve “para” konularında da yineleniyor. Koca bir bölüme başlık olan emeğin sosyal değeri, Marx’ın “*emek, değer özünü ve değer için ölçüsüdür, ama kendisinin değeri yoktur.*” (Kapi-

tal Cilt I, Sf.549) saptamasıyla taban tabana zıttır. Harvey, daha sonraki başka bir bölümde, meta olarak alınıp satılmanın emek-gücü olduğunu yazmıştır, fakat bu bir yanlışın düzeltilmesi değildir. Israrla, "emeğin sosyal değeri" kavramını kullanmasının asıl meramı, parayı mübadele-değerini **belirleyen** bir ölçütü haline yükseltmektir. Malların değerleri arasındaki farkı "üretimlerinde kullanılan toplumsal emek" ile açıklarken, buradaki gerçek kavramın "toplumsal emek" değil, "toplumsal ortalama emek-zamanı" olduğunu, Kapital'i okuyanlar iyi bilir. Harvey bu minik kalem oyunları ile değeri "gayri maddi görünen" bir olguya çevirir ve böylece parayı "mübadele-değerinin belirleyici ölçütü" konumuna yerleştirerek okuru, kendi saçma çözümüne hazırlar: Parayı kaldırım, mübadele/değeri yok olacaktır!? Karşımıza bir anda Proudhon çıkar!

Marx'ın para tanımı, önceki para teorilerinin eleştirisini içerir: "*Metalar ortak bir ölçü ile ölçülebilir hale getiren para değildir. Tam tersine tüm metalar, değer olarak insan emeğini gerçekleştirdikleri ve bu nedenle de aynı ölçü ile ölçülebilir oldukları içindir ki, bunların değeri bir ve aynı özel meta ile ölçülebilir ve bu meta da, diğerlerinin ortak ölçüsüne yani paraya dönüştürülebilir. Para bir değer ölçüsü olarak, metalara için değer ölçüsüne, **emek-zamana** (abç) bir zorunluluk sonucu verilmiş dışsal bir biçimdir.*" (Kapital Cilt I, Sf.109-110)

Harvey, sonu Proudhonculuğa erişen para teorisi için, metaların için değer ölçüsü olan "emek-zamanı"nın yerine "maddi olmayan toplumsal emeği" koyar. Böylece parayı emek-değerden bağımsız hale getirir. Paranın (kâğıt paranın) miktarının teknik hiçbir sınırlamaya tabi olmak-

sızın artmasını mümkün görür. Örnek diye verdiği ABD Merkez Bankası'nın (FED), genişletici para politikasıyla bir anda ekonomiye trilyonlarca dolar enjekte etmesini, tümüyle yanlış anlamıştır. FED, piyasalara trilyonlarca basılı kâğıt para enjekte etmez. Böyle bir adım kaçınılmaz sonucu, paranın hızla değer yitirmesi yani enflasyon, devalüasyon ve doların dünya rezerv parası olmaktan çıkışıdır. FED piyasaya kâğıt para değil, tahvil ve bono biçiminde senetler çıkartır; bunları şirketlere ve bankalara çok düşük faizden borç verir. Banka ve şirketler bu senetleri finans pazarlarında başka senetlerle değiştirirler. Yani bir para enjekte edilmemiştir. Sadece, borçlar yüzdürülür; daha düşük faizli ve daha uzun vadeli bir senedi daha yüksek faizli ve kısa dönemli senedin üzerine konur. Bu sayede borçlar, bir geri ödeme krizi yaratmadan oradan oraya yüzdürülür.

Harvey'in para teorisini ne kadar kavradığını anlatan bir başka cümlesi şöyle: "*Paranın mübadele-değeri faizdir.*" (Sf.40) Dönüp bir daha okuma ihtiyacı duyabilir ve kafanızdan şöyle bir hesap geçirebilirsiniz: Şu an FED'in faiz oranı %0,25, bir milyon dolarınızı 2 bin 500 dolar karşılığında değiştirin ve paranızın değişim değeri bu! Rakamların yan yana gelişile bile saçma olan bu ifadeyi Marx, şu biçimde eleştiriyordu: "*Para sermayenin fiyatına faiz diyecek olursak, bu, metaların fiyat kavramlarından büsbütün ayrı, irrasyonel bir fiyat şekli olur. (...) Sermayenin fiyatını belirleyen bir şey olarak faiz, daha başlangıçta irrasyonel bir ifadedir.*" (Kapital Cilt III, Sf.311)

Az önce gördük ki Harvey karı, faizi ve rantı, değeri oluşturan bağımsız öğeler olarak kavrar. Bu yoldan derleyerek ulaştığı nokta, faizi paranın

mübadele-değerine eşitlemektir. Bunun anlamı bir “doğal faiz” oranının bulunduğudır. Oysa Marx, Kapital Cilt III’te, doğal faiz oranı teorisyenlerini yerden yere vurur. Artı-değerin sonradan ayrılan parçaları olan karı, rantı ve faizi, bu bütüncül ilişkiden koparmak, Harvey’i Proudhonculuk macerasına sokar.

“Mübadele-değerinin, dolayısıyla da paranın olmadığı toplum ütopyası hedefi tartışma gerektirir. Fakat mübadelelere aracılık eden, ama bu arada toplumsal serveti ve gücün belli ellerde birikimini de engelleyen para benzeri formların geliştirildiği ara aşamaya geçmemiz artık kaçınılmaz hale geldi.” (Sf.46)

Burada Harvey’in örnek diye sunduğu “oksitlenen para”nın Proudhon’un “kredi-parası” ya da “emek-parası”ndan hiçbir farkı yok. Birincisi yani Proudhon’unki trajediydi, ikinci Harvey’inki komedidir.

Proudhon’un ruhu kitabın ilerleyen bölümlerinde defalarca karşımıza dikiliyor. Zamanında Proudhon “mülkiyet hırsızlıktır” diyordu. Harvey, yeni tınlarla bu ifadeyi adeta yankılıyor; *“Sermayenin özünün gasba dayalı ekonominin oluşturduğuna inanmak için kuvvetli teorik argümanlar var.” (Sf.65)* Ama Marx’ın özlü cevabında olduğu gibi gasp edilecek şeyin önce üretilmesi gerekir. Harvey, üretime dayalı birikimi esas, gasba dayalı temellükü ise bunun bir sonucu ve tali unsuru gören Marksist teorisyenleri suçlarken, Proudhon’a yeni bir hayat öpücüğü verir. Tıpkı onun gibi, mülkiyet ilişkilerini bir “üretim ilişkisi” olarak değil, salt iradi ilişkiler ve hukuka indiriyor. Üretim ilişkisini ön planda tutanları ise, kendi sözleriyle *“Marx’ın siyasal iktisadından esinlenenler”*i hedef tahtasına oturtuyor. Bu ısrar, yine kaçınılmaz

olarak, servetini “dürüstçe” kazanmış olan sermaye sorununu gündeme getirir. Bakın Harvey, bu “dürüst”lüğe şefkatini nasıl da esirgemiyor:

“Tarihsel olarak sanayi sermayesi, rantıye toprak sahiplerinin, faizci bankerlerin ve kararsız piyasalarda çalmaya, ucuza alıp pahalıya satmaya çalışan tüccarların esaretinden kurtulmak uğrunda zorlu bir mücadele vermişti. Yirmi birinci yüzyılın kapitalizmi ise rantiyelerin, tüccarların, medya ve iletişim kodamanlarının ve her şeyin üstünde finansörlerin, üretici sanayi sermayesini ve tabii ki, çalıştırdıkları işçileri acımasızca sömürdüğü bir baskı şebekesi örmekle meşgul görünüyor.” (Sf.185)

İnsanın içinden, umarım tüm bu saçmalıklar, bir çeviri hatasıdır diye ummak geçiyor, ama öyle değil. Uluslararası komünist hareket, finans-kapitalin varlığına yüzyıl önce işaret etmişti. Bundan tümüyle habersiz görünen Harvey, kitabı boyunca pek çok kere “neoliberal karşı-devrim”den söz eder! Yani 70’lerden itibaren, üretici sanayi sermayeyi(!) ve çalıştırdığı (aman ha, sömürdüğü değil) işçilere cehennem azabı çektiren, finans baronlarının yükselişi. Oysa yüzyıl öncesinden günümüze dek finansta, ticarete ve -hiç de Harvey’in attığı öneme sahip olmayan- medya ve iletişim tekelleriyle iç içe geçmemiş bir büyük sanayi sermayesi bulmak imkânsız derecesinde zordur.

Harvey’in ekonomi politik kategorilerine ilişkin kafa karışıklığı bunlarla sınırlı değil. Üretim ile gerçekleşme (realizasyon) sorununa aşırı üretim noktasından değil, eksik tüketim teorisiyle yaklaşır. Buradan hareketle sermaye ve emek fazlalığının, coğrafi yayılma ile çözüme ulaştığı tezi, ki Rosa Luxemburg’a aittir, daha incelikli bir eksik tüketim teorisidir.

Sadece ekonomik kategorilerde değil, siyasi kategorilerde de Harvey, Marksizmin temel yaklaşımlarını bir kenara bırakıyor. En göze çarpan, devlete karşı yaklaşımıdır. *“Dolayısıyla, devletle özel mülkiyeti arasında çelişki zaman zaman keskinleşir ve kamuyu özeline, devleti piyasanın karşısında konumlandıran **mutlak bir çelişkiye** (abc) dönüşür.”* (Sf.59) Benzer görüşler daha ileride, yeniden detaylı dile getiriliyor:

“Kapitalist devletin çıkarları sermayeninkilerle aynı olmaz. Devlet basit bir varlık değildir, devlet bünyesindeki kilit kurumlar, sermaye ekonomisinin yönetiminde doğrudan destekleyici rol oynamalarına rağmen (Hazine idareleri genellikle merkez bankalarıyla ittifak yaparak devlet-finans birliğini oluşturur) devletin çeşitli uzuvları birbirleriyle her zaman uyum içinde olmaz. Devletin yönetimini zaman zaman demokrat rolünü oynayan, ama çoğu kez sınıf dinamiklerinden ve diğer sosyal mücadele dinamiklerinden etkilenen politik karakteri yönlendirir. (...) devlet ve sivil toplum arasındaki sınır (mesela eğitim, sağlık veya konut gibi alanlarda) hayli geçirgendir. Devletin ilgilenmesi gereken tek çıkar grubu sermaye değildir; devlet çeşitli çıkar gruplarının baskısı altındadır.” (Sf.163)

Kambersiz düşün olmaz: Yeniden ruh bulan portreler galerisine Kautsky arzı endam eyliyor. Yüz küsur yıl önce Kautsky, devlet erki içinde güçler dengesinde bir kayma yaratarak, proletaryaya iyi davranan bir hükümet hedeflemişti ve Lenin'in ölümcül eleştirisi oklarının hedefi olup, tarihe “Dönek Kautsky” olarak geçmişti.

21. yüzyılda yani tekellerle devletin bütünleşmesinin çoktan tamamlandığı, sadece hazine ve merkez bankalarıyla değil, başta savunma, enerji, alt yapı olmak üzere, eğitim ve sağlık ve

de konut dahil, tüm kamu politikaları hattının, devletle bütünleşmiş tekellerlik hizmetine koşulduğu bir zamanda, yukarıdaki iddiaları “Marksist yönetime sadakat”le dile getirmek, doğrusu ancak aydın kibrinin cesaretiyle açıklanabilir. Diğerleri bir yana, savunma işlevini bile devlet-tekeller ilişkisinin dışında bırakmak, en hafif deyimle talihsizliktir. Oysa daha 1950'lerde yani Harvey'in “neoliberal karşı-devrim” miladından önce, iki dönem başkanlık yapan Eisenhower, ülkeyi yasal yollar dışında, yöneten bir “askeri-sınai kompleksten” söz ediyordu. Aynı yıllarda bir başka ABD generali “McDonnell Douglas'un uçakları olmadan, McDonald's adım atamaz” demişti. Ama bunlar artık öylesine iyi bilinen gerçekler ki, değil tartışmak, tekrarlamak dahi can sıkıcı.

Yine de Harvey'in “sivil toplumla” hayli geçirgen sınırlara sahip addedtiği sağlık alanı üzerinden konuya açıklık getirelim. Sadece iki örnek yeter. ABD'de yıllardır insanları uyuşturucu müptelası haline getiren bir ilaç (kısası adı Oxi) diğer dev ilaç tekelleri yanında küçük sayılan bir firma tarafından piyasaya sürüldü. Yüz binlerce insanı bağımlı yaptı. Kurbanlar bu şirkete davalar açtılar. Ama her iddia ve kanıtları, devletin parlamentosundan daha kemik yetkilere sahip ilaç denetleme kurullarından, sağlık komisyonlarından geri döndü. Bürokrasinin karanlık koridorlarında boşuna yankılandı durdu. Şirket ancak yıllar sonra, aslında ilaçtan aşırı karlar sağlayan lisans hakkı süresi dolduğunda ve Kanada'nın hemen sınır bölgeleriyle kendine büyük bir üretim ve pazar ortağı bulduğunda mahkeme kararıyla suçlu bulundu ve komik bir cezaya çarptırıldı. Diğer örnek Japonya'dan.

Devlet-tekil bütünleşmesinin en ileri biçimlerini sunan Japonya'da, ekonomiden politikaya her şeyi belirleyen, adlarına Zaibatsu denilen ve bir elin parmaklarını geçmeyen aileler vardır. Bu sermaye grupları, ülkeyi nükleer santrallerle donatmak için aralarında paylaştılar. Birkaç yıl önce tsunamiyle enkaza dönen Fukuşima Santrali soruşturmasında anlaşıldı ki, onlarca yıldır pek çok santralde, milyonlarca Japon'u zehirleyen sayısız sızıntı olmuş ama tek bir tanesi bile kamuoyuna yansımamış. Nasıl mı? Konuyu bilenler "nazikçe" susturularak, basında tek bir lafın geçmemesiyle ve tüm gerçeği her şeyi devletin görünen yüzünün arkasında yöneten özel kurullarda saklı tutarak.

ABD ve Japonya, basın ya da sivil toplum hareketleri üzerindeki baskının pek az olduğu ülkelerdir. Görünen budur. Ama, tam da bu yüzden, özellikle Harvey'in "geçirgen alanlar" saydığı alanlarda, kamuoyunun baskısını etkisizleştiren karanlık bürokratik labirentlerle doludur.

Harvey, "devrimci" ön ekini seviyor ama, bir devrim taraftarı değil. Devleti böylesine tarafsız ve sermayeyle "mutlak çelişki" içine sokması, bir devrimin en temel sorunu olan iktidarın zor yoluyla fethini konu dışı bırakmak içindir.¹ Harvey'in dünyayı ve üretim tarzını değiştirecek eylemi, çocukça bir fanteziden ibarettir. Okuyalım:

"Umuyoruz ki distopyacı eğilimler, insansız hava aracı akınları, grevler(?)², sağduyudan yoksun yöneticilerin

1 Geçerken belirtmiş olalım. Marksist anlamda mutlak çelişki "**karşı konulmaz şekilde karşıtların ortadan kaldırılmasına giden dinamik ilişki**"ye atıf yapar. (Bkz. 1844 El Yazmaları)

2 Burada bariz bir çeviri hatası var. Orjinal metin "The hope is that long before dystopian trends turn

kendi halkına zehirli gaz kullanımı, çevre felaketine ve kitlesel sefalete yönelik her türlü muhalefete ölüm kusan saçma sapan saldırılar olarak seyretmekten çıkıp,

from a trickle of drone strikes here and occasional uses of poison gas against their own people by crazed rulers there, of murderous and incoherent policies towards all forms of opposition in one place to environmental collapses and mass starvation elsewhere, into a veritable flood of catastrophic unequally armed struggles everywhere that pit the rich against the poor and the privileged capitalists and their craven acolytes against the rest ... the hope is that social and political movements will arise and shout, 'Ja! Basta!' or 'Enough is enough', and change the way we live and love, survive and reproduce. That this means replacing the economic engine and its associated irrational economic rationalities should by now be obvious. But how this should be done is by no means clear and what kind of economic engine can replace that of capital is an even murkier proposition given the current state of thought and the lamentable paucity of imaginative public debate devoted to the question. In the analysis of this, an understanding of capital's contradictions is more than a little helpful, for, as the German playwright Bertolt Brecht once put it, 'hope is latent in contradictions'."

[Umut, distopik eğilimlerin, burada insansız hava araçlarıyla yapılan saldırılar ve orada çılgın yöneticilerin kendi halklarına karşı zaman zaman zehirli gaz kullanması, bir yerde her türlü muhalefete karşı öldürücü ve tutarsız politikalar, başka bir yerde çevresel çöküşler ve kitlesel açlık, her yerde zenginleri yoksullara, ayrıcalıklı kapitalistleri ve onların korkak yandaşlarını geri kalanlara karşı kıskırtan gerçek bir felaket eşitsiz silahlı mücadelelerine dönüşmeden çok önce... Sosyal ve siyasi hareketlerin ortaya çıkması ve 'Ja! Basta!' ya da "Yeter artık!" diye bağırması ve yaşama, sevmeye, hayatta kalma ve yeniden üretime biçimimizi değiştirmesidir. Bunun ekonomik motorun ve onunla bağlantılı irrasyonel ekonomik rasyonelitenin değiştirilmesi anlamına geldiği artık aşikâr olmalı. Ancak bunun nasıl yapılması gerektiği hiçbir şekilde açık değildir ve sermayenin yerine ne tür bir ekonomik motorun geçebileceği, mevcut düşünce durumu ve bu soruya adanmış yaratıcı kamusal tartışmanın acınacak derecede azlığı göz önüne alındığında daha da belirsiz bir önermedir. Alman oyun yazarı Bertolt Brecht'in bir zamanlar ifade ettiği gibi, 'umut çelişkilerde gizlidir.']

her yerde zenginle fakir ve ayrıcalıklı kapitalistlerle namert destekçileri arasındaki eşitsiz silahlı mücadeleler faciasına dönüşmeden çok önce... sosyal politik hareketler yükselecek ve haykıracaklar. Ya Basta! Böylece yaşama, sevmeye, varlığımızı sürdürme ve kendimizi yeniden üretme tarzımızı değiştirecekler.” (Sf.269)

Zor araçlarından yoksun bu sevgi dolu isyan çığlıkları, sermayeyle mutlak çelişki içindeki kapitalist devletin nasıl karşılayacağından, herhalde kimse kuşku duymuyordur. Bu satırların bir gram ikna edici gücü yok. Yine de, iç savaş olmadan, devleti emekçi sınıflar lehine adımlar atmaya ikna edecek harekete bir program lazım. Harvey, kitabı boyunca işlediği on yedi çelişkiye çözümler getiren listeyi kitabın sonuna kondurmuş. Şimdi bu listeye göz atalım.

-III-

Harvey, on yedi çelişkiye uygun olsun diye, on yedi siyasi görüş önerisi getiriyor. Daha önce de ifade ettik: yapı kavramını bir kenara bırakıp, her bir çelişkiyi Aristotelesçi ilkel diyalektik bağlamında ele alan Harvey, çelişkiyi çözüme yollarını da buna uyumlu tasarlıyor: Çelişen yanlardan birisini geçersiz ilan etmek bir yana, öncelik tanımak.

Bu kavrayış devrimin en temel sorununu havada bırakıyor; kulağa hoş tınlar bırakan bütün bu öneriler, ne tür bir siyasi iktidar tarafından yönlendirilecek? Mevcut kapitalist devletin yani özel silahlı insanlar, bürokrasi ve ordunun üstesinden nasıl gelinecek? Ya da şöyle: ardı ardına sıralanan önlemleri hangi otoriter politik güç hayata geçirecek? Engels, zamanında benzer nitelikte parlak sosyal dönüşümler

listesi açıklayanlara, bütün bunlardan daha önemli ve başat olanı, politik iktidar sorununu hatırlatmıştı.

On yedi önerinin tümünü tek tek ele almayacağız, Harvey'in kavrayışını en çok ifade eden birkaç tanesiyle yetineceğiz. Tipik bir örnekle, hemen ilk öneride karşılaşıyoruz:

“Herkes yeterli kadar kullanım-değerinin (konut, eğitim, gıda güvenliği vb) doğrudan tedariki, mübadele-değerlerinin azınlığın elinde toplanmasına neden olan ve malları ödeme gücü esasına göre dağıtan kar maksimizasyonuna dayalı piyasa sistemi aracılığıyla tedarik yöntemine göre öncelik kazanır.” (Sf.298)

Bu kadar basit! Çelişik bütünlüğün olumlu yanını öne çıkar, olumsuz yan başının çaresine baksın! Bütünlük yani kapitalist meta ekonomisine dayalı üretim ilişkileri yerli yerinde kaldıkça, iki çelişik yan, bütünlüğe tabi dinamiklerini korurlar. Bazı dönemler kapitalist ülkelerde konut ve eğitim, kamusal hizmet bağlamında, piyasanın kar maksimizasyonu dışında ele alındığı olmuştur. Ama bu bile, sermaye birikiminin ihtiyaç duyduğu emek piyasasını düzenlemek ve yeniden üretimini sermaye adına üstlenmekten ibarettir. Ve gelinen nokta, bütünlüğün parçaya kendi dinamiklerini kabul ettirmesi oldu. Konut ve eğitim, bir “neoliberal karşı devrim” nedeniyle değil, metaya dayalı ekonominin içsel dinamikleri nedeniyle, kar maksimizasyonunun doğrudan alanlarına dahil oldular. Öte yandan bu ilk öneri, ellerinde muazzam ölçekte mübadele-değeri toplanmış azınlığın bu temellükünü ne yapacağına cevap vermiyor. Ne de olsa, o muazzam mübadele-değeri, salt kâğıt paradan, banka hesaplarından oluşmuyor, onlar makinedir, hammadde ve nakliye araçlarıdır, kul-

lanım-değerini üretecek olan temel bileşenlerdir.

İkinci öneri, en az birincisi denli safçadır:

“Mal ve hizmetlerin dolaşımını sağlayan ama özel kişilerin sosyal güç formu olarak para biriktirme imkanını sınırlayan bir mübadele aracı yaratılır.” (Sf.299)

Böylece bir çelişki daha kendi karşısına dönüşecek itkiyi kendisinde taşıyan bir bütünlük olarak değil, ama kaynağını dıştan alan (burada özel kişilere güç veren paradır) bir uyumsuzluk gibi kavranıyor. Öyleyse bu dışsal etki, yaratıcı hamleyle bir başka unsurla yer değiştirir ve beklenen mucize gerçekleşir. Birincisi, özel kişilere güç veren, sadece para değildir, esasta üretim araçları sahipliğidir; daha genelleştirirsek, yapıyı tanımlayan, üretim ilişkilerinin kendisidir. İkincisi, mal ve hizmetler meta karakteri taşıdığı sürece, hiçbir “yaratıcı para biçimi” özel kişilerin ekonomik ve siyasi güç birliğinin önüne geçemez.

Belki de Harvey bunu düşünmüştür. Dördüncü öneriyi bu boşluğu doldurmak üzere hazırlamıştır. Okuyalım: *“Toplumsal gücün özel kişilerin eline geçmesi ekonomik ve sosyal engellerle önlenir, bununla da yetinmeyerek, dünyada patolojik bir sapma olarak hoş görülmez bir durum sayılır.”*

Kant, çözemedikleri sorunlardan vicdana sığınarak kurtulmaya çalışan felsefecilere çatıyordu, sonunda kendisi de aynı yola gitmekten kurtulamamıştı. Harvey de benzer bir kaderden kaçamıyor. Bütün o servetler, özel mülkün temellükünü hastalıklı ilan ediverin, bakın kimse aynı yola bir daha girişiyor mu? Bu arada serveti üretim aracı ve politik gücün özel kişilerin eline geçmesini önlemenin birinci adımı, halihazırda bu gücü elin-

de tutanların hakkından gelmek değil midir? Bu ilk adım atılmadan, hiçbir sosyal ve ekonomik önlem, özel temellükün önüne geçemez. Tüm dünyada, ticaretin %80’ini üretimin %60’ını kontrol eden iki bin dev şirket var ki, sahiplik ve girift ortaklıklar yoluyla, iki binden çok daha az sayıda sermaye grubunun kontrolündedir. Önce bu var olan gücü onların elinden almak, doğrudan siyasi bir eylemdir. Ve sadece zora dayalı gerçekleşebilir.

Ve yine belki Harvey, boşluğu görmüştür. 10. maddeyi bu nedenle kaleme almıştır.

“Üretim araçlarının kullanımı (abç) üzerindeki tekel ve merkezi güç, halk birliklerine aktarılmıştır. Bu birlikler sayesinde teknik, sosyal, kültürel ve hayat tarzı alanlarındaki yeniliklerde farklılıklar üretmek üzere, bireylerin ve sosyal grupların ademi merkezleştirilmiş rekabet güçleri harekete geçirilir.”

İşte size pamukta fasulye büyütme kadar basit bir “üretim demokrasisi”. İnsan sormadan duramıyor: Neden üretim araçlarının mülkiyetine toplum adına el konulup toplumsal mülkiyet haline getirilmiyor da, yalnızca “kullanımı” aktarılıyor? Cevap yukarıdaki pasajın ikinci cümlesinde. Çünkü böylece “bireylerin ve sosyal grupların” rekabeti güvenceye alınır. Nereden tutarsanız elinizde kalır. Şu halk birlikleri mesela! Halk kavramı içinde, proletarya kadar, küçük burjuva mülk sahipleri de vardır ve onların işe bulaştığı her yerde bireylerin rekabetine dayalı bir üretim, meta ekonomisini canlandırır.

Harvey’in çözümünü gözünüzün önüne getirmeye çalışın. Kapitalist toplum içinde şekillenmiş haliyle tüm halk, patronlara gidip “Yeter artık”, diyecekler, “şu fabrikanın kullanımını

-IV-

üzerimize aktarıyoruz, toplumsal mülkiyete ilişkin bir görev belirlemedik. Mülkiyet sende kalabilir. Ama neyi ne kadar üreteceğimize biz karar vereceğiz ve bu konularda nehrin karşı tarafındaki fabrikalarla rekabet edeceğiz." İş bilir patron, eğer çok zorda kaldıysa cevabı şöyle olacaktır: "Madem mülkiyet bende kalıyor, buyurun fabrikamı kullanın." Ama çok garip bir sıkıntımız var. Bankalara el koymuyor, servetine dokunmuyor. Üstelik yıllardır beslediğim kemik ruhlu uşaklarımı yani silahlı özel güç ve bürokrasiyi ayakta bırakıyorsunuz. Çok güzel, bunlar elimde olduğu sürece bir dönem fabrikamı kullanmanıza razı olabilirim. Bu işleri hiç bilmediğiniz o kadar açık ki, üretimin sosyal karakterini o kadar yanlış kavramışsınız ki, şu sizin ademi merkezîyetçi grup ve birey rekabetiniz kısa zamanda bir üretim anarşisine dönüşecek. İşleri düzeltmek için bankalarımıza ve servetlerime ihtiyaç duyacaksınız. İşte o zaman hazırladığım hesap pusulasını önünüze süreceğim.

Harvey'in adım adım nasıl içinden çıkılmaz bir kuyuya yuvarlandığını görmek için bu kadar öneri değerlendirmesi yeterlidir. Diğer öneriler aynı kavrayışın değişik versiyonlarıdır. Bütün o siyasi praksis önerileri, nasıl bir siyasi harekete sesleniyor dersanız, sayfa 270'te cevabı buluyorsunuz: "*Literatürde ve sosyal hareketlerde, ekolojik daha duyarlı ilişki kuran ve çok daha ileri düzeylerde sosyal adalet ve demokratik yönetişime dayalı bir kapitalizmin yeniden tasarlanması için en azından bir isteklilik olduğuna dair işaretler gözleniyor.*" Kapitalist dünyayı yerinden oynatan bütün isyan ve ayaklanmalar dalgasında hepî topu, "demokratik yönetişime dayalı kapitalizm tasarısını" gören Harvey, elbette önerilerini böyle bir hedef kitleye uygular şekillendirmiştir.

Kitap boyunca, karşımıza felsefede Aristoteles, değer kavramında A. Smith, paraya ilişkin Proudhon, eksik tüketimci yanıyla Luxemburg ve devlet konusunda Kautsky çıktı. Bu listeye Luxemburg önemli bir konuya tek yanlı yaklaşımı nedeniyle girmiştir, yoksa o tüm hatalarına rağmen devrimin kartalıdır. Peki ya Marx, Lenin ya da şöyle soralım; uluslararası komünist hareket Harvey'in gözünde ne ifade eder? Soru şunun için önemli. Dünyada pek çok sol sosyalist hareket Harvey'e otorite gözüyle bakar, fikirlerine yayınlarda sık sık atıf yapılır, panellere davet edilir, alkışlanır. Peki o size nasıl bakıyor? Kitapta yer alan bir "öğüde" kulak verelim:

"Pek çok politik hareket son kullanım tarihi geçmiş fikirleri ve idealleri benimseyişi için başarısız oldu. Politik stratejimizi ve politik ideallerimizi uzun zaman önce ölmüş bazı politik teorisyenlerin demode fikirlerine uydurmaya çalışarak şekillendiremeyiz."

Lafımız ağır gelebilir, ama tipik kaypak aydın tavrıdır bu! Salvolar belirsiz hedeflere doğru yöneltilir; kim nasıl anlarsa?!. Ama hedefin biraz Marx, daha çok Lenin ve uluslararası komünist hareket olduğunu, kitaba dağınık biçimde serpiştirilen pasajlardan çıkarabiliyoruz.

Başlarken Harvey'in "Marksist reçeteleri" reddettiğini görmüştük. Uzun zaman önce ölmüş politik teorisyenlerin başında Marx geliyor ona göre. Sayfa 187'de, 19.yüzyılda üç kurşluk ücrete minnettar kalan işçiye, aşırı çalışma ve sömürü oranlarını yasal düzenlemelerle sınırlandırmayı bir zorunluluk gibi anlatan Marx portresi çıkarılıyor. Öyleyse Marx, politik açıdan, sendikalizmin öncüsüdür!

Bitmedi. Harvey'in bir Marx tercihi var: "Kısaca benim tercih ettiğim Marx devrimci hümanisttir, teleolojik determinist değil. Eserlerinde ikinci durumu destekleyici ifadelere rastlamak mümkün ama ben, tarih ve siyasal iktisat üzerine yazdıklarının büyük ölçüde birinci yorumu desteklediğine inanıyorum" (Sf.225)

Teleolojik determinizm diye suçlanan, fakat ne teleolojiyle ne de determinizmle alakası olan fikir şudur: Tarihsel akışın bir tutarlılığı vardır, saptanabilir yasaları vardır ve bu yasalara dayanarak, sınıflı toplumların yerini sınıfsız bir topluma bırakmak zorunda olduğu açıkça kabul edilir. Hümanizm ise, kelimenin tınısından farklı olarak, akılcılığa dayanır. Yani insanlar eğer cehaleti ve metafizik dogmaları aşarlarsa, yerine bilgiyi ve aklı koyarlarsa, tüm sosyal kötülüklerin yok olacağı inancına dayanır. Akılcılık, özgürlüğün yeterli koşuludur. Oysa Marx'ın taşıdığı bayrak, hümanist düşüncenin burçlarına da dikilir: "İnsanlar kendileri için şu ya da bu toplum biçimini seçmekte özgür mü? Asla değil" der, Annenkov'a yazdığı 1846 tarihli mektubunda. Kuşkusuz insanlar kendi tarihlerini kendileri yaparlar, ama miras aldıkları tarihsel koşullar içinde. O koşullar ki, insanlığın tarihine bir tutarlılık kazandırır. Bu tutarlılığa "teleolojik" yaftası yapıştırmak, son otuz yıldır öylesine salgın bir moda haline geldi ki, komünist hareket artık bu türden bayağılıklarla uğraşmaktan usandı. Ama Marx'ı -isterse devrimci önekiyle süsleyin- hümanizme indirgemek, tüm öğretisini ölü ilan etmektir. Dahası, bu yoldan ilerlendiğinde varılan yer, Marx'ı CIA tarafından beslenen anti-komünist George Orwell ile özdeşleştirmektir. (Sf.218)

Kitapta Lenin'in yeri nedir? Le-

nin, geleneksel Marksist sosyalizm ve komünizm anlayışının eleştirildiği pasajda anılır. Bu anlayış şöyle sunuluyor: "Bolluk ortamında adaletsizliğin artmasından öfkeye kapılan özbilinciyile örgütlenmiş (Leninist deyişle, öncü partinin önderliğinde) anti-kapitalist devrimci hareket kitlelerin arasında yükselecek ve sınıf iktidarını yıkacak, sonra sermayenin göz kamaştırıcı üretkenliğinin vadettiği nimetleri herkese ulaştıracak şekilde küresel ekonomiyi yeniden örgütleyecektir." Önce Lenin ve uluslararası komünist hareket, hiç olmadığı bir şey haline getiriliyor, eh, bundan sonrası Harvey için kolaydır: "Ama yukarıdaki düşünce zinciri bana her zaman hepten güdük değilse de aşırı basit görünür." (Sf.101)

Burada Harvey'in iyice eğip büktüğünü yeniden düzeltecek değiliz. Sadece onun gözünde uluslararası komünist hareket nasıl görünüyor, onu nasıl kavlıyor, okuyucuya teşhir etmeye çabalyoruz.

Eğer Harvey, komünist hareketin izlediği yolu, yalnızca aşırı basit ve güdük olarak nitelendirseydi onunla pek fazla sorunumuz olmazdı. Ama daha ileri gidiyor: "Sosyalizme ve komünizme devrimci dönüşüme ilişkin geleneksel Marksist yaklaşım üretici güçleri (teknoloji?) ve sosyal (sınıfsal) ilişkiler arasındaki çelişki üzerine odaklanır. Geleneksel komünist partilerin bilgi kütüğünde geçiş süreci subjektif, psikolojik ve politik değil, bilimsel ve teknik bir sorun olarak görünüyordu." (Sf.273). Harika inciler değil mi? Ama bir kez kalemi coşmuş, burada durmuyor çukuru kazmayı sürdürüyor. "Bu katı bilimsel tavır, komünizm davasına tutkuyla bağlı insanların varlığına rağmen, geçerli alternatif politik tasavvurunu yakalamayı beceremedi. Anti-kapitalist mücadele deryasında olanakları

harekete geçirecek (bilimsel olarak zorunlu ve nesnel neden dışında) manen ikna edici ve öznel bir neden de sunamadı. Hatta yürürlükteki ekonomik ve politik mantığın akıl dışılığıyla bile yüzleşemedi. (Bunun bir nedeni bilimsel komünizmin bu ekonomik mantığı ve onun üretim için üretim şeklindeki fetiş unsurunu büyük ölçüde sahiplenmiş olmasıdır.)”

Salvolar nefes aldırıyor ama küçük bir nefes molası verip, sosyalist ülkelerde nasıl bir insan neslinin şekillendiğine bir örnekle işaret edelim. 2. Paylaşım Savaşı'nda Leningrad 700 günlük açlık çekti Nazi kuşatması altında. Kent insanları, küçük bir parça ekmek için dağıtılan kuponları, Şostakoviç'in senfonisinin dinleyebilmek adına, tiyatro biletleriyle değiştirmek için uzun kuyruklar oluşturdular. Ne katı bilimsel bir yaklaşım, özneliği ve

maneviyatı ıskalayan, ne teknik bir tutum!! Devam edelim:

“Buna ilaveten, mutlak güce sahip öncü parti liderlerinin hiç değişmeyen, dogmatik görüşlerinin kurbanı oldu. Muhalefetteyken ve baskıcı şiddetin kullanıldığı dehşet momentlerinde çoğu kez iyi işleyen demokratik merkezîyetçilik, hareket meşru güç kullanımı noktasına yaklaştıkça, korkunç bir yük haline geldi. Özgürlük arayışı tahakküm üretti.” (Sf 273)

Komünist hareket ve sosyalizm hakkında, Orwell'in Hayvanlar Çiftliği ve 1984 romanlarından başka bir şey bilmeyen herhangi bir budala, Harvey'in bu pasajının altına imzasını atacaktır.

Sol-sosyalist çevre ve partiler, panellerinize davet ettiğiniz Harvey, salonu dolduran size bakarken, işte bunları görüyor.



Örgütlü Saldırlara Karşı Örgütlü Güçlerimizi Birleştirmeliyiz!

inan çelik

9 Kasım 2024

İşçi sınıfına yönelik saldırılar örtülü ve açık biçimlerde devam ediyor. İş kanununda yapılması hedeflenen kapsamlı değişiklikler sermaye çevreleri ile yapılan çalışmalarla devam ettiriliyor. Geçen hafta burada gündeme getirilen MESEM'ler eliyle ucuz iş gücünü genişletme ve çocuk işçi sayısını arttırmak için çocuk işçilik yaşını 10 yaşa indirme planları devrede. Sermayeye sınırsız ucuz emek sağlamada hiçbir sınır tanınmıyor.

İşbirlikçi burjuva sendikalara karşı işçiler tarafından kurulan pek çok sendikanın gelişimi, sistematik saldırılarla durdurulmaya çalışılıyor. Geçtiğimiz ay kuruluşundan sonra kısa bir süre sonra ülke barajını aşan Çağrı-İş Sendikası'nın örgütlediği işyerlerinin, iş kolu değiştirilerek bir gecede sıfır üyeye düşürüldü. Çağrı merkezlerinde bin bir çabayla örgütlenmiş binlerce işçi, torba işkolu olan ve barajı aşmanın neredeyse mümkün olmadığı 10 no'lu büro işkoluna kaydırıldı. Bu hamlenin bir yanı, Çağrı-İş gibi genç ve mücadeleci işçiler tarafından kurulan, sektö-

rün sorunlarına hâkim ve örgütlenme dinamikleri güçlü olan bir sendikanın önünü kesmek ise, diğer yanı burada öne çıkan genç öncülerini büro iş kolundaki barajı aşmış bürokratik sendika- lar içinde tasfiye etme çabasıdır.

Az çok basını takip eden herkesin gördüğü ve kat kat fazlası yazılabilecek saldırılar ve bu saldırılara karşı mücadelenin kesintisiz sürdüğü bir ülkeyiz. İstanbul'da geçen hafta başlayan Kartal Belediyesi işçilerinin başlattığı grev, yine DİSK Genel-İş merkezi tarafından bir gece yarısı operasyonu ile kapı arkasında imzalandı. İşçi sınıfına ihanet boyutundaki bu adımlar, bu sendikanın geleneği haline geldi. Geçtiğimiz yıllarda da mücadeleci işçiler tarafından kazanılan bu şubeler, benzer müdahalelere maruz kalmış ve ardından genel merkez tarafından bu yönetici işçiler tasfiye edilmişti. Örgütlü tavır takınan bu şube, bölünerek ve ardından daha örgütsüz birimlerle birleştirilerek, mücadeleci unsurları dağıttı. Grevi kırmak için tüm diğer belediyeler ve büyükşehir el ele vererek

çöpleri toplamaya giriştiler ve grevci işçiler ve desteğe gelen işçiler tarafından durduruldular. Sözleşmenin imzalanmasından sonrada işçiler bu sözleşmeyi tanımadıklarını ifade ederek, greve birkaç gün daha devam ettiler. Fakat örgütlü ihanetin arkası o kadar destekli ki, grevci işçiler geri çekildi. Sözleşmeleri kaçınılırken işçilerin “hepimiz istifa edelim” çağrısı yapmasının, bundan sonraki günlerde sendika ağalarının uykularını kaçıracağı kesin.

Diğer konfederasyonlarda, bu yıl içinde binlerce işçi bölük bölük istifa etti. DİSK de bu süreçte payına düşeni alacak. Tabii bu imzalanan sözleşme, sırada bekleyen diğer belediye işçilerine de bir mesaj veriyor.

Bu sözleşmeler yalnızca kendi işkolları açısından değil; enerjiden eğitime, sağlıktan taşımaya, inşaata, depolara kadar tüm iş kollarında çalışan işçileri de ilgilendiriyor. Buralarda yapılan düşük rakamlı sözleşmeler, yılbaşı zamları için sermaye ve iktidarın elini rahatlatacak veya her alandan işçilerin taleplerini yükseltecektir.

Geçtiğimiz günlerde mücadeleci sendikaların bir kısmı aydın, akademisyen ve yazarların da içinde yer aldığı imzacılar ile “Hakkımı Ver” kampanyası başlattı. İşçi sınıfının ve tüm emekçi kesimlerin karşı karşıya buldukları saldırıları püskürtecek bir mücadele hattına ve bu hattın sokak ayağını örececek bir odak ihtiyacına sürekli vurgu yapıyor. Pek çok çevre tarafından tartışılan bu tip girişimlerin içinde olmak, bir yol arayışında olan işçi ve emekçilere ulaşmak açısından önem taşıyor. “Hakkımı Ver” kampanyası, farklı toplumsal katmanları bizzat kendi talepleri etrafında bir araya getirme amacını taşıyor. İşçiler başta olmak üzere köylülüğün, kadınların,

gençliğin, çevrecilerin, aydınların mücadelelerini bir çatıda birleştirme çabası olarak görülmelidir.

İşçi sınıfı kendi kurtuluşu için mücadele ederken toplumun diğer kesimlerini yanına alabileceği ve ortak hareket edebileceği zeminlere ihtiyaç duyuyor. Bu noktada taleplerin geniş halk yığınlarına ulaşarak bir araya gelmesi önem taşıyor. Ortalama sendikalar ve çevreler çağrılarını, vergide adalet gibi dar alana veya fatura meselesine bağlıyorlar. Sınıf mücadelesini tekil bir talebe sıkıştırmak, onun önüne sınırlayıcı bariyerler koymak yerine, tüm taleplere uyarlanabilecek ortak mücadelede birleştirecek yöntemler gerekli.

Orta Vadeli Plan (OVP) yalnızca ülkemiz siyasal iktidarının ve yerli tekellerin açgözlülüğü ve saldırısı olarak değerlendirilmemeli. OVP, emperyalist ülkelerin ve uluslararası tekellerin dünya işçi sınıfına dayattıkları esnek, güvencesiz, kuralsız, insanlık dışı çalışma düzenine geçme çabasının bir uzantısıdır. Tam ilhak süreciyle uyumlu olarak işçi sınıfının diz çöktürülmesi ve uluslararası emek hareketini teslim alma sürecidir. Bunun içindir ki işçi ve emekçileri bir araya getirecek sayısız araç yaratmak, oluşan birliklerin içinde örgütçüsü, eylemcisi ve öncüsü olarak yer almak gerekiyor. Bu süreç tek başına kendi patronuna karşı bir mücadeleyle durdurulamayacağı gibi, yalnız başına Türkiye işçi sınıfıyla da sınırlı kalmamalıdır.

İçeride dağınık duran tüm güçleri bir araya getirerek işçi sınıfının ve emekçilerin kurtuluşunu sağlama ve uluslararası saldırıların karşısında anti emperyalist işçi hareketini inşa etme hedefi ile yürümek zorundayız.



İşçi Sınıfı Öne, En Öne

25 Eylül 2024

İşçi sınıfına yönelen saldırılar artarak devam ediyor. Polonez işçilerine yönelen sert polis şiddeti, işçilerin örgütlü-inatçı hak arayışına polisin sert tutumu, yalnızca oradaki amirin işçi düşmanı bir faşist olması ile açıklanamaz.

İşçi sınıfının eylem ve mücadele ile elde edeceği kazanımları savunmak için de inatçı bir mücadele sürdüreceğini biliyorlar. Bunun için eylemci işçiler, gerçek bir ablukayla ve sürekli bir polis, devlet şiddetiyle karşı karşıya kalıyor. Bir yandan işçilerin mücadele azmi kırılmaya çalışılırken, öte yandan aynı yolu yürüyecek işçilere gözdağı veriliyor. Köpükler saçarak haykırıyor polis şefi: "Çocuklarınız bile iş bulamaz!"

Gaziantep'te Akçanlar işçilerinin eylemine, Soma'da Fernas madencilik işçilerine ve onların mücadelecı sendikalarına yönelen sert müdahaleler bundan sonra kararlı bir çizgide yürüyecek olanların neyle karşılaşacaklarını pratik olarak gösterme çabasından

başka bir şey değil. Yani süreç, mücadeleye kaçınlarına, uzlaşmacılara, tatlı su kurnazlarına göre fazla sert! Bunun için işçi sınıfına yönelen saldırılar net, kapsayıcı ve sınıfın en geniş bölüklerini içine alma yeteneğini gösterecek yapılar tarafından üstlenilmeli. Kendisine karşı gelme cesareti gösteren bu büyük dalga karşısında, sermaye sınıfı savunma pozisyonundadır. Tüm bu baskı ve kuralsızlık dayatmaları ve sermayenin iki anlama gelmeyecek işçi sınıfını diz çökerterek teslim alma çabası, ancak sermaye ve onun hizmetkârları kadar net, dişe diş bir tutum almakla karşılanabilir.

Mücadelecı Sendikalar bu yıl içerisinde sınıf hareketi içerisinde gerek işyeri örgütlenmelerinde ısrarlı tutumlarıyla, gerekse örgütlenmeye yönelen saldırılar karşısında takındıkları net tutumla, gerekse de 1 Mayıs'ta Taksim ısrarı ile emekçilerin dikkatini çektiler. Mücadelecı Sendikalar mücadele sınırlarını genişleterek ve sınıf hareketi açısından sorumluluk alarak merkezi

bir odak haline gelebileceğini gösterme göreviyle karşı karşıya. Bir taraftan tarihinin en kapsamlı saldırısı ile karşı karşıya olan, diğer yandan açlıkla terbiye edilmeye çalışılan işçilerin sabrının tükendiğini açıkça görüyoruz. Böylesi bir dönemde bu sendikalar, sınıfın çıkarlarını günlük çıkarlarının önüne koyanları arkalarında bırakarak en önde yürüyebilir, devrimin öncü işçilerinin mücadelesinin içinde yetişmesine olanak sağlayabilirler.

Gelinen nokta, içinden geçilen saldırı dalgası, öncü işçilerin önüne harekete geçen kitleleri kavrayan, sermayeye karşı etkili araçlarla meydan okumayı dayatıyor. Sadece karşı karşıya olunan saldırıları durdurma değil, yeni kazanımlar elde etme ve emeğin kurtuluşu görevini de önüne koyan gerçek bir mücadele çizgisi oluşturma görevidir bu. Bu mücadele içerisinde yeni genç ve mücadeleciler sendikalar, önemli bir yer dolduracak. Ancak bunun yeterli olmayacağı gerçekliği gözden irak tutulmamalı. Bu uzun ve sert mücadele sürecinde eylem ve örgütlenme süreçlerinde öne çıkan, kendisini bir sendika içinde konumlandıramayan, işbirlikçi sendikalar tarafından tasfiye edilen veya Anadolu coğrafyasında kimseyle iletişime geçememiş öncü ve mücadeleciler işçilerin de içinde konumlanacağı araçlar yaratmak zorundayız.

İçinde bulunduğumuz dönem, hiçbir aracı mutlaklaştırmadan alanın, bölgenin veya havzaların öne çıkardığı araçlara ulaşmayı ve bu mücadele araçlarıyla bağ kurmayı gerekli hale getiriyor. Bu araçların işleyişinin nasıl olacağı ve kitlesel sınıf araçları olup olmayacağı belirleyici olacak. Ülkesinin mücadele tarihinde işçiler sayısız aracı yaratma becerisini gösterdi.

Platformlar, birlikler, meclisler, komite ve konseyler... Bu zengin birikimden faydalanarak yeni araçlar yaratılmak ve bizzat sınıfın kendisi tarafından yönetilmek zorunda. Yüzbinlerce işçi ve emekçi çocuğunun okula aç gidip geldiği, servis veya yol parası bulamadığı için her gün kilometrelerce yürüdüğü ya da okula gidemediği, anne ve babaların bu düzene kahrettiği bugünler, dar masa başı tartışmalarıyla heba edilemez.

Gerek Mücadeleciler Sendikaları gerek tek tek öncü işçiler birleşik bir mücadele rotasını oluşturma sorumluluğu taşıyor. En küçük günlük sorunlardan en karmaşıklara kadar çözüme iradesi gösteren bir yapı, işçi sınıfı için gözlerin döneceği araç olabilir. Bedeli ne olursa olsun kaybedecek bir şeyi olmayan işçi sınıfını, böylesi bir odak içinde olmaktan çekinmek bir yana onun örgütleyicisi, yöneticisi ve sürecin bir parçası yapacaktır.

Sermayenin yaptığı hesapları boşa çıkarmak, işçi sınıfının esnek, kapsayıcı, yasalarla sınırlanmayan ve militan mücadele odağını yaratmaktan geçiyor. Önümüzde bize bakan sorun belli, çözüm için bir adım bekliyor. Sorumluluk almak ve sadece elimizi değil bedenlerimizi bu büyük taşların altına koymak zorundayız. Mutlak başarı için bin bir hesapla, mükemmelliyle yetçilikle ince hesap yapanların, aslında mücadeleden kaçmanın teorisini yaptıklarını unutmamalıyız.

Tarihin bu sayfası bizlerden inisiyatif almayı, cüretle sonuna kadar götürülecek mücadeleyi ve müdahaleyi bekliyor.



Sermaye Neden Telaş İçinde

11 Eylül 2024

Sınıf hareketi yükseliş içine girdikçe sermayenin saldırganlığı artarken, bir telaş görünür hale geliyor. Halbuki işler onlar için rayında gidiyor gibi. İnanılmaz boyutlara ulaşan sermaye birikimlerini korumak ve genişletmek için devlet aygıtı tüm olanakları ile seferber olmuş durumda.

Güvencesiz ve kuralsız çalışmanın yasal dayanaklara kavuşması noktasında siyasal iktidarla tam uyum içinde çalışıyorlar. Uluslararası sermaye ve IMF onlara yol gösterirken, kantarın topuzunu kaçırmaktan geri durmuyor. 2025 maaş zamlarını gerçek enflasyon üzerinden değil de hedeflenen enflasyon üzerinden vermelerini öneriyor. Son iki yıldır eriyen işçi ve emekli maaşlarının daha da dibe oturmasını hedefliyorlar.

Sermayenin davul zurnayla ilan ederek sürdürdüğü bu sürecin biri, diğer ayağı ise işbirlikçi sendikalar. Tüm bu saldırılar yaşanırken işçilerin baskısı ile sembolik eylemlerle sınıfın gazını alma ve olası tırmanışların önüne geçme çabasındalar. Beslendikleri uluslararası sermaye ve yerli işbirlikçileri bunu tavsiye ediyor. Özak Tekstil'den Carrefoursa'ya patron, kolluk,

adliye, bakanlık uyumlu ve planlı bir şekilde sınıfın eylemlerini baskılamaya çalışıyor. Özak Tekstil'de olduğu gibi bir taraftan eylemi kırmaya çalışırken, diğer taraftan şirketlerle ve bakanlıkla akıl birliği içinde işçilerin örgütlendiği BİRTEK-Sen'e astronomik cezalar yağıdırıyorlar. Bu yöntemle mücadeleci sendikaları işlemez hale getirerek gelişen mücadeleye ket vurma çabası içindeler.

Son olarak Soma'da Fernas Madencilik'te yaşanan Bakanlık ve sendika arasında olması gereken üyelik bilgilerinin işveren ve temsilcilerine verildiği görülüyor. Bakanlık durumu kurtarmak için bizimle ilgisi yok diyor. Sanki işverenin istediği sendikaları işyerlerine getirmek noktasındaki tavırları bilinmiyor gibi. Geçen gün durumu kurtarmak için, iş başvurusu yaparken işçilerden e-devlet şifrelerinin alındığını açıkladılar. Bunun duyulmasının ardından bir tantana koptu; vay nasıl olur da bu şifreyi işveren isteyebilir. Bağımsız Maden İş ve eylemdeki madenciler sayesinde görünen bu durum, memleketin tüm

sanayi bölgelerinde ve neredeyse tüm işletmelerinde sıradan bir uygulama haline gelmiş bulunuyor. O hale gelmiş ki, işveren temsilcisi e-devlet şifresini istediğinde işçi neden diye bile sormuyor.

Yukarıda verdiğimiz örnekler, bize mücadeleci sendikaların ve öncü işçilerin işyerlerinde nasıl bir saldırı ve nasıl bir düşmanla karşı karşıya olduğuna işaret ediyor. Yeni ve genç sendikaların, tarihten öğrenerek sınıf hareketine taşıma çabasında oldukları sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışının inşasının önü kesilmek isteniyor. Mücadeleci sendikaların taşıdığı potansiyel sermaye sınıfı tarafından görülüyor. Onların kitle sendikaları olmasının önüne geçme çabası, son dönem yaşanan eylemlere sert müdahalelerin, saldırıların ve gözaltıların nedenlerinden birini oluşturuyor. Ortak hareket ve eylemlerle bu saldırılara yanıt üretmek, yaşanan saldırılar karşısında işçi sınıfına güven verecektir.

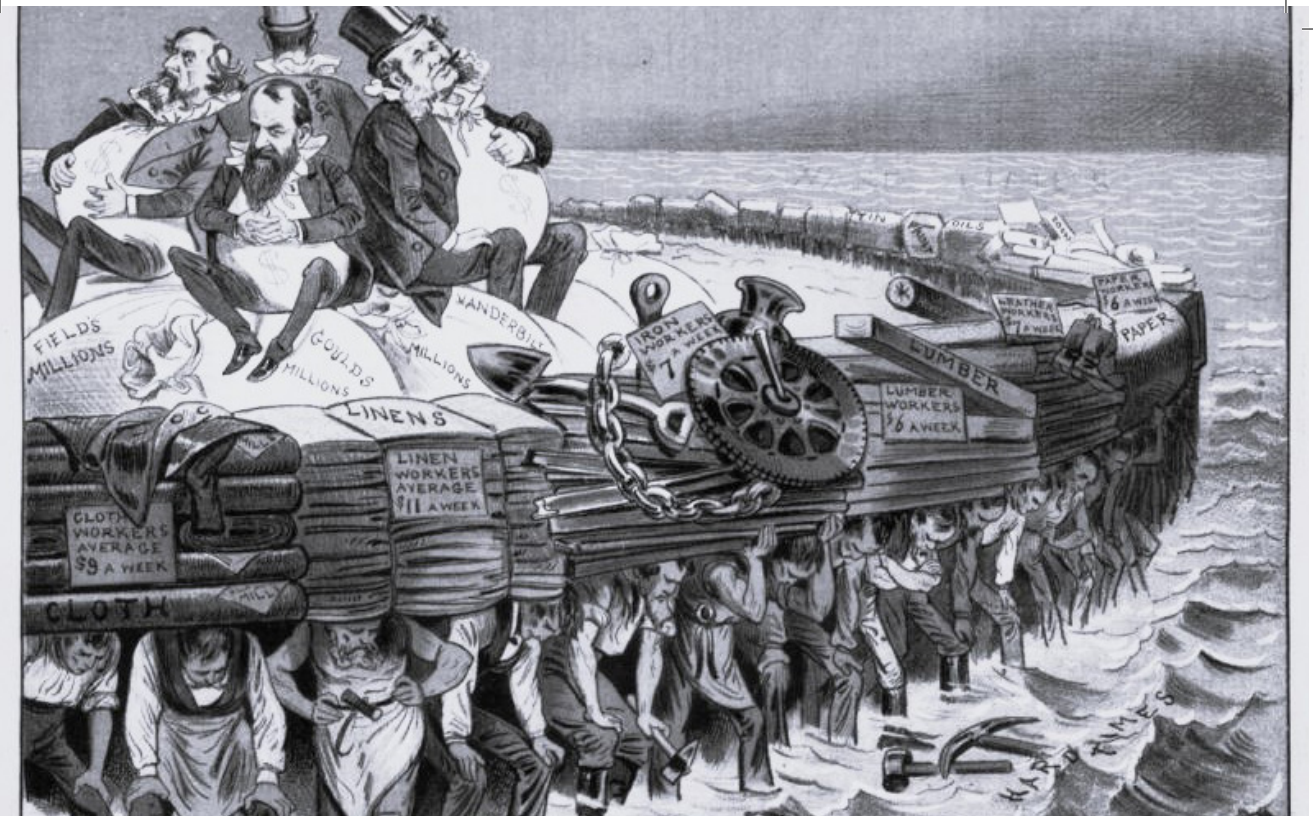
Mücadeleci sendikaların sınıf içinde kitleselleşme çabasını sürdürürken, 4857 sayılı iş kanununda yapılması planlanan değişiklikler ve 6356 sayılı sendikalar kanununun örgütlenme önünde engel yaratan maddeleri de dahil olmak üzere, sınıfa yönelen saldırılarda bütünlüklü ve kesintisiz bir çalışmaya ihtiyaç var. Sınıfa yönelen saldırılar karşısında takınılacak tavır, ortaya konulacak mücadele pratiği belirleyici olacak. Bugün yol arayan, gözleyen sınıfın diğer bileşenlerinin birleşik mücadelesi açısından önem taşıyor. Sınıf hareketinin ihtiyaç duyduğu biçim onu teslimiyetçi, sınıf işbirlikçisi çizgiden koparmaktır. Onu prangalardan koparacak, sınırsız bir ufukla işçi sınıfını en ileriye taşıyacak, yapacağını söyleyip, söylediğini yapan bir anlayış

tüm mücadeleci parçalarını bir araya getirerek odak haline gelebilir.

Bugün sınıf içinde mayalanan dinamik, kendine akacak bir kanal arayan noktaya geldi. Geçtiğimiz günlerde BİRTEK-Sen'in yaptığı çağrı, bu arayışların somut ifadesi olarak görülmesi. Bu yol arayışı sınıfın içindeki pek çok bileşende mevcut. Sınıfın çıkarları ve mücadelenin daha ileri taşınmasını hedefleyen, grupsal değil sınıfsal bakışla hareket eden işçi sınıfının gerçek öncülerini en ileriye taşımayı hedefleyen bir bakış açısıyla bu başarılabilir.

Sınıf savaşımaları tarihi, bizlere sonsuz bir deneyimi aktarıyor. Dünyanın neredeyse tüm ülkelerinde bu savaş zafere ulaştırma yolunda çok zengin bir tarihimiz var. Bu deneyimlerden yararlanmak için incelememiz gerekir. Elbette her ülkede yaşanan deneyim biricik ve bize hareketin ve örgütlenmenin belli köşelerini gösterir. Diğer yandan Türkiye işçi sınıfının kendi tarihsel birikimi ve mücadele deneyimi var. İş durdurmadan fabrika işgallerinden, grevden yol kapatmaya, işyeri eylemlerinden Zonguldak gibi kent grevlerine sayısız deneyime sahibiz. Sorunumuz sınıfın deneyim birikimi değil, bu deneyim ve birikimler ışığında sınıfın birleşik eyleminde. Yolu açmak için sorumluluk almalı ve yürümeliyiz.

Böylesi bir mücadele tarihi olan sınıfa karşı öncü işçilerin yapabileceklerinde sınır yok. Onlarca yıllık bu savaşta iflah olmazın göremediğini sermaye sahipleri görüyor. Bu mücadeleci aklın ve duruşun yayılmaması için elinden geleni yapıyor. Onlara telaşlanmakta ne kadar haklı olduklarını gösterelim. Korkularını gerçeğe çevirelim.



Kasa Her Zaman Kazanır

28 Ağustos 2024

TÜSİAD başkanı Orhan Turan bir televizyon programında konuşuyor. "Sanayici zorda. Pek çok şirket yurt dışına çıkıyor. Mısır'ın tekstil üretiminin %30'unu Türk şirketler gerçekleştiriyor. Burada bir şirket açıyorsunuz daha fatura kesmeden vergi geliyor." Gazeteci soruyor, "Tarihi karlar yapıyorsunuz ama buna rağmen şikâyet ediyorsunuz. Gelir dağılımı bozuldu ve zenginle yoksul arasında uçurum inanılmaz boyutlara vardı. En tepedeki zenginler böyle şikâyet ederken yoksullar ne yapacak?" Beyefendinin cevabı şöyle, "Gelir dağılımındaki eşitsizlik böyle sürdürülemez. Bir çözüm bulamazsak toplumsal ayaklanma kaçınılmaz." Özcesi, sermaye sınıfının aç gözlülüğü bakidir fakat bu gelmekte olanı görmediklerinden değildir. Baş-

ka türlü olamayacağı için böyledir. Onlar kendileri ve sistemleri için ölüm kalım süreçlerinde dahi çoklu düşünerek, o günün ve yarının planlarını bir arada taşımayı öğrendiler. Yüzyılların yönetme yeteneğini sonuna kadar kullanıyorlar.

Yukarıdaki tespiti yapan bu sermaye sözcüleri, diğer yandan emeğin baskı altına alınması, güvencesizlik, onlarca yıllık mücadeleler ile kazanılmış hakları ortadan kaldıran yeni iş yasası üzerine çalışmalarını da yoğunlaştırıyor. İşçiler açısından zaten geri olan 4857 sayılı iş kanunu içinde yer alan kırıntıları da ortadan kaldıracak yeni düzenlemeler kapıda. Bir süreçtir kamuoyunun gündemine getirilen "çalışma süreleri kısıyor, evden çalışma, güvenceli esneklik, artık za-

manın senin olacak" güzellmeleriyle burjuva basında pişiriliyor sermayenin yeni çalışma planı.

Geçtiğimiz günlerde Cevdet Yılmaz başkanlığında Yatırım Ortamı İyileştirme Kurulu toplandı. Orta Vadeli Program içine yerleştirilen uluslararası ve ulusal tekeller tarafından uzun zamandır planlanan çalışma modeli, işçilerin ücret artışları ekseninde eylemlere geçtiği bugünlerde karşımıza çıkıyor. Yılmaz, toplantı sonunda yaptığı açıklamada "Uzaktan, kısmi, geçici süreli çalışma ile platform çalışması gibi yeni nesil çalışma modellerine dair mevzuat ihtiyaçlarının, iş dünyası gerçekleri ve iş yaşamı dengesi gözetilerek belirlenmesi kararı alındı." diyor. Bu çalışmaya dair toplantıların sermaye ve hükümet temsilcileriyle yapılmasına çeşitli illerde hız verildiği görülüyor.

Açlık ve yoksullukla boğuşan işçi ve emekçilerin kafasını çeviremeyeceği tarafta kazanlar kaynıyor. "Kırk katır mı kırk satır mı?" gibi bir planlama... Yüksek karlardan gözü doymayan sermaye işçi sınıfına tam teslimiyet için her koldan saldırıyor. Hangisini kopsa karına kar katacak.

Geçen hafta üç konfederasyon ülkenin farklı illerinde eylem yaptı. Eylem dediysek siz anlayın. "Dostlar alışverişte görsün" minvalinde. Bir de eylem takvimi açıklamazlar mı, evlere şenlik. İlk açıklamalarına işçilerin ilgi gösterdiği söylenemez. İşçilerin eylemlere katılmaması rahatları yerinde olduğundan veya bu ücretleri kabul ettiklerinden değil. Birincisi koca konfederasyonlar işçilerin eyleme katılma koşullarını yerine getirmeye zahmet etmiyorlar. Zaten işçiler de bu sendikalara güvenip işlerini bırakıp eylemlere gitmiyorlar.

Emeğe saldırılar tüm cephelerde yoğunlaşırken savaşın ortasında işçi sınıfı savaşı birlikte sonuna vardıracağı bir odak arayışını sürdürüyor. CarrefourSA'da on günü aşan eylemde işçilerin DGD-Sen gibi görece "küçük" bir sendikadan ayrılmayı, enerji işçilerinin çok daha kitlesel sendikalar yerine Enerji-Sen'e, taşıma işçilerinin Kataş-Sen'e yönelmeleri gibi durumlar, bize bu yol arayışını gösteriyor. Bu yol arayışında ısrarlı, cüretkâr bir mücadeleyi ve tabanın inisiyatifini samimice yürütenlerin kazanacağı bir döneme giriyoruz.

Geniş yığınların yıkıma sürüklendiği böylesi bir dönemde işçi, emekçilerin geniş, yıkıcı eylemlere yöneldiğini görüyoruz. Bu dönemde reformist, uzlaşmacı ve işbirlikçi çevrelerin "krizin faturasını ödemeyeceğiz" söylemleri de artık karşılık bulmuyor. Onlar da bunu görmüş olmalı ki "faturayı ödemeyeceğiz" kampanyalarıyla karşılaşmıyoruz.

Böyle dönemlerde ortak akıl yaratmak çok önemli olmakla beraber, tek başına ortak akıl yeterli olmayacak. Emeğin korunması, geliştirilmesi ve kurtuluşu yolunda aklın birliğini eylemin ve pratiğin birliğiyle harmanlamak gerekir.

Şans oyunlarında kullanılan bir söz vardır. "Kasa her zaman kazanır!" Tekelci sermaye hiçbir zaman kaybetmeyeceğini, işçi sınıfının aklının kasadan kırıntı almanın ötesine geçmeyeceğini düşünüyor. Oyunu onların kurallarıyla oynayanlar yine kaybedecek. Kırıntıları değil kasanın kendisini hedefleyen akıl ve cüret kazanacak.



Sermaye Tam Teslimiyeti İşçi Sınıfı Tam Özgürlüğü İstiyor

22 Ağustos 2024

Son birkaç ayda sınıf hareketinin yükselişini açıkça görüyoruz. İşten atmalara karşı gelişen eylemler başta olmak üzere farklı taleplerle süren sayısız eylem gerçekleşiyor. Lezita, Merinos, CarrefuorSA, birçok belediyede işten atılan işçilerin eylemlerine kadar.

İşçiler için yaşanan zamlar karşısında eriyen maaşlarla ailesinin karnını doyumak imkânsız hale gelirken ailenin çalışabilir tüm fertleri kapitalizmin sömürü çarklarında öğütülme-ye katılıyor. Ulusal tekeller tarihi karlar açıklarken işçi aileleri yoksulluğun pençesinde, ağır borç batağında yaşama tutunmaya çalışıyor.

Sınıf savaşlarının tarihsel akışları doğrudur. Bunun içindir ki bu doğruyu unutup savaşta sadece günlük veya dönemsel mücadeleler üzerinden yapılacak değerlendirmelerle objektif sonuçlara ulaşılamaz. Bu uzun tarihsel süreç iniş ve çıkışları, zafer ve yenilgilerle bütünsel bir süreçtir.

Tekelci sermayenin arzuladığı çalışma düzeni işçilerin tam teslimiyetidir. Tüm örgütlenme dinamiklerinin ortadan kaldırıldığı, kölece çalışma koşullarının hâkim kılındığı bir dünya ve çalışma düzenidir istediği. Sermayenin ilk doğduğu günden beri göçmen işçilerin ülkeye girişini açarak

kuralsız çalışmayı işçi sınıfına dayatma fırsatını bulduğunu ve bunu politik olarak da işçiler arasında rekabet ve düşmanlık yaratarak kullandığını biliyoruz. Ülkemizde de Suriyeli yoksul işçiler başta olmak üzere Afgan, Türkmen, Kazak, Afrika'nın pek çok ülkesinden emekçi, ucuz işgücü olarak sermayenin hizmetine sunuldu. Kamuoyunda genel olarak göçmen karşıtlığı ve ırkçılık sarmalında ele alınan bu olgunun asıl amacı şovenizmin baskısı altında en ileri kesimler tarafından bile pas geçildi. Bakanın "göçmenler olmasa fabrikalarda çalışacak işçi bulamayız, çoban bulamayız" açıklaması özünde ucuz iş gücü ve kuralsız çalışmadan duyduğu hoşnutluğunu tarif ediyor. Yedek işgücü yığınları büyüdükçe ücretli emeğin çalışma koşulları baskılanarak sermayenin karlarına rekor düzeyde karlar katılıyor.

Kansu Yıldırım bir yazısında "kullan at" işçiler veya harcanabilir işçilerin, bir tarafta göçmen işçilerin, diğer tarafta MESEM'lerde çocuk işçilerin sömürü çarklarının içine nasıl atıldığına vurgu yapar. "Sermaye cephesi, işçileşme sürecinin hızlanması ve işçi rezervlerinin dolması amacıyla bir dizi strateji izlemektedir. Çocuk işçiliği formal bir nitelik kazandıran MESEM programları yaygınlaştırılmakta ve organize sanayi bölgelerine meslek liseleri açılmaktadır. 1 milyon 500 bini aşan sayıda öğrenci-işçi orta ve uzun vadeli olarak işgücü piyasasına yedeklenmiştir."

Yukarıda ifade ettiğimiz, sayıları milyonları bulan göçmen işçiler olgunun bir yanı ise diğer yanı MESEM'lerde asgari ücretin üçte birine çalıştırılan çocuk işçilerdir.

Dinci faşizmin başı, bakanları, tekelci sermayenin sözcüleri bir koro halinde Türkiye'nin nasıl ucuz emek cenneti olduğuyla övünmekteydi. Sermaye açısından emek verimliliği, "kölece çalışma koşullarının" yükseltilmesi, çalışma sürelerinin uzatılması, mola sürelerinin kısaltılması ve nihayet artık değerın yükseltilmesidir. Sermaye için tüm zamanlarda ve ülkelerde en verimli emek, ithal, ucuz işgücü ve çocuk emegidir. Suriyeli işçilerin çoluk çocuk uzun yıllar normal bir işçinin çeyrek ücretine güvencesiz ve kayıtsız çalıştırılması da, MESEM'ler eliyle organize sanayi bölgelerinde sermayenin karlılığını inanılmaz düzeylere çıkarması da aynı sınıfsal tutumun sonucudur. Bu tutum tüm işçilerin hem ücret rekabetini düşürdü hem de tüm aileyi onlarla aynı koşullarda işyerlerinde, tarlalarda çalışmaya mahkûm etti.

Bugün yaşadığımız yoksulluk ve yoksunluğun nedenlerini sığınmacılarda, hukukun burjuva işleyişinin adaletsizliğinde, krizin faturasının paylaşılmasında bulanlar sınıfı toptan yıkıma sürükleyen vahşeti gözlerimizden uzaklaştırıyorlar. Bu "muhalafet" aklı sınıf savaşımının bunca keskinleştiği, işçilerin köylülerin yollara çıktığı bir dönemde ayak sürümekten başka bir şey değil.

Bu dönem işçi ve emekçiler üzerindeki yıkım o kadar büyük boyutlara vardı ki Türk-İş bile eylem kararları alıyor. Onlar da görüyor ki işçiler açısından kavga varlık yokluk noktasına evriliyor. Gelişecek bir eylemlilik sürecinin yıkıcı bir boyuta yükselmemesi için ön almak istiyorlar. İşçi sınıfından ve onun eylemli aklından o kadar uzaklaşmış durumdadır ki eylemde slogan atmayı bile unutmuşlar.

Bu dönem içinde öncü işçiler gelişecek eylemlerin içerisinde olacaktır. Ancak bunun yetmeyeceğini bilerek yaşanan süreç, sınıf içindeki tüm dinamikler incelemelidir. Göçmen işçilerden, çocuk işçilere, güvencesizlere kadar tüm alanlarda gelişen örgütlenme çabalarının içinde olmalıyız. Örgütlenmez görünen bu alanlara özgü

araçları yaratmak bu alanların derinlemesine bilgisi ile mümkün olacak. Organize sanayilerde, sanayi sitelerinde, fabrikalarda, tarlalarda yaşanan insanlık dışı çalışma koşullarına karşı sürdürülen mücadele emeğin kurtuluşu mücadelesinden bağımsız olamaz. Ancak mücadelenin bu iç çeliği çalışmanın genel söylemlerle sürdürüleceği anlamına gelmez. Günlük talepler uğruna mücadelede işçi sınıfının düşmanını tanımayı, savaş alanlarında deneyim kazanmayı ve gerçekleşen her eylemde yönetmeyi öğrendiğini bilerek çalışmak zorundayız.

Israr, inat ve sabırla, mayalanan bu dönemin tam olarak içinde olacağız.



İşçi Sınıfının Bozulan Kavramları

temade çınar

Kasım 2024

EYLEM

İnsanların kavramlarla düşündüğünü biliyoruz. Kavramları elinden alınan bir insan, o kavramların yerine başka bir kavram koyar. Ya kavramınızı elinizden alanlar onun yerine sizin değil de kendi çıkarlarının kavramlarını yerleştiriyorlarsa? İşte o zaman gerçeğin güçlü bir dalgası gelip darmadağın etmedikçe, o yanılısamalar hayatımıza yön verir.

Sınıf mücadelesi açısından bilerek bozulmuş bu kavramlar, eylem, grev, dayanışma, sendikalar, işçi demokrasisi, komiteler gibi en temel kavramlarımız.

Eylem kavramıyla başlayalım. Sendikaların (siz bunu konfederasyonlar olarak da okuyun) etkisiz eylemlerle, yapıyormuş gibi yapıp kaçarak, bütün kazanımlarımızın elimizden kayıp gitmesine nasıl ön ayak olduklarını görüyoruz. Asgari ücrete ve emeklilere temmuz ayında zam yapılmaması ve hatta böylece tüm işçilerin alım gücünün ocak ayının gerisine düşmüş

olması karşısında üç büyük konfederasyon güya “eylemler” yaptılar. Yaparak kıpırdamadı. Hatta yapılan eylemlerden, kendi üyeleri de dahil, birçok kesimin haberi bile olmadı. Sorsanız yaptılar.

Sendikaların eylem yapmaları söz konusu olduğunda, bunun bir hedefi ve hedefe kadar sürecek olan bir eylem planı olur. Bu planın B ve C olasılıkları da önceden ortaya konulur. Bu eylem kararı ve planı tabanda tartışmalarla başlar ve eylemlere katılımların örgütlenmesiyle eğitici bir hazırlık süreci geçirilir. Eylem günü iş bırakılacağı, çünkü işçilerin eyleme gidecekleri dost düşman tarafından bilinir. İşyeri önlerinden arabalar kalkar, daha işyerinde bayraklar ve önlüklerle açıklamalar ve yürüyüşler başlar. İl içi ya da il dışı olsun, dört bir yandan kalkan otobüsler işyerlerinden uğurlanır. Alanlar coşkuyla dolar taşar. Eylem komiteleri, görevliler, kortejler, yürüyüş yolu, bildiriler, yolların trafiğe kesilmesi ve tabi ki eylemin talepleri. Talepler yerine gelmezse hazırlanmış olan B planı

na geçiş. İş durdurmaların devamı ya da mitinglerin merkezileştirilmesi vb. Tüm bu sürecin aslı “caydırıcılık” içermesidir. Karşı taraf eskilerin dediği gibi, kamyon çarpmış gibi olur. Eylemin etkinliğini patronlar ve onun devleti cephesindeki şaşkınlık, karışıklık ve tabi ki çıkış yolu arama telaşından anlarız.

Bunlar bizim hayal ürünlerimiz değil. İki yüz yıllık sınıf mücadelesinde elde edilmiş ve deneylenmiş birikimler. Böylesi eylemleri yaşamış olanlar sonuçlarını, etkisini hala anlatırlar.

Bugün yaşadıklarımız tamamen bir simülasyon. Üç beş kişi kapalı kapılar arkasında “eylem” kararı alıyor. Sendikaların iş bırakma kararı olmadığı için, işçiler iş yerlerinden çıkamıyorlar. Sözüm ona eyleme, gelebilenler geliyor. Başkanlar masalara yumruk vuran(!) bol istatistikli, gazetecivari açıklamalar yapıyorlar. Sonra eylem dağılıyor. Kendilerinin de dediği gibi “sembolik” eylem sonrası yöneticiler, işçilerin eylemlere katılmıyor olmasından şikâyet ediyorlar. Onlar işçilerin haklarını kazanmak için uğraşıyorlar, ama işçiler geri! Başkanlar yürüyor, temsilciler yürüyor, uygun bakanlıklar önünde açıklamalar yapıyor ama, işçilerin çoğunlukla kendi sendikasının eyleminden bile haberleri yok. Sermaye sınıfının cephesinde yaprak bile kıpırdatmıyor bu “sembolik” eylemler.

Bu sirk oyunlarını kuranların en önemli başarısı, işçilerin de eylem denilince akıllarına bir pankartın arkasında toplaşmanın gelmesi. Büyükler konuşma yapar, pankart toplanır ve yorucu bir iş gününe daha yetişmek üzere yola çıkılır. Koltukları kıymetli sendika bürokratları, eylem yapmış olmak için “zahmet” ediyor görünürler-

ken, işçi sınıfının en önemli eğitim ve örgütlenme aracını elinden alıyorlar. İşçilerin sermayenin sisteminde tek özgür oldukları yeri, eylem alanını işçilerin elinden alıyor ve onu yorgunluk, bıkmışlık ve inançsızlıkla değiştiriyorlar. “İşçilerin eylem içinde örgütlendiği” tüm eğitim ve yönetim sürecini bir hokus pokusla ortadan kaldırarak, sermayenin saltanatını dikensiz sürdürceği bir bahçe yaratıyorlar. Ve tüm bunları bilerek yapıyorlar.

Elbette bütün bu yanılsama, simülasyon gerçeğin sert rüzgârı işçi sınıfının yüzüne vuruncaya kadar. Ancak bu durum, devrimcilerin olan bitene söylenerek kopacak fırtınayı beklediği bir duruma yol açmamalı. Bulduğumuz her yerde bu oyunu bozmanın ve kavramlarımızı sınıf mücadelesi için kullanmanın bir yolunu bulmalıyız. Eylemlerimiz ve yapacaklarımız aklımız, bilincimiz ve hayallerimizle sınırlı. Her günü işçilerin yönetmeyi öğrendikleri bir eğitim gününe çevirmeli, kaybettirdikleri zamanı ve arkadaşlarımızı onlardan geri almalıyız.

İŞYERİ TEMSİLCİLİĞİ

İşyeri temsilcilikleri, sendikaların omurgalarıdır. Eğer onu bir yerinden kırsanız sendikayı felç edersiniz. Bugün sendikaların, siz bunu konfederasyonlar diye de okuyabilirsiniz, yaşadıkları hareket etmeme, istese de edememe hali bundan kaynaklanır.

Öncelikle işyeri temsilcilikleri, işçilerin sendika yönetimlerinden bağımsız olarak seçtikleri sözcülerden, temsilcilerden oluşmalıdır. Ancak bu yetmez. Temsilciliklerin yönetimler üzerinde yetkileri olması gerekir. Bu ikisini sağlamadığımızda temsilcilikler, işçilerin bürokratlaşmaya karşı sigor-

tası değil, yönetimlerin bir uzantısı, maşası olurlar.

Demokratik merkezîyetçiliğin, demokratik alanının baskın olması gereken sendikalar, tabanın söz, yetki ve karar mekanizmalarının tamamına ulaşmasını sağlayan temsilcilik sistemiyle çalıştıklarında, yönetim kademeleri birer yürütmeye dönüşür. Temsilciler meclisinin aldığı kararları yerine getirmesi gereken sendika görevlileri, yine onlar tarafından denetlenir ve gerekirse yaptırım uygulanır.

Sendikaları sınıfın değil de kendi çıkarları için kullanma eğiliminde olan her kişi ya da çevre, bu işleyişi orasından ya da burasından kendileri için esneterek sendikaları işçiler için katı bir sistem haline getirdiler.

Sendikalar yasasında temsilciler iş yerlerinde seçilseler bile, şube ya da genel merkez yöneticileri tarafından atanıyor. Yani dizginler yasa tarafından tabi ki merkezîyetçi, kolay yönetilir ya da manipüle edilir küçük bir grubun eline veriliyor. Bürokrat sendika yöneticileri bu yasayı gerekçe göstererek, güya seçilen temsilcilik listelerine çoğunlukla önceden ya da sonradan müdahale ederek, örgütlenmenin sigortalarını kırıyorlar.

Bu durum sadece burjuva sendikalarda ya da işbirlikçi sendikalarda değil, görece demokratik sendikalarda da aynı şekilde yürütüle gelmektedir. Çalışmanın başlangıcında bir avuç insan sendikaları ayakları üzerinde oturtmaya çalışırken bölge, il ya da işyeri temsilcilikleri oluşturmak zorunda kalırlar ve bu doğaldır. Örgütlenme büyüdükçe ve ilk fırsatta bu suni oluşturulmuş yapıdan kurtulmak ve doğal temsilcileri, temsilciler meclisini yaratmak zorundayız. Bazen dar grup çıkarlarını sınıfın çıkarlarının önünde

tutanlar örgütlenmeyi sıkı sıkıya ellerinde tutmak ister, temsilcilikleri kendi atadıkları işçilerle yürütmekte ısrar ederler. Bu davranış örgütlenmeyi yaymak, genişletmek ve hatta yönetmeyi öğretmek güçlendirmek yerine, onu daraltmak anlamına gelir. Yönetici kademelerdeki sendikacıların yanıldıkları bir şey daha, kendilerinin işçi olduklarını unutmaları ve işçiden daha çok şey bildiklerini zannetmeleridir. Oysa temsilci seçerken eğer işlevsiz mekanizmalar oluşturmak istemiyorlarsa, işçilerin arkadaşlarını daha yakından gözlediklerini, her gün her an birlikte yaşadıklarını ve kendileri için daha iyi bir temsilci seçeceklerini bilmelidirler.

Başka bir yanılgı da temsilciliğin yönetimin temsilciliği olduğunu düşünmektir. Temsilcilik mekanizması kesin olarak aşağıdan yukarıya örgütlenen demokratik sigortalardır. Yönetim karşısında işçiyi temsil ederler. Sendika yönetimlerinin burjuva yasalar tarafından da bilerek güçlendirilmiş bürokratik yaptırımlarına karşı işçiyi de, sendikal örgütlenmeyi de korurlar. Her zaman ve her durumda işçiden yana tavır alırlar. İşçilerin işyerinde her zaman yanlarında olmalarından dolayı da, gerçek yoldaşları ve öncüleri olurlar. İşçilerin sınıf eğitimlerinin yapıldığı ve yönetmeyi öğrendikleri, gelecekleri için hazırlandıkları yerler de işyeri temsilcilikleridir. Temsilcilikler yoluyla şube ve genel merkezlerin alttan gelen eğitim, örgütlenme ya da eylem talepleri kesintisiz olarak yönetimlerin gündemine taşınır. Böylece yönetim kurulu toplantıları da kişiler arası suni bir görüşmeden çıkarak sınıfın çıkarlarına hizmet eder.

Sendikalarda çalışma yapan devrimcilerin müdahale etmesi gereken ilk konu, temsilcilik seçimleri olma-

lıdır. Bu durum işyerlerinde de anlatılması oldukça mantıklı konulardan biridir. Şöyle demeliyiz: “Temsilcilerimizi biz seçeceğiz. Sandık kuracağız, kapalı oylama, açık sayım yapacağız. Yönetim kurulu olarak, eğer siz kitabına uydurmak istiyorsanız, karar defterinize seçtiklerimizi atadığınızı yazarsınız. Ama biz sadece bizim seçtiğimiz temsilcileri sayıyoruz. Onlar, yönetim kuruluyla ilgili tüm defter, toplantı ya da görüşmeleri bizim adımıza izlemek, bize taşımak ve bizim kararlarımız doğrultusunda müdahale etmekle görevli olacaklar. Temsilciler kurulu kararları bizim riayet edeceğimiz kararlardır. Bunun için içimizden en gözü pek arkadaşlarımızı seçeceğiz. Eğer görevini iyi yapmadığını düşünürsek de istediğimiz zaman derhal değiştireceğiz.”

Sendikalarımızı, eğer tamamen bitkisel hayata girmediğini düşünüyorsak, ayağa kaldırmanın yolu, onu tabandan ve yeniden devrimci tarzda örmek olmalıdır.

SANDUKA

İşçilerin 1800'lerin başlarında bir araya gelip hakları için mücadele ettikleri sendikaların ilk adımlarında, aralarında para toplayıp bir işçiyi çalışmak zorunda olmaktan çıkararak, kendilerine çalışması için maaş verdikleri sistemin adı sandukadır. O dönemde sandukada toplanan paraların sorumluluğu ayrılan işçide değil, çalışan işçilerde tutulmuş. İşçilerin işçisi olan ilk “sendikacılar” hakları savunabilecek öncülükteki işçilerden seçilirlermiş. İşlerini layıkıyla yapamayanlar, en sert şekillerde cezalandırılmışlar.

Bugün sandukalar, yani aidatlarımızla oluşturulan hesaplar ve bun-

ların dağıtımı, sendikacıların elinde. Günümüz sendikacılarının bu gelirleri işçilerin fonlarına harcamadıkları, işçilerin bu kaynaklarla ilgili bilgilenme ve müdahale etme hakkını yasalarla ya da fiili olarak engelledikleri bir gerçek. Daha kötüsü, işçilerin bozulan kavramlarından birisi de sendika yönetimlerini denetleme ve harcamalar hakkında karar verme haklarını bilmemeleri. Herhangi bir sendikalı işçiye sorsanız, aşağı yukarı “ne anlıyorsunuz o işlerden” ya da “ne münasebet, olur mu hiç öyle şey” derler. Birçok işçinin işçi denetimini ar ettiği, mali defterlerden söz edilmesini belden aşağı vurmak olarak gördüğüne de tanığız.

Sendikaların gelirlerini aidatlarından elde ettiğini biliyoruz. Ayrıca sendikalar yasasında sendikalara bağış alma ve işletme karı elde etme hakları da tanınmış. Üç konfederasyonun malları, mülkleri ve işletmeleriyle neredeyse birer holding haline geldikleri de sır değil.

Aidat toplamak Toplu İş Sözleşmesi (TİS) yapan sendikaya mahsus bir hak. Ülke barajını aşınca kadar yeni kurulan bir sendikanın ayakta kalması için bağışlara dayanması gerekiyor. Bu da daha ilk başta sendikayı birilerine bağımlı kılıyor ya da kısa sürede kapanıp gidiyorlar. İşçilerin de yine bozulan kavramları arasında “TİS yapmadan aidat alınmayacağı” yargısı var. Sendikal alanda tekelleşmenin önünü açan, sendikaları kapitalizmin işleyiş yasalarına uyduran bu sisteme karşı yeni sendikaların mücadelesi sürüyor. “Herkes kendi sendikasına aidat versin” mücadelesi yasalardan geçemiyor. İş yerinde hangi sendika TİS yapıyorsa, üye olmayan işçiler de başka bir sendikaya üye olsa da “dayanışma aidatı” yasal uydurmasıyla

TİS yapan sendikaya aidat ödeyerek TİS haklarından faydalıyor. Bu olağanüstü aidat tekelleri sadece bir iş yerinden milyonlarca lira para topluyor.

Toplanan aidatların harcanması gereken fonlar da gözlerden kaçırılmış durumda. Örneğin, 2. Dünya savaşında Bulgaristan sendikalarında sendika fonları dörde bölünmüş. Grev fonu, dayanışma fonu, eğitim fonu, polisten kaçan devrimcilere yardım fonu. Bugün aidat toplayan sendikaların kasalarında milyarların biriktiğini, bunların sendikacıların ceplerine akıtıldığını her işçi bilir. Hak İş'in Hizmet İş Sendikası, Bayrampaşa Belediye işçilerinin grevinde bir bildiri yayınlıyor; "Grev süresince tüm haklarınızı vereceğiz, hiçbir hak kaybına uğramayacaksınız!" Burada, siyasi rakibine karşı işçilerin grev yapmasını sağlamak için lütuf gibi sunulan "GREV FONU", sendikanın bir numaralı fonudur. Grev fonları işçinin grevde dayanabilmesini sağlar ve sadece grev için kullanılır. Sendikalar yasası tarafından kısıtlanmış olması, yukarıdaki örnekteki gibi yol bulunamayacağı anlamına gelmez. Birçok grevin işçilerin ekonomik dayanaktan yoksun olması nedeniyle en alttan anlaşma sağlanarak bitirildiğine hepimiz tanığız.

Dayanışma fonu ise toplumun tüm mücadele eden kesimleriyle ve ekonomik olarak zayıf olan sendikaların, işçilerinin grevleriyle dayanışmak için kullanılmak üzere ayrılmış olan fon olmalıdır. Buna da sendikalar yasası birtakım kısıtlamalar getirmiş. İşletme kurmaya, işletmeye evet, dayanışmaya hayır. Aidat tekelleri sendikaların işçilerden dayanışma fonu düşüncesini saklaması, kendisini emekçilerin mücadelesinden yana değil, sermayedarların karlarından yana

konumlandırmasından gelir. Ne de olsa onların ayrıcalıklı hayatlarını garantileyen sisteme kölece bağlıdırlar.

Eğitim fonu ise artık sembolik hale gelmiş, işçi sınıfı bilincini deforme etmeye yönelik eğitimlerle doldurulmuş durumda. "Kişisel becerileri geliştirme", "Öfke kontrolü ve empati" derslerinin beş yıldızlı otellerde ya da lüks kamplarda seçilmiş işçilere meze olarak verildiği bir 'sendikal eğitim'... 12 Eylül'ün tüm mallarına el koyduğu DİSK'in yeniden açılma ve mallarını geri alma koşullarından biri de, eğitim fonunun kısıtlanmasıdır. DİSK bu koşulu kabul etmekte bir beis görmemiş. Gelirlerinin %51'ini devlet bankasında tutma şartını da "gelecekte bir grevimizi kırarlar" diye düşünerek sakıncalı görmemiş.

Bugün tekel haline gelmiş üç konfederasyonun varlığı ve geliri, ülkedeki tüm tarım, sanayi grevlerini ya da öğrenci, çevre eylemlerini tamamen finanse edebilecek güçte. İşçi sınıfının bilinçlenmesi, yaşamını geliştirme ve kurtarma mücadelesini yürütmesinin koşullarını oluşturacak güce de sahip. Ancak bu öyle kendiliğinden olmayacak. Burjuva sendikacılar ayrıcalıklı hayatlarından, tıpkı devletin bürokratları gibi, kolayca vazgeçmeyecekler. İşçilerin emekçilerin aleyhine olan her durumun altına imza atan aparatlar olmaları, her yönden köleleştirilmiş olmalarının sonucudur. İşçilerin sendikalarını ele geçirmeleri mücadelesi, bir sokak savaşı kadar çetin geçecektir. İşçiler bu mücadelelerinde eskiden de olduğu gibi kolluk güçlerini ve yasaları karşılarında bulacaklardır.

Burjuvaziye karşı mücadelemiz nasıl olmalıysa, bu işbirlikçi konfederasyonlara karşı mücadelemiz de aynı şekilde amansız olmalıdır.



Her Genel Kurul Bir İşçi Konferansı

15 Ağustos 2024

Kataş-Sen 2. Olağan Genel Kurulunu 10 Ağustos'ta yaptı.

Ülkemizde son verilere göre 20 farklı işkolunda örgütlü 227 sendika var. Şubeleriyle birlikte bu sayının en az iki katı kadar sendikanın Genel Kurul yapıyor olması lazım. Sendikalar masasının "kimse itiraz etmezse, bir kişi bile oy kullansa biz o genel kurulu kabul ederiz" dediği, sendikalar yasasının sendikal bürokrasiyi perçinlemek üzere kurgulandığı bir zamanda, kapalı kapılar arkasında bir masada yapılabilecek zahmetsiz ve risksiz bir Genel Kurulu "kurtarabilirsiniz". Genellikle öyle olur. Çoğunlukla duymayız bile. Olmuştur ve bitmiştir.

Kataş-Sen Genel Kurulu, bize unutturulmaya çalışılan güçlü bir geleneği hatırlattı. Enternasyonal dayanışmayı, ortak mücadeleyi, burjuva sendikalara karşı duruşu vurgulayan

içeriden ve dışarıdan mesajlar seslendirildi. 1990'lardaki günler öncesinden tabandan kaynayıp gelen, yoğun tartışmaların yapıldığı, bildirilerin dağıtıldığı, masaların kurulduğu, bildirelerin okunduğu Genel Kurulları yeniden anımsadık.

Sendikal bürokrasiye karşı mücadelenin, sendikalardaki çalışmanın her anında, günlük çıkarımıza iyi gelse bile, gerekirse kendimize karşı, dikkatimizi hiç kaybetmeden yürütmemiz gereken bir mücadele olduğunu daha önce de defalarca ele aldık, almaya da devam edeceğiz.

Bu Genel Kurul, ülkemizdeki sendikaların sahteliğini de yüzümüze vurdu. Yüzlerce sendika, Genel Kurullarını birer konferansa ya da işçi kürsüsüne çevirse, ne kadar büyük bir birikimin açığa çıkacağını tahmin edebilir miyiz? Sadece işçilerin ekonomik,

özlük ya da siyasal sorunları değil, geleceği kurma ve yönetme iddiasında olan işçi sınıfının toplumun tüm sorunlarını sahiplendiği, akıl yorduğu, ortak üretim kültürünü ve disiplinini ördüğü yerler olurdu. Sendikal eğitimlerin işyeri eğitimleri gibi naylonlaşmasını, sendikaların kurullarının, temsilciliklerinin, hatta toplantılarının bile sistemin kendi araçları gibi yozlaştıklarını hepimiz biliyoruz.

Mücadeleci sendikaların, sendika içi işçi demokrasisini en önde tutanların genel kurullarına tanık oluyoruz. Bunlar oyunu bozar mı, bozar. İşçi toplantıları, aydınların ve işçilerin bilgi alışverişi yaptığı, gelişip değiştiği birer eğitim merkezlerine dönüşür mü, dönüşür. İşçi sınıfının hafızası dönemsel olarak bastırılabilir, ancak tamamen yok edilemez. Sendikaların bir mücadele aracı olarak ihtiyaç olması durumu değişmedikçe, onların okul olması durumu da, işçilerin öğrendiği ve öğrettiği yerler olması durumu da değişmeyecektir.

Evet, sendikalar sistem içi araçlar olabilir, ama bu bizleri sistem içi araçlar haline getirmemelidir. Aracı

dönüştürmek, zamanın gerekliliklerine uyarlamak, orada örgütlenen öncülerin hayal gücüyle sınırlıdır. Sendikalarda mücadele eden devrimcilerin sendikal bürokrasiye karşı mücadelelerinde bir ayakları işçi demokrasisini en başa koymaksa diğeri de sendikalar yasasının sağladığı "kolaylıklardan" kaçınmak, bu yasanın sürüklediği bürokratlaşmaya karşı da mücadele etmektir. Sendikalar yasasının -kolaylıkmuş gibi görünen- tuzakları ve bunlara karşı mücadele üzerine çalışmalar yapma görevi önümüzde duruyor.

Kataş-Sen Genel Kurulu, mücadeleci sendikaların ve sendika çalışanlarının hem enternasyonal mücadeleyi geliştirecek, hem de sınıf için devrimci bir odak oluşturacak olan araçlarına şekil verme konusunda tartışmaya ne kadar çok ihtiyacı olduğunu bize yeniden hatırlattı. İşçilerin içinde ve tüm kesimlerinde sendikaların tutumları süzgeçten geçirilip çeşitli gruplar oluşturulup tartışmaların yapıldığını görüyoruz. İşçilerin sendikalarını yeraltından yeryüzüne, kapalı kapılar arkasından salonlara, sokaklara taşıyacağı bir döneme giriyoruz.



Samsung'da 55 Yıl Sonra İlk Grev

18 Temmuz 2024

Samsung Electronics'te montaj hattından çıkan binlerce işçi, 8 Haziran'da, 55 yıl sonra ilk defa, şiddetli yağmurun altında üç günlük bir grev ilan etti. Sendikanın ifadesiyle bu sembolik grev bile dünya piyasalarında önemli derecede etkide bulundu.

Samsung'un cirosu, G.Kore milli hasılasının %22'sini oluşturuyor ve ülkeyi bu tekel yönetiyor. Şirketin devlet başkanları üzerindeki etkisi son derece aleni. G.Kore'de işçi sınıfı, militan eylem dalgaları ile askeri, faşist diktatörlüğe karşı güçlü mücadele örnekleri yarattı, ancak yıllarca Samsung'ta sendikalaşmayı başaramadı. Sendikacıların kaçırılması, öldürülmesine dövülmesi, sendikalı işçilere fiziki şiddet uygulayarak sorgulama gibi yöntemler, Samsung'da sendikalaşmayı yıllarca yer altına itti. İlk kez 5

yıl önce, küçük ama mücadeleci bir sendika olan NSSU örgütlenmeyi başardı. Samsung kurucusu Li Bingzhe; "Sendikaların var olmasına asla izin vermeyeceğim." demişti. Samsung fabrikalarında, son 10 yılda 118 fabrika işçisi kanserden ve diğer işyeri hastalıklarından hayatını kaybetti. Ağır meslek hastalığı yaşayan işçi ve aileleri, uzun ve ısrarlı mücadeleleriyle bu durumu dünyaya duyurdular. Bu mücadele de sendikalaşma sürecinin bir parçası oldu.

NSSU, Ocak ayında şirketin önerdiği %5.1'lik artışı düşük bularak, maaş artışının % 6.5'e çıkarılmasını talep etmişti. İkinci talep, performans primi sisteminin şeffaflaştırılmasıydı. Ücretlerin %30'u performans priminden oluşsa da zaman içinde işçilerin %50'si prim alamaz duruma geldi.

Yöneticilerin tümü ise prim almaya devam ediyor.

Samsung'un ülkedeki toplam 140 bin çalışanın yaklaşık %24'ünü oluşturan 28 binden fazla işçi, NS-SU'da örgütlü. Sendika kapsamı dışında kalan taşeron-tedarik işçilerinin de bu sayının en az iki katı olduğu belirtiliyor. Dünya çapındaki Samsung ve tedarik işçilerinin sayısı ise yarım milyon kişiyi geçiyor. Sendika, altı fabrikadan 6 bin 540 sendika üyesinin greve katıldığını duyurdu.

İlan edildiği ilk günde, bu "sembolik grev" yalnızca Samsung'u değil dünya çapındaki çip, yapay zeka ve daha ileri teknoloji rekabetinin giderek kızıştığı, karların çalkalandığı, işçilerin çelişkinin ve öfkesinin biriktiği bir süreçte kapitalist teknoloji devlerini ürpertti. En yakın rakibi yine bir G.Kore şirketi olan SK'nın atılımlarına rağmen, Samsung dünyanın en büyük çip üreticisi ve birçok uluslararası şirketin de tedarikçisi.

Tayvan merkezli pazar araştırma firması TrendForce, grevin Dram ve Nand flash üretimini etkilemeyeceğini söyleyerek "fabrikalar otomatik üretime ağırlık veriyor ve minimum insan gücü gerektiriyor. Bu nedenle grev, gelecekteki bellek arzına herhangi bir önemli etki yapmayacak." şeklinde bir rapor yayınladı. Ama bu raporun gerçek olmadığı kısa sürede ortaya çıktı. Şirketin Başkan Yardımcısı Lee Hyeon-guk, "Bütün işçiler greve katılmasa da bu alanların üretimi etkileyecek alanlar olduğunu, "Proses otomasyonu ne olursa olsun, tesislerin bakımı ve yönetimi için insan gücüne ihtiyaç var. Yarı iletken prosesinde belirli bir noktada sorun meydana

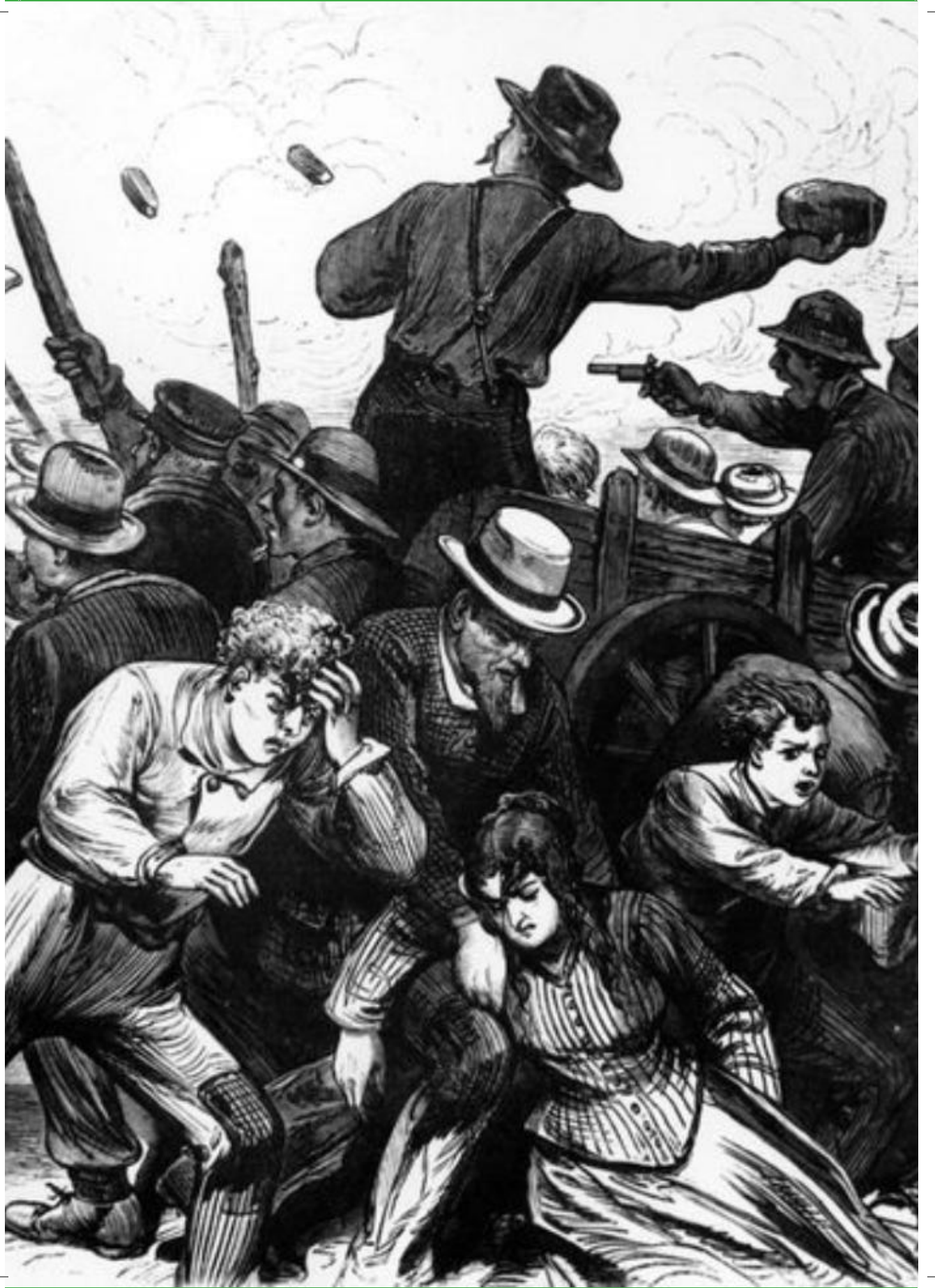
gelirse üretimin aksaması kaçınılmazdır, çünkü üretimde bir sonraki adıma geçilemez" sözleriyle açıkladı.

Sendika, 10 Temmuz'da, üretim hattındaki aksaklıkları açıkça tespit ettiklerini, şirketin kendilerini muhatap almama kararından pişmanlık duyacağını, zaferden emin olduklarını ve grevi süresiz greve çevirdiklerini ilan etti. Grevin 8 inçlik çip fabrikasının ardından Samsung'un yapay zeka uygulamalarında kullanılan geniş bant bellek çipleri (HBM) ürettiği bir fabrikaya kadar genişlemesi bekleniyor.

Şiddetli yağmurun altında; siyah sendika tişörtleri, yağmurluklar ve üzerinde "genel grev" yazan kırmızı saç bantları takan G.Kore işçileri, yüksek eylem disiplini, düzenli kortejleri ve militan sloganları, marşlarıyla Kore işçisine özel bir disiplini bize gösteriyor. Bu disiplin, büyük sermaye fabrikalarındaki askeri emek kontrol ve çalışma disiplini sisteminin bir yansıması.

Oslo Üniversitesi'nden Kore Çalışmaları profesörü Vladimir Tikhonov, bu kolektif eylemin Güney Kore'deki işçilerin güçlenme eğilimi olduğunu gösterdiğini söyledi.

Güney Kore işçileri bize, tüm dünyanın gözlerinin çevrildiği, işçi sınıfının umutlandığı, emperyalist tekellerin ter attığı bir örnek ortaya koyuyorlar. Bu grev, sonu ne olursa olsun büyük dalganın ortasında işçi sınıfının örgütlü yıkıcı gücünün önümüzdeki günleri belirleyeceğini ilan ediyor.



Sosyal Reformizm: Cehennem Zebanileri

i. cevaz çetiner

25 Eylül 2024

Bir süre önce Ali Koç ve Bahçeli görüşmesi oldu. Kimi akli evveller, özellikle de sosyal reformistler, bu buluşmayı Ali Koç'un MHP'nin himayesine girmesi ve/veya himayesi altında olduğunun hatırlatılması olarak yorumladı. Bu, gerçeğin alt üst edilişi, baş aşağı çevrilişiydi. Sosyal reformistler, cehennem zebaniliğinden bir an bile olsa vazgeçmiyorlar. Haksızlık mı ediyoruz, abartıyor muyuz?

Kapitalist üretim tarzının egemen olduğu bir toplum, burjuvazinin hegemonyası altında olan toplumdur. Bu toplumda bütün güç, bütün iktidar burjuvazinin elindedir. Burjuvazinin bütün iktidara sahip olduğu gerçeği, son yüzyılda durmadan üretilen yeni söylem ve yöntemlerle gizlenmeye çalışıldıysa da, bu çaba hiçbir zaman sonuç elde edemedi. Öyle ki günümüzde bunun tersini söyleyecek sadece bir emekçi bulmak bile neredeyse imkansızdır.

Durum buyken, kendine solcu-sosyalist diyenlerin yani teorik ve pratik deneyime sahip olanların bu

gerçeği bilmemesi düşünülebilir mi? Düşünülemezceği içindir ki, Ali Koç - Bahçeli görüşmesini duyan, gören ve kendini solcu-sosyalist diye tanımlayanlardan beklenen ilk cümle: "burjuvazi denetime çıkmış" demeleridir. Fakat sosyal reformistler, bunun tam tersini söylediler.

Tıpkı 1 Mayıs'ta Saraçhane'de yaptıkları gibi işçi sınıfına, halka yalan söylemeyi burjuvaziyi koruyup kollamayı tercih ettiler. Bunu bu sefer de burjuvaziyi mafya bozuntuları ile faşist partilerin tahakkümü altına girecek kadar çaresiz göstererek, efendi-hizmetkar ilişkisini tersine çevirip, bu oluşumların da burjuvazinin araçları olduğu gerçeğini gizlemeye çalışarak yaptılar.

Peki ama neden bunu yapıyorlar? Neden burjuvaziyi aklamaya, mağdur göstermeye, gerçek egemen güç olmaktan uzak göstermeye çalışıyorlar? Sebep, cehennem zebaniliğini üstlenmiş olmaları olabilir mi? Hala içinizde bir şüphe var mı onların bu durumu hakkında? Böylesi basit bir

olayda, kendilerini öne atmalarının ne anlamı var ki, acaba sadece bir yanılgı ya da boşboğazlık olamaz mı diyorsunuz?

Evet burjuvaziyi korumak için işçi ve emekçilere defalarca yalan söylemişlikleri, yarı yolda bırakmışlıkları ve hatta olaylar sertleştiğinde işçi sınıfına karşı burjuvazi ile aynı mevzilerde bulunmuşlukları olmasaydı, boşboğazlık kavramı bu olayın bir açıklaması olabilirdi elbette. Ama gerçek şu ki, işçi sınıfının iktidar mücadelesi büyüdükçe, sosyal reformistler daha da kirlendi ve kirlendikçe gerçek konumlarını fütursuzca gösterir oldular. Bugün en basit bir olayda dahi burjuvaziye siper oluyorsa, bunun nedeni burjuvazinin muhafızlığını uzun bir zamandır yapıyor olmaları ve bu sürecin neredeyse tamamının işçi sınıfı ile sert çatışmalarla dolu olmasıdır. Bu durum onları iyice fütursuzlaştırmıştır. Burjuvaziyi savunmak, yaşadıkları bu uzun ve yoğun süreçle birlikte onlarda bir reflekse dönüşmüştür. Onlar için artık konunun ne kadar önemli olduğunun bir önemi kalmamıştır, bunu düşünmezler bile. Burjuvazi için bir olumsuz durum ortaya çıktığında, sadece refleksleriyle hareket ederler. Dolayısıyla burjuvaziyi korumak için gösterdikleri davranışlarda tam bir rasyonellik aramak anlamsızdır.

Bir dönemin sosyalistlerini bu hale getiren, sosyal reformistlere dönüştürerek cehennem zebanisi yapan şey, burjuvazinin 1900'lerin başında oluşmaya başlayan yeni koşullara uygun yeni araçlar edinme arayışına girmesi ile dönemin sosyalistlerinin bir kısmının yeni koşullara uygun davranma cüretinden ve cesaretinden yoksun oluşlarının buluşmasıdır. Burjuvazi yeni iş alanı açmıştı. Sosyal reformist-

lere de kendi konforlarını güvenceye alan bu iş imkânı cazip hale gelmişti.

Peki 1900'lerin başında ne olmaya başladı?

Kapitalist toplumun örgütleniş tarzından dolayı, bu toplumda bütün iktidarın burjuvazinin elinde olduğu gerçeğinin üzerinde bir sis perdesi vardır ve bu perde ideolojik araçların yardımıyla yoğunlaştırılmaya çalışılmıştır hep. Fakat bu gerçek, daha 1796'da işçiler ve yoksullar tarafından görülmeye başlanır ve Parisli işçilerin ayaklanması ile patlak verir. Ve bu gerçek, her türlü çabaya rağmen işçi ve emekçilerin her geçen gün artan bir kesimi tarafından fark edilmeye devam eder. Burjuvazinin hegemonyasına karşı proletaryanın hegemonyası fikri ortaya çıkar ve işçi sınıfının iktidar mücadelesi her yerde filiz vermeye başlar. 1848 Devrimleri, 1871 Paris Komünü vd. Öyle ki, toplumlar tarihinin son 150 yılına bu farkındalık damgasını vuracaktır.

Burjuvazinin tüm baskı, terör ve katliamlarına rağmen bu mücadele, zaferler kazanmaya başlar ve zafer kazanılan her yerde inşa edilen proletaryanın iktidarı altında halklar, yüz yılda elde edecekleri maddi ve manevi gelişmeyi çok kısa zamanda sağlar. Proletarya toplumu burjuvaziden daha iyi yönetebileceğini somut olarak gösterir. Bu, burjuvazinin ahlaki-entelektüel önderliğinin burjuva ideolojisinin toplumun "ortak duygusu" olmasının ebediyen toprağa gömülmesi anlamına gelir. Burjuvazinin hegemonyasının meşruiyeti fiilen bitmiş olur böylece.

Şüphesiz ki, sınıfsız-sömürsüz bir dünya için verilen mücadele, her yerde burjuvazinin terörüne, zoruna baskın gelip, işçi sınıfının iktidarı ile sonuçlanmadı henüz. Fakat buralar-

da da çeşitli haklar elde edildi verilen devrim mücadelesi sayesinde.

Örneğin günümüzde yere göğe sığdırılmayan, her derdin devası ilan edilen “genel oy” hakkı, bu sürecin bir ürünüdür. 1917 Ekim Devrimi’nden sonra yani kendilerine oy kullanma hakkı dahi verilmeyen işçilerin, doğrudan doğruya koca bir ülkeyi yönetmeye başlamasından ve dünyanın her yerindeki işçilerin ve yoksulların kendi Ekimlerini yaratmak için harekete geçmelerinden sonra burjuvazi, işçi sınıfının ve emekçilerin oy kullanmasını engellemek için koyduğu yasal şartlardan (servet, vergi, cinsiyet, ırk, yetenek vd) vazgeçmeyi kabullenmek zorunda kaldı. Tabii tahmin edileceği üzere, bunu da peyderpey yaptı.

Hakeza yine bahsedilmekten çok hoşlanılan sosyal-ekonomik-kültürel haklara, anayasalarında ve o cicili bicili “insan hakları belgeleri”nde yer vermeye başlamaları da; işçi sınıfının giriştiği ayaklanmalar ve 17 Ekim Devriminin zaferinden sonra olabildi. Çalışma, sendika kurma, grev ve toplu sözleşme, dinlenme, sosyal güvenlik, eğitim, öğretim, sağlık, konut gibi haklara ilk atıflar, 1848 Fransız Devriminin etkisiyle kaleme alınan anayasada olur. Ardından Alman proletaryasının 1919’daki ayaklanmasının sosyal demokratların yardımıyla ezilmesi üzerine kurulan Weimer Cumhuriyeti Anayasası’nda bunlara yer verilecektir. 2. Dünya Savaşı’ndan sonra SSCB’nin artan etkisini sınırlamak için kurulan bir dizi emperyalist örgütlenmeden biri olan Avrupa Konseyi de, ancak 1965’te kabul edeceği Avrupa Sosyal Şartı ile bu hakları resmen kabul edecektir.

Proletaryanın cephesinde bu gelişmeler yaşanırken, burjuva dünyası da elbette oturduğu yerde durup, ka-

derine razı bir şekilde gelişmeleri seyretmedi. O da kendi önlemlerini aldı. Korumalarının sayısını ve çeşitliliğini arttırmaya girişti.

İlk olarak tekellerin egemenliği altında zaten tasfiye olma sürecine girmiş olan burjuva demokrasininin tasfiye sürecini hızlandırdı. Bu, burjuva demokrasinin araçlarının da hızla işlevsiz kılınması anlamına geliyordu. Yani siyasi partilerin, genel oyun, örgütlenme hakkının vd.nin 1800’lerde olduğu gibi, ülkenin (toplumsal yaşamın genel düzenlenişini) belirlemede etkin, belirleyici bir işlevlerinin kalmaması demekti bu. Ve bu araçların önemli bir kısmı, proletaryanın verdiği devrim mücadelesinin yan ürünleri olarak elde ettikleriydi. Yani burjuvazi, devrimin ateşini düşürmek, işçi sınıfını sakinleştirmek için bazı hakların işçiler tarafından kullanımını kabulleniyor, ama öte yandan bu araçların toplumsal yaşamdaki işlevlerini ortadan kaldırıyordu.

Bu durumu unutmayalım. Çünkü sosyal reformistlerin nasıl bu kadar hızla çürüyebildiklerinin ve cehennem zebaniliğinde işçi sınıfının kanını dökecek kadar nasıl ileri gidebildiklerinin cevabı burada yatıyor. Sosyal reformistler, burjuvaziye sadakatlerini kanıtlamada ilk ve en önemli adımı burada atmışlardır. Tekellerin egemenliği altında işe yaramaz hale geldiğini bildikleri araçları, bile bile işçi sınıfına pazarlamayı üstlenerek.

Burjuvazi, ikinci olarak işçi sınıfına ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal alanda tanımak zorunda kaldığı hakları çevreleyip toplum üzerindeki hegemonyasının bir parçası haline dönüştürme arayışına girdi. Biliyordu ki, kendi ideolojisini yeniden toplumun “ortak duygusu” haline getirmesi,

kendisini yeniden ahlaki-entelektüel önder olarak halka kabul ettirmesi gerekiyordu. Aksi takdirde güç biriktiren işçi sınıfı, çok geçmeden yeniden saldırı başlatacaktı. İşte bu amaçla, zaten tekelleşme süreci ile birlikte normal olarak işlevini iyice yitirmiş olan araçları ve dolayısıyla bu araçların işçi sınıfı tarafından kullanımını büyük bir gelişme, ilerleme, işçi ve emekçilerin büyük bir güce kavuşması olarak sundu. Ve burjuvazi, bu hakları “veren olarak”, en azından halkın bu gücü elde etmesine “ikna olan” bir sınıf kimliğinde toplumu yönetme hakkına, meşruiyetine, ahlaki ve entelektüel olarak halen talip olduğunu anlatmaya girişti.

Ve burjuvazi üçüncü olarak, işçi sınıfına tanımak zorunda kaldığı ve tekellerin egemenliği altında zaten alabildiğine işlevsizleşmiş olan bu araçları çevreleyip, toplum üzerindeki hegemonyasının bir parçasına dönüştürmeyi sağlayarak, bu süreci yönetecek özneleri yaratmaya/bulmaya girişti. Bu süreci bilindik ideolojileriyle, politikacılarıyla, aydınlarıyla yapamazdı. Çünkü inandırıcı, ikna edici olamazlardı. Burjuvazinin hegemonyasının restore edilmesine hizmet edecek, ama diliyle, geçmişiyile işçi sınıfından/halktan görünecek öznelere ihtiyacı vardı.

İşte, bir dönemin sosyalisti olup, ama yaşanan bu sürecin talep ettiği mücadeleye girmek istemeyenler, bu işe talip oldular. Sosyal reformizm çizgisine evrildiler. Burjuvazi de sistem içinde daha etkin olmalarına icazet verdi ve böylece tüm etkinliklerinin temel hedefi, burjuvazi ile proletarya arasında düşünsel bağ kurma, kaybolan “ortak duyguyu” yeniden yaratma olan sosyal reformistler icraatlarına başladılar. Burjuvazinin topluma empoze etmek istediği şeyleri; mevzilerin başlı başına bir amaç için olduğu; bu araçları çoğaltarak adım adım iktidara gelinebileceğini, bu araçların burjuvazi tarafından geri alınmasına ya da “güçlerini” kaybetmesine dahi neden olacak her şeyden sakınmak gerektiğini, burjuvazi ile her şeyin pazarlık edilebileceğini vs vs kitlelere aktarmaya başladılar.

İşte bu tarihsel sürecin sonucudur, olur olmaz her konuda burjuvaziye koruma içgüdüleriyle hareket eder hale gelmeleri. Bu, onların karakteri haline dönüşmüştür. Dolayısıyla rasyonellikleri dahi kalmamıştır. Proletarya kendinden görünen, ama sermayeye hizmet eden bu sosyal reformistlerden yolunu ayırarak, onları teşhir ve tecrit ederek zafere ilerleyecektir.



Her Yerde Her Şey İçin Devrim Zamanı

26 Ağustos 2024

Bir ülke düşünün. Yayılmacı amaçlarla yürüttüğü dış politika-
da yenilgi üzerine yenilgi almakta.
Uluslararası mali sermayenin önün-
de el pençe divan durmakta, egemen
sınıflar içinde sarayda yani devlet
mekanizmasında kimin hakimiyet
sağlayacağı, dolayısıyla kimin zen-
ginliğine zenginlik ekleyeceği kavgası
başını alıp gitmiş durumda. Bu uğur-
da komploların, suikastların, darbe
girişimlerinin, ihanetlerin ardı arkası
kesilmiyor. Halk ise, açlığın ve yok-
sulluğun pençesinde kıvranmakta ve
bu pençe her geçen gün etine daha
fazla gömülmekte. Öyle ki, “ekmek”
için isyan eder haldeler. Toplumsal
düzende yaşanan çöküş öyle bir hal
almış ki, halk, “ekmek” istiyoruz diye
haykırmanın yanı sıra “yayılmacı dış
politikaya son!”, “kahrolsun saray ik-
tidarı” haykırışlarını da yükseltmeye
başlamış. Ve daha birçok şey...

Bir Türkiye betimlemesi yapma-
ya çalıştığımı düşünmüş olabilirsiniz.
Böyle düşünmekte de haksız sayıl-

mazsınız. Bu manzara, Türkiye dahil
günümüzdeki bütün kapitalist ülke-
lerin, ABD-Fransa-Arjantin-Bangla-
deş-İsrail ve diğerlerinin içinde bulun-
duğu duruma şaşılacak ölçüde benze-
mekte çünkü. Ama benim bahsettiğim
yer Şubat 1917 öncesinin Rusya’sı!

Günümüzde birçok ülkenin as-
lında tüm kapitalist ülkelerin, içinde
bulunduğu durumun 1917 Rusya’sına
bu denli benziyor olmasının elbette
bir nedeni var. O da bu ülkelerin, tıp-
kı 1917 Rusya’sının yaşadığı gibi, tam
bir toplumsal çöküş yaşıyor olmalarıdır.
Toplumsal sistemlerin çöküşü,
tüm mekânsal ve zamansal farklılık-
lardan azade bir şekilde, bu süreci
yaşayan toplumların genel görünüm-
lerini hiç olmadığı kadar birbirine
benzer hale getirir. Tıpkı, dünyanın
neresinde ve ne zaman olursa olsun,
depremlerle çöken tüm kentlerin duru-
munun birbirine benzemesi gibi. Ka-
pitalist toplumsal sistem (ekonomisi,
siyaseti, devlet mekanizması, ahlaki,
kültürü, etiği ve diğer tüm toplumsal

ilişki alanlarıyla) her yerde çöktüğü içindir ki, günümüzde tüm ülkelerin durumu da üç aşağı, beş yukarı birbirine benzer hale geldi.

Peki toplumsal sistemin dolayısıyla devlet mekanizmasının da çöküşü, Rusya'da neyi gündeme getirmişti? Hepimizin bildiği gibi, devrimi. Tıpkı 1789 Fransa'sında, 1920-40'lar Avrupa'sında 1950'ler Küba'sında, sözün özü, toplumsal sistemlerin çöküş yaşadığı her yerde olduğu gibi. Bu sınıflı toplumlar tarihinin en bilinen yasasıdır. Düşünün ki, yeminli toplumsal reformcular olan EMEP, Sol Parti gibi çevrelere bile, devrimler çağı geri döndü dedirtecek kadar genel-geçer bir yasadır.

Evet toplumsal sistemini dolayısıyla devlet mekanizmasının çöktüğü yerde, "devrim" in de tarih sahnesine çıkması kaçınılmazdır. Çünkü, çöken toplumsal sistemin altında kalanlar, ki bunlar sömürülenler ve ezilenlerdir, aynı toplumsal düzenin ve dolayısıyla devlet mekanizmasının kurulmasını hiç akılcı, vicdani ve ahlaki bulmazlar. Toplumsal sistem yeniden inşa edilirken, başlarına bir daha yıkılmayacak nitelikte inşa edilmesini, dolayısıyla geçmiştekinden niteliksel olarak farklı olmasını isterler. Bu alt yapısı ile üst yapısı ile yeni bir toplumsal düzen isteminin, kitlelerin talebi olarak gündeme gelmesidir. Toplumsal sistemlerin çöküş süreçlerinde halkların siyasal psikolojisi, esas itibariyle bu köklü "toplumsal ve siyasal değişim istemi" olgusu temelinde şekillenir. Çöküş süreçlerinde burjuvazinin dahi kendini değişim hem de köklü değişim yanlısı ilan etmesi, böyle göstermeye çalışması, faşist hareketlerin dahi kendini bu şekilde sunması, bundandır.

Bu yüzdendir ki, toplumsal sistemlerin çöküş süreçlerinde halkların acil, öncelikli talebi ekmek, aş, iş değildir. Ekmek, aş, iş talebiyle harekete geçen kitlelerde bile, işçi sınıfı nasıl ki içgüdüsel olarak sosyalist ise; çöküş süreçlerinde de halklar, içgüdüsel olarak iş, ekmek ve aşlarının mevcut siyasal iktidar sürdükçe güvence altında olmadığını hissederler. Topluma hâkim siyasal psikoloji, bunu hissetmelerini sağlar. Bundan dolayı, siyasal iktidarı değiştirmek amacıyla hareket eden kitlelerin yanında şu veya bu nedenle yer almasalar da, karşılına da geçmezler. İktidar mücadelesi veren politik kitlenin kalben yanında olurlar, onların mücadelesinin haklılığının onaylayıcısı ve anlatıcısı olma rolünü üstlenirler. Tıpkı Denizler'in mücadelesinin anlatıcısı, savunucusu ve yayıcısı olma rolünü üstlenmiş olmaları gibi.

Çöküş sürecinde en geri kitlelerin dahi içgüdüsel olarak "devrimcileştiği" anlaşılmadığı sürece, siyasal iktidarı bir devrimle ele geçirme ve yeni bir siyasal düzen kurma düşüncesinin ve mücadelesinin somut gücü ve önemi de anlaşılamayacaktır. Gezi'nin yeterli düzeyde ve derinlikte anlaşılamamış olması da bundandır. Anlaşılamadığı içindir ki, Gezi'ye rağmen halen siyasal iktidarı devrimle ele alma mücadelesi değil; reformlar, mevziler elde etme mücadelesi dayatılmaktadır halka. Bolşeviklerin, yıllarca "kahrolsun otokrasi" şiarının yanı sıra, tıpkı Menşevikler gibi "ekmek" talebini de dillendirmelerine rağmen, neden Rusya'nın zayıf partisi olarak kalmaktan kurtulamadığı; ama siyasal-toplumsal sistemin çöküş sürecine girmesiyle birlikte neden sızra-

malı bir gelişim göstererek Rusya halkının temsilcisi konumuna yükseldiği de bu nedenle anlaşılammamaktadır. Ve yine bu nedenle 1905-1907 arasında Bolşevik gazetelerin sürmanşetinde neden hiç değiştirilmeksizin sürekli silahlanma çağrısı yapıldığı da anlaşılammamaktadır.

Gorki'nin de içinde olduğu bir grup devrim önderinin editörlüğünü yaptığı "1917 Sovyet Devrimi" kitabında, Petrograd bölge komutanı 1917 günlerini şöyle anlatıyor:

"Çar'ın bu telgrafı açık ve samimi olmak gerekirse, benim için bir gök gürlemesi gibiydi. Meydana gelen bu düzensizliği hemen yarın nasıl durdurabilirdim? 'Bize ekme verin!' dedikleri zaman, onlara ekme verdik ve bu iş bitti. Ama kıvılcık bayraklar üzerinde şimdi; 'Kahrolsun Otokrasi' yazıyordu. Böyle olunca onları ekme nasıl yatıştırabilirdik? Ama ne yapmak gerekiyordu? Çar emir veriyordu. Ateş etmek gerekiyordu." (1917 Sovyet Devrimi, sf.93)

Evet, Çar'ın adamlarının ateş etmekten başka yapabileceği bir şeyleri yoktu. Ateş ettiler. İşe yaramadı. Yıkıldılar. Yerine gelen burjuva hükümet de ateş etmeye devam etti... Onların yerine gelen uzlaşmacı sosyalistlerin hükümeti de... Ateş etmeye devam ettiler, çünkü halk, ekonomisiyle-siyasetiyle-devlet mekanizmasıyla-ahlakıyla-kültürleriyle-etigiyle yani tüm toplumsal ilişki alanlarıyla uzun yıllardır kendisine cehennem hayatı yaşatan ve nihayetinde başına çöken toplumsal düzenden kurtulmak istiyordu. Yaşamlarında köklü değişim sağlayacak, kendilerini o yıkımın altından çekip çıkaracak kararları cesaretle ve hızla alacak bir siyasal iktidar

ve siyasal kadrolar istiyorlardı. Yıkıntıların altından yükselttikleri "sesimizi duyan var mı?" çığılığına ne otokrasinin ne burjuvazinin ne de reformist solcuların cevap verme yeteneği vardı. Bunlar, süslü laflar ve bol vaatler eşliğinde süregelen politikaları uygulamaktan başka bir şey yapamazlardı, yapamadılar da. Halk da bunu kabul edemezdi, etmedi de. Dolayısıyla bunlar da halka ateş ettiler ve yıkıldılar. Ve halk, tüm bu süreçte cesaretle ve durmadan yükselen bir tonla köklü çözüm önerilerini söylemekten hiç çekinmemiş (sürgünler, ölümler, işçi sınıfından yeterli desteği görememe pahasına); söyledikleri (çarlığa, burjuvaziye, reformistlere dair vs.) yaşam tarafından sürekli doğrulanmış ve savaş alanlarında her zaman yanı başında olmuş Bolşeviklere çevirdi yönünü. İktidarı onlara vererek kendilerini iktidara taşıdılar ve böylece, sadece bir devrime değil, zafere ulaşmış bir devrime imza attılar.

Günümüzde çökmekte olan ve dolayısıyla neredeyse birbirlerinden farksız hale gelen kapitalist ülkelerde de süreç bu yönde ilerliyor. Halklarla Leninistlerin buluşması, kaçınılmaz olandır. Bu buluşmanın gerçekleşmesi için gerekli olan deneyim, hem halkın hem de Leninistlerin elde ettikleri deneyim, kaçınılmaz olanın yakın olduğunu müjdeleyecek kadar olgunluğa ulaşmıştır. Bu yüzyıl, dünyanın her köşesindeki halkların ve Leninistlerin cüretli ve kararlı adımlarıyla zafer kazanmış devrimler çağı olarak insanlık tarihine geçecektir.



Nefret

sibel deniz

14 Ağustos 2024

Son yıllarda en sık kullandığımız cümlelerden oldu, “nefret ediyorlar”... Kendinden olmayana, kendi olmadıklarına bir nefret başladı. Eğitime, eğitime, doğaya, müziğe, kültüre, bir arada olmaya... Bugün bu “nefret” genişliyor, yeni alanlara açılıyor. Göçmenden, hayvandan, farklı ırktan, farklı cinsiyetten herkese, her şeye karşı bir nefret...

Eski toplum bir devrimle yıkılmazsa, kendisiyle birlikte tüm toplumu çürütür, bunu çok defa tekrarladık. Ve bugün artık yaşadığımız çürüme, “vahşet” boyutlarına ulaştı.

Önce kadınlara saldırılar başladı. Tecavüze uğrayarak vahşice öldürülen kadınların haberleri doldurdu gündemimizi. Pencereden “düşen”, yolun ortasında tanımadığı kişilerce saldırıya uğrayan, dayak yiyen, öldürülen kadınların haberleri geldi ardından. Çocuklar evlerinin önünde, kendi sokaklarında kaybolmaya, öldürülmeye başladı. İş cinayetine kurban giden ya da hakkını isteyen işçilerin işkenceye uğradığını, parçalara ayrıldığını gördük. İhmal-ler nedeniyle yaşanan iş cinayetlerinin haddi hesabı yok. Göçmenler ise her tür yoksulluğun, zamların, ekonomik ve sosyal krizin sorumlusu haline geldi ve her yerde hedef gösterilmeye, saldırılmaya, katledilmeye, yakılmaya, “Gitsinler” haykırışlarıyla nefretin somutlaşmış objesi oldular. Anadilde türkü söylemek ya da bugünlerde olduğu gibi “halay çekmek” dahi nefret konusu oldu ve beraberinde tutuklamaları getirdi.

Son haftaların göz ardı edilemeyecek gündemi sokak hayvanları oldu. Ne büyük bir tehlike ile karşı karşıya olunduğu söylendi. Yaşanan köpek saldırıları, nedeni, nasılı gizlenerek boy boy fotoğraflar, videolar, ağıtlar, acılı çığlıklar eşliğinde verildi. Uzmanların önerileri, çözümleri es geçilerek, hayvanseverler “mama lobisi” olarak lanse edilerek katledilmelerinin önü açıldı. Bazı belediyelerin barınakları aniden boşalır. Sokaklarında besledikleri hayvanların peşine düşen mahalleliler, toplu mezarlarla, çuvallara doldurulmuş parçalanmış hayvan bedenleriyle karşılaştılar... Bunların devamının artarak geleceğine kimsenin şüphesi yok.

Eskişehir’de yaşanan ırkçı nefret saldırısı ile konu yine gündeme geldi. Nazi sembolleri taşıyan siyahlara bürünmüş bir genç, canlı yayın eşliğinde, nefret söylemleri ile elinde bir bıçak katliama kalkıştı. Ukrayna’da Azovcu Nazilerin, Avrupa’da NeoNazilerin, ABD’de Ku Klux Klan devamacısı beyaz üstünlükçülerin “nefret” ve “katliam”-ları ilk kez topraklarımızda boy göstermeye başladı. Kendilerini toplumda konumlandırarak yer bulamayan, çı-kışsızlık içindeki gençler, karşı devrimin çeşitli kanallarında kendilerine yer edinmeye çalışıyor.

Çı-kışsızlık, kendisine akacak kanal bulamıyor ve nefreti, çürümeyi derinleştiriyor. Gençliği bu geleceksizlikten, işsizlikten, umutsuzluktan kurtarmanın tek ve biricik yolu mücadeleye çağırarak, dünyanın devrimci dönüşüme katılmaya davet etmektir.



Emperyalistlerin Gör Deddiği

9 Ağustos 2024

Dünyanın her köşesindeki olayları, gelişmeleri dakikasında haber aldığımız günümüzde, doğru bilgi ile yanlış bilgiyi ayırt etmek, ciddi bir sorun haline geldi. Okuduğumuz-duyduğumuz hangi haberin doğru, hangi haberin yönlendirme amaçlı “dezenformasyon” olduğunu anlamak çok zor görünse de bir o kadar da kolay.

Günümüzde hemen her kesim, hemen her ülke, örgüt, ilgi alanları vb. ne ait web sayfaları, sosyal medya hesapları var. Hiç kimse dünyanın herhangi bir köşesinde olup biteni öğrenmek için sabah ya da akşam saatinde radyo ya da TV’de ajans haberlerini beklemek zorunda değil. Spordan sanata, göçmenlerden savaşa, ekolojiden bilime her alandan her an haber alabilme özgürlüğüne sahibiz.

“Doğru haber”i ulaştırmada en mustarip olan da sol-sosyalistlerdir, iyi biliriz. Bizim sesimizi, işçilerin, emekçilerin, gençlerin, kadınların, göçmenlerin, yoksulların, bizim coğrafyamızda Kürt halkının, Alevilerin sesini duyurması için burjuva medyaya asla güvenemeyiz. Bunu on yıllar boyu tecrübelerimizle öğrendik. Ve sesimizi duyuru-

labilmek için alternatif üretiriz. Kendi gazetelerimizi, kendi sosyal ağlarımızı kurarız. “Özgür Basın”, “Muhafif Basın”, “Alternatif Basın” deriz. Peki ne kadar özgürüz? Düşüncelerimiz ne kadar “alternatif” ya da ne kadar “sol”?

Bu hafta “özgür basın”da okuduğumuz iki habere göz atalım istedik. Biraz uzak. Dünyanın iki farklı ucuna, Latin Amerika’ya ve Uzak Doğu’ya gidelim... Biri sosyalizm yolunda ilerlemeye çalışırken emperyalizmin her fırsatta çelme taktığı Venezuela, diğeri on yıllar önce vermiş olduğu özgürlük savaşından sosyalist bir devlet olarak çıkan Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti, burjuvazinin kullanmayı çok sevdiği şekliyle Kuzey Kore.

Venezuela’ya bakalım.

28 Temmuz günü Venezuela’da ulusal başkanlık seçimi vardı. Latin ülkeleri, en kaba biçimiyle genelleyecek olursak, yüreği solda atar ve gerilla hareketlerinin beşiğidir. Diğer taraftan da sandığa gittiklerinde yüreklerinden geçeni sandığa yansıtırlar ve en “sol”-daki adaya, yüreğine dokunan adaya oy verirler. Ve Venezuela’da Chavez’in koltuğunu ve mirasını devralan Nicolas

Maduro, her türden saldırıya rağmen, ABD'nin başını çektiği emperyalistlere boyun eğmeden sosyalist adımlar atmaya çalışıyor.

Ve Venezuela'daki bu son seçimlerde de, Latinlerdeki çoğu seçimde olduğu gibi, önce kukla bir "muhalif" başkan adayı buldular. Parlatmaya çalıştılar. "Diktatörlük altında ezilmiş, özgürlük isteyen mazlum Venezuela halkının umutlarını bağladığı "muhalif lider" Maria Corina Machado öncülüğünde seçime Edmundo Gonzalez Urrutia ile girdiler. Bir muhalefet örgütleseler de, Latinlerdeki en cılız "renkli devrim" girişimi oldu. Buna rağmen eylemler bir haftaya yayıldı, ondan fazla kişi öldü, pek çok kişi yaralandı.

Basınımıza dönelim. "Özgür Basın"dan bir başlık: "Venezuela'da seçim krizi: Protestolar sürüyor, Maduro iktidarı bırakmıyor." Ve Maduro'nun kendisini yeniden başkan ilan ettiğini söylüyor. Hiç tarih okuması yapmadan, ülkeyi yöneten kişilerin, partisinin görüşlerine, icraatlarına, emperyalizme karşı duruşlarına bakmadan "muhalefet" kelimesini görünce "iktidara karşı" girilen her eylemi "mübah" ve "haklı" sayabiliyor. "Özgür", "tarafsız" olmak iddiasıyla yola çıkan gazeteciler, karşı tarafın ne dediğine dahi bakmıyor.

Venezuela'ya "Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti" adını veren ve Simon Bolivar'ın Birleşik Latin Amerika düşünü sürdüren Hugo Chavez, daha 2000'lerin ilk yıllarında emperyalist basına karşı, ezilen Latin halklarının sesini duyurmak için Telesur'u kurmuş, Latinleri bu internet ve televizyon ağı ile birleştirmişti. Çok uzağa gitmeye gerek yok, sadece buradan bile Venezuela'da yaşananları görebiliriz. İspanyolca bilmemize de gerek yok, internet aracılığıyla her dili rahatlıkla okuyup anlaya-

biliyoruz da. Venezuela ve Latinlerde çalışan sosyalist gazetecilerin sosyal medya hesaplarını takip etmek de bir seçenek elbette...

Seçimler tamamlanmadan "muhalif" Amerikancı aday Edmundo Gonzalez Urrutia'nın oyların %67'sini aldığını ilan etmesini seçimin sonucu olarak ele alan "özgür basın", Machado'nun binlerce destekçisiyle birlikte iktidarın "gasp edilmesine" karşı duracaklarını söylemesini öne çıkarırken, caddeler Chavistaların kızıl renklerine boyanıyordu. Bunun yanı sıra "ABD ve birçok Latin Amerika ülkesi, Gonzalez'in zafarını tanıdı" diyerek, Maduro'ya desteğini açıklayan sosyalist ülkeleri ve onlarca Latin devletini de görmezden geliyorlar.

Bunun yanı sıra CNN ağzıyla devam ediyor ve Venezuelayı tanımlarken "Muazzam petrol rezervlerine rağmen kötü yönetim ve ABD yaptırımları nedeniyle ciddi bir ekonomik krizin içinde bulunuyor. Ülkede temel ihtiyaçlara erişim zorlaşmış durumda ve insan hakları ihlalleri sıkça gündeme geliyor" demeyi ihmal etmiyor, ABD'nin ekonomik ablukalarından, yasaklarından bi haber şekilde...

Dünyanın öbür ucuna gidiyoruz hemen, hakkında en az bilgi sahibi sahibi olduğumuz ülkeye, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'ne... Oysa aradığımızda sosyalist Kore hakkında da ne çok haber kaynağı bulabiliyoruz, tüm emperyalist ablukaya rağmen...

"Kuzey Kore'deki yağışlarda 1500 kişi ölmüş olabilir!" diyor haberi yazan gazetecimiz. "Güney Koreli yetkililer, Kuzey Kore'de son günlerde meydana gelen sağanak yağışların ardından 'ağır can kayıpları' yaşanmış olabileceğini belirtirken, bir medya kuruluşu 1.500 kadar kişinin ölmüş olabileceğini iddia

etti." "-muş"lar, "-ebilir"ler ve "iddia"-lar üzerine, net bir kaynağı olmadan yapılan haberdeki iddia ise dehşet verici boyutta: "Bin beşyüz kişinin ölümü!"

Haber devam ediyor, "Kuzey Kore devlet medyası perşembe günü yayınladığı haberlerde, ülkenin kuzeyinde Çin sınırına yakın bazı bölgelerin 'son zamanlarda sel ve sağanak yağmurdan ciddi şekilde etkilendiğini' duyurdu." Ve haberin devamında Kuzey Kore devlet medyasının "herhangi bir can kaybı olmadığını bildirdiği"ni de ekliyor. Ardından muğlaklığa devam ediyor: "Bir yetkili basına yaptığı açıklamada, hasarı değerlendiren Güney Kore Birleşme Bakanlığının 'şiddetli yağmurun çok sayıda can kaybına neden olduğuna' inandığını söyledi."

"Bir yetkili" ve "inandığı"... hatta bu bir yetkili kaynağın inandığına göre kurtarma görevlileri de ölenler arasında yer alıyor "Birkaç helikopterin düşmesi ya da acil iniş yapmaya çalışması nedeniyle, bazı helikopterlerdeki herkesin öldüğü" belirtiliyor.

Vakit geçirmeden Anadolu Ajansı'nın yani Türk devlet medyasının haberine bakıyoruz: "Güney Kore Birleşme Bakanlığı, Kuzey Kore'nin kuzeybatısındaki Sinuiju kentinde şiddetli yağışlar ve sel nedeniyle ölen veya kaybolan kişi sayısının 1000'i aştığını tahmin ettiklerini bildirdi." diyor ve Güney Kore'nin Yonhap Haber Ajansı'na kaynak gösteriyor. Habercilik kurallarına uyuyor en azından, haberi nereden okuduklarını, açıklamayı kimin yaptığını, hangi şehirde olduğunu vb habere ekleyebiliyor. Ama yine de yetkililerin "tahminleri..."

Kore Bağımsızlık Savaşı'nın ardından ABD işgali altında kalan, topraklarında sayısız Amerikan füzesi ve üssü olan kapitalist Güney Kore'nin

tarafsız ve özgür bir habercilik örneği gösterdiğini düşünmüyoruz elbette. Bununla beraber AA için de aynı şey söz konusu. Güney Kore olsun, Türkiye olsun, Latinlerde Amerikalar Örgütü (OAS) olsun, hepsinin "sahibinin sesi" olduğunu, yayınlarının da buna göre olduğunu söylemek için hiç düşünmeye gerek yok. Uzak Doğu'da Amerikan propagandası için yayın yapan (Kim'in eniştesini köpeklere yedirdiği minvalinde haberler üreten) VOA'ya (Voice Of Amerika Haber Ajansı) değinmeye lüzum bile yok.

Sosyalist Kore'ye en yakın olan ve haberlerine sık sık yer veren Çin Medyası (CGTN) aynı haberi şöyle veriyor: "Kuzey Kore'nin resmi Kore Merkezi Haber Ajansı (KCNA), cumartesi günü yaşanan şiddetli yağışların Kuzey Kore-Çin sınırındaki Amnok Nehri'nin tehlikeli seviyeyi aşmasına neden olduğunu ve 'ciddi bir kriz' yarattığını söyledi. KCNA, Kim'in (Jong Un) kurtarma çalışmalarını 'mucizevi' olarak nitelendirdiğini ve bu operasyonlar sayesinde 5.000'den fazla kişinin kurtarıldığını belirtti."

Basitçe, birkaç kaynağın taranmasıyla ulaşılabilecek daha detaylı bilgiler...

Fazla uzatmış olabiliriz, fazla detaya girmiş olabiliriz. Ancak örneklerde değinmek istediğimiz nokta "Özgürüm", "Bağımsızım", "Tarafsızım" diyen medyanın nasıl rahatlıkla burjuva medyanın etkisi altına girebildiği.

"Tarafsız" diye bir şeyin söz konusu olmadığı emek-sermaye çatışmasında, ne yaparsan yap ya emperyalist dünyanın hegemonyası altındasındır ya da bu hegemonyaya karşı mücadele edenlerin!



“Güvenli Sokaklar” Ama Nasıl?

24 Temmuz 2024

“Güvenli sokaklar istiyoruz!” diye harekete geçtiler ve milyonlarca canı katletmek üzere kolları sıvadılar. Hızla kamuoyu oluşturmak için adımları attılar. Sosyal medya hesapları, troller, onlardan daha beter durumda olan burjuva medya hemen bu katliamın hazırlığını yapmaya koyuldular.

Evet, sokakları bizimle birlikte paylaşan kediler, köpekler için katliam anlamına gelecek bir yasa idi bu. Haftalarca ekranlarımıza sokaklarda köpek saldırısına uğrayan yaşlılar, korkutulan insanlar, köpeklerin parçalayıp öldürdüğü söylenen çocuklar doldu birden. “Bakın medeni Avrupa’ya” dendi, “bakın hiç sokaklarında kedi köpek var mı?” Bu esnada Paris’in göbeğinde Eyfel’in çevre sokaklarında fareler cirit atıyordu.

Evet, elbette “güvenli sokaklar” istiyoruz. “Güvenli sokak” denince aklınıza ne geliyor? Kapınızın önüne kıvrılmış uyuyan köpekler mi, yoksa saat biraz geç ise ya da sokak biraz تنها ise karşılaşabileceğimiz envai çeşit “insani tehlike” mi? Çocuğunuzu üst sokaktaki bakkala gönderip iki ekmek bir süt aldirmek istediğinizde kaç defa düşünüyorsunuz ve ne düşünüyorsunuz?

Köşede karşılıklı yatan iki köpeğin saldıracaklarını mı, köşeyi dönerken bir arabanın çarpacağını mı, birisinin ensesine vurup elinden parasını alacağını mı, yoksa bir arabaya atıp götürebileceklerini mi? Kadınsanız sokağa çıkarken son bir kez aynaya bakıp sokakta rahat yürümenize engel olacak bir şey var mı diye düşünürken aklınıza gelen tehlike ayağınıza dolanıp bir süt, bir salam isteyen tüylü yaratıklar mı oluyor, yoksa sokakta, metroda, AVM’de, otobüste karşınıza çıkacak art niyetli insan türü mü oluyor? Erkekseniz de bu tehlikeden azade değilsiniz, yolda, trafikte, alışverişte, sokağın ortasında her an canınızdan olabiliyorsunuz.

Tehlike nerede?

O, iki defa köpek saldırısına uğradığını söylüyor. Biri çocukken, kendi boyunun iki katı kadar bir dövüş köpeği, sahibinin elinden kurtularak küçük çocuğun eteğini kapıyor ve ona ömür boyu bir köpek korkusu miras bırakıyor. Bir diğer saldırı ise 30 sene sonra, sahibinin tasma ile gezdirdiği köpeğin düz yolda yanından geçerken ısırıp dişlerini geçirmesi... İki saldırının faili de sahipli ve tasmalı, “eğitilmiş” köpekler... M.’nin köpeklerden ödö kopuyor

çocukluğundan beri. Uzaktan havlama sesi duyduğunda bile dehşete kapılıyor. Çünkü dünyaya gözlerini açtığında ilk gördüğü, duyduğu sestir bu. Minicik gözlerini ilk açtığında bir tarlada yolun kıyısında başında bir çoban köpeği havlıyor, uluyor ve insanların dikkatini bu terk edilmiş bebeğe çekmeye çalışıyordu... A. uzun yıllar köpek travmasını aşamamış bir diğer kadın. Yeni yeni yürümeye başladığında minik bir süs köpeği, o çılgın çığılma koşmaya çalışırken havlayarak peşinden kovalıyordu. Binlerce, milyonlarca olay anlatılabilir hayvanlara dair.

Kapıdan sokağa çıktığınızda -aslında çıkmanıza bile gerek yok, evde otururken bile- hayatınızı tehlikeye atabilecek ne kadar çok olayla karşılaşabiliyorsunuz... Hırsızlık, gasp, trafik kazası, taciz, tecavüz, cinayet, kör kurşun... Sokakta bir insan size seslendiğinde hızını artırmayan, duymazdan gelmeyen var mı, özellikle kadınsanız? Kaç haber duydunuz-okudunuz açık bırakılan kuyulara düşen, ölen çocuklar ya da yetişkinler hakkında? Sokakta tartışma sırasında bıçaklanarak öldürülenler hakkında? Sadece sokakta yürürken kılıçla öldürülen kadına dair haberi kim unuttu? Ya da daha günler önce sağanak yağmurda elektrik çarpması nedeniyle ölen iki kişiyi? Birkaç hafta önce eve temizliğe giden genç bir kadının cesedi 6 parçaya ayrılmış halde bulunmadı mı? Ya da evinin yakınında oynarken araba çarparak öldürülen ve davası yıllardır kamuoyunu sarsan Rabbia Naz? Evine gitmeye çalışan Özgecan?

Evet, sokaklarımız tehlike dolu ve o tehlikelerin kaynağı dört ayaklı dostlarımız değil. İstatistiklere baktığımızda sokakta saldırıya uğradığımızda bunun sebebinin sokak hayvanları olması ihtimali %0,17... Sağanak yağmurlarda

sel sularına kapılıp boğulma ihtimalimizden çok daha düşük... Yahut kadınsanız bir erkek tarafından öldürülme ihtimalinizden neredeyse bin kat daha düşük bir oran...

Mecliste bu katliam yasası görüşülüyor şimdi. Detaylarına girmeyeceğiz. Kaç milyon sokak köpeği olduğu, barınak sayısı, maliyeti... Bunların hepsini hayvanseverler, uzmanlar, veterinerler açıklıyor, katletmek yerine alternatiflerini de ortaya koyuyor. Sokak hayvanları ortadan kalktığında doğacak sonuçları, ekolojik dengenin nasıl bozulacağını da açıklıyor verilerle. Hayvanların katledilmesine örnek olarak gösterilen "Medeniyet" dediğimiz Avrupa ülkeleri ise uzun yıllar önce bu "sorunu" katlederek çözmüş olduğu için, sokaklarında gördüğümüz hayvanlar artık lağım fareleri ve çeşitli sürüngenler olduğunu da bir not olarak düşelim.

Hayvanlar ya da hayvanseverlik değil, insanlık bir sınavdan geçiyor. "Çözüm" adı altında bir katliam sunuluyor. İnsani barınma, kısırlaştırma, hayvan nüfusunun ve yaşam alanlarının iyileştirilmesi için acil önlemler istenirken, karşılığında getirilen "çözüm" barınaklara doldurularak açlıktan, hastalıktan ve bakımsızlıktan ölüme terk etme... Kimse kimseyi kandırmasın. Bugüne kadar hayvan barınaklarının durumu ne idi ki, şu an 4 milyon sokak köpeğini doldurduğumuzda durum ne olur...

Evet, her şeye düşmanlar. İyiye, güzele, müziğe, sanata, renklere, kendinden olmayana, hayvanlara, doğaya, eğitime, bilime, kadına... Her şeye düşmanlar. Ancak insanlık ve insani bir toplum, bu nefreti yenecek.

"Dünyayı güzellik kurtaracak/bir insanı sevmekle başlayacak her şey"



Barbarlaşmayacağız

18 Temmuz 2024

Gazetemiz manşetinde “Ya Sosyalizm Ya Barbarlık” dedik. Son günlerde yaşadığımız olaylar, tam da bu ayırım noktasında olduğumuzu net bir şekilde ortaya koyuyor.

Gazetelerde okuduğumuz iki haberi alıntı yapalım, ama öncesinde bir uyarı ve hatırlatma. Vahşet içeren söz konusu haberler, bizim kalemimizden çıkmamış, medyada paylaşılan şekilleriyle alıntılanmıştır.

“Urfa’nın Suruç ilçesinden Antalya’ya çalışmaya giden 22 yaşındaki Vedat Kurt, iki yıl önce yevmiesini istediği işyeri sahipleri tarafından işkenceye maruz kaldı. Dişleri sökülen ve elektrikli işkenceye maruz kalan Kurt, daha sonra işyeri sahipleri tarafından uzun bir süre alıkonuldu. (...) Açılan davanın iddianamesinde, bilirkişi raporuna yer verildi. Raporda, işkence görüntülerinin 4 kişinin HTS ve telefon kayıtlarında yer aldığı belirtil-

di. (...) Dört kişinin davada tutuksuz yargılandığı öğrenildi.”

Görüntülerdeki ve anlatılarda tanişik olduğumuz manzara dehşet verici... Bir diğer habere geçiyoruz:

“Bursa’nın Yenişehir ilçesinde gündelik işlerde çalışan Mehmet Ö., Ozan U.’nun Yıldırım ilçesindeki evinin bir odasını aylık 4 bin liraya kiralamıştı. Evde 3 gün kalan Mehmet Ö., “Buraya çok misafir geliyor” diyerek parasını isteyip evden ayrılacağını söyleyince, nakit parası olmadığını söyleyen ev sahibi Ozan U., alacağına karşılık satması için cep telefonunu kiracısına verdi.

İddiaya göre; Ozan U., 10 gün sonra konuşup helalleşmek için evine çağırdığı Mehmet Ö.’yü, arkadaşları Semih S. ve Volkan K. ile ellerini arkadan bağlayıp, demir çubuk ve sopalarla dövdü.

Gürültüyü duyan Ozan U.'nun üst kattan inen babası Osman U.'nun da tokat attığı Mehmet Ö.'ye, 1 gün sonra eve gelen Ozan U.'nun eşi Mine U. da yine iddiaya göre; kadın iç çamaşırını giydirdi.

Müzik eşliğinde oynatılıp, fotoğrafları sosyal medyada yayınlanan Mehmet Ö., paylaşımı görüp eve gelen Volkan K.'nin eşi tarafından kurtarılıp polise teslim edildi. Soruşturma sonrası 5 sanık hakkında, 'Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma', 'Silah ile birden fazla kişiyle birlikte konutta gece vakti yağma' suçlarından Bursa 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava açıldı."

Yaşanan olaylara baktığımızda, sosyal medyada boy boy servis edilen olay fotoğraflarına bakınca kanının donmaması imkânsız. Son yıllarda meşhur olan, gişe rekorları kıran Testere ve benzeri vahşet filmlerinin sahneleri geliyor akıllara... Film olduğunu, gerçek olmadığını bilirken dahi yaşadığımız dehşet duygusundan başımızı çevirip izleyemediğimiz sahneleri yaşıyoruz.

Varile konulup yakılarak üzerine çimento dökülen Pınar'ı ya da tecavüz edilip, yakılan, elleri kesilerek atılan Özgecan'a yaşatılan vahşet duygusunu unutmuş muyduk? Hayır.

Bu kadar uzağa gitmeyelim. Bir hafta öncesinden bir alıntı haber daha ekleyelim.

"Beylikdüzü'nden 23 gün önce iş görüşmesi için Esenyurt'ta bir eve giden 23 yaşındaki Erva Raziye Asar'ın cesedi bir inşaatta bulundu. Polis, cesedin 6 parçaya bölündüğünü belirledi. Cinayet şüphelisi olarak gözaltına alınan 43 yaşındaki Fetih Dağlı, emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. Fetih Dağlı'nın bir cinayetten adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı ortaya çıktı."

Yaşanan sistemi tehdit eden en ufak bir olayın bile, bir yürüyüş, slogan atma, tweet atma, hakaret etmenin bile tutuklanma ile sonuçlandığı ülkemizde cinayet işleyip serbest kalıp bir cinayet daha işleyebiliyorsunuz. Bu not da şöyle bir köşede dursun.

İşçilere yönelik, kadınlara yönelik, göçmenlere yönelik, güçsüzlere yönelik, sokak hayvanlarına yönelik... saldırılar artarak sürüp gidiyor. Her geçen gün yeni yeni katliam, vahşet haberlerine uyanıyoruz ve işin en acısı ise, artık duyduğumuz, gördüğümüz, okuduğumuz hiçbir şeyin bizi şaşırtmaz hale gelmiş olması.

Sistemin, her köşesinden kan ve irin akıyor. Yeni değil, kapitalizm böyle doğdu ve her geçen zaman da çürümeye, insanlığı da beraberinde çürütmeye devam ediyor. Toplum olarak ya gittikçe barbarlaşacağız ya da her şeyi yıkarak yeni baştan inşa edeceğiz.



Barbarlık Çağı

14 Mart 2024

Dün Küçükçekmece Adliyesi'nde farklı bir duruşma vardı. Bir o kadar da alışıldık bir duruşma. Bir adamın, 6 dakika boyunca bir yavru kediyi tekmeleyerek öldürdüğü, 6 dakika sonra da kanlı ayakkabılarını temizleyerek çıkıp gittiği için yargılandığı bir duruşma...

İlk başlarda 3-5 hayvanseverin öfkesinden öte bir tepkiye yol açmadı. Öyle ya, tekmelenerek öldürülen gençlerin olduğu bir ülkede bir sokak hayvanının canı ne kadar değer taşıyabilir ki... Her sefer olduğu gibi tepkilerin sosyal medyada büyümesi, komşularının, hayvanseverlerin kedi "Eros"un katledildiği sitede, katil adamın evinin önünde "Mahallemizde katil istemiyoruz" diye eylemler yapmasının ardından katil gözaltına alınsa da, 1,5 sene hapis cezası verilerek serbest bırakıldı. Ancak bu defa da cezasızlık, hayvanları "mal" olarak görme, cezaların "mala zarar verme" maddesine göre verilmesi, öfkeyi büyüttü. Katil dün bir defa daha yargılandı. Adliye "Eros için adalet" isteyenlerle doluydu. Hayvansever örgütlerden birinin avukatının savunması ise oldukça çarpıcı idi: "4 dakika 4 saniyedir konuşuyorum, ne kadar uzun geldi. Ama Eros hala tekmelenmeye devam ediyor..." Sonuç olarak minik bir kediyi acımasızca katleden caniye verilen ceza 2 katına çıkarıldı, yurtdışına çıkış yasağı verilerek sokağa salındı...

Hemen her gün bir kadının, hatta kimi günler birkaç kadının katledildiği, öğrencilerin yurtlarında öldüğü, on binlerce çocuğun yetersiz beslendiği coğrafyamızda, küçük bir sokak kedisinin ölümünün değeri neredeyse hiç yok belki de. Dört bir yanımızda savaşlar devam ederken, ekonomik krizin her geçen gün her birimizin daha da boğduğu, işsizliğin, eğitim sorunlarının artık deyim yerindeyse gırtlığa kadar gelip dayandığı günlerde, bir taraftan da dudak uçuklatan dolandırıcılık vakaları, çocuk-kadın-hayvan istismarları ve katliamları...

Her geçen gün "daha da ötesi olmaz" dediğimiz olaylarla karşılaşmıyoruz. Sokaklarda, toplu taşımada şiddet olayları en sıradan olaylar halini aldı. Haberlerde karşımıza çıkan dolandırıcılık ve vurgunlarda telaffuz edilen rakamlar milyon dolarlarla hesaplanıyor. Her gün kadın katliamı, çocuk tacizi-tecavüzü haberleriyle beynimizden vurulmuşa dönüyoruz. Hemen her güne birkaç işçi cinayeti haberi sığarken, ölenlerin çoğunun çalışmak zorunda bırakılan emeklilik çağında yaşlı işçiler ya da çalışmaya mecbur edilen çocuk işçiler oluşturuyor. Göçmenlere yönelik nefret söylemleri ve saldırıları alabildiğine sıradanlaştı. Madenler için, santraller için doğaya verilen zararlar ise on yıllar boyu çaba gösterilse geri

getirilemeyecek düzeyde...

Tüm bunların sıradanlaştığı vaka-yı adliyeden sayıldığı bu olayların yanında, minik bir hayvanın katledilmesi en basit olaylardan. Çürüme her yerde, toplumun her yerinde, her alanında. Ekonomik yapının (alt yapının) alt üst oluşu, üst yapıyı da yerle bir ediyor. Rosa'nın "Ya Barbarlık Ya Sosyalizm" dediği çağdayız. Yaşanan ekonomik çöküş, yoksulluğun derinleşmesi ve orta sınıfların da yoksul tabakaya katılmasını sağladı. Ekonomik çöküşün ayrıntılarına girmeyeceğiz. Ancak tüm dünyada kapitalist sistemin bu kadar hızlı bir çöküş içerisinde girmesi, hukuk, siyaset, eğitim, din ve ahlak gibi üst yapıyı da sarstı ve hızla çöküş eğilimine soktu. Sonu olmayan bir eğik düzlem üzerinde insanlık yuvarlanıp gidiyor.

Bu çürüme ve çöküş, dünyanın hemen her yerinde yaşamları çekilmez hale getiriyor. Ekonomiye düze çıkarmanın en iyi yolu olan savaşlar tüm dünyayı savaş alanına çevirip, binlerce kişiyi katlederken, yüz binlercesini de yerlerinden edip, dünyanın dört bir yanını doğduğu toprakları terk etmek zorunda kalmış göçmenlerle dolduruyor. Onları da bir taraftan ucuz iş gücüne dönüştürürken, diğer taraftan yerli halklarla aralarına nefret tohumu ekip, halkları bir de böyle birbirlerine kırdırarak iktidarlarını sağlamlaştırıyor.

Kadınlara, çocuklara, hayvanlara yönelik şiddet, taciz, tecavüz, istismar vakaları cezasızlıkla ödüllendirilirken, gerekçeler genellikle gücünün yetebilmesi ve "sahiplenme" oluyor. Bir hayvanı öldürmenin cezası ülkemizde her nasıl "mala zarar verme" ile ölçülüyorsa, kadın cinayetleri de aynı mantıkla (ve neredeyse aynı ceza ile) gerçekleşiyor. Erkekler, "mülkiyetlerinden" çıkarmak istemedikleri yahut "mülkiyetlerine" alamadıkları kadınları katlet-

mekte en ufak tereddütte bulunmuyor ve "iyi hal"leriyle ödüllendiriliyorlar.

Doğanın değeri de bir "yaşam kaynağı" değil, "eşya" niteliğinde. Sembolik olarak ücretini ödediğiniz bir toprağa, akar suya, ağaca, ormana her istediğinizi yaparsınız ve doğacak zararın, gelecek olan kazancın yanında lafı bile edilmez. Yanı başımızda süre giden savaşlarda gerek açlıktan, gerek ateşli silahlarla, bombalarla, enkazlar altında kalarak öldürülmesinin yanı sıra, bundan kurtulmak isteyenlerin de göç yollarında gerek bombalar altında, gerek açık denizlerde yok olup gitmeleri çok sıradanlaşmış olaylar halinde. Bunlar yetmez, acılar yarıştırılır. Yaşanan vahşete isyan edenlerin karşısına, hemen başka bir acı konur. Bu halkın katledilmesine isyan ederken şu halkın katledilmesine ses çıkarmıyorsun, kedinin öldürülmesine isyan ederken kurbanda kesilenlere ses çıkarmıyorsun gibi nefret söylemleri ile acılar yarıştırılır, kitleler karşı karşıya getirilir. İstenir ki hiç kimse hiçbir şeye ses çıkarmasın. Buna sustuysan buna da susmalısın. Hangi acı daha acı, hangi acı daha büyük, hangi haksızlık daha haksız... En haksız kimse onu bekle, en acı olayı yaşayana kadar bekle ki ona ses çıkar.

Daha yaşanacak acıların sonu gelmedi... Yuvarlandığımız eğik düzlemin en dibine gelmedik daha. Endişelenme, dibinde dibi vardır ve çürümenin de sonu yok.

Evet, Rosa'nın "Ya Barbarlık..." dediği çağdayız. Bunun ötesi yok... İlk çağ kanunları ya da orman kanunları diye adlandırsak bu çağı, o da olmaz. İlk çağın-ilkel dönemin de, orman kanunlarının da bir kanunu, bir sınırı-çerçevesi var. Ancak çürümenin ve yozlaşmanın sınırı yok... O yüzden tek çare "Sosyalizm" diyoruz.

“Biz yenilirse kalkar
yine deneriz,
diktatörler yenilirse bu
onların sonları olur.”

Fidel Castro



ISBN 978-605-80596-5-8



9 786058 059658 >